

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY WASILKÓW NA LATA 2017-2023

Wasilków, 2017

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Opracowanie powstało na zamówienie Gminy Wasilków w ramach prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wasilków na lata 2017-2023.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Zespół wykonujący opracowanie:

S&H Consulting:

dr Maciej Huculak (Kierownik projektu)
Anna Stankiewicz

Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych (Lider Konsorcjum, partycypacja społeczna)

Katarzyna Łotowska
Agnieszka Olender
Maciej Olender
Krzysztof Leończuk
Katarzyna Sokół

Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych „SocLab” (Partycypacja społeczna)

dr Katarzyna Sztop-Rutkowska
Agnieszka Maszkowska

Redakcja i skład:

dr Maciej Huculak, Anna Stankiewicz

Rysunki:

dr Maciej Huculak

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....	6
2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
3. METODA BADAŃ	10
3.1. ZAKRES BADAŃ I ANALIZ	10
3.2. METODYKA BADAŃ I ANALIZ	12
3.2.1 Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.....	12
3.2.2. Podział gminy na jednostki referencyjne	13
4. WYBRANE ELEMENTY KONTEKSTU PROCESÓW REWITALIZACJI	19
4.1. UKŁAD KOMUNIKACYJNY	19
4.2. FORMY OCHRONY PRZYRODY	21
5. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA WEWNĄTRZGMINNEGO ZJAWISK KRYZYSOWYCH	23
5.1. ZJAWISKA SPOŁECZNE	23
5.1.1. Demografia.....	24
5.1.2 Ubóstwo	32
5.1.3. Problemy związane ze zdrowiem	39
5.1.4. Przemoc w rodzinie	46
5.1.5. Bezrobocie.....	49
5.1.6. Bezpieczeństwo	59
5.1.7. Kapitał społeczny i uczestnictwo w życiu publicznym	62
5.1.8. Poziom edukacji.....	66
5.1.9. Problemy alkoholowe.....	75
5.1.10. Sfera społeczna – podsumowanie.....	78
5.2. ZJAWISKA GOSPODARCZE	82
5.3. ZJAWISKA ŚRODOWISKOWE.....	88
5.3.1. Hałas komunikacyjny.....	88
5.3.2. Azbest.....	89
5.3.3. Podsumowanie	89
5.4. ZJAWISKA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE	93
5.5. ZJAWISKA TECHNICZNE	96
5.5.1. Zasób komunalny	96
5.6. OBSZAR ZDEGRADOWANY I REWITALIZACJI	99
5.6.1. Konsultacje społeczne obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	103
6. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	107
6.1 METODYKA PRAC I STRUKTURA ANALIZ	107
6.2. OBSZAR REWITALIZACJI	108
6.2.1. Negatywne zjawiska	108
6.2.2. Potrzeby	128
6.2.3. Potencjały	129
7. POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY.....	130
8. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI	131
9. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	132

10. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	133
10.1. PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE	133
10.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	169
11. STRUKTURA ZARZĄDZANIA	171
11.1. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA LPR	171
11.2. KOSZTY ZARZĄDZANIA	173
12. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI	174
12.1. PROCEDURA PROWADZENIA MONITORINGU I EWALUACJI ORAZ WERYFIKACJI I OCENY POSTĘPÓW REALIZACJI PROGRAMU.....	174
12.2. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA.....	174
12.3. OCENA STOPNIA REALIZACJI I AKTUALNOŚCI PROGRAMU	175
12.4. USPOŁECZNIE NIE MONITORINGU, EWALUACJI ORAZ WDRAŻANIA AKTUALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	176
13. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	177
13.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU	177
13.2. KONCENTRACJA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	177
13.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	177
13.3.1. Komplementarność problemowa.....	178
13.3.2. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	181
13.3.3. Komplementarność międzyokresowa	181
13.3.4. Komplementarność źródeł finansowania	181
13.3.5. Komplementarność przestrzenna	182
14. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	183
15. USPOŁECZNIE NIE DOKUMENTU I PROCES PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ	186
15.1. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI ORAZ KONSULTACJE PROJEKTU UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W WASILKOWIE W SPRAWIE WYZNACZENIA NA TERENIE GMINY WASILKÓW OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.	187
15.2. TWORZENIE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ORAZ DZIAŁANIA PARTYCYPACYJNE ZWIĄZANE Z PRACAMI NAD PROGRAMEM	193
Sonda uliczna.....	193
Warsztaty planistyczne z mieszkańcami.....	194
Badania jakościowe	194
Prace międzysektorowej Grupy Roboczej ds. rewitalizacji	196
PODSUMOWANIE	197
SPIS RYSUNKÓW	198
SPIS TABEL	200

Wprowadzenie

1. WSTĘP

Niniejsze opracowanie ma za zadanie wyznaczenie obszaru zdegradowanego i zaproponowanie granic obszaru rewitalizacji, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* Ministra Rozwoju z 2 sierpnia 2016 r.

Zakres przestrzenny opracowania obejmuje obszar Gminy Wasilków, o powierzchni 127,2 km². Dokument obejmuje swoim zakresem zagadnienia wskazane w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji*. Na tej podstawie przeprowadzono wielowymiarową, analizę zróżnicowania wewnątrzgminnego negatywnych zjawisk uwzględniającą uwarunkowania procesów rewitalizacji. Wyznaczenie granic obszarów znajdujących się w stanie kryzysowym odbyło się przy zastosowaniu metodyki audytu miejskiego.

Urząd Gminy Wasilków w wyniku przeprowadzonej procedury wyłonił jako wykonawcę programu rewitalizacji Konsorcjum w składzie: Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych (Lider Konsorcjum), S&H Consulting Maciej Huculak oraz Fundacja SocLab. W pracę nad programem aktywnie włączyły się wszystkie wymienione podmioty.

2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Gmina Wasilków podjęła trud opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków (LPR GW). Program rewitalizacji to: *inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji*. Jest to więc dokument, który w sposób kompleksowy przygotowuje, programuje oraz określa sposób wdrażania całego procesu rewitalizacji.

LPR GW opracowany jest w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), oraz w zgodzie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju z 2 sierpnia 2016 r. (Wytyczne).

Wytyczne definiują rewitalizację jako: *kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji*.

Minister Rozwoju w wytycznych określa wymagania dla prowadzenia rewitalizacji. Są to:

1. *uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;*
2. *pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;*
3. *ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;*
4. *właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;*
5. *zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;*
6. *koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;*
7. *realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.*

Jednocześnie określone zostały elementy, z których musi składać się program rewitalizacji. Są to:

1. *opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;*
2. *diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;*
3. *zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;*
4. *wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);*
5. *cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;*
6. *lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;*
7. *charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;*
8. *mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;*
9. *indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w lit. f oraz g, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);*
10. *mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;*
11. *system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;*
12. *system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.*

Struktura niniejszego dokumentu odpowiada wymogom odnośnie zawartości programów rewitalizacji zaprezentowanym w wytycznych Ministra Rozwoju.

Zgodnie z Art. 52. 1. Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. działania wynikające z LPR GW będą mogły być realizowane do dnia 31 grudnia 2023 r. Data ta wyznacza zatem maksymalny termin obowiązywania LPR GW.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Wasilków

3. METODA BADAŃ

3.1. Zakres badań i analiz

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji konieczne jest przeprowadzenie analiz wykorzystujących obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Spełnienie tego warunku w praktyce sprowadza się do konieczności przeprowadzenia kompleksowej **analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego** (tzw. audytu miejskiego) w formie i zakresie wyznaczonym przez *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Wytyczne)*. Wytyczne definiują warunki, które dany obszar gminy musi spełniać, aby można było uznać go za zdegradowany. Obszar taki charakteryzuje się występowaniem **stanu kryzysu** definiowanego jako **koncentracja** negatywnych zjawisk:

- a) Społecznych.
- b) oraz co najmniej jednego z negatywnych zjawisk:
 - a. Gospodarczych.
 - b. Środowiskowych.
 - c. Przestrzenno-funkcjonalnych.
 - d. Technicznych.

Wyszczególniony został katalog rodzajów zjawisk, które należy poddać analizom, w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego. Jako szczególnie istotne wśród poszczególnych rodzajów (wymiarów) zjawisk *Wytyczne...* identyfikują:

- a) Zjawiska społeczne:
 - a. Bezrobocie.
 - b. Ubóstwo.
 - c. Przestępczość.
 - d. Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego.
 - e. Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.
- b) Zjawiska gospodarcze:
 - a. Niski stopień przedsiębiorczości.
 - b. Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw.
- c) Zjawiska środowiskowe:
 - a. Przekroczenia standardów jakości środowiska.
 - b. Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.
- d) Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne:
 - a. Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny.

- b. Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość.
 - c. Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru.
 - d. Niski poziom obsługi komunikacyjnej.
 - e. Niedobór lub niska jakość terenów publicznych.
- e) Zjawiska techniczne:
- a. Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym.
 - b. Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Dla zachowania klarowności dalszego wywodu, w zakresie delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie Gminy Wasilków, przyjęto strukturę analiz wynikającą wprost z zapisów *Wytycznych*.

3.2. Metodyka badań i analiz

Dotychczas analiza zróżnicowania wewnątrzmijskiego przeprowadzana była wg klasycznego podziału zaproponowanego przez Wallisa (1977)¹ wyróżniającego dwa główne wymiary miast: podsystem społeczno-gospodarczy oraz urbanistyczny – rozumiany jako całość zagadnień przestrzennych, w tym architektonicznych oraz dotyczących materialnego dziedzictwa kulturowego. Obecne podejście do rewitalizacji zaprezentowane w *Wytycznych* pośrednio wpisuje się w ten podział. Pojawia się jednak bardziej szczegółowy, opisany powyżej, podział pełniej charakteryzujący procesy degradacji, które powodują konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych.

Takie rozwiązanie pozwala w sposób logiczny i przejrzysty przeanalizować poszczególne zjawiska mające wpływ na procesy degradacji obszarów zurbanizowanych. Klarowność przeprowadzonych badań ma za zadanie ułatwić percepcję tych względnie skomplikowanych analiz także przez postronnych czytelników, co w pozytywny sposób przełożyć się może na procesy partycypacji społecznej całego programu.

3.2.1 Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

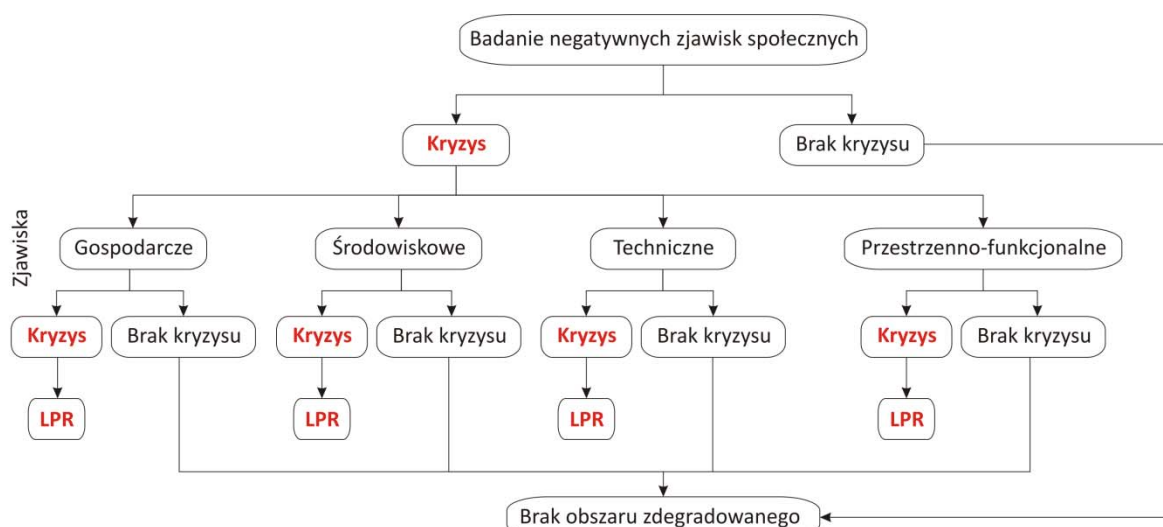
Wytyczne definiują obszar zdegradowany jako obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Ten zaś rozumiany jest jako *„stan występowania negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej”*. Wynika z tego zatem, że warunkiem koniecznym jest zidentyfikowanie kryzysu w sferze społecznej. Kolejnym krokiem jest badanie czy na terenie gminy występują zjawiska kryzysowe w pozostałych sferach. Konsekwencją tak prowadzonego badania powinno być wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Może się jednak okazać, że na terenie gminy nie można wyznaczyć obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Wynika to w głównej mierze z faktu, że o ile w skali gminy zawsze można znaleźć tereny o mniejszym i większym natężeniu różnych zjawisk, o tyle kwestia ich nakładania się w przestrzeni nie jest już oczywista. Schemat postępowania dla ucytelnienia całego procesu i w konsekwencji także struktury prowadzonych analiz, został zobrazowany w postaci rysunku (Rysunek 3.2.1).

Badanie zjawisk społecznych jest pierwszym krokiem w delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Występowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych jest bowiem warunkiem koniecznym do przejścia do kolejnego etapu procedury delimitacji. Na tym etapie może dojść do sytuacji, w której negatywne zjawiska społeczne o różnym natężeniu, co prawda występują w poszczególnych jednostkach odniesienia, ale ich występowanie jest rozłączne. Negatywne zjawiska społeczne występują więc w gminie, jednak nie nakładają się na siebie w przestrzeni. Należy spodziewać się, że w praktyce wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji będą to bardzo rzadkie przypadki.

Jeśli zidentyfikowany zostanie kryzys w sferze społecznej kolejnym krokiem delimitacji jest weryfikacja stanu kryzysowego w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). W tym przypadku wystarczy spełnienie warunku występowania stanu kryzysowego tylko w jednej z wymienionych grup zjawisk, aby dana

¹ Wallis A., 1977, *Miasto i przestrzeń*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

jednostka referencyjna mogła zostać uznana za obszar zdegradowany. Możliwa jest sytuacja, w której w przestrzeni gminy będzie można zidentyfikować zjawiska kryzysowe o naturze gospodarczej, środowiskowej, technicznej, czy przestrzenno-funkcjonalnej, ale mimo tego żadna jednostka odniesienia nie będzie mogła spełnić kryteriów obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Podobnie, jak w przypadku pierwszego etapu delimitacji sytuacja taka może wystąpić jeśli w żadnej badanej jednostce nie nastąpi nałożenie się na siebie negatywnych zjawisk społecznych i negatywnych zjawisk z którejkolwiek z wymienionych, pozostałych grup zjawisk.

Rysunek 3.2.1. Procedura wyznaczania obszaru zdegradowanego dla poszczególnych jednostek referencyjnych.

Źródło: opracowanie własne.

3.2.2. Podział gminy na jednostki referencyjne

Aby móc precyzyjnie zidentyfikować obszary o względnie gorszej kondycji (zdegradowane) w skali całej gminy konieczny był podział gminy na mniejsze jednostki analizy.

Podział ze względu na wiejsko-miejski charakter gminy przeprowadzono w oparciu o:

1. Dla obszaru wiejskiego – jednostki pomocnicze gminy – sołectwa (9). W tym przypadku jedyną modyfikację podziału gminy na jednostki pomocnicze było połączenie w jedną jednostkę dwóch sołectw tj. Studzianki I i Studzianki II. Za rozwiązaniem takim przemawiało również funkcjonowanie jednej, połączonej rady sołeckiej dla obu sołectw.
2. Dla obszaru miejskiego – miejskie jednostki analizy (23), opracowane w oparciu o podział miasta na obwody spisowe GUS. Jednostki te uwzględniały trzy zasadnicze cechy obszarów miejskich. Są to:
 - Fizjonomia terenu rozumiana jako jego budowa przestrzenna i charakter zabudowy,
 - Funkcja obszaru,
 - Pozioma i pionowa intensywność użytkowania terenu.

Ze względu na czytelność prezentowanych opracowań na analitycznym etapie prac nie wybrany podział gminy na jednostki obejmował również tereny niezamieszkałe o takich funkcjach jak np.:

- a) Zielen i rekreacja.

- b) Użytki rolne.
- c) Wody, lasy.
- d) Nieużytki.
- e) Tereny produkcyjne.
- f) Tereny usługowe.
- g) Kompleksy biurowe.
- h) Część terenów komunikacyjnych, w tym w szczególności duże obszary infrastruktury kolejowej.

W zaproponowanym podziale gminy starano się trzymać zasady mówiącej, że liczba ich mieszkańców powinna mieścić się w przedziale od min. 1% do max. ok. 15% ogółu ludności gminy. Pewne odstępstwa od tych wartości dopuszczalne są ze względu na specyfikę gminy. Zalecane jest także, aby powierzchnia poszczególnych jednostek w obszarach zurbanizowanych nie przekraczała kilku procent powierzchni miasta.

Przebieg granic jednostek urbanistycznych dla Gminy Wasilków został określony przy wykorzystaniu zróżnicowanych źródeł informacji przestrzennych, tak aby w jego efekcie powstały obszary, które mogą być intuicyjnie odbierane przez mieszkańców miasta i inne podmioty działające na jego terenie. Na potrzeby niniejszego opracowania na terenie Gminy Wasilków wydzielono łącznie 32 jednostki referencyjne, w tym 9 jednostek ruralistycznych (wiejskich) oraz 23 jednostki urbanistyczne (miejskie). Grupa ta składała się z:

1. Białostocka,
2. Centrum,
3. Dąbrówki (jednostka wiejska),
4. Elektryczna,
5. Emilii Plater,
6. Grodzieńska I,
7. Grodzieńska II,
8. Grodzieńska III,
9. Grzybowa,
10. Jurowce (jednostka wiejska),
11. Jurowiecka,
12. Kilińskiego,
13. Kolejowa,
14. Krucza I,
15. Krucza II,
16. Krucza III,
17. Krucza IV,
18. Nowa,

19. Nowodworce (jednostka wiejska),
20. Osiedle Dąbrówka,
21. Osiedle Leśne,
22. Polna,
23. Rybniki (jednostka wiejska),
24. Sielachowskie-Osowicze (jednostka wiejska),
25. Sochonie (jednostka wiejska),
26. Sportowa,
27. Studzianki (jednostka wiejska),
28. Wiewiórcza,
29. Woroszyły (jednostka wiejska),
30. Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (jednostka wiejska),
31. Zasokolcze,
32. Żwirowa.

Podział gminy na jednostki analizy przedstawia Tabela 3.2.1.

Struktura przestrzenna Gminy Wasilków umożliwiła wyznaczenie granic jednostek w dużej mierze w sposób naturalny tj. przebiegających w oparciu o przebieg głównych arterii komunikacyjnych – dróg, granic naturalnych – np. rzeka, zalew itp. Granice jednostek starano się prowadzić w sposób jak najbardziej dopasowany do przebiegu granic jednostek o charakterze katastralnym tj. działek ewidencyjnych. Jedynym odstępstwem było dzielenie przez granice jednostek urbanistycznych działek użytkowanych jako drogi.

Podział gminy na jednostki odniesienia odbył się przy uwzględnieniu ich struktury przestrzennej i istniejących związków funkcjonalnych. Na potrzeby analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego wydzielone jednostki w możliwie dużym zakresie nawiązują do przebiegu granic obwodów spisowych. Dla jednostek tych Główny Urząd Statystyczny (GUS) udostępnia dane z zakresu podstawowych struktur demograficznych, a więc tych, które były objęte spisem pełnym podczas Narodowego Spisu Powszechnego 2011 (NSP 2011).

Tak wyznaczone obszary, obejmujące więcej niż jeden obwód spisowy GUS, zostały przyjęte za jednostki odniesienia dla gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby niniejszego dokumentu. Następnie wykorzystano je do wielowskaźnikowej, kompleksowej analizy porównawczej zróżnicowania wewnątrzgminnego. W konsekwencji możliwe stało się precyzyjne określenie granic obszarów o wyraźnie gorszej kondycji w zakresie zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych, środowiskowych oraz przestrzenno – funkcjonalnych.

Na uwagę zasługuje fakt, że analizy wykonywane na potrzeby opracowania programów rewitalizacji, w oparciu o przedstawioną powyżej metodę, stanowią jeden z najbardziej zaawansowanych typów analiz w skali wewnątrzgminnej, jakie zamawiają jednostki samorządu terytorialnego szczebla lokalnego. Pożądanym jest aby były one wykorzystywane przez lokalne władze także w celu szeroko pojętej profesjonalizacji zarządzania polityką rozwoju gminy.

Szczególnie wartościowe wydaje się wykorzystanie zaproponowanych jednostek w analizach prowadzonych na potrzeby dwóch grup dokumentów:

- a) Pierwszą grupę stanowią opracowania i aktualizacje dokumentów o charakterze:
 - a. Strategicznym np.:
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i in.
 - Strategia rozwoju gminy.
 - Strategia rozwiązywania problemów społecznych.
 - b. Operacyjnym np.:
 - Program rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii itp.
 - Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 - Gminny program wspierania rodziny.
 - Program gospodarki niskoemisyjnej.
 - Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy (komunalnym).
 - Gminny program opieki nad zabytkami i in.
- b) Drugą grupę stanowią dokumenty sporządzane na potrzeby bieżącego monitorowania realizacji zadań gminy.

Szereg komisji, instytucji, jednostek budżetowych, spółek komunalnych itp. sporządza, przynajmniej w cyklu rocznym, różnego rodzaju sprawozdania ze swojej działalności. Wzbogacenie ich o kontekst przestrzenny tzn. analizę części danych (informacji) dotyczących wybranych problemów w przyjętym układzie odniesienia za jaki mogą służyć zaproponowane jednostki urbanistyczne można wykorzystać w celu:

- Pogłębieniu przedstawianych analiz i kontekstów.

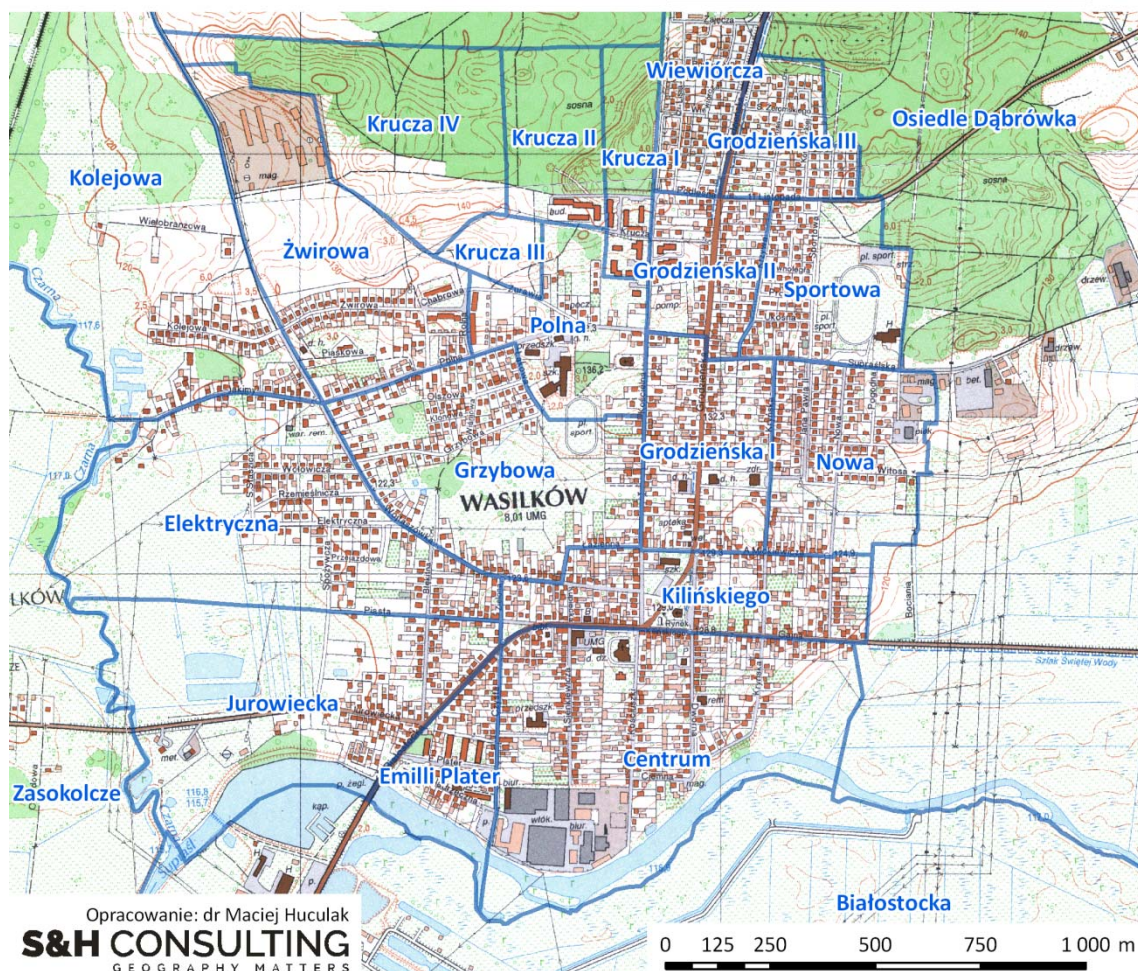
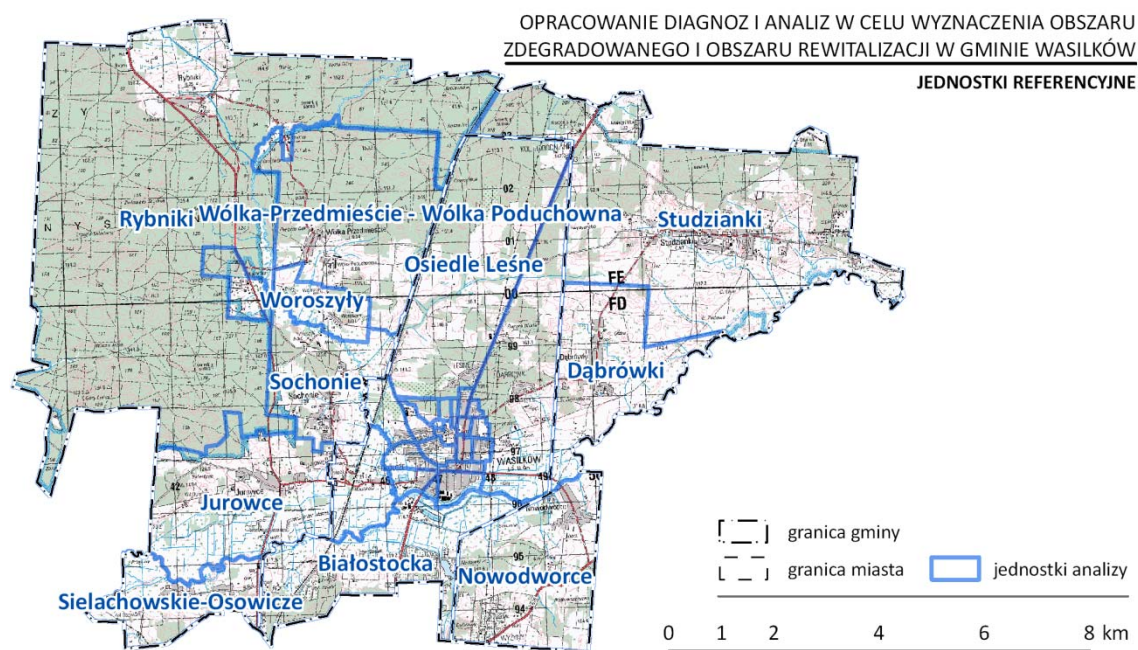
Informacja geoprzestrzenna, a więc informacja wzbogacona o komponent przestrzenny tj. zawierający informację „gdzie zachodzą określone zjawiska” stanowi cenny i jak dotąd na ogół niedoceniany w praktyce samorządowej na szczeblu lokalnym element sprawozdawczości.

- Estetyzacji dokumentów.

Informacje przestrzenne przedstawione w postaci różnego rodzaju map lub samych nawet wizualizacji posiadających kontekst przestrzenny (np. nazwę jednostki, dzielnicy itp.) pełnią także funkcje estetyczne, poprzez wprowadzenie do tego rodzaju raportów i sprawozdań dodatkowych ilustracji, których liczba bywa na ogół ograniczona.

- Partycypacji społecznej.

Przedstawienie nawet tylko wybranych kwestii dotyczących zróżnicowania wewnątrzgminnego budzi zainteresowanie nie tylko pracowników Urzędu Miejskiego, ale również Radnych, przedstawicieli instytucji działających na obszarze miasta, czy wreszcie mieszkańców.

Rysunek 3.2.2. Jednostki referencyjne analiz zróżnicowania wewnątrzgminnego dla Gminy Wasilków.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3.2.1. Jednostki analizy dla Gminy Wasilków.

L.p.	Nazwa	Ludność		Powierzchnia	
		Liczba	%	ha	%
1	Studzianki	1152	7,5	2006,4	15,8
2	Emilii Plater	966	6,3	8,8	0,1
3	Centrum	873	5,7	43,1	0,3
4	Nowodworce	810	5,3	721,9	5,7
5	Krucza IV	740	4,8	21,4	0,2
6	Sochonie	696	4,5	428,2	3,4
7	Jurowce	679	4,4	764,5	6,0
9	Osiedle Leśne	672	4,4	968,8	7,6
9	Kilińskiego	607	4,0	16,0	0,1
10	Krucza I	592	3,9	6,7	0,1
11	Grzybowa	558	3,6	27,0	0,2
12	Dąbrówki	527	3,4	601,1	4,7
13	Elektryczna	506	3,3	37,3	0,3
14	Nowa	466	3,0	16,4	0,1
15	Grodzieńska II	460	3,0	9,3	0,1
16	Sielachowskie-Osowicze	450	2,9	354,2	2,8
17	Sportowa	444	2,9	13,1	0,1
18	Krucza II	413	2,7	9,8	0,1
19	Żwirowa	391	2,5	26,1	0,2
20	Grodzieńska I	381	2,5	14,8	0,1
21	Krucza III	378	2,5	3,3	0,0
22	Grodzieńska III	337	2,2	8,1	0,1
23	Wiewiórcza	319	2,1	11,7	0,1
24	Rybniki	276	1,8	3811,0	30,0
25	Kolejowa	273	1,8	74,8	0,6
26	Osiedle Dąbrówka	242	1,6	617,6	4,9
27	Jurowiecka	240	1,6	36,4	0,3
28	Polna	235	1,5	13,4	0,1
29	Zasokolcze	208	1,4	199,4	1,6
30	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	203	1,3	952,9	7,5
31	Woroszyły	127	0,8	252,3	2,0
32	Białostocka	121	0,8	644,0	5,1
Gmina		15342	100,0	12719,7	100,0

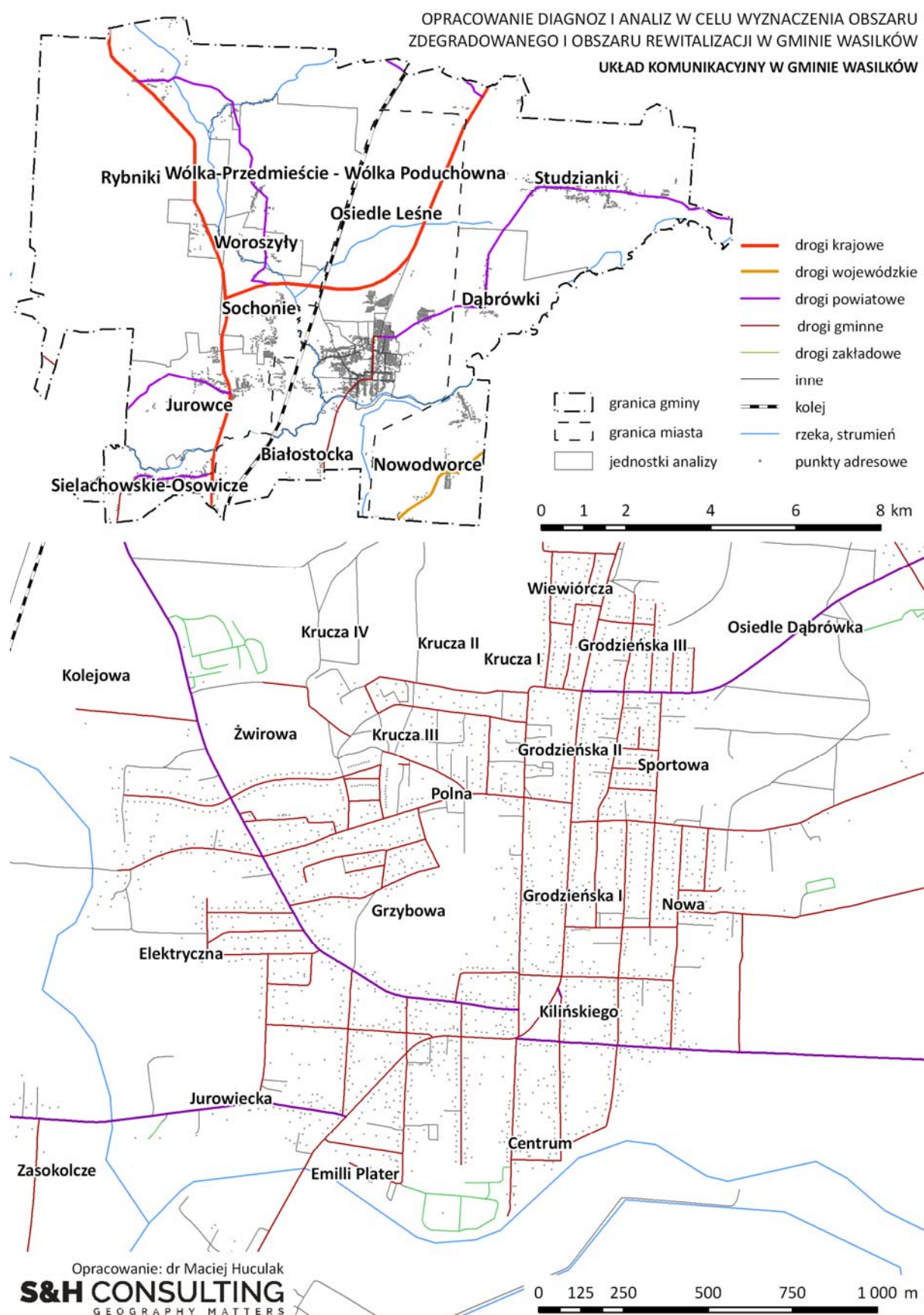
Źródło: opracowanie własne.

4. WYBRANE ELEMENTY KONTEKSTU PROCESÓW REWITALIZACJI

4.1. Układ komunikacyjny

Z punktu widzenia komunikacyjnego Wasilków pełni zauważalną rolę ponadlokalnego węzła drogowego w obrębie powiatu białostockiego (ziemskiego). Na układ komunikacyjny Gminy składają się dwa główne szlaki drogowe kategorii krajowej przebiegające przez gminę w przybliżeniu w kierunkach północ-południe oraz wschód-zachód uzupełnione przez sieć dróg niższego rzędu, w tym drogę wojewódzką oraz drogi powiatowe i gminne. Sieć dróg powiatowych uzupełniają drogi gminne.

Główne drogi tranzytowe omijają miasto Wasilków. Pomimo tego niektóre z głównych ulic charakteryzują się wysokim natężeniem ruchu samochodowego (np. ulica Grodzieńska). Sytuacja taka może nieść ze sobą uciążliwości dla mieszkańców miasta związane z poziomem hałasu komunikacyjnego i towarzyszącym mu zanieczyszczeniem powietrza.

Rysunek 4.1.1. Układ komunikacyjny w Gminie Wasilków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK.

4.2. Formy ochrony przyrody

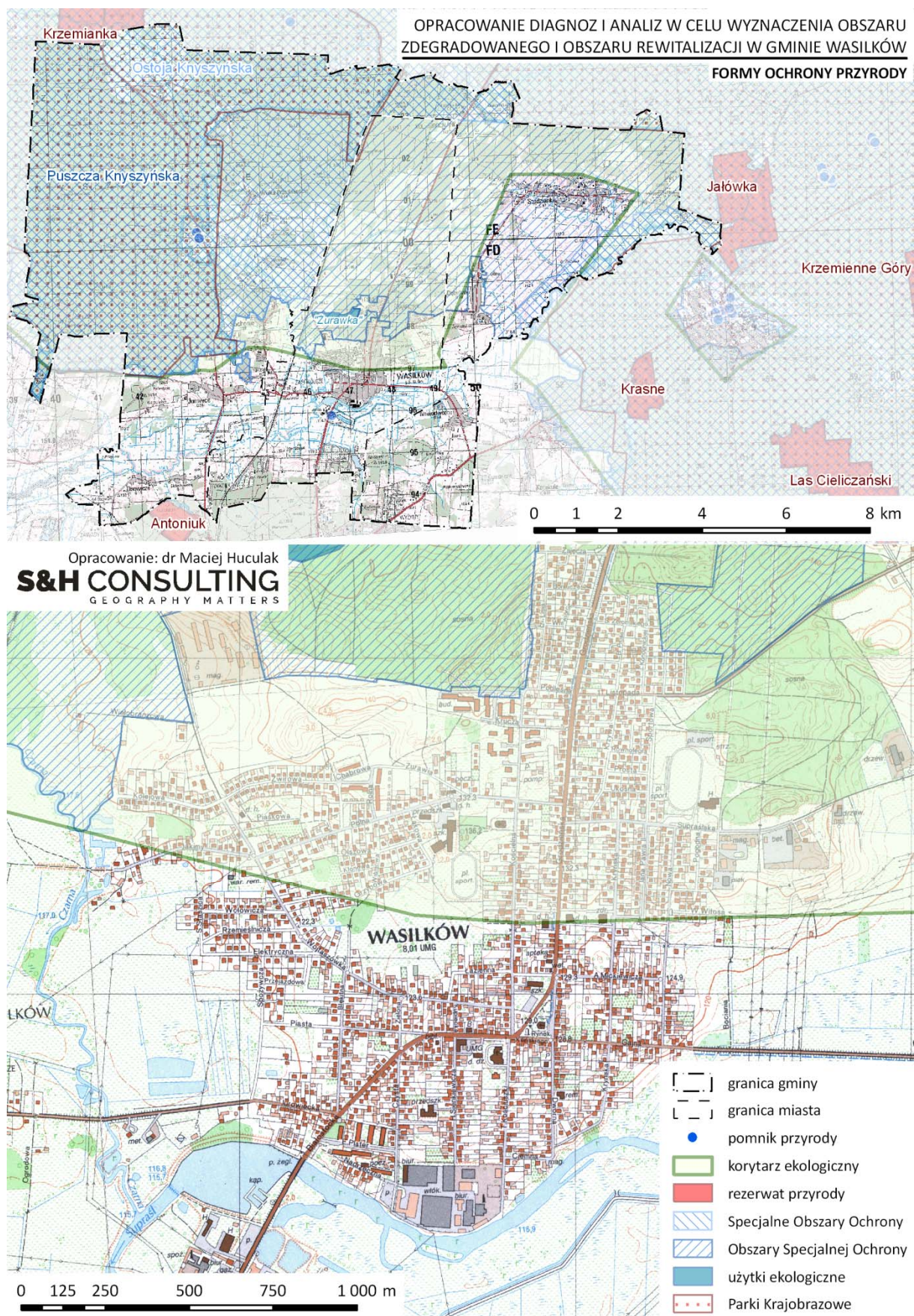
Gmina Wasilków jest położona w całości w obrębie granic mezoregionu fizyczno-geograficznego Wysoczyzna Białostocka. Zarówno na terenie gminy, jak i w jej bezpośrednim otoczeniu znajduje się szereg form ochrony przyrody, w tym przede wszystkim ochrony obszarowej.

Do podstawowych form ochrony przyrody na obszarze Gminy należą:

- Korytarz ekologiczny Puszcza Knyszyńska,
- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- Sieć obszarów Natura 2000 tj.:
 - Specjalny Obszar Ochrony PLH 200006 Ostoja Knyszyńska,
 - Obszar Specjalnej Ochrony PLB 200003 Puszcza Knyszyńska.
- Użytek ekologiczny Żurawka,
- Pomniki przyrody:
 - Dwa położone w Katrynce,
 - Jeden zlokalizowany w mieście Wasilków na terenie Wodociągów Białostockich.

Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie gminy znajdują się:

- Rezerваты przyrody:
 - Antoniuk,
 - Jałówka,
 - Krzemianka,
 - Krasne.

Rysunek 4.2.1. Formy ochrony przyrody w Gminie Wasilków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK.

5. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA WEWNĄTRZGMINNEGO ZJAWISK KRYZYSOWYCH

5.1. Zjawiska społeczne

Wielowymiarowa analiza stanu sfery społecznej Gminy Wasilków jest podstawą, na której opiera się proces identyfikacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji na terenie gminy. Z punktu widzenia *Wytycznych* występowanie negatywnych zjawisk społecznych jest warunkiem koniecznym do wyznaczenia obszarów zdegradowanych. Jednocześnie, nie jest to warunek wystarczający. Aby dany obszar zaklasyfikować jako obszar zdegradowany, zjawiskom kryzysowym ze sfery społecznej muszą bowiem towarzyszyć negatywne zjawiska w przynajmniej jednej z pozostałych sfer miasta tzn. gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej.

Na potrzeby tej części opracowania analizowane negatywne zjawiska społeczne podzielono na 9 głównych grup zjawisk. Były to:

1. Demografia.
2. Ubóstwo.
3. Niepełnosprawność.
4. Kryzys w rodzinach.
5. Bezrobocie.
6. Bezpieczeństwo.
7. Edukacja.
8. Kapitał społeczny.
9. Problemy alkoholowe.

W tak wyznaczonych grupach identyfikowano procesy o charakterze kryzysowym, a następnie w ramach podsumowania tej części analizy pokazano ich współwystępowanie w skali wewnątrzgminnej. W ten sposób możliwe było odnalezienie jednostek referencyjnych, które spełniały wymóg współwystępowania negatywnych zjawisk społecznych. Jednostki o najwyższej liczbie zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym składają się na obszar kryzysu w sferze społecznej, który został zaprezentowany w postaci mapy na końcu tej części opracowania.

5.1.1. Demografia

Zagadnienia demograficzne, choć nie wymienione wprost w *Ustawie o rewitalizacji* stanowią ważny i powszechnie stosowany w opracowaniach związanych z delimitacją obszaru zdegradowanego i rewitalizacji element analiz. Na potrzeby niniejszego opracowania za podstawowe zagadnienie uznano kwestie związane z procesami starzenia się społeczeństwa.

Procesy starzenia się społeczeństwa zidentyfikowano na podstawie dwóch wskaźników częściowych. Były to:

1. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności w % w 2016 r.
2. Wskaźnik podwójnego starzenia się – udział osób sędziwych w ogóle osób w wieku poprodukcyjnym w % w 2016 r.

Lata wybrane do analiz były podyktowane dostępnością szczegółowych i aktualnych danych w odpowiednio szczegółowym ujęciu przestrzennym. Analizie poddano dane dostarczone przez Urząd Miejski w Wasilkowie.

Na podstawie obu wskaźników częściowych, po poddaniu ich normalizacji w oparciu o wartości obliczone dla całego miasta, skonstruowano wskaźnik syntetyczny problemów starzenia się ludności będący średnią arytmetyczną wskaźników częściowych.

Osoby w wieku poprodukcyjnym

Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle liczby ludności jest jednym z najczęściej stosowanych wskaźników oddających procesy starzenia się ludności. Jego bezsprzeczną zaletą jest na ogół dość dobra dostępność do danych na poziomie wewnątrzgminnym. W przypadku tego wskaźnika obliczony wskaźnik reprezentował stan na rok 2016 i wyniósł 15,7%. Wskaźnik ten należy uznać za względnie niski.

Najwyższe wartości, przekraczające 18,9% (120% wartości dla całej gminy) osiągnęło sześć spośród analizowanych jednostek. Były to jednostki: Emilii Plater (30,8%), Kolejowa (21,6%), Grodzieńska I (20,2%), Żwirowa (20,2%), Jurowiecka (20,0) oraz Woroszyły (18,9%).

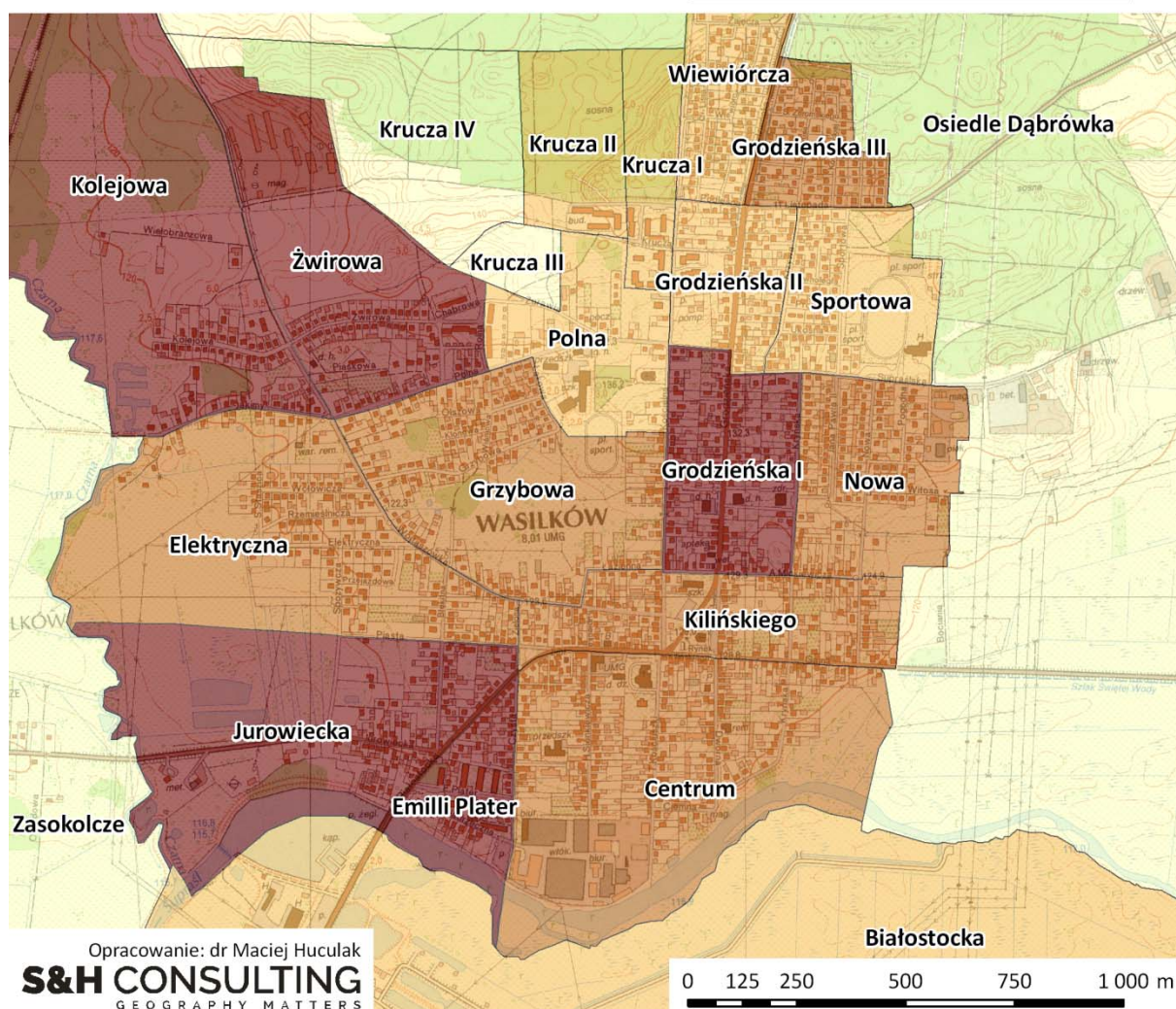
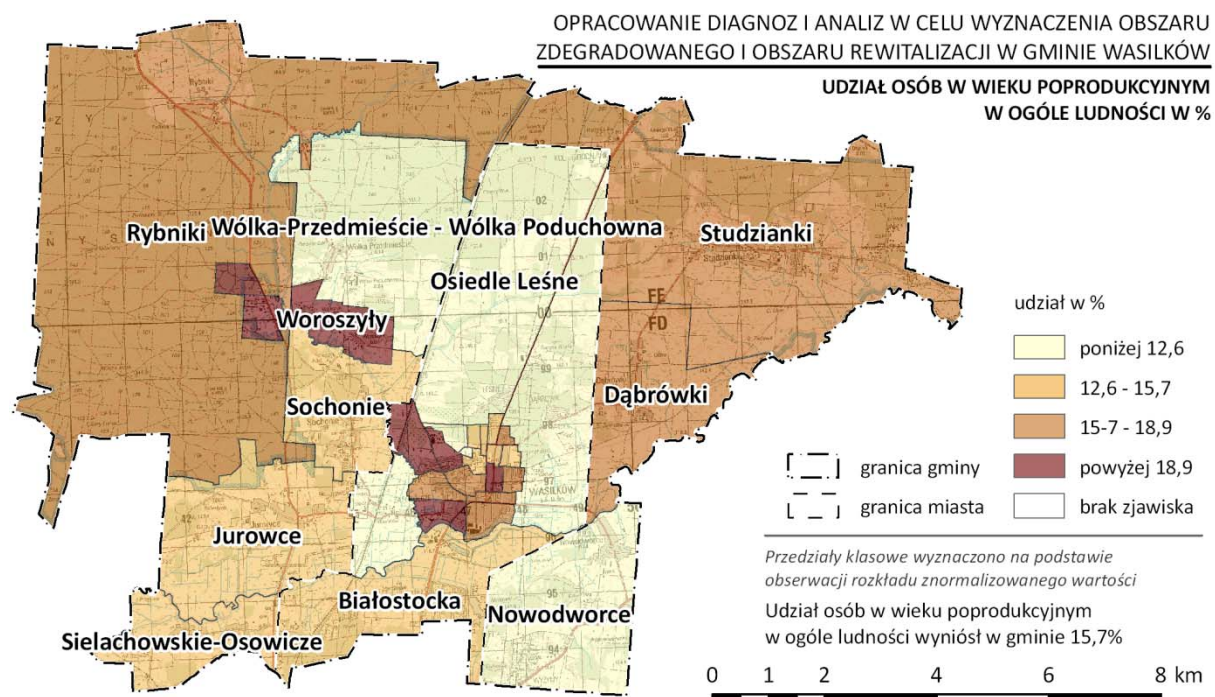
Następne w kolejności jednostki charakteryzowały się wartościami poniżej progu 120% wartości wskaźnika dla całej gminy, ale ciągle reprezentowały grupę o ponadprzeciętnym natężeniu analizowanego zjawiska. Znalazło się w niej dziewięć jednostek, w tym: Grodzieńska III (18,4%), Grzybowa (18,3%), Rybniki (18,1%), Studzianki (17,2%), Nowa (17,2%), Dąbrówki (16,9%), Elektryczna (16,8%), Centrum (16,5%), Kilińskiego (15,8%).

Siedemnaście z 32 analizowanych jednostek referencyjnych znalazło się w grupie obszarów o wartościach wskaźnika odpowiadającego poziomowi poniżej wartości dla całej gminy. Najbardziej zbliżone do wartości dla całego miasta tzn. nie niższe niż 12,6%, reprezentowała zróżnicowana grupa dziesięciu jednostek. Obejmowała ona jednostki:

Sielachowskie-Osowicze (15,6%), Jurowce (15,5%), Krucza II (15,3%), Sochonie (14,7%), Krucza I (14,5%), Wiewiórcza (14,1%), Polna (14,0%), Sportowa (13,5%), Grodzieńska II (13,5%) oraz Białostocka (13,2%).

Najniższe w skali miasta wartości analizowanego wskaźnika, a w konsekwencji najmłodszą strukturą demograficzną odznaczały się takie jednostki jak:

Nowodworce (12,6%), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (12,3%), Zasokolcze (11,1%), Krucza IV (8,1%), Krucza III (7,4%), Osiedle Dąbrówka (5,0%) i Osiedle Leśne (4,9%). W grupie tej warto zwrócić szczególną uwagę na najniższy udział dwóch ostatnich z wymienionych jednostek, które reprezentowały obszary dynamicznego rozwoju indywidualnego budownictwa mieszkaniowego.

Rysunek 5.1.1. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie.

Osoby sędziwe

Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym stanowi na ogół dość dobre przybliżenie ogólnego poziomu starzenia się ludności. Największe wyzwania związane z tego rodzaju procesami wiążą się jednak z grupą osób najstarszych. W badaniach ludnościowych wskaźnikiem bardzo często wykorzystywanym do oceny odsetka osób najstarszych jest wskaźnik podwójnego starzenia się. Identyfikuje on udział osób najstarszych w grupie osób w wieku poprodukcyjnym. Najczęściej przyjmowaną na potrzeby obliczania tego wskaźnika cezurą wieku jest 80 lat i więcej. Taki przedział wiekowy przyjęto zatem na potrzeby niniejszej analizy.

Udział osób w wieku 80 lat i więcej w ogóle osób w wieku poprodukcyjnym wyniósł dla całej gminy 20,2%. Jego poziom można uznać za umiarkowany. Najwyższe wartości, przekraczające 24,2% odnotowała grupa ośmiu jednostek. Były to: Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (48,0), Zasokolcze (39,1), Jurowiecka (31,3), Kilińskiego (30,6), Studzianki (27,3), Polna (26,3), Nowa (26,0), oraz Grodzieńska I (24,3).

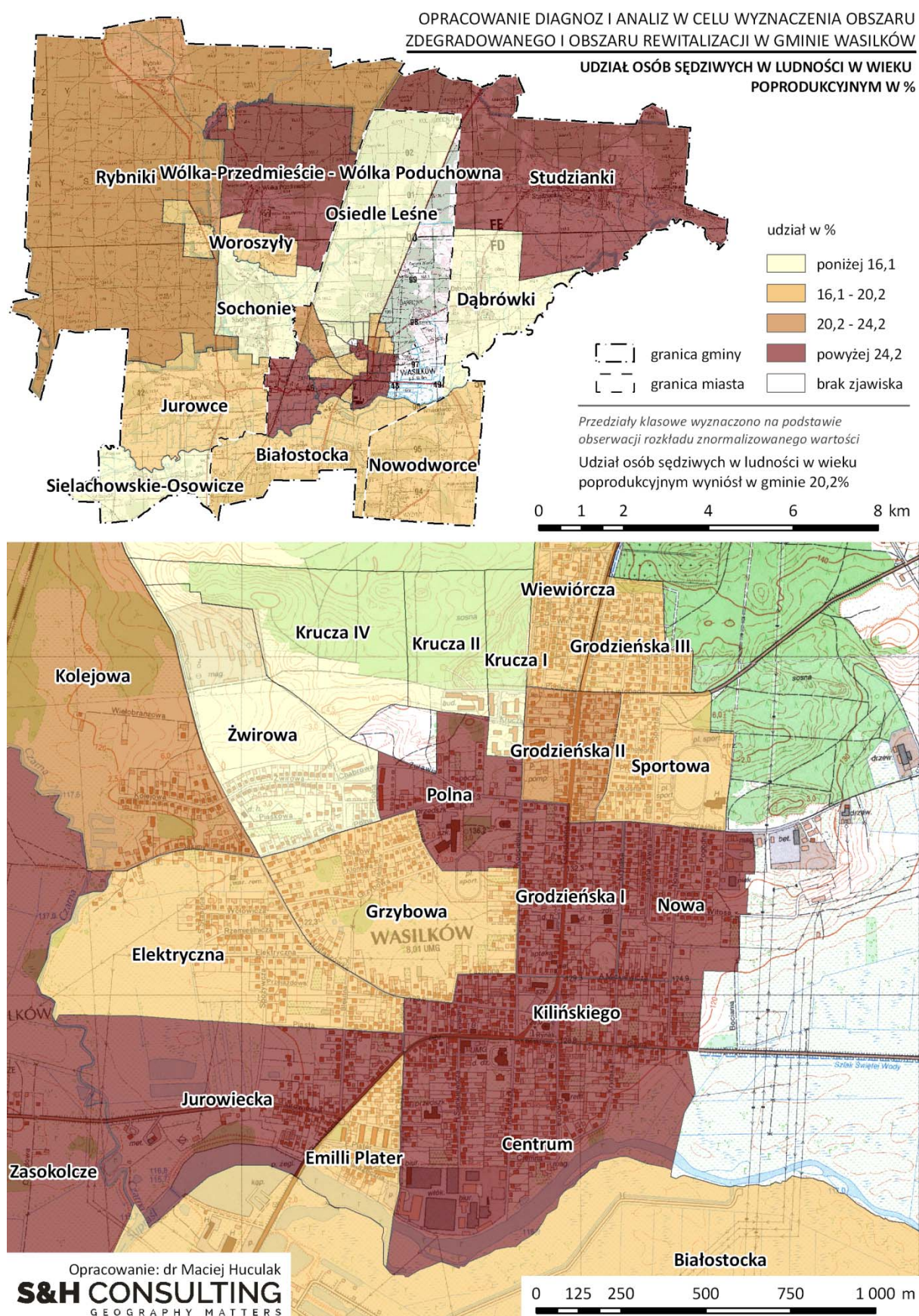
Powyżej wartości obliczonej dla całej gminy znalazły się również trzy inne z analizowanych jednostek tj.: Kolejowa (22,0), Rybniki (22,0), Grodzieńska II (21,0).

Poniżej wartości referencyjnej uplasowała się zdecydowana większość, bo aż 20 z łącznej liczby 32 wyznaczonych do analizy jednostek. Najbliżej wartości referencyjnej obliczonej dla całej gminy znalazły się jednostki: Elektryczna (20,0), Wiewiórcza (20,0), Sportowa (20,0), Grzybowa (19,6), Emilii Plater (19,5), Białostocka (18,8), Jurowce (18,1), Grodzieńska III (17,7), Nowodworce (17,6), Woroszyły (16,7).

Na grupę jednostek obejmującą wartości poniżej 80% wartości dla miasta składały się z kolei: Dąbrówki (15,7), Sochonie (15,7), Sielachowskie-Osowicze (14,3), Krucza II (12,7), Osiedle Leśne (10,2), Żwirowa (10,1), Krucza I (5,8), Krucza IV (5,0).

Osoby najstarsze nie zamieszkiwały dwóch jednostek. Były to: Krucza III oraz Osiedle Dąbrówka.

Z punktu procesów rozwojowych gminy tak wysoki udział osób najstarszych stanowi bez wątpienia spore wyzwanie m.in. z punktu widzenia szeroko rozumianej polityki senioralnej. Dodatkowo, fakt że największy udział osób sędziwych odnotowano w jednostkach charakteryzujących się zabudową jednorodzinną będzie stanowił znaczące utrudnienie w działaniach podejmowanych na rzecz osób starszych w przyszłości. Dotyczyć to będzie zarówno procesów związanymi z edukowaniem i informowaniem o prowadzonych na rzecz osób starszych działaniach, jak również różnych form pracy środowiskowej i innych form wsparcia prowadzonych zarówno przez MOPS jak i pozostałe podmioty pomocy społecznej (PCPR i in.).

Rysunek 5.1.2. Udział osób sędziwych w ogóle osób w wieku poprodukcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie.

Podsumowanie

W ramach podsumowania, za wskaźnik decydujący o problemach natury demograficznej przyjęto wskaźnik syntetyczny starzenia się. Za poziom koncentracji zjawiska starzenia się ludności definiującego stan kryzysowy przyjęto wartość 120% wartości dla całej gminy. Wskaźnik syntetyczny problemów starzenia się skonstruowano jako średnią arytmetyczną wskaźników częściowych problemów starzenia się ludności tj.:

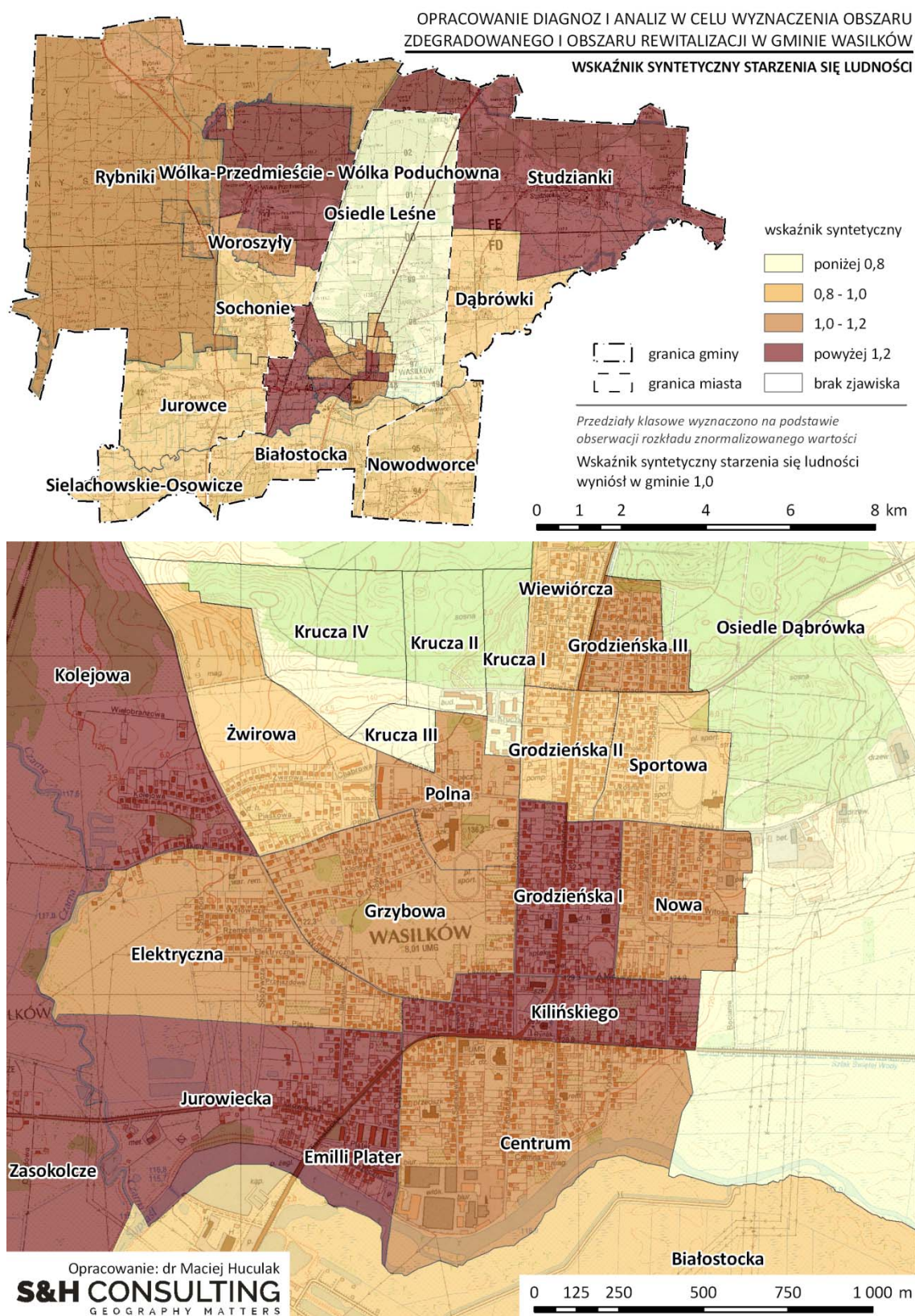
1. Udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle liczby ludności.
2. Wskaźnika podwójnego starzenia się.

Najwyższe wartości wskaźnika syntetycznego odnotowano w ośmiu jednostkach. Były to: Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (1,58), Emilii Plater (1,46), Jurowiecka (1,41), Zasokolcze (1,32), Studzianki (1,31), Grodzieńska I (1,29), Kilińskiego (1,28) oraz Kolejowa (1,23).

Do grupy pozostałych jednostek o ponadprzeciętnych wartościach wskaźnika syntetycznego starzenia się zaliczały się: Nowa (1,20), Centrum (1,13), Polna (1,12), Rybniki (1,12), Grzybowa (1,07), Elektryczna (1,03), Grodzieńska III (1,02) i Woroszyły (1,01).

Poniżej wartości dla całej gminy znalazła się grupa szesnastu jednostek referencyjnych. Najbardziej zbliżone do wartości dla całej gminy odnotowano w dziesięciu z nich. W grupie tej znalazły się: Grodzieńska II (0,95), Wiewiórcza (0,94), Jurowce (0,94), Sportowa (0,93), Dąbrówki (0,93), Żwirowa (0,89), Białostocka (0,88), Sochonie (0,85), Sielachowskie-Osowicze (0,85), Nowodworce (0,84).

Najniższy w skali gminy poziom wskaźnika syntetycznego starzenia się charakteryzował sześć z nich. Były to: Krucza II (0,80), Krucza I (0,61), Osiedle Leśne (0,41), Krucza IV (0,38), Krucza III (0,23) i Osiedle Dąbrówka (0,16).

Rysunek 5.1.3. Wskaźnik syntetyczny starzenia się ludności w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

Tabela 5.1.1.Problemy związane z ubóstwem w Gminie Wasilków w 2016 r.

L.p.	Nazwa jednostki	Ludność			Udział osób w wieku poprodukcyjnym w %		Udział osób w wieku sędziwym w ogóle osób w wieku poprodukcyjnym w %		Wskaźnik syntetyczny starzenia się
		Ogółem	W wieku poprodukcyjnym	Osoby sędziwe	%	Wskaźnik znormalizowany	%	Wskaźnik znormalizowany	
1	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	203	25	12	12,3	0,78	48,0	2,38	1,58
2	Emilii Plater	966	298	58	30,8	1,96	19,5	0,97	1,46
3	Jurowiecka	240	48	15	20,0	1,27	31,3	1,55	1,41
4	Zasokolcze	208	23	9	11,1	0,70	39,1	1,94	1,32
5	Studzianki	1152	198	61	17,2	1,09	30,6	1,52	1,31
6	Grodzieńska I	381	77	20	20,2	1,28	26,0	1,29	1,29
7	Kilińskiego	607	96	30	15,8	1,00	31,3	1,55	1,28
8	Kolejowa	273	59	13	21,6	1,37	22,0	1,09	1,23
9	Nowa	466	80	21	17,2	1,09	26,3	1,30	1,20
10	Centrum	873	144	35	16,5	1,05	24,3	1,21	1,13
11	Polna	235	33	9	14,0	0,89	27,3	1,35	1,12
12	Rybniki	276	50	11	18,1	1,15	22,0	1,09	1,12
13	Grzybowa	558	102	20	18,3	1,16	19,6	0,97	1,07
14	Elektryczna	506	85	17	16,8	1,07	20,0	0,99	1,03
15	Grodzieńska III	337	62	11	18,4	1,17	17,7	0,88	1,02
16	Woroszyły	127	24	4	18,9	1,20	16,7	0,83	1,01
17	Grodzieńska II	460	62	13	13,5	0,86	21,0	1,04	0,95
18	Wiewiórcza	319	45	9	14,1	0,90	20,0	0,99	0,94
19	Jurowce	679	105	19	15,5	0,98	18,1	0,90	0,94
20	Sportowa	444	60	12	13,5	0,86	20,0	0,99	0,93
21	Dąbrówki	527	89	14	16,9	1,07	15,7	0,78	0,93
22	Żwirowa	391	79	8	20,2	1,28	10,1	0,50	0,89
23	Białostocka	121	16	3	13,2	0,84	18,8	0,93	0,88
24	Sochonie	696	102	16	14,7	0,93	15,7	0,78	0,85
25	Sielachowskie-Osowicze	450	70	10	15,6	0,99	14,3	0,71	0,85
26	Nowodworce	810	102	18	12,6	0,80	17,6	0,88	0,84
27	Krucza II	413	63	8	15,3	0,97	12,7	0,63	0,80
28	Krucza I	592	86	5	14,5	0,92	5,8	0,29	0,61
29	Osiedle Leśne	672	33	3	4,9	0,31	10,2	0,51	0,41
30	Krucza IV	740	60	3	8,1	0,51	5,0	0,25	0,38
31	Krucza III	378	28	0	7,4	0,47	0,0	0,00	0,24
32	Osiedle Dąbrówka	242	12	0	5,0	0,31	0,0	0,00	0,16
Gmina		15342	2416	487	15,7	1,00	20,2	1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie.

5.1.2 Ubóstwo

Problemy związane z występowaniem na obszarze gminy ubóstwa postanowiono przybliżyć za pomocą dwóch podstawowych wskaźników:

1. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS ogółem w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.
2. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.

Miary te oddają poziom natężenia problemów społecznych i znajdują szerokie zastosowanie w przybliżaniu problemów związanych z ubóstwem w skali wewnątrzgminnej. Pierwsza z wymienionych kategorii obejmuje wszystkie osoby w rodzinach korzystających z pomocy MOPS bez względu na powód wsparcia. Jedna osoba może korzystać z tego wsparcia z różnych powodów, dlatego też bardzo ważne jest pozyskanie danych w takiej formie, aby rodziny korzystające ze świadczeń były reprezentowane tylko raz.

Pomoc społeczna ogółem

Intensywność wsparcia mieszkańców Gminy Wasilków przez MOPS osiągnęła w 2016 r. poziom umiarkowany. Pomocą objętych było 830 osób, co w przeliczeniu na liczbę mieszkańców dało wartość wskaźnika liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia MOPS przypadających na 1 tys. mieszkańców wynoszącą 54,1.

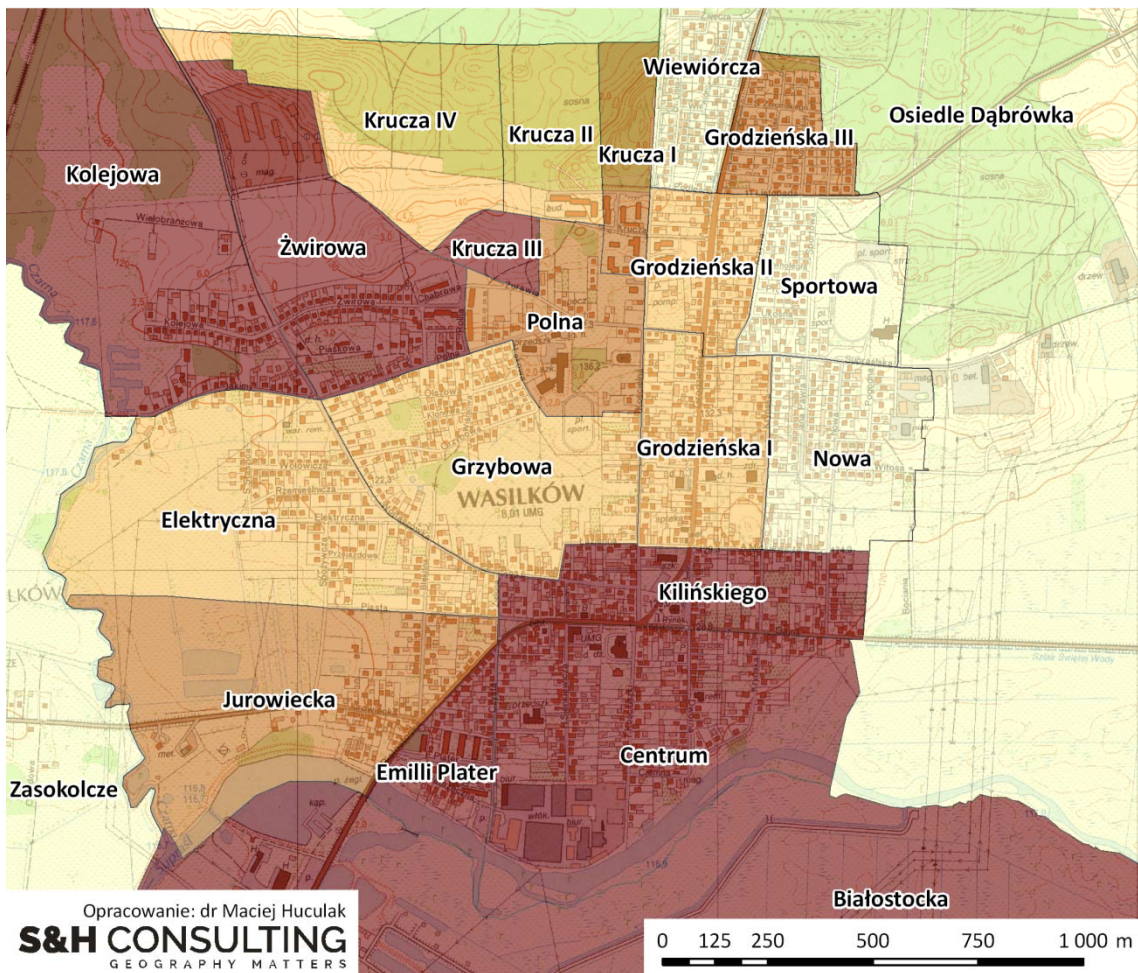
Najwyższy poziom koncentracji analizowanego wskaźnika (powyżej 120% wartości dla gminy) osiągnęło dziewięć spośród 32 analizowanych jednostek. Były to: Kolejowa (162,0), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (137,9), Białostocka (107,4), Studzianki (105,6), Emilii Plater (76,5), Kilińskiego (74,6), Żwirowa (72,8), Krucza III (71,8), Centrum (66,1).

Ponadto, powyżej wartości obliczonej dla całej gminy znalazło się jeszcze pięć jednostek. Do grupy tej należały: Polna (62,1), Grodzieńska III (58,5), Sochonie (56,0), Jurowiecka (55,7) oraz Krucza I (55,0).

Wartości poniżej poziomu wskaźnika dla całej gminy dotyczyły większości spośród analizowanych jednostek w liczbie 18. Wartości analizowanego wskaźnika najbardziej zbliżone do wartości dla gminy, osiągnęły takie jednostki jak: Krucza IV (54,1), Krucza II (54,1), Grzybowa (53,9), Dąbrówki (51,2), Grodzieńska I (50,5), Grodzieńska II (46,5) i Elektryczna (46,2).

Najniższe w skali Gminy Wasilków wartości wskaźnika liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia MOPS przypadających na 1 tys. mieszkańców odnotowano w przypadku względnie licznej grupie obszarów. Zaliczały się do niej następujące jednostki referencyjne: Jurowce (38,3), Wiewiórcza (36,1), Nowa (35,6), Sportowa (33,4), Osiedle Leśne (19,8), Osiedle Dąbrówka (12,2), Woroszyły (7,9), Zasokolcze (3,3), Sielachowskie-Osowicze (2,2).

Żadnych osób korzystających z pomocy MOPS nie odnotowano w dwóch sołectwach: Rybnikach i Nowodworcach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

Świadczenia MOPS z powodu bezrobocia

Na terenie Gminy Wasilków w 2016 r. liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z MOPS z powodu bezrobocia wyniosła 406. W rezultacie dało to wskaźnik na poziomie 26,5 osób w rodzinach na 1 tys. mieszkańców.

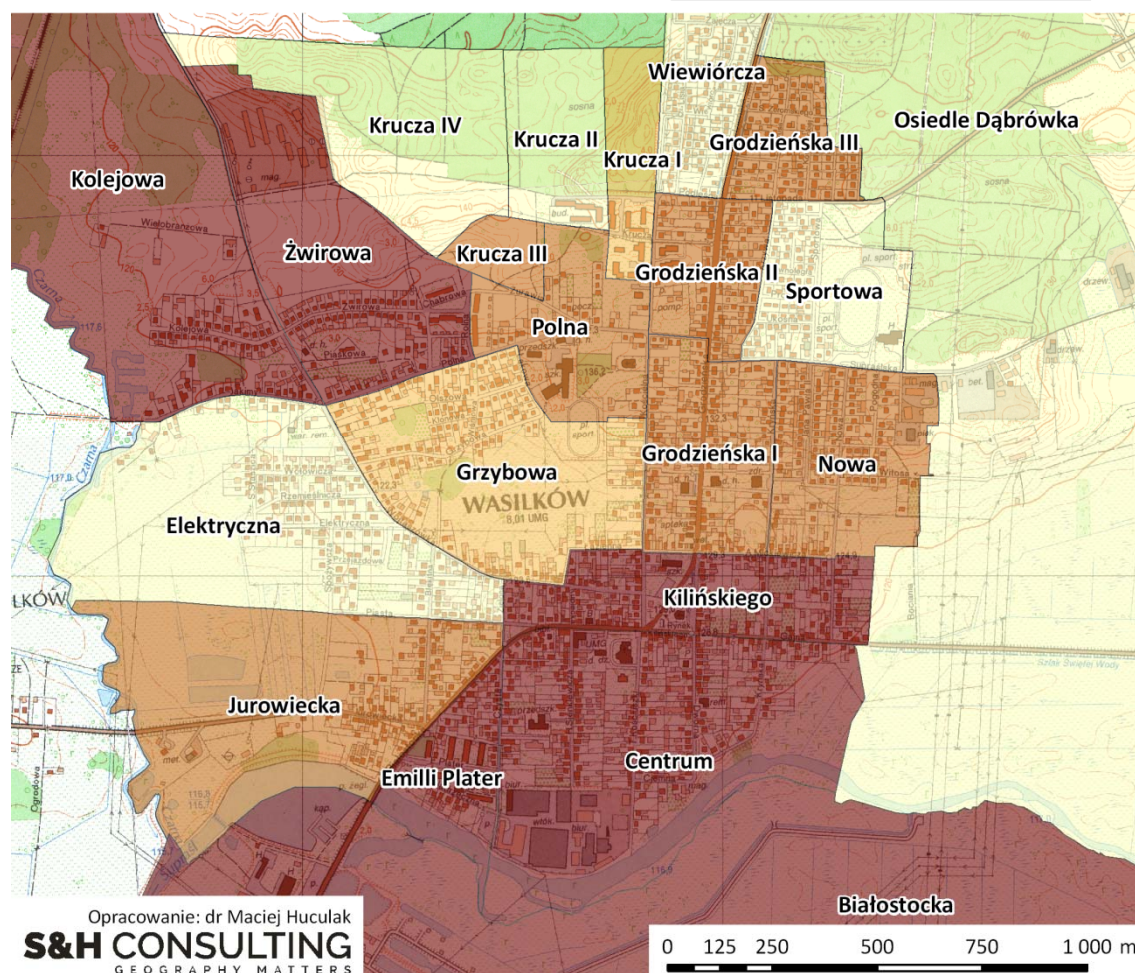
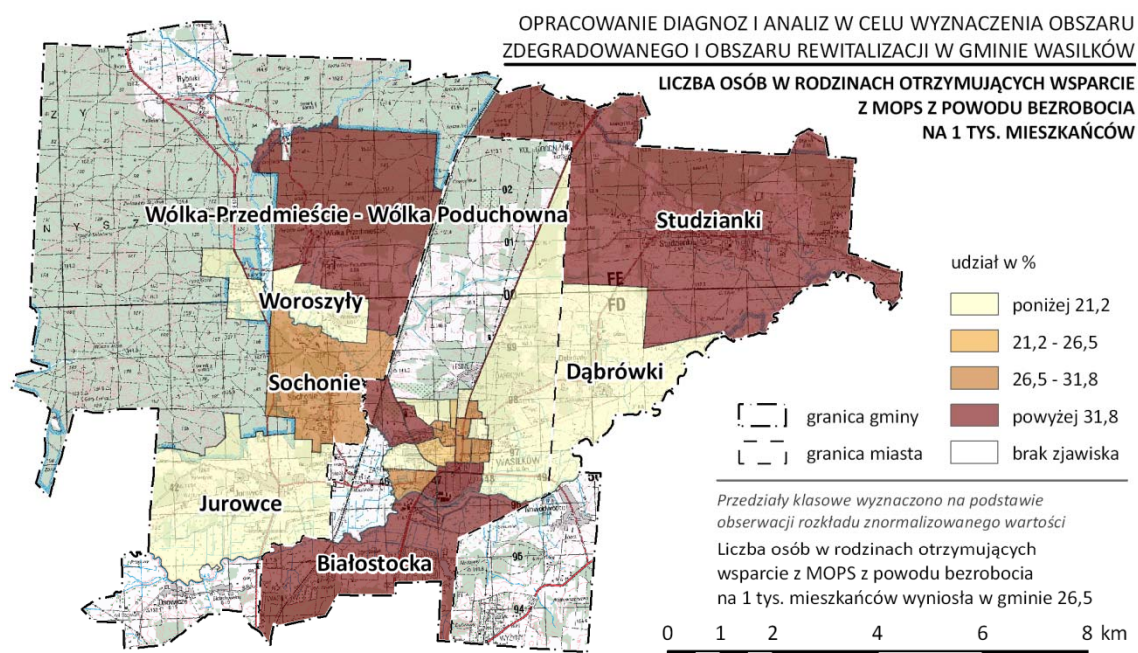
Osiem spośród analizowanych jednostek reprezentowało najwyższe w skali całej gminy wartości. Do grupy tej należały: Kolejowa (125,8), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (98,5), Białostocka (73,4), Żwirowa (64,6), Kilińskiego (48,5), Emilii Plater (44,4), Studzianki (33,0) oraz Centrum (32,2).

Wartość wskaźnika obliczoną dla całej gminy przekroczyły również takie jednostki jak: Grodzieńska III (31,7), Krucza III (30,4), Grodzieńska I (29,4), Sochonie (28,7), Jurowiecka (28,7), Polna (28,3), Grodzieńska II (26,8) i Nowa (26,5).

Wartości poniżej poziomu wskaźnika dla całej gminy dotyczyły większości spośród analizowanych jednostek w liczbie szesnastu. Najbardziej zbliżone do wartości dla całej gminy, okazały się być tylko dwie jednostki. Były to: Krucza I (25,7) i Grzybowa (25,0). Wszystkie jednostki z wymienionych osiągnęły wyższe wartości od 21,2 osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS z powodu bezrobocia.

Pozostałe, za wyjątkiem sołectwa Dąbrówki (20,9) charakteryzował już wyraźnie niższy poziom wartości wskaźnika. Odnotowano go w takich jednostkach jak: Krucza IV (18,0), Krucza II (18,0), Wiewiórcza (15,8), Elektryczna (15,6), Sportowa (10,3), Jurowce (10,3) oraz Woroszyły (7,9).

Osób w rodzinach korzystających z pomocy MOPS z powodu bezrobocia nie zidentyfikowano w sześciu jednostkach referencyjnych. Były to: Osiedle Dąbrówka, Zasokolcze, Osiedle Leśne, Rybniki, Nowodworce i Sielachowskie-Osowicze.

Rysunek 5.1.5. Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS z powodu bezrobocia w Wasilkowie w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

Podsumowanie

Podsumowania zagadnień związanych z ubóstwem dokonano przy wykorzystaniu wskaźnika syntetycznego ubóstwa. Za poziom koncentracji analizowanego zjawiska odpowiadający stanowi kryzysowemu przyjęto wartość 120% wartości dla całej gminy. Wskaźnik syntetyczny skonstruowano jako średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych tj.:

1. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS ogółem w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.
2. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.

W grupie jednostek o najwyższych wartościach wskaźnika syntetycznego znalazło się dziewięć jednostek. Były to: Kolejowa (3,87), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (3,14), Białostocka (2,38), Żwirowa (1,89), Kilińskiego (1,61), Studzianki (1,60), Emilii Plater (1,55), Krucza III (1,24) oraz Centrum (1,22).

W grupie pozostałych jednostek o ponadprzeciętnych wartościach wskaźnika syntetycznego ubóstwa było pięć jednostek: Grodzieńska III (1,14), Polna (1,11), Sochonie (1,06), Jurowiecka (1,06) i Grodzieńska I (1,02).

Wartości niższe od obliczonych dla całej gminy reprezentowała grupa osiemnastu jednostek analizy. Najbardziej zbliżone do wartości dla całej gminy odnotowano w siedmiu z nich. W grupie tej znalazły się: Krucza I (0,99), Grzybowa (0,97), Grodzieńska II (0,94), Dąbrówki (0,87), Krucza IV (0,84), Krucza II (0,84), Nowa (0,83).

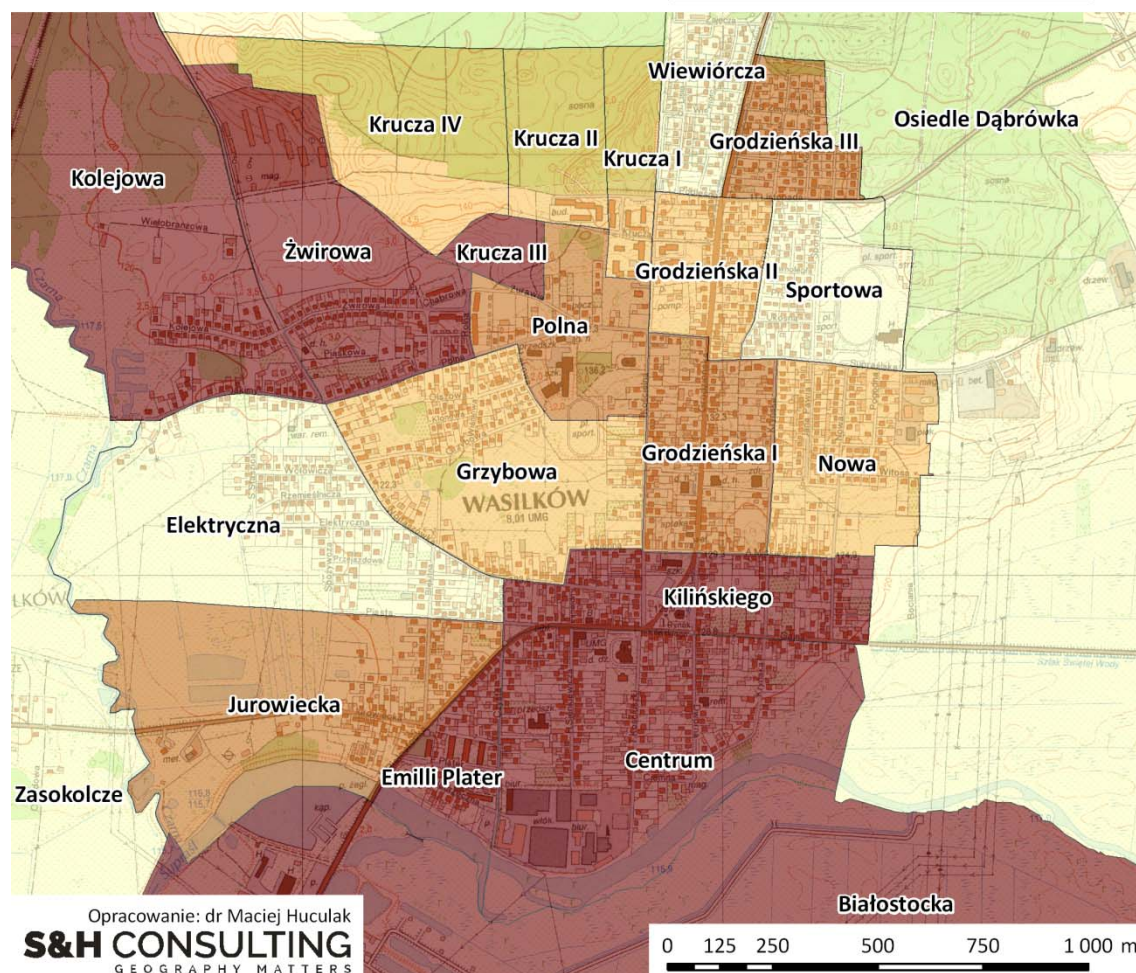
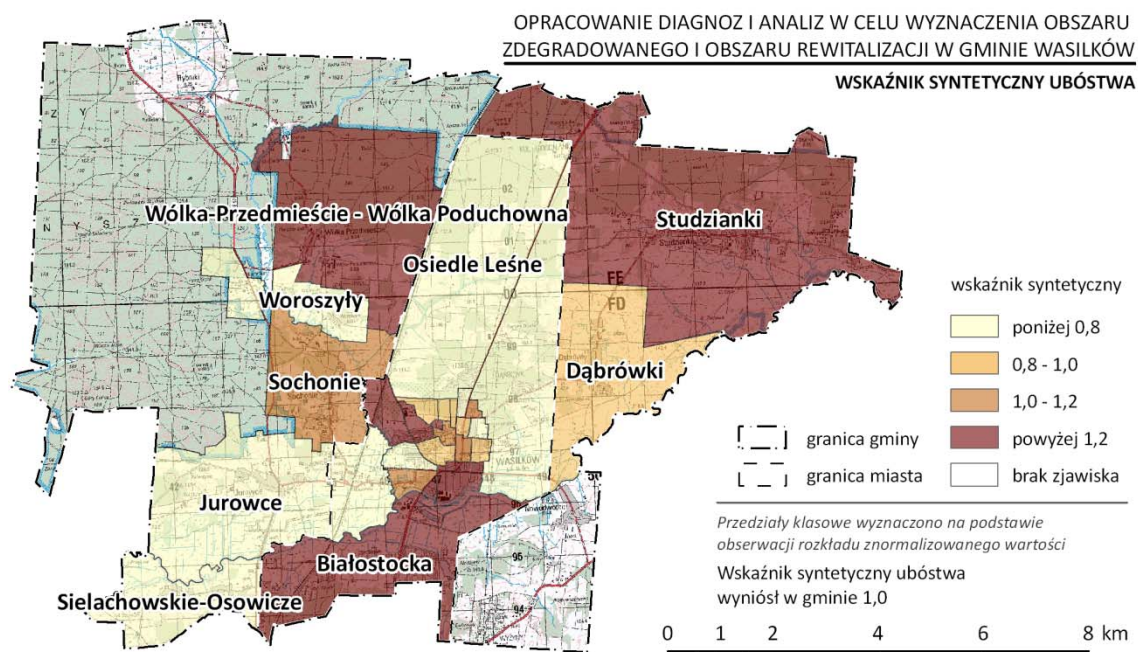
Najniższym w skali miasta poziomem wskaźnika syntetycznego charakteryzowały się następujące jednostki referencyjne. Były nimi: Krucza II (0,8), Krucza I (0,61), Osiedle Leśne (0,41), Krucza IV (0,38), Krucza III (0,24), Osiedle Dąbrówka (0,14), Zasokolcze (0,03) oraz Sielachowskie-Osowicze (0,02).

Problemów związanych z ubóstwem nie stwierdzono w przypadku dwóch sołectw tj. Rybniki i Nowodworce.

Tabela 5.1.2. Problemy związane z ubóstwem w Gminie Wasilków w 2016 r.

L.p.	Nazwa	Osoby w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS						Wskaźnik syntetyczny ubóstwa
		Ogółem			Z powodu bezrobocia			
		Liczba	Na 1 tys. mieszkańców	Wskaźnik znormalizowany	Liczba	Na 1 tys. mieszkańców	Wskaźnik znormalizowany	
1.	Kolejowa	44	162,0	2,99	34	125,8	4,75	3,9
2.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	28	137,9	2,55	20	98,5	3,72	3,1
3.	Białostocka	13	107,4	1,98	9	73,4	2,77	2,4
4.	Żwirowa	28	72,8	1,34	25	64,6	2,44	1,9
5.	Kilińskiego	45	74,6	1,38	29	48,5	1,83	1,6
6.	Studzianki	122	105,6	1,95	38	33,0	1,25	1,6
7.	Emilii Plater	74	76,5	1,41	43	44,4	1,68	1,6
8.	Centrum	58	66,1	1,22	28	32,2	1,21	1,2
9.	Krucza III	27	71,8	1,33	12	30,4	1,15	1,2
10.	Polna	15	62,1	1,15	7	28,3	1,07	1,1
11.	Jurowiecka	13	55,7	1,03	7	28,7	1,08	1,1
12.	Grodzieńska III	20	58,5	1,08	11	31,7	1,20	1,1
13.	Sochonie	39	56,0	1,04	20	28,7	1,09	1,1
14.	Krucza I	33	55,0	1,02	15	25,7	0,97	1,0
15.	Grodzieńska I	19	50,5	0,93	11	29,4	1,11	1,0
16.	Grzybowa	30	53,9	1,00	14	25,0	0,94	1,0
17.	Grodzieńska II	21	46,5	0,86	12	26,8	1,01	0,9
18.	Dąbrówki	27	51,2	0,95	11	20,9	0,79	0,9
19.	Krucza IV	40	54,1	1,00	13	18,0	0,68	0,8
20.	Krucza II	22	54,1	1,00	7	18,0	0,68	0,8
21.	Nowa	17	35,6	0,66	12	26,5	1,00	0,8
22.	Elektryczna	23	46,2	0,85	8	15,6	0,59	0,7
23.	Wiewiórcza	12	36,1	0,67	5	15,8	0,60	0,6
24.	Sportowa	15	33,4	0,62	6	12,5	0,47	0,5
25.	Jurowce	26	38,3	0,71	7	10,3	0,39	0,5
26.	Osiedle Leśne	13	19,8	0,37	0	0,0	0,00	0,2
27.	Woroszyły	1	7,9	0,15	1	7,9	0,30	0,2
28.	Osiedle Dąbrówka	3	12,2	0,23	0	0,4	0,01	0,1
29.	Zasokolcze	1	3,3	0,06	0	0,0	0,00	0,0
30.	Sielachowskie-Osowicze	1	2,2	0,04	0	0,0	0,00	0,0
31.	Rybni	0	0,0	0,00	0	0,0	0,00	0,0
32.	Nowodworce	0	0,0	0,00	0	0,0	0,00	0,0
Gmina		830	54,1	1,00	406	3,5	1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

Rysunek 5.1.6. Wskaźnik syntetyczny ubóstwa w Wasilkowie w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

5.1.3. Problemy związane ze zdrowiem

Kwestie związane z występowaniem na obszarze gminy problemów związanych ze zdrowiem przybliżono za pomocą dwóch podstawowych wskaźników:

1. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.
2. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.

Miary te oddają poziom natężenia problemów zdrowotnych i znajdują szerokie zastosowanie w przybliżaniu tego rodzaju negatywnych zjawisk w ujęciu wewnątrzgminnym.

Niepełnosprawność

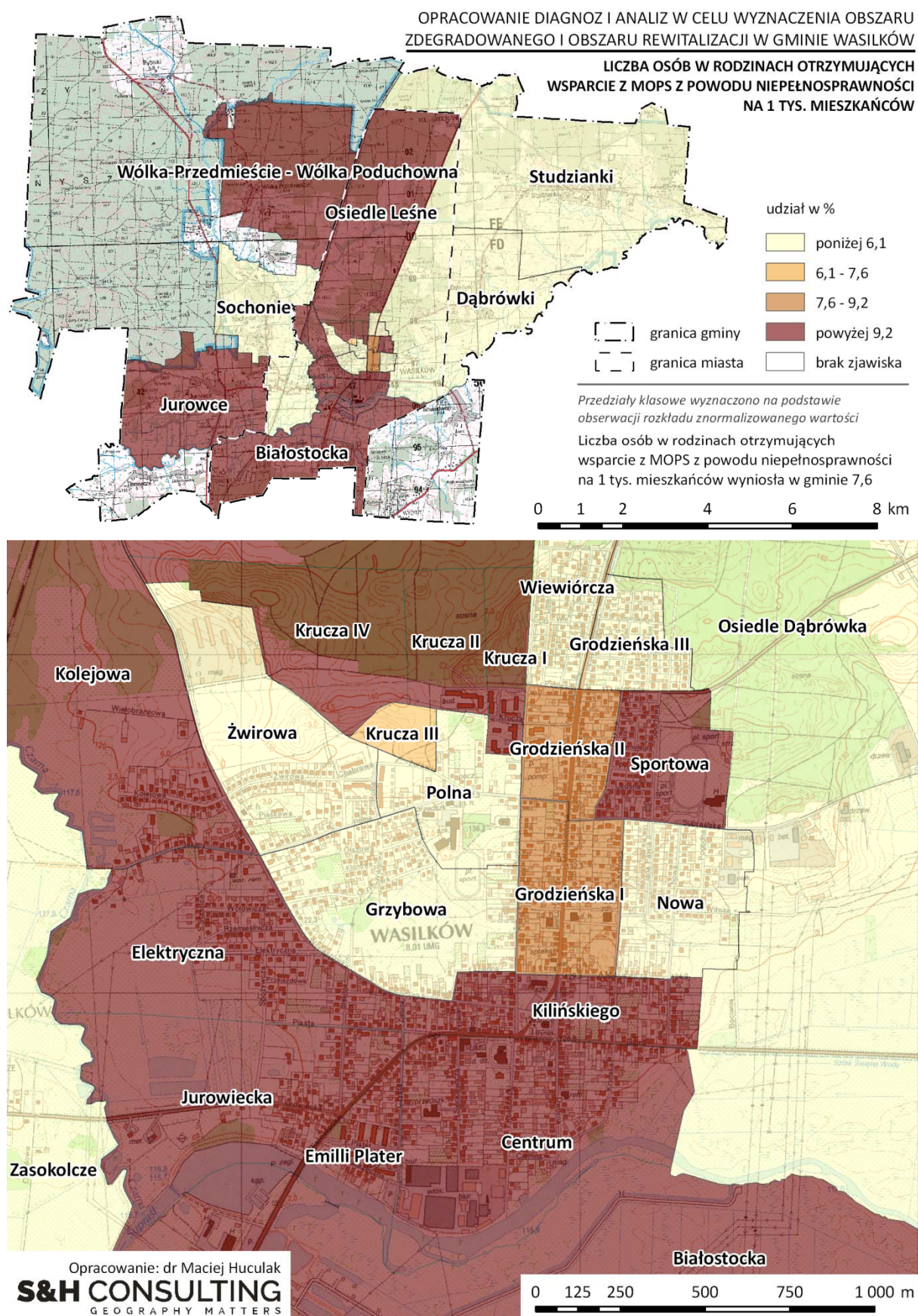
Znaczenie zjawiska niepełnosprawności wynika wprost ze złożonego charakteru problemów, dotyczących na ogół całe rodziny dotknięte niepełnosprawnością. Rzutuują one na szereg uwarunkowań społecznych i gospodarczych związanych z funkcjonowaniem zarówno samych niepełnosprawnych, ich rodzin, jak również bezpośredniego otoczenia.

Na terenie Gminy Wasilków świadczenia z MOPS z powodu niepełnosprawności otrzymywały w 2016 r. łącznie rodziny liczące 117 osób. Liczba ta, po przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dała rezultat 7,6. W grupie jednostek o najwyższych tzn. przekraczających 120% wartości dla całej gminy, wartościami znalazło się aż czternaście spośród analizowanych jednostek. Były to: Kolejowa (25,8), Białostocka (19,7), Jurowiecka (19,0), Elektryczna (15,4), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (14,8), Sportowa (14,8), Centrum (13,3), Krucza I (11,9), Osiedle Leśne (11,9), Jurowce (11,8), Kilińskiego (10,5), Krucza IV (10,5), Krucza II (10,5) oraz Emilii Plater (9,4).

Wartości powyżej poziomu dla całej gminy charakteryzowały tylko dwie sąsiadujące ze sobą jednostki tj.: Grodzieńska I (8,8) i Grodzieńska II (8,0).

Wartości niższe niż wartość referencyjna dla całej gminy reprezentowały liczną, bo wynoszącą szesnaście jednostek, grupę. W jej obrębie powyżej poziomu 80% wartości ogólnogminnej znalazła się tylko jedna jednostka – Krucza III (7,4). Pozostałe obszary odpowiadały za najniższe w skali gminy wartości wskaźnika. Były to: Polna (4,5), Grzybowa (4,4), Dąbrówki (3,8), Zasokolcze (3,3), Sochonie (2,9), Studzianki (2,6), Nowa (2,2), Wiewiórcza (2,0), Grodzieńska III (1,3), Żwirowa (0,7) oraz Osiedle Dąbrówka (0,01).

Brak analizowanego zjawiska stwierdzono w przypadku czterech jednostek: Sielachowskie-Osowicze, Rybniki, Nowodworce i Woroszyły.

Rysunek 5.1.7. Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS z powodu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie

Długotrwała lub ciężka choroba

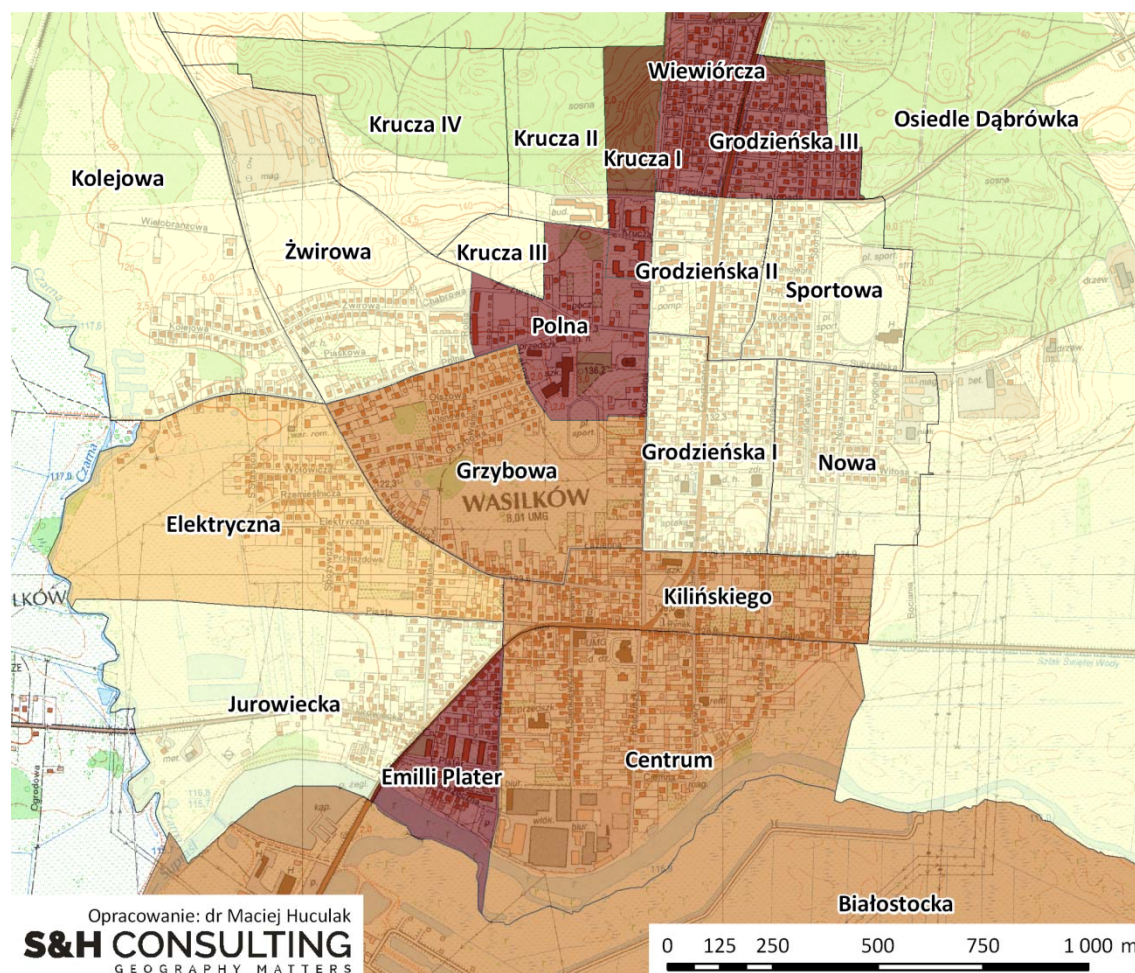
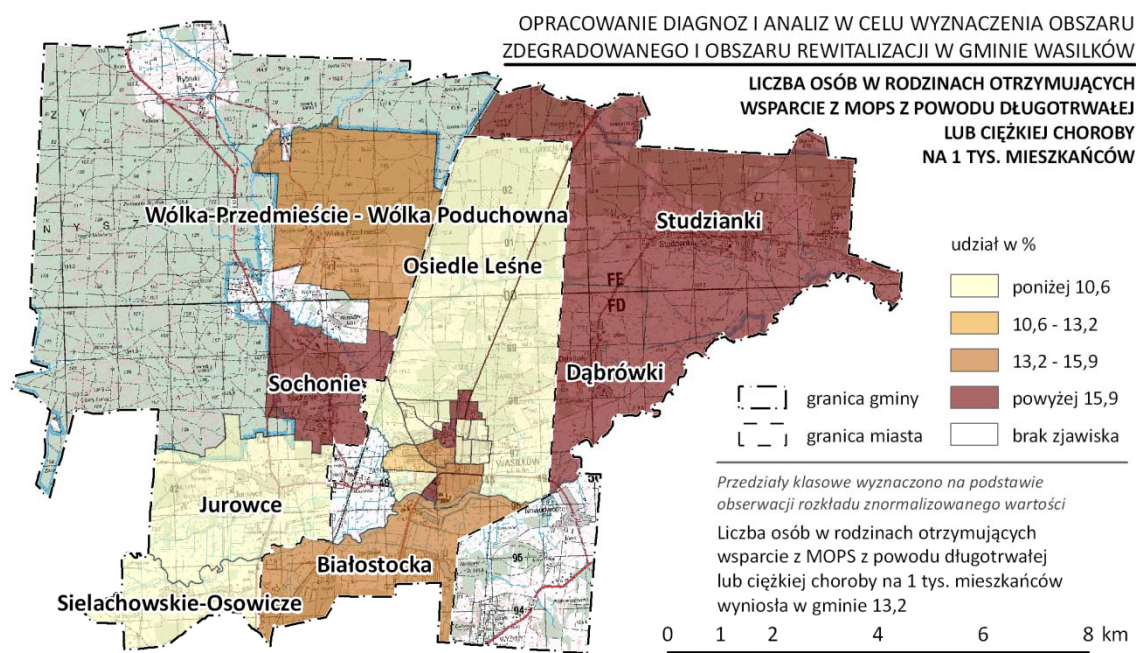
Długotrwała lub ciężka choroba, to drugi z powodów przyznawania świadczeń MOPS, który pozwala przybliżyć kwestie związane ze stanem zdrowia mieszkańców gminy. Na terenie Gminy Wasilków tego rodzaju powód wsparcia dotyczył rodziny liczące 203 osoby. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dało to wartość wskaźnika wynoszącą 13,2.

Natężenie analizowanego wskaźnika, które przyjęto za odpowiadające stanowi kryzysowemu osiągnęło osiem spośród analizowanych jednostek referencyjnych. Były to: Studzianki (39,7), Dąbrówki (26,6), Polna (22,0), Grodzieńska III (21,6), Emilii Plater (21,0), Sochonie (18,7), Krucza I (17,4) i Wiewiórcza (17,0).

Wartości wyższe od wartości referencyjnej charakteryzowały jeszcze pięć innych jednostek. Do grupy tej należały: Kilińskiego (15,6), Grzybowa (15,5), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (14,8), Białostocka (14,3) oraz Centrum (13,4).

Poniżej wartości dla całej gminy znalazła się bardzo liczna, bo obejmująca aż 19 jednostek grupa obszarów. Najbliżej wartości referencyjnej była tylko jednak jednostka – Elektryczna (11,5). Poniżej tego progu znalazła się więc liczna grupa obszarów, na którą składały się: Grodzieńska I (10,5), Grodzieńska II (10,0), Krucza IV (8,3), Krucza II (8,3), Jurowiecka (8,0), Osiedle Leśne (7,9), Żwirowa (7,4), Nowa (6,9), Jurowce (8,0), Sielachowskie-Osowicze (4,4), Sportowa (4,0), Krucza III (3,9), Kolejowa (2,7).

Brak rodzin otrzymujących wsparcie z MOPS z tego powodu odnotowano w pięciu jednostkach. Były to: Osiedle Dąbrówka, Zasokolcze, Rybniki, Nowodworce i Woroszyły.

Rysunek 5.1.8. Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

Podsumowanie

Podsumowania zagadnień związanych z problemami związanymi ze zdrowiem dokonano przy wykorzystaniu wskaźnika syntetycznego problemów zdrowotnych. Za poziom koncentracji analizowanego zjawiska odpowiadający stanowi kryzysowemu przyjęto wartość 120% wartości dla całej gminy. Wskaźnik syntetyczny skonstruowano jako średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych problemów związanych ze zdrowiem tj.:

1. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.
2. Liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2016 r.

W grupie jednostek o najwyższych wartościach wskaźnika syntetycznego znalazło się aż jedenaście jednostek. Były to: Białostocka (1,83), Kolejowa (1,79), Studzianki (1,67), Jurowiecka (1,55), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (1,53), Elektryczna (1,44), Krucza I (1,44), Emilii Plater (1,41), Centrum (1,38), Kilińskiego (1,28) oraz sołectwo Dąbrówki (1,25).

W grupie pozostałych jednostek o ponadprzeciętnych wartościach wskaźnika syntetycznego ubóstwa było pięć jednostek: Polna (1,13), Sportowa (1,12), Osiedle Leśne (1,08), Krucza IV (1,00) oraz Krucza II (1,00).

Wartości niższe od obliczonych dla całej gminy reprezentowała połowa spośród analizowanych jednostek. Najbardziej zbliżone do wartości dla całej gminy odnotowano w sześciu z nich. W grupie tej znalazły się: Jurowce (1,00), Grodzieńska I (0,98), Grodzieńska II (0,90), Grodzieńska III (0,90), Sochonie (0,89) i Grzybowa (0,87).

Najniższym poziomem wskaźnika syntetycznego charakteryzowała się grupa siedmiu jednostek referencyjnych. Były nimi: Wiewiórcza (0,77), Krucza III (0,63), Nowa (0,41), Żwirowa (0,33), Zasokolcze (0,22), Sielachowskie-Osowicze (0,17) oraz Osiedle Dąbrówka (0,01).

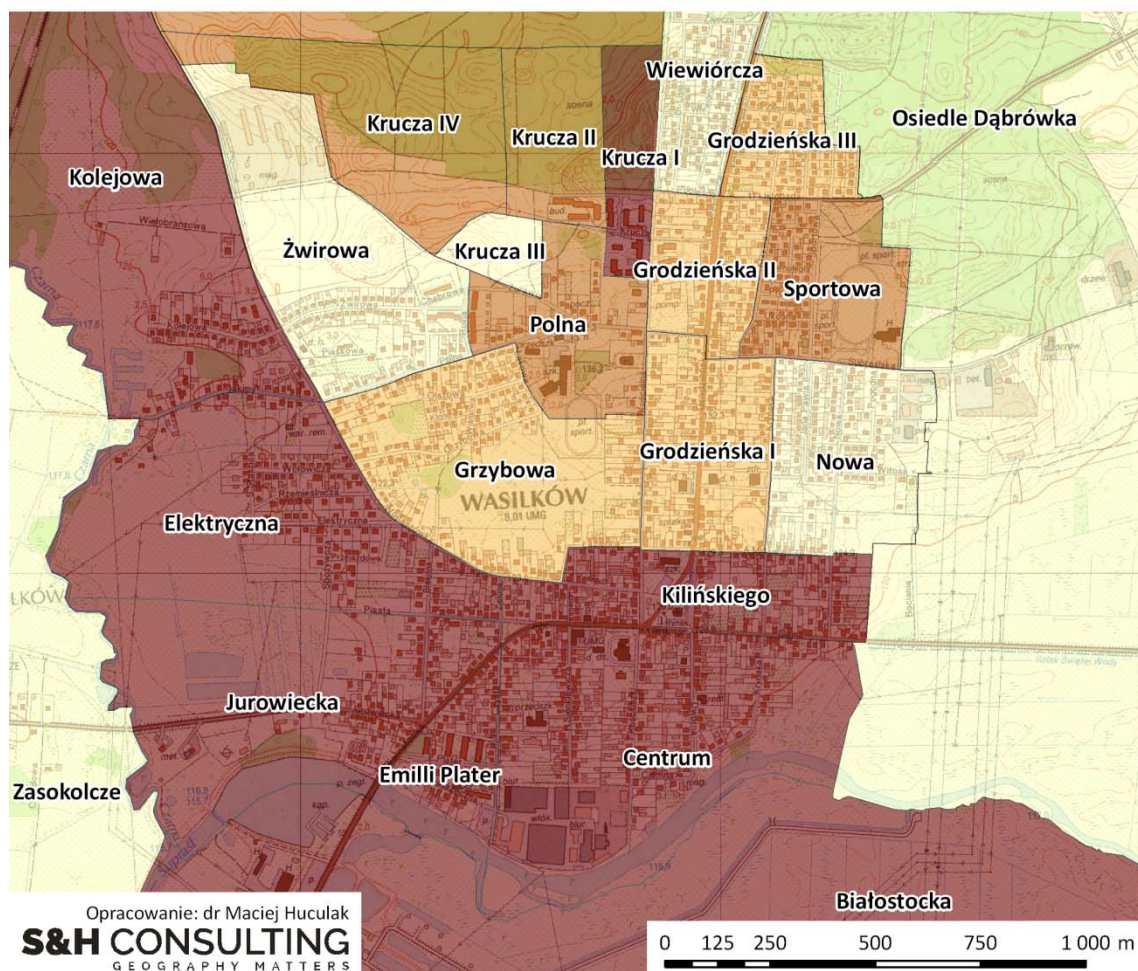
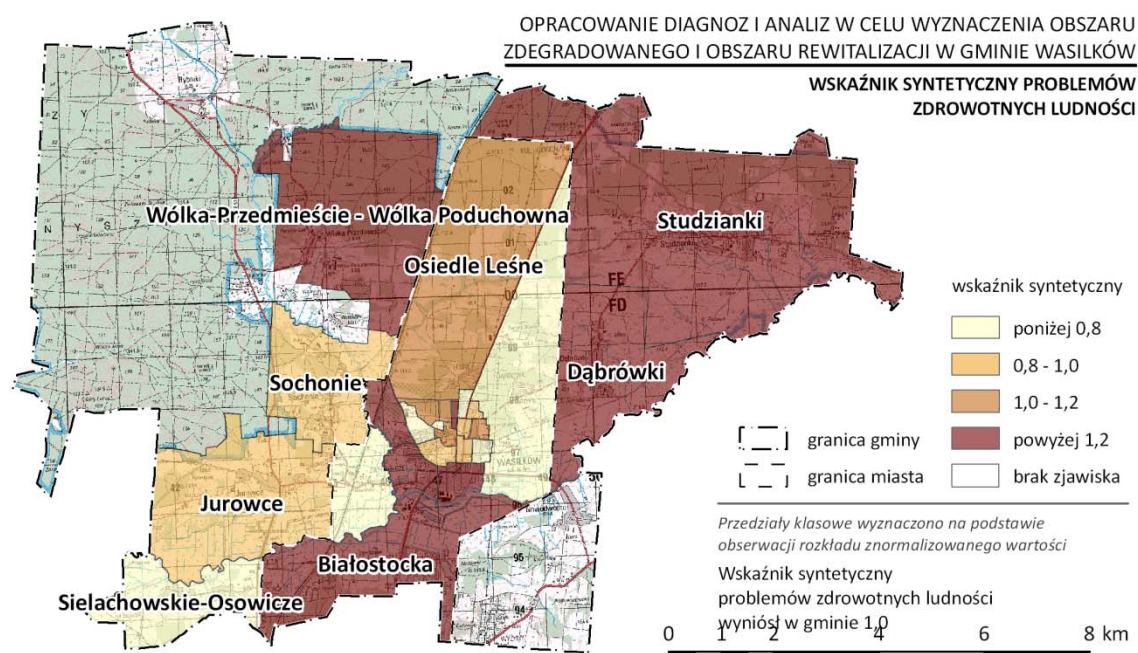
Problemy związanych z ubóstwem nie stwierdzono w przypadku trzech sołectw tj. Rybniki, Nowodworce i Woroszyły.

Na obszarze miasta jednostki o najwyższych wartościach wskaźnika syntetycznego tworzyły zwarty obszar obejmujący jego południową i centralną część.

Tabela 5.1.3. Problemy związane ze stanem zdrowia mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.

L.p.	Nazwa	Liczba osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS w powodu						Wskaźnik syntetyczny problemów zdrowotnych
		Niepełnosprawności			Długotrwałej lub ciężkiej choroby			
		Liczba	Na 1 tys. mieszkańców	Wskaźnik znormalizowany	Liczba	Na 1 tys. mieszkańców	Wskaźnik znormalizowany	
1.	Białostocka	2	19,7	2,58	2	14,3	1,08	1,83
2.	Kolejowa	7	25,8	3,38	1	2,7	0,20	1,79
3.	Studzianki	3	2,6	0,34	46	39,7	3,00	1,67
4.	Jurowiecka	5	19,0	2,49	2	8,0	0,61	1,55
5.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	3	14,8	1,94	3	14,8	1,12	1,53
6.	Elektryczna	8	15,4	2,01	6	11,5	0,87	1,44
7.	Krucza I	7	11,9	1,56	10	17,4	1,32	1,44
8.	Emilii Plater	9	9,4	1,23	20	21,0	1,58	1,41
9.	Centrum	12	13,3	1,74	12	13,4	1,01	1,38
10.	Kilińskiego	6	10,5	1,38	9	15,6	1,18	1,28
11.	Dąbrówki	2	3,8	0,50	14	26,6	2,0	1,25
12.	Polna	1	4,5	0,59	5	22,0	1,66	1,13
13.	Sportowa	7	14,8	1,93	2	4,0	0,30	1,12
14.	Osiedle Leśne	8	11,9	1,56	5	7,9	0,60	1,08
15.	Krucza IV	8	10,5	1,38	6	8,3	0,62	1,00
16.	Krucza II	4	10,5	1,38	3	8,3	0,62	1,00
17.	Jurowce	8	11,8	1,54	4	5,9	0,45	1,00
18.	Grodzieńska I	3	8,8	1,16	4	10,5	0,79	0,98
19.	Grodzieńska II	4	8,0	1,05	5	10,0	0,76	0,90
20.	Grodzieńska III	0	1,3	0,17	7	21,6	1,63	0,90
21.	Sochonie	2	2,9	0,38	13	18,7	1,41	0,89
22.	Grzybowa	2	4,4	0,57	9	15,5	1,17	0,87
23.	Wiewiórcza	1	2,0	0,26	5	17,0	1,29	0,77
24.	Krucza III	3	7,4	0,97	1	3,9	0,29	0,63
25.	Nowa	1	2,2	0,29	3	6,9	0,52	0,41
26.	Żwirowa	0	0,7	0,09	3	7,4	0,56	0,33
27.	Zasokolcze	1	3,3	0,44	0	0,0	0,00	0,22
28.	Sielachowskie-Osowicze	0	0,0	0,00	2	4,4	0,34	0,17
29.	Osiedle Dąbrówka	0	0,1	0,01	0	0,0	0,00	0,01
30.	Rybniki	0	0,0	0,00	0	0,0	0,00	0,00
31.	Nowodworce	0	0,0	0,00	0	0,0	0,00	0,00
32.	Woroszyły	0	0,0	0,00	0	0,0	0,00	0,00
Gmina		117	7,6	1,00	203	13,23	1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

Rysunek 5.1.9. Wskaźnik syntetyczny problemów zdrowotnych w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

5.1.4. Przemoc w rodzinie

Jednym z podstawowych wskaźników dobrze oddającym procesy kryzysowe zachodzące w rodzinach jest wskaźnik liczby osób w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.

Zjawisko przemocy w rodzinie jest jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla funkcjonowania rodzin. Jego występowanie świadczy o dalece zaawansowanych procesach kryzysu rodziny. Na obszarze Gminy Wasilków w 2015 r. procedurą niebieskiej karty objęte były rodziny liczące łącznie 130 osób. Wskaźnik liczby osób w rodzinach objętych procedurą niebieskiej karty na 1 tys. mieszkańców obliczony dla całej gminy wyniósł 8,5.

W grupie jednostek o najwyższym natężeniu zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wasilków znalazły się takie jednostki jak: Grodzieńska III (27,8), Studzianki (18,1), Kilińskiego (16,4), Kolejowa (13,3), Białostocka (12,5), Grodzieńska I (12,4), Krucza IV (12,0), Krucza II (12,0), Grzybowa (11,4) oraz Centrum (10,4).

Powyżej wartości wskaźnika dla całej gminy uplasowały się również cztery inne obszary. Były to jednostki: Sochonie (10,1), Emilii Plater (9,6), Osiedle Dąbrówka (9,6) i Grodzieńska II (9,5).

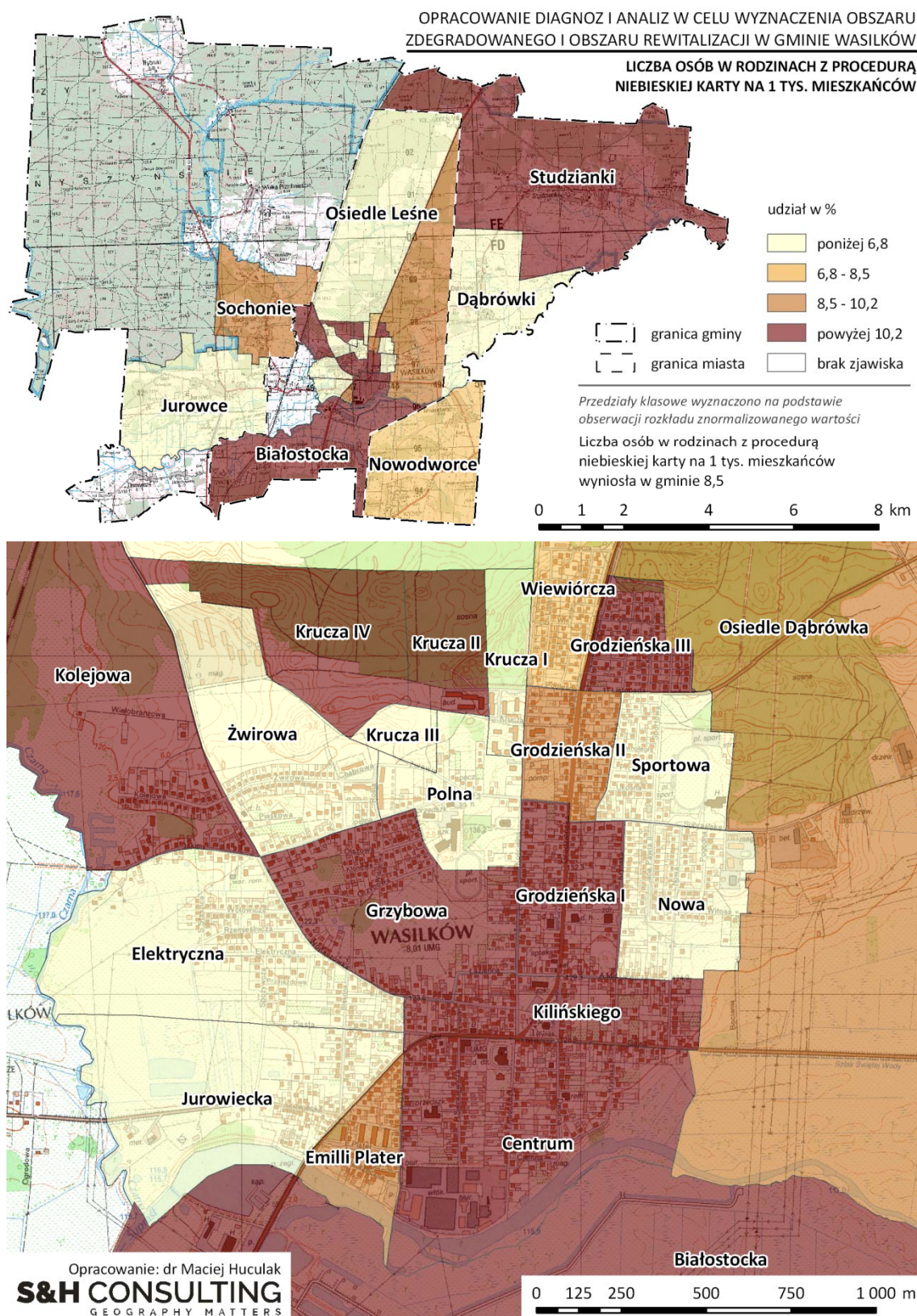
Poniżej wartości referencyjnej, ale nie niżej niż poziom 80% jej wartości, znalazły się dwie jednostki: Nowodworce (7,4) oraz Wiewiórcza (7,3).

W grupie jednostek o najmniejszym natężeniu zjawiska przemocy w rodzinie znalazła się liczna, bo składająca się aż z połowy wszystkich jednostek, grupa obszarów. Składały się na nią: Osiedle Leśne (6,1), Elektryczna (5,8), Krucza III (5,7), Jurowiecka (4,9), Jurowce (4,4), Dąbrówki (3,8), Krucza I (3,7), Sportowa (1,8), Żwirowa (1,2), Polna (0,9), Nowa (0,8) oraz grupa pięciu jednostek, w przypadku których nie odnotowano zjawiska przemocy w rodzinie (Zasokolcze, Rybniki, Sielachowskie-Osowicze, Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna, Woroszyły).

Tabela 5.1.4. Procedura Niebieskiej Karty w Gminie Wasilków w 2015 r.

L.p.	Nazwa	Liczba osób w rodzinach	Na 1 tys. mieszk.	Wskaźnik znormalizowany
1.	Grodzieńska III	9	27,8	3,28
2.	Studzianki	21	18,1	2,14
3.	Kilińskiego	10	16,4	1,94
4.	Kolejowa	4	13,3	1,57
5.	Białostocka	2	12,5	1,48
6.	Grodzieńska I	5	12,4	1,47
7.	Krucza IV	9	12,0	1,42
8.	Krucza II	5	12,0	1,42
9.	Grzybowa	6	11,4	1,34
10.	Centrum	9	10,4	1,23
11.	Sochonie	7	10,1	1,19
12.	Emilii Plater	9	9,6	1,13
13.	Osiedle Dąbrówka	2	9,6	1,13
14.	Grodzieńska II	4	9,5	1,12
15.	Nowodworce	6	7,4	0,87
16.	Wiewiórcza	2	7,3	0,86
17.	Osiedle Leśne	4	6,1	0,72
18.	Elektryczna	3	5,8	0,68
19.	Krucza III	2	5,7	0,67
20.	Jurowiecka	1	4,9	0,58
21.	Jurowce	3	4,4	0,52
22.	Dąbrówki	2	3,8	0,45
23.	Krucza I	2	3,7	0,43
24.	Sportowa	1	1,8	0,21
25.	Żwirowa	0	1,2	0,14
26.	Polna	0	0,9	0,10
27.	Nowa	0	0,8	0,09
28.	Zasokolcze	0	0,0	0,00
29.	Rybniki	0	0,0	0,00
30.	Sielachowskie- Osowicze	0	0,0	0,00
31.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	0	0,0	0,00
32.	Woroszyły	0	0,0	0,00
Ogółem		130	8,5	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Wasilkowie.

Rysunek 5.1.10. Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Wasilków w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie MOPS w Wasilkowie.

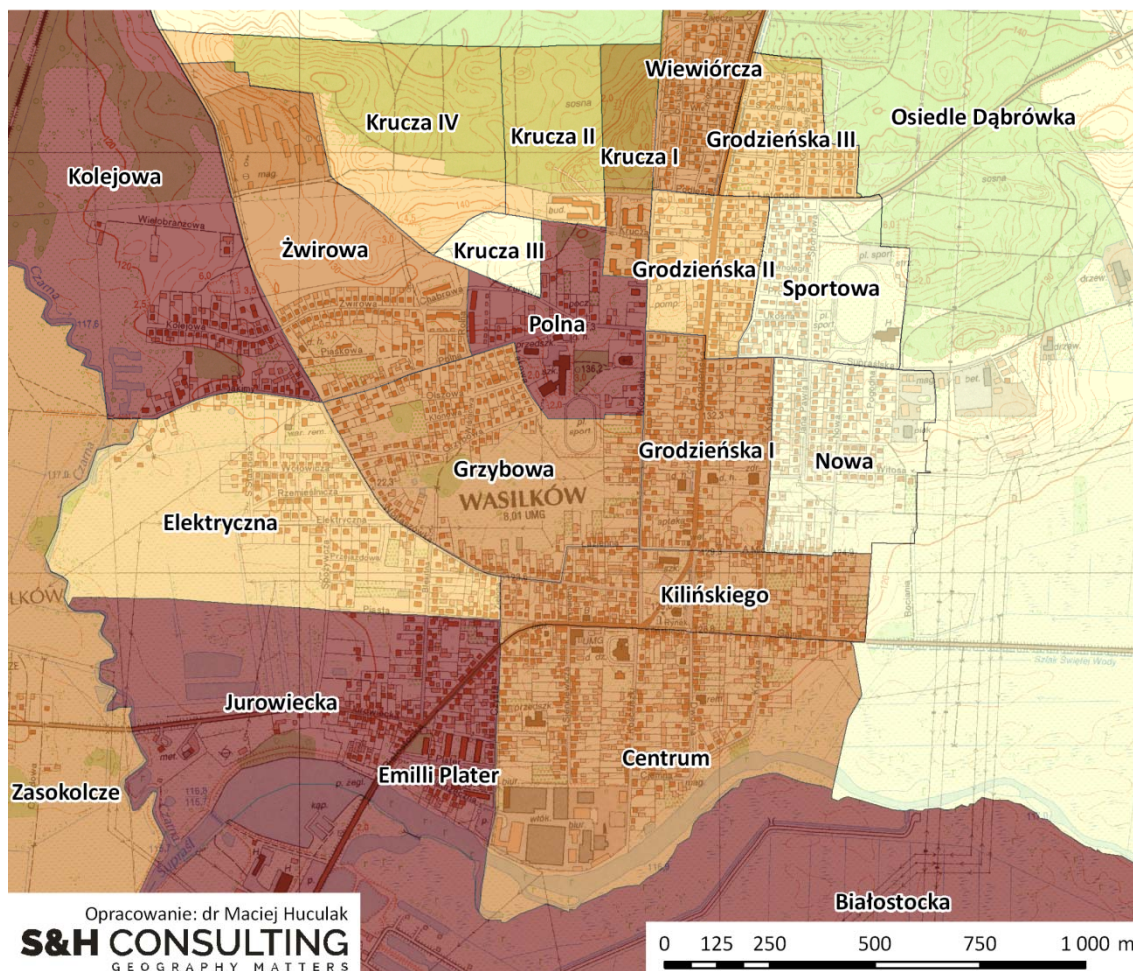
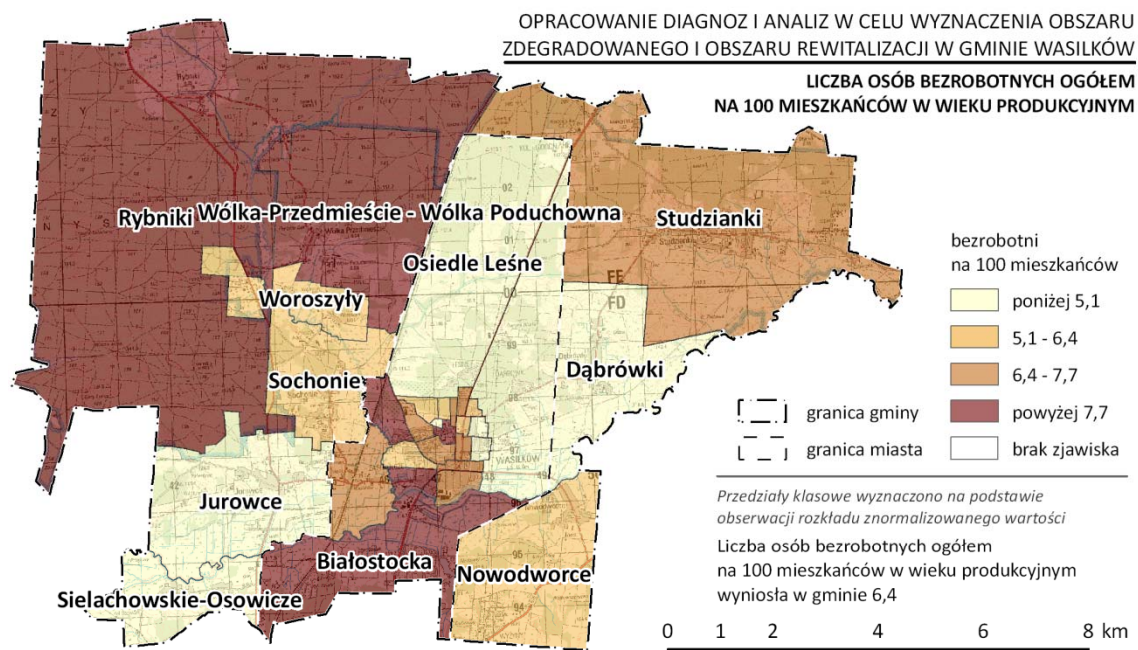
5.1.5. Bezrobocie

Jednym z podstawowych, negatywnych zjawisk społecznych, które wprost wymienione są w *Wytocznych* ... Ministerstwa Rozwoju jako kluczowe dla identyfikacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji jest bezrobocie. Zjawisko to najczęściej współwystępuje ze zjawiskiem ubóstwa i bardzo często jest jedną z przyczyn całego procesu wykluczenia pewnych grup mieszkańców.

Problemy związane z bezrobociem postarano się zidentyfikować za pomocą siedmiu podstawowych wskaźników. Były to:

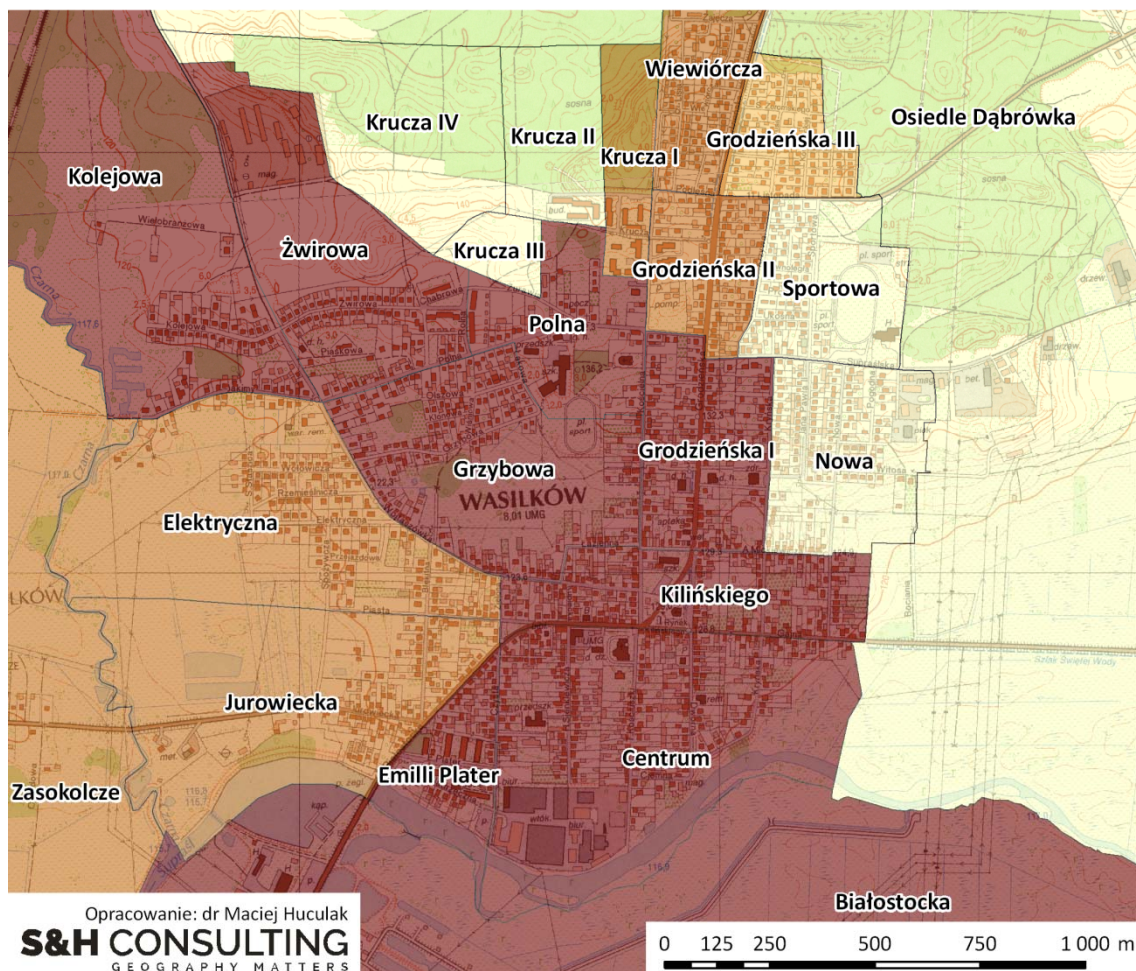
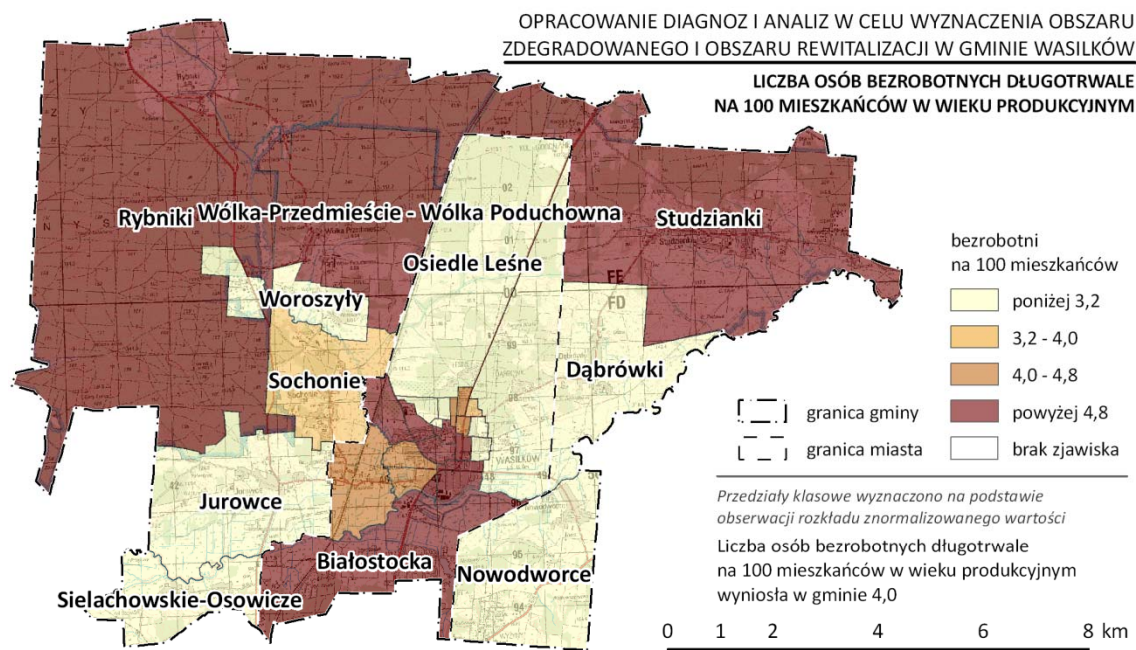
1. Poziom bezrobocia ogółem mierzony liczbą osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym.
2. Liczba osób bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym.
3. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym
4. Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym
5. Udział osób bezrobotnych z wykształcenie gimnazjalnym i niższym w przeliczeniu na 100 osób bezrobotnych.
6. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym.
7. Liczba osób bezrobotnych wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Na ich podstawie skonstruowano wskaźnik syntetyczny problemów bezrobocia. Obliczono go jako średnią arytmetyczną wszystkich wskaźników cząstkowych po wcześniejszej normalizacji w oparciu o wartość dla całej gminy.

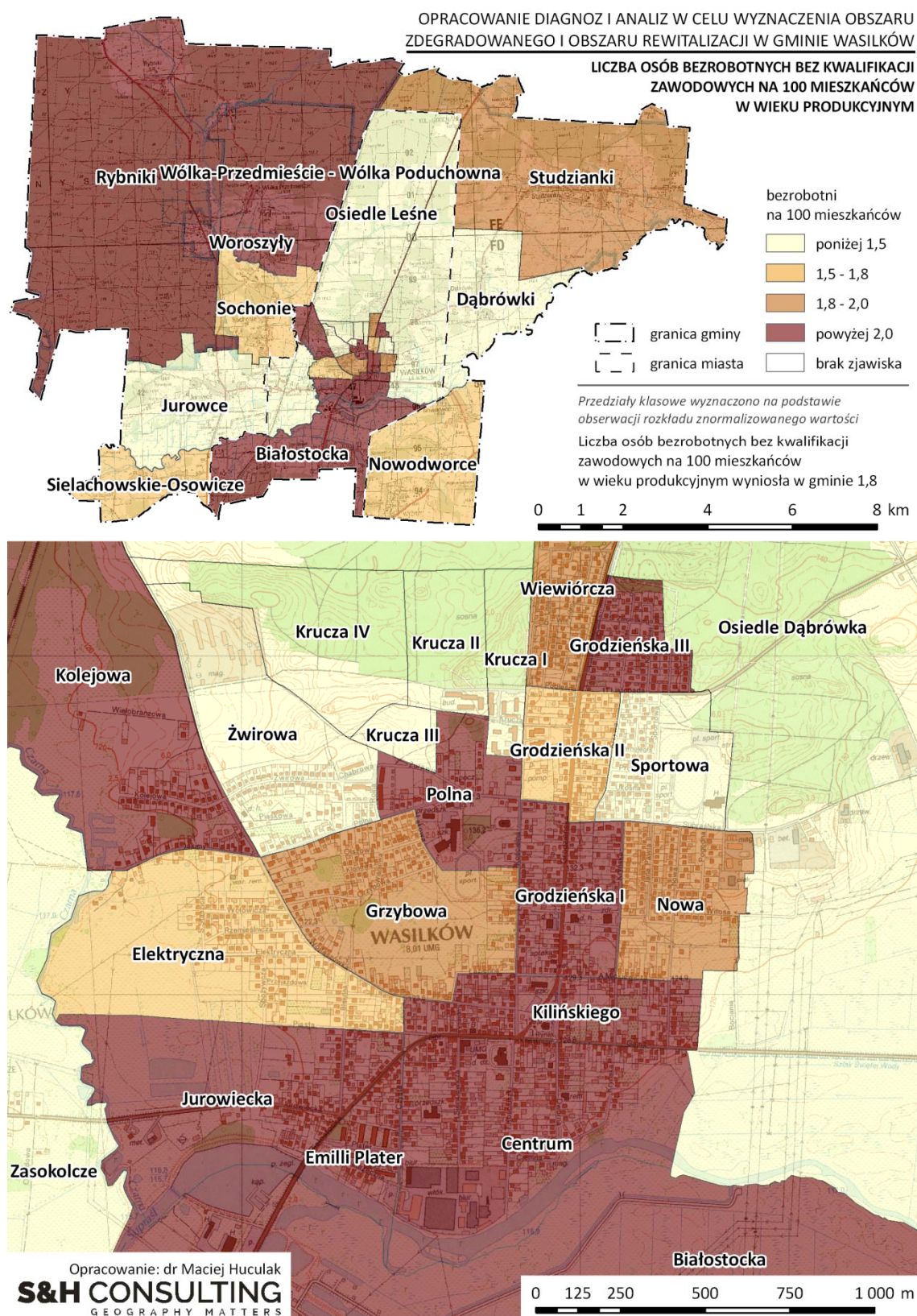
Rysunek 5.1.11. Liczba osób bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Białymstoku.

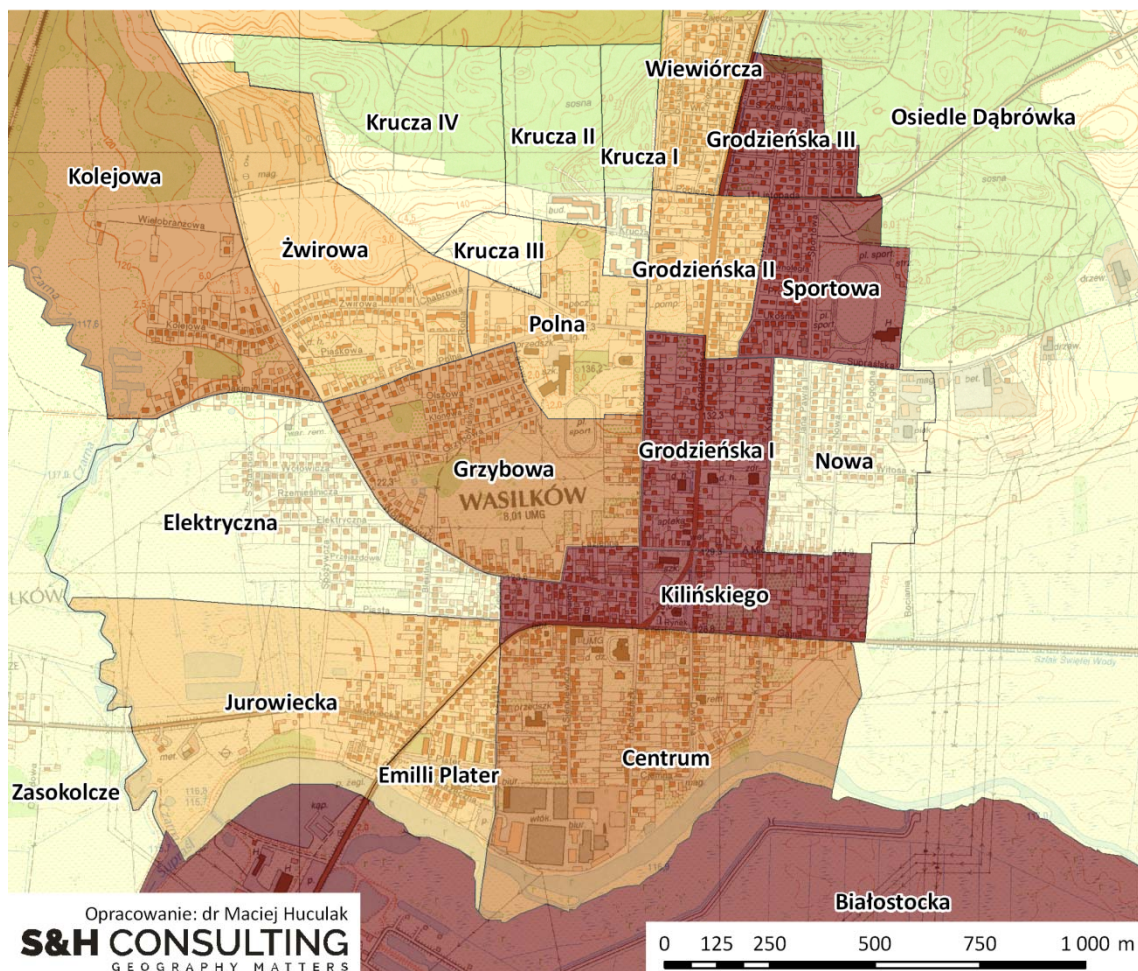
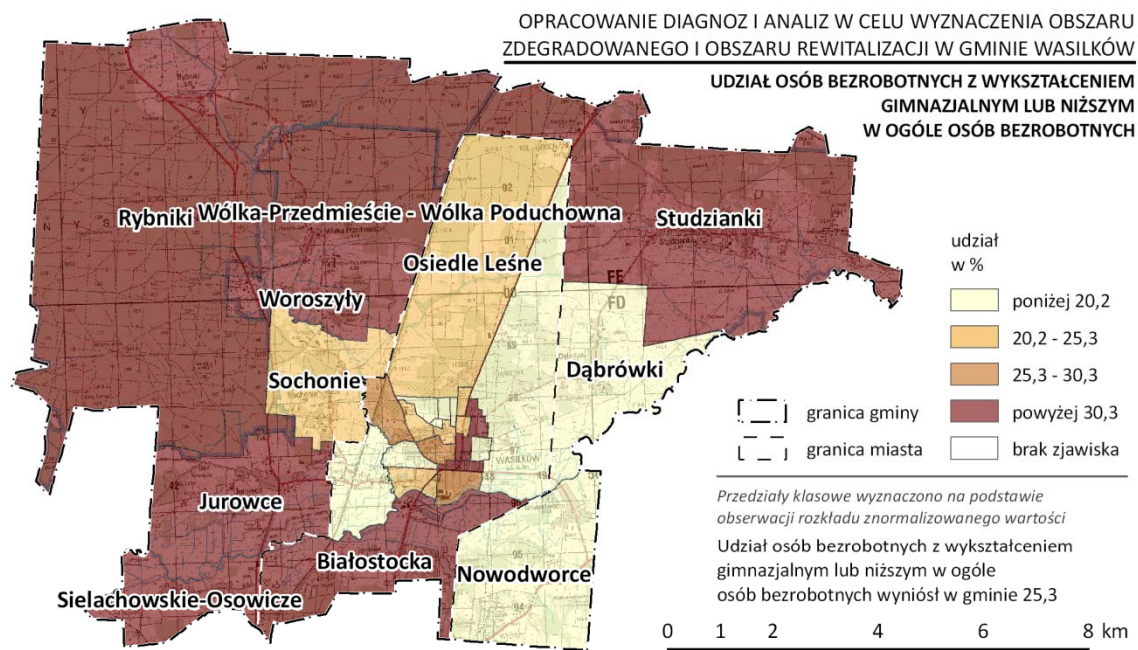
Rysunek 5.1.12. Liczba osób bezrobotnych długotrwale na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Białymstoku.

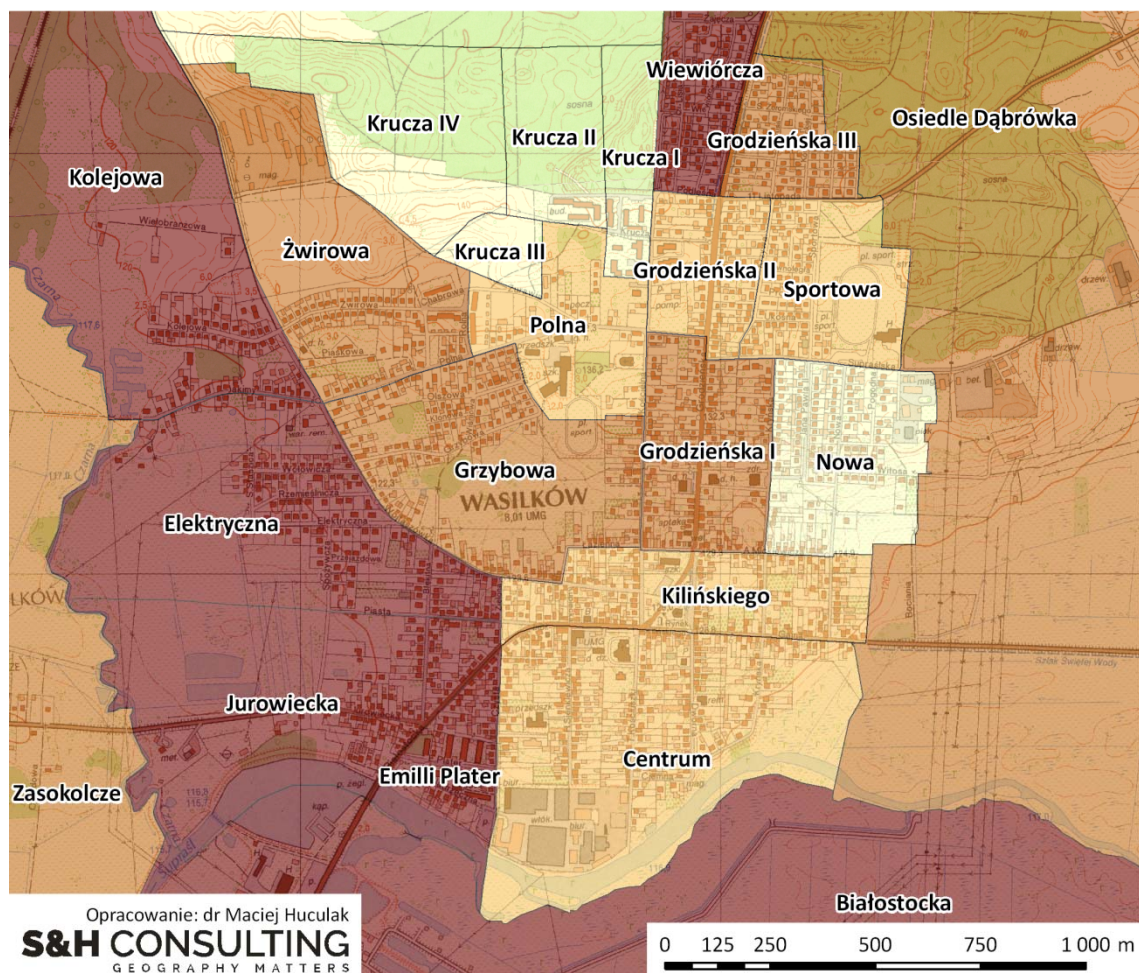
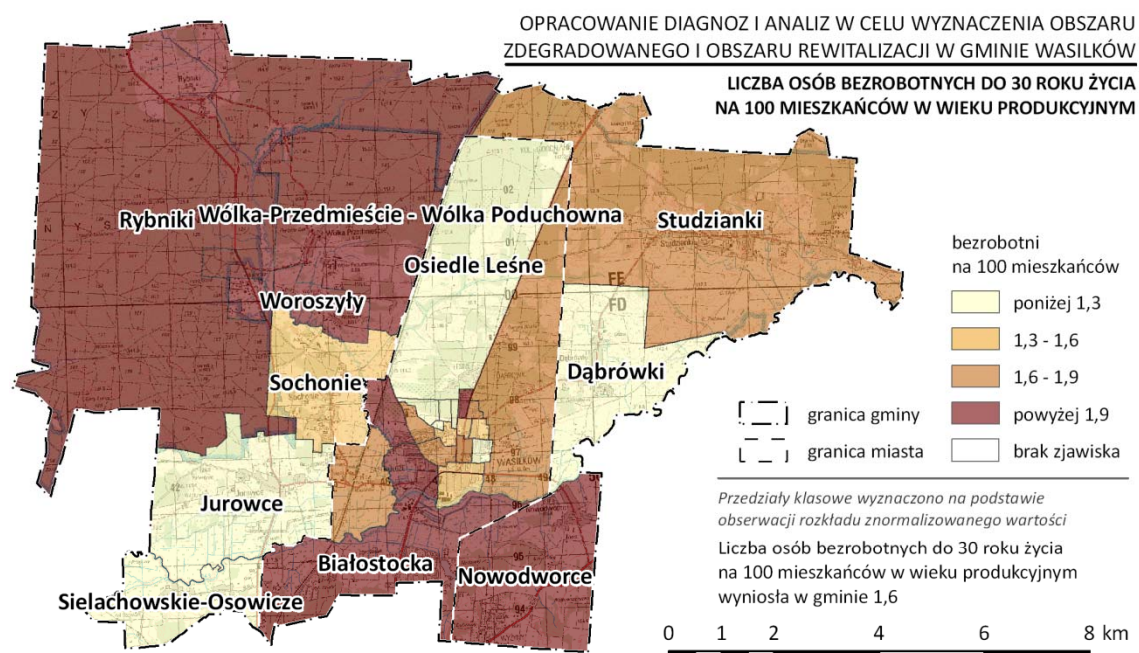
Rysunek 5.1.13. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Białymstoku.

Rysunek 5.1.14. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym na 100 bezrobotnych w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Białymstoku..

Rysunek 5.1.15. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Białymstoku.

Podsumowanie

Podsumowania zjawiska bezrobocia na obszarze Gminy Wasilków dokonano za pomocą wskaźnika syntetycznego bezrobocia. Został on obliczony jako średnia arytmetyczna siedmiu przeanalizowanych powyżej wskaźników częściowych dotyczących zjawiska bezrobocia, po wcześniejszym poddaniu ich procesowi normalizacji o wartości obliczone dla całej gminy. Były to następujące wskaźniki:

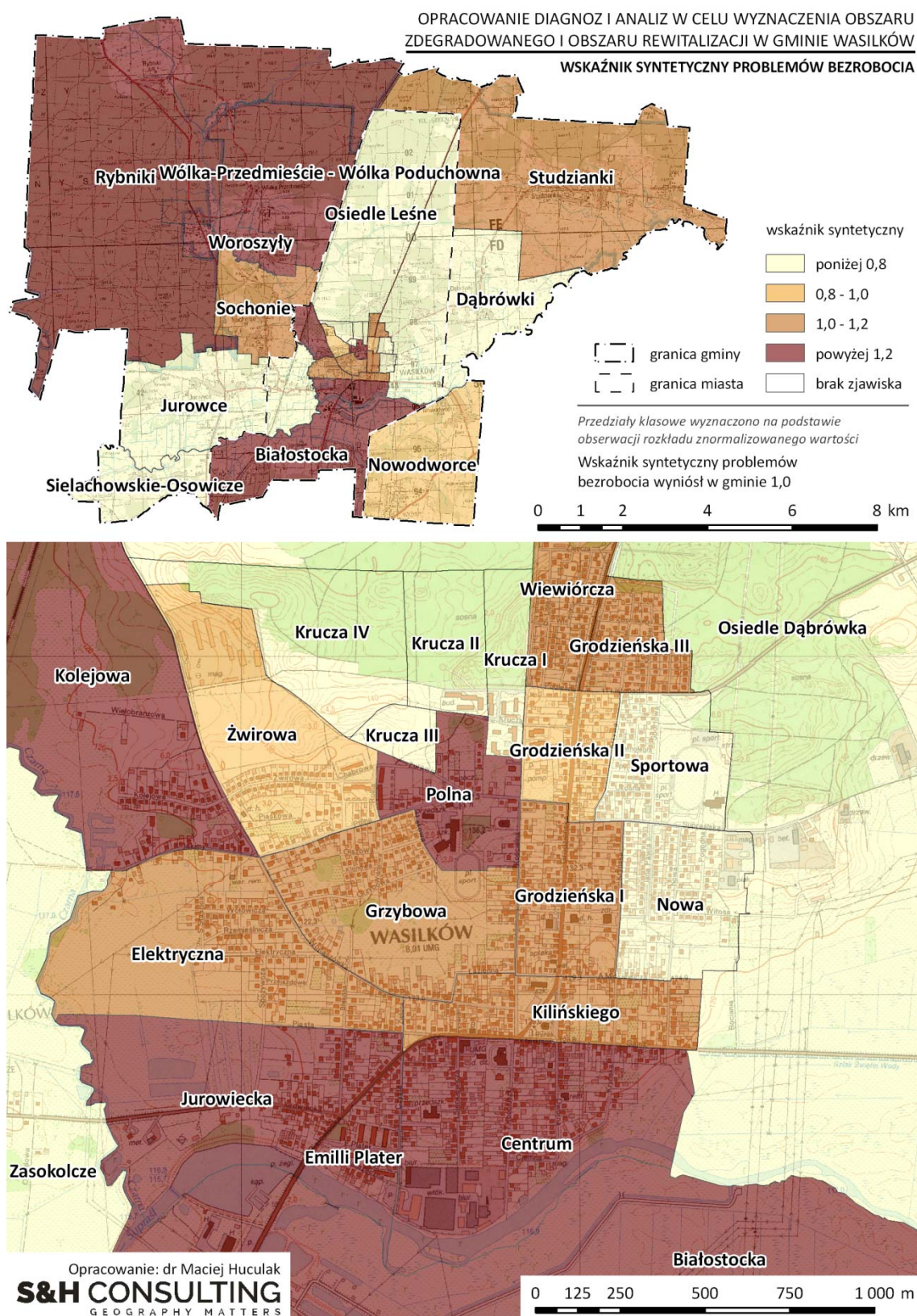
1. Poziom bezrobocia ogółem mierzony liczbą osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym.
2. Liczba osób bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym.
3. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym
4. Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym
5. Udział osób bezrobotnych z wykształcenie gimnazjalnym i niższym w przeliczeniu na 100 osób bezrobotnych.
6. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym.
7. Liczba osób bezrobotnych wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Najwyższą, w skali całej gminy intensywnością zjawiska bezrobocia odznaczała się jednostka Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna. Obliczony wskaźnik syntetyczny przekroczył w jej przypadku dwukrotność poziomu wskaźnika dla całej gminy tj. 2,11. Do pozostałych jednostek charakteryzujących się natężeniem wskaźnika syntetycznego oznaczającego poziom kryzysowy zaliczały się: Kolejowa (1,90), Białostocka (1,87), Rybniki (1,77), Jurowiecka (1,58), Woroszyły (1,50), Emilii Plater (1,39), Centrum (1,24) oraz Polna (1,12). Zjawisko bezrobocia koncentrowało się zatem w skali całej gminy w jej północno-zachodniej części oraz w południowej i centralnej części samego miasta. Jedynym wyjątkiem od reguły była jednostka Polna.

Ponadprzeciętną wartość analizowanego wskaźnika odnotowano także w takich jednostkach jak: Wiewiórcza (1,19), Grodzieńska I (1,14), Kilińskiego (1,13), Studzianki (1,10), Grzybowa (1,01), Sochonie (1,01), Elektryczna (1,00) i Grodzieńska III (1,00).

Wartości poniżej poziomu wskaźnika dla całej gminy, zbliżone jednak do tej wartości reprezentowały jednostki: Nowodworce (0,98), Żwirowa (0,94) i Grodzieńska II (0,89).

Najniższe wartości, potwierdzające brak oznak negatywnych procesów w zakresie bezrobocia charakteryzowały grupę 12 obszarów tj.: Zasokolcze (0,76), Krucza I (0,74), Nowa (0,72), Sportowa (0,72), Jurowce (0,71), Sielachowskie-Osowicze (0,69), Krucza II (0,67), Krucza IV (0,65), Krucza III (0,64), Osiedle Leśne (0,56), Osiedle Dąbrówka (0,54) i Dąbrówki (0,51)

Rysunek 5.1.16. Wskaźnik syntetyczny problemów bezrobocia w Wasilkowie w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Białymstoku.

Tabela 5.1.5. Problemy bezrobocia w Gminie Wasilkowie w 2016 r.

L.p.	Nazwa jednostki	Bezrobotni																					Wskaźnik syntetyczny bezrobocia
		Ogółem			Bezrobotni bez kwalifikacji			Bez doświadczenia zawodowego			Długotrwałe			Z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym			Z dzieckiem do 6 roku życia			Do 30 roku życia			
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	4	1	2	3	1	2	3	
1.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	18	13,7	2,16	7	5,3	2,93	6	4,6	3,25	13	9,9	2,48	7	38,9	1,54	0	0,0	0,00	5	3,8	2,39	2,11
2.	Kolejowa	21	13,0	2,04	7	4,2	2,33	7	4,3	3,03	12	7,3	1,83	6	30,0	1,19	2	1,3	1,18	4	2,7	1,68	1,90
3.	Białostocka	6	8,1	1,27	3	4,3	2,35	2	2,9	2,07	4	5,1	1,28	3	40,5	1,60	2	2,2	2,04	3	4,0	2,51	1,87
4.	Rybniki	15	8,3	1,30	4	2,2	1,21	6	3,3	2,36	10	5,5	1,38	5	33,3	1,32	6	3,3	3,08	5	2,8	1,73	1,77
5.	Jurowiecka	12	8,2	1,28	5	3,2	1,78	4	2,6	1,88	6	4,2	1,06	3	24,9	0,98	3	2,0	1,86	5	3,6	2,24	1,58
6.	Woroszyły	4	5,3	0,84	3	4,0	2,19	2	2,7	1,89	2	2,7	0,67	2	50,0	1,98	1	1,3	1,24	2	2,7	1,67	1,50
7.	Emilii Plater	51	9,8	1,54	16	3,2	1,74	10	1,9	1,38	28	5,5	1,37	11	20,8	0,82	8	1,5	1,39	12	2,4	1,49	1,39
8.	Centrum	39	7,3	1,15	13	2,4	1,30	11	2,1	1,48	29	5,4	1,36	11	28,2	1,12	7	1,4	1,31	8	1,6	0,98	1,24
9.	Polna	13	8,6	1,35	3	2,3	1,24	2	1,1	0,82	8	5,3	1,32	3	24,6	0,97	3	2,1	1,91	2	1,3	0,83	1,21
10.	Wiewiórcza	16	7,5	1,17	4	1,8	1,00	1	0,7	0,49	10	4,8	1,19	4	23,1	0,91	4	2,1	1,92	6	2,7	1,66	1,19
11.	Grodzieńska I	15	6,8	1,07	6	2,5	1,37	4	1,7	1,23	12	5,2	1,31	5	32,0	1,27	2	0,8	0,74	4	1,6	1,00	1,14
12.	Kilińskiego	26	7,1	1,12	8	2,2	1,20	6	1,5	1,07	19	5,1	1,27	8	30,5	1,21	4	1,1	1,05	6	1,5	0,96	1,13
13.	Studzianki	50	7,3	1,14	15	2,2	1,20	8	1,2	0,83	34	4,9	1,23	18	36,2	1,43	6	0,8	0,78	12	1,7	1,09	1,10
14.	Grzybowa	23	6,8	1,07	7	1,9	1,06	5	1,5	1,05	19	5,6	1,41	6	26,8	1,06	1	0,4	0,39	6	1,7	1,04	1,01
15.	Sochonie	23	5,4	0,85	7	1,7	0,91	8	1,9	1,34	15	3,5	0,89	5	21,7	0,86	6	1,4	1,32	6	1,4	0,89	1,01
16.	Elektryczna	18	5,8	0,91	5	1,5	0,83	6	1,9	1,34	13	4,1	1,03	2	12,1	0,48	4	1,2	1,10	7	2,1	1,32	1,00
17.	Grodzieńska III	12	5,3	0,84	6	2,6	1,42	2	1,1	0,78	8	3,5	0,88	4	37,0	1,47	1	0,6	0,54	4	1,7	1,07	1,00
18.	Nowodworce	25	5,1	0,81	8	1,6	0,90	7	1,4	1,02	14	2,9	0,72	5	20,0	0,79	7	1,4	1,33	10	2,1	1,28	0,98
19.	Żwirowa	15	6,8	1,07	3	1,3	0,70	1	0,6	0,45	12	5,5	1,37	4	23,6	0,93	3	1,1	1,04	4	1,6	1,00	0,94
20.	Grodzieńska II	19	6,3	0,99	5	1,5	0,82	3	1,2	0,82	13	4,3	1,07	5	24,3	0,96	2	0,7	0,68	4	1,4	0,87	0,89
21.	Zasokolcze	9	7,1	1,11	1	0,5	0,29	2	1,3	0,92	6	4,4	1,10	2	18,3	0,73	0	0,0	0,00	2	1,8	1,14	0,76
22.	Krucza I	28	6,9	1,08	4	1,1	0,59	3	0,8	0,57	18	4,6	1,15	5	19,6	0,78	3	0,7	0,63	3	0,7	0,42	0,74
23.	Nowa	14	4,8	0,75	5	1,9	1,04	3	1,0	0,72	6	2,2	0,56	2	16,2	0,64	3	0,9	0,83	2	0,8	0,53	0,72
24.	Sportowa	9	3,8	0,60	2	0,9	0,49	2	0,9	0,63	5	2,1	0,54	3	32,1	1,27	1	0,6	0,55	4	1,6	0,97	0,72
25.	Jurowce	19	4,5	0,71	5	1,2	0,65	4	1,0	0,68	12	2,9	0,71	6	31,6	1,25	1	0,2	0,22	5	1,2	0,74	0,71

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY WASILKÓW NA LATA 2017-2023

26.	Sielachowskie-Osowicze	10	3,7	0,59	4	1,5	0,82	2	0,7	0,53	8	3,0	0,75	4	40,0	1,58	1	0,4	0,35	1	0,4	0,23	0,69
27.	Krucza II	13	5,4	0,85	3	1,1	0,62	1	0,5	0,36	7	2,6	0,66	2	11,6	0,46	3	1,3	1,17	2	0,9	0,55	0,67
28.	Krucza IV	24	5,3	0,83	5	1,1	0,60	2	0,5	0,35	12	2,6	0,64	3	11,6	0,46	6	1,2	1,14	4	0,9	0,54	0,65
29.	Krucza III	10	4,8	0,76	1	0,6	0,31	1	0,7	0,48	6	3,0	0,76	1	6,5	0,26	3	1,5	1,37	2	0,9	0,54	0,64
30.	Osiedle Leśne	18	3,8	0,60	1	0,2	0,12	3	0,6	0,45	9	1,9	0,49	4	22,0	0,87	3	0,7	0,63	6	1,3	0,79	0,56
31.	Osiedle Dąbrówka	6	3,7	0,57	1	0,7	0,40	2	1,3	0,95	3	1,7	0,43	1	10,2	0,40	0	0,0	0,01	3	1,7	1,05	0,54
32.	Dąbrówki	13	4,3	0,67	2	0,7	0,36	2	0,7	0,47	7	2,3	0,57	1	7,7	0,30	2	0,7	0,61	3	1,0	0,62	0,51
Gmina		595	6,4	1,00	168	1,8	1,00	130	1	1,00	380	4,0	1,00	149	25,3	1,00	98	1,1	1,00	151	1,6	1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Białymstoku.

1 – Liczba

2 – Wskaźnik – liczba bezrobotnych wg rodzajów na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

3 – Wskaźnik znormalizowany

4 – Wskaźnik – liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w przeliczeniu na 100 bezrobotnych ogółem.

5.1.6. Bezpieczeństwo

Zagadnienia związane z niskim poziomem bezpieczeństwa są jednymi z najważniejszych z punktu widzenia procesów wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Dlatego też należą do tych negatywnych zjawisk, które zostały wymienione wprost w Wytocznych oraz *Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.* w ramach negatywnych zjawisk o charakterze społecznym.

Problemy związane z niskim poziomem bezpieczeństwa postanowiono, na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Gminie Wasilków, przybliżyć na podstawie danych uzyskanych w Komendzie Powiatowej Policji w Białymstoku. Ze względu na dostępność danych zastosowano wskaźnik liczby przestępstw ogółem z lat 2015-2016 przypadających na 1 tys. mieszkańców.

Na terenie gminy w latach 2015-2016 odnotowano łącznie 327 przestępstw. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dało to wartość wskaźnika wynoszącą 21,3.

Najwyższe wartości wskaźnik przestępczości osiągnął w przypadku dziesięciu jednostek. Były to: Białostocka (132,3), Woroszyły (47,2), Polna (46,6), Osiedle Dąbrówka (40,5), Jurowiecka (35,3), Kilińskiego (31,4), Krucza III (31,1), Jurowce (28,0), Grodzieńska I (27,9), Wiewiórcza (26,5).

Powyżej wartości referencyjnej, a więc w obszarze podwyższonego wskaźnika przestępczości, znalazło się ponadto jeszcze pięć innych jednostek. Do grupy tej należały: Centrum (25,2), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (24,6), Sportowa (22,3), Nowodworce (22,2) oraz Rybniki (21,7).

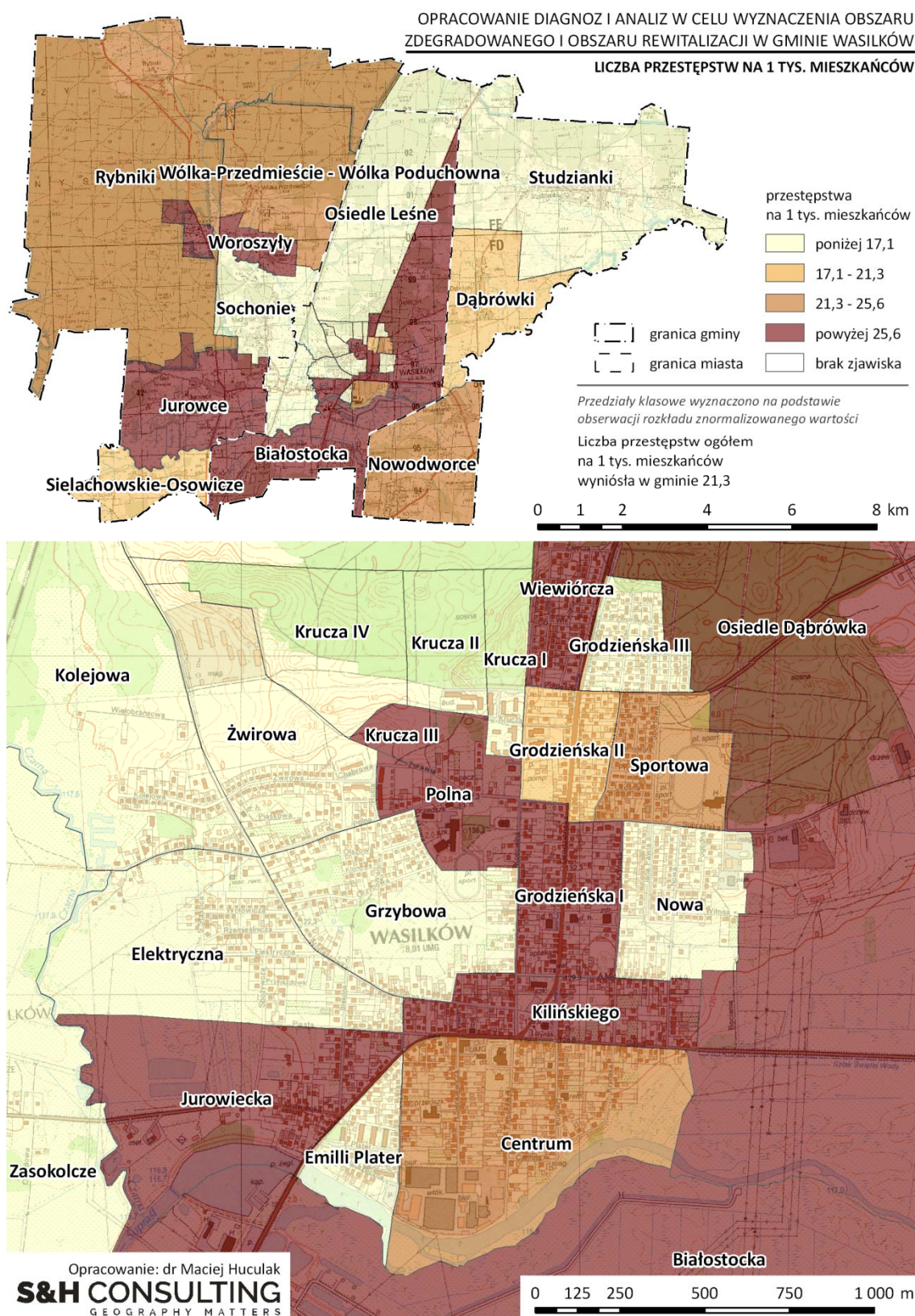
Przedział wartości pomiędzy 80% a 100% wartości dla gminy był reprezentowany przez grupę zaledwie trzy jednostki. Zaliczały się do nich: Grodzieńska II (20,6), Dąbrówki (19,0) i Sielachowskie-Osowicze (17,8).

Na obszar o najniższych wartościach analizowanego wskaźnika, a więc względnie wysokim poziomie bezpieczeństwa, składały się: Zasokolcze (16,7), Grodzieńska III (16,6), Krucza IV (14,3), Krucza II (14,3), Kolejowa (13,6), Sochonie (12,9), Krucza I (11,9), Grzybowa (11,4), Studzianki (10,3), Emilii Plater (9,5), Nowa (7,1), Elektryczna (6,8), Osiedle Leśne (5,8) oraz Żwirowa (5,4).

Tabela 5.1.6. Liczba przestępstw ogółem na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.

L.p.	Nazwa	Przestępstwa	Liczba przestępstw na 1 tys. mieszkańców	Wskaźnik znormalizowany
1.	Białostocka	16	132,3	6,21
2.	Woroszyły	6	47,2	2,22
3.	Polna	11	46,6	2,19
4.	Osiedle Dąbrówka	10	40,5	1,90
5.	Jurowiecka	8	35,3	1,66
6.	Kilińskiego	19	31,4	1,48
7.	Krucza III	12	31,1	1,46
8.	Jurowce	19	28,0	1,31
9.	Grodzieńska I	11	27,9	1,31
10.	Wiewiórcza	8	26,5	1,24
11.	Centrum	22	25,2	1,18
12.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	5	24,6	1,16
13.	Sportowa	10	22,3	1,05
14.	Nowodworce	18	22,2	1,04
15.	Rybniki	6	21,7	1,02
16.	Grodzieńska II	9	20,6	0,97
17.	Dąbrówki	10	19,0	0,89
18.	Sielachowskie-Osowicze	8	17,8	0,83
19.	Zasokolcze	3	16,7	0,78
20.	Grodzieńska III	6	16,6	0,78
21.	Krucza IV	11	14,3	0,67
22.	Krucza II	6	14,3	0,67
23.	Kolejowa	4	13,6	0,64
24.	Sochonie	9	12,9	0,61
25.	Krucza I	7	11,9	0,56
26.	Grzybowa	6	11,4	0,54
27.	Studzianki	12	10,3	0,48
28.	Emilii Plater	9	9,5	0,44
29.	Nowa	3	7,1	0,33
30.	Elektryczna	3	6,8	0,32
31.	Osiedle Leśne	4	5,8	0,27
32.	Żwirowa	2	5,4	0,25
Gmina		327	21,3	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Białymstoku.

Rysunek 5.1.17. Liczba przestępstw ogółem na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Białymstoku.

5.1.7. Kapitał społeczny i uczestnictwo w życiu publicznym

Aktywności społeczna i obywatelska i jej poziom są jednymi ze zjawisk świadczących o znaczącym zaawansowaniu procesów degradacji struktur społecznych na obszarach zdegradowanych. Jest to również jeden z ważnych wskaźników odzwierciedlających poziom kapitału społecznego, który w skali lokalnej w istotny sposób może wpływać na procesy rozwoju społeczno-gospodarczego.

Na kapitał społeczny składa się sieć społecznych relacji lojalności, zaufania i solidarności. W literaturze przedmiotu wyróżnia się dwie zasadnicze jego postaci:

1. Pierwszą jest kapitał społeczny wiążący, na który składają się relacje zachodzące wewnątrz danej społeczności.
2. Drugim, odnoszącym się do stosunków tej społeczności ze światem zewnętrznym jest kapitał społeczny pomostowy.

Obszary zdegradowane bardzo często charakteryzują się niskim poziomem kapitału pomostowego i jednocześnie zauważalnie wyższym niż w innych częściach gminy, poziomem kapitału społecznego wiążącego.

Do pomiarów poziomu drugiego z wymienionych tj. kapitału pomostowego często bywa stosowany wskaźnik poziomu uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim. Ze względu na kwestię dostępności danych, do jego przybliżenia najczęściej wykorzystuje się poziom frekwencji wyborczej. Poziom uczestnictwa obywateli w wyborach samorządowych, parlamentarnych i prezydenckich oddaje także poziom współodpowiedzialności mieszkańców za społeczność lokalną lub za kraj. Im wyższa frekwencja wyborcza tym poziom ten i poziom kapitału społecznego pomostowego wyższy.

Niektórzy badacze przyjmują, że najlepszym miernikiem tego, czy mieszkańcy mają poczucie wpływu na swoje otoczenie jest skala ich udziału w Wyborach samorządowych. Wynika to z mniejszego dystansu pomiędzy wyborcami a wybieranymi kandydatami. W przypadku wyborów lokalnych, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach/gminach wyborca ma dużą szansę, aby takiego kandydata znać nawet osobiście. Zdecydowanie trudniej, aby doszło to do skutku, kolejno w przypadku: wyborów do Sejmu RP, wyborów do Senatu RP czy wyborów Prezydenta RP.

Na potrzeby analizy przyjęto frekwencję w wyborach samorządowych 2014 (I tura wyborów burmistrza).

Ze względu na fakt, że okręgi głosowania obejmowały swoim zasięgiem więcej niż jedną jednostkę referencyjną, otrzymany obraz zróżnicowania wewnątrzgminnego zjawiska frekwencji wyborczej był, w porównaniu do innych zjawisk, względnie mało zróżnicowany. Normalizację wskaźników, którą wykorzystano do wyznaczenia przedziałów wartości, przeprowadzono w oparciu o wartości frekwencji dla całej gminy. W przypadku frekwencji wyborczej wykorzystano dane Państwowej Komisji Wyborczej.

Wybory samorządowe 2014

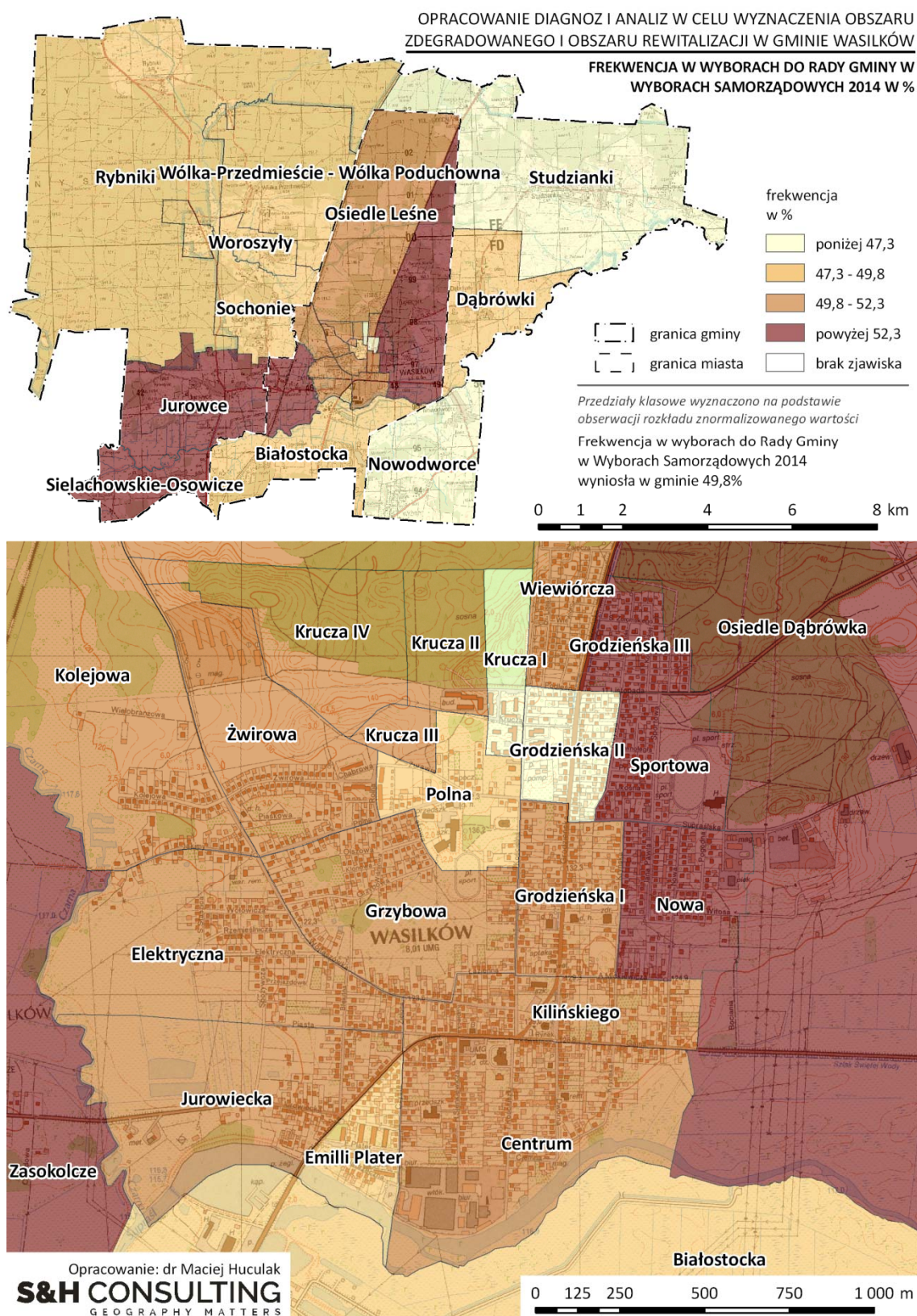
Jako reprezentację frekwencji w Wyborach samorządowych 2014 przyjęto wyniki frekwencji z I tury głosowania na Burmistrza Miasta. Na terenie Gminy Wasilków wyniosła ona 49,8%, co należy uznać za wartość umiarkowaną. Frekwencja obliczona dla całej gminy była zauważalnie wyższa zarówno od wartości frekwencji w województwie podlaskim, która wyniosła 48,1%, jak również frekwencji ogólnopolskiej wynoszącej 47,3%. Sytuację taką należy uznać za korzystną z punktu widzenia przyszłych procesów rewitalizacji.

Obszarem o najwyższej frekwencji, a więc jednocześnie najwyższym poziomie kapitału społecznego były dwa sołectwa: Sielachowskie-Osowicze (57,6%) oraz Jurowce (57,6%).

Powyżej wartości frekwencji dla całej gminy znalazła się bardzo liczna, bo licząca aż 17 jednostek grupa obszarów. W jej skład wchodziły: Centrum (49,9%), Krucza II (50,2%), Krucza IV (50,2%), Grodzieńska I (50,6%), Kilińskiego (50,6%), Krucza III (50,7%), Wiewiórcza (50,8%), Osiedle Leśne (51,1%), Grzybowa (51,2%), Żwirowa (51,5%), Jurowiecka (51,6%), Kolejowa (51,7%), Elektryczna (52,0%), Nowa (52,4%), Grodzieńska III (53,2%), Zasokolcze (53,4%) oraz Sportowa (53,5%).

Poziom niższy od wartości frekwencji dla gminy, lecz nieodbiegający od niego o więcej niż 10% reprezentowało 10 jednostek. Wśród nich znalazły się: Nowodworce (44,8%), Grodzieńska II (47,0%), Emilii Plater (47,8%), Sochonie (48,0%), Rybniki (48,0%), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (48,0%), Woroszyły (48,0), Polna (49,1%), Białostocka (49,1%) i Dąbrówki (49,7%).

Najniższe wartości frekwencji wyborczej w Wyborach samorządowych 2014, odpowiadające najniższemu poziomowi kapitału społecznego i aktywności obywatelskiej, charakteryzowały na terenie gminy dwie jednostki. Były to: Studzianki (44,6%) oraz Krucza I (42,0%).

Rysunek 5.1.18. Frekwencja wyborcza w Gminie Wasilków w Wyborach samorządowych w 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW.

Tabela 5.1.7. Kapitał społeczny i aktywność obywatelska w Gminie Wasilków w latach 2014.

L.p.	Nazwa	Liczba głosów	Frekwencja w Wyborach Samorządowych 2014			Wskaźnik syntetyczny kapitału społecznego
			Frekwencja w %	Frekwencja znormalizowana	Frekwencja znormalizowana odwrócona	
1.	Sielachowskie-Osowicze	6	57,6	1,16	0,87	4,59
2.	Nowodworce	33	44,8	0,90	1,11	1,91
3.	Sochonie	31	48,0	0,96	1,04	1,76
4.	Nowa	24	52,4	1,05	0,95	1,55
5.	Emilii Plater	56	47,8	0,96	1,04	1,48
6.	Centrum	52	49,9	1,00	1,00	1,43
7.	Studzianki	77	44,6	0,90	1,12	1,39
8.	Jurowce	46	57,6	1,16	0,87	1,25
9.	Elektryczna	38	52,0	1,04	0,96	1,22
10.	Zasokolcze	16	53,4	1,07	0,93	1,19
11.	Krucza I	61	42,0	0,84	1,19	1,13
12.	Wiewiórcza	29	50,8	1,02	0,98	1,10
13.	Żwirowa	39	51,5	1,03	0,97	1,04
14.	Jurowiecka	24	51,6	1,04	0,96	1,04
15.	Kilińskiego	65	50,6	1,02	0,98	1,01
16.	Sportowa	46	53,5	1,07	0,93	1,00
17.	Grzybowa	63	51,2	1,03	0,97	0,98
18.	Dąbrówki	62	49,7	1,00	1,00	0,97
19.	Rybniki	34	48,0	0,96	1,04	0,97
20.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	26	48,0	0,96	1,04	0,95
21.	Grodzieńska II	66	47,0	0,94	1,06	0,92
22.	Polna	34	49,1	0,98	1,02	0,89
23.	Grodzieńska I	55	50,6	1,01	0,99	0,88
24.	Kolejowa	39	51,7	1,04	0,96	0,87
25.	Grodzieńska III	49	53,2	1,07	0,94	0,85
26.	Osiedle Leśne	111	51,1	1,03	0,98	0,82
27.	Krucza II	85	50,2	1,01	0,99	0,77
28.	Krucza IV	232	50,2	1,01	0,99	0,67
29.	Osiedle Dąbrówka	66	53,9	1,08	0,92	0,67
30.	Krucza III	130	50,7	1,02	0,98	0,65
31.	Woroszyły	0	48,0	0,96	1,04	0,52
32.	Białostocka	0	49,1	0,98	1,02	0,51
Gmina		1695	49,8	1,00	1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW oraz UM w Wasilkowie.

5.1.8. Poziom edukacji

Problemy natury społecznej wśród dzieci i młodzieży należą do dość trudno uchwytnych w kontekście analiz statystycznych zróżnicowania wewnątrzgminnego. Podstawową miarą problemów społecznych w grupie najmłodszych mieszkańców miasta są kwestie znajdujące swoje odzwierciedlenie w ich problemach z nauką. Najczęściej tego rodzaju sytuacje wynikają z niekorzystnych zjawisk zachodzących w rodzinach i ich najbliższym otoczeniu. Analiza problemów związanych z edukacją dzieci i młodzieży stanowi zatem niezwykle cenny kontekst problemów społecznych danego obszaru.

Do przybliżenia negatywnych zjawisk z zakresu edukacji wykorzystano dwa równorzędne wskaźniki:

- Wyniki sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej z lat 2014/15-2015/16.
- Wyniki egzaminu w gimnazjum z lat 2014/15-2015/16.

W ramach podsumowania obliczono wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży. Jego konstrukcja była analogiczna do poprzednich wskaźników syntetycznych. Zasadniczą różnicą była konieczność jego odwrócenia. Wskaźniki poziomu edukacji, podobnie jak m.in. frekwencja wyborcza należą, z punktu widzenia wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, do grupy destymulant.

Sprawdzian w VI klasie szkoły podstawowej

Sprawdzian przeprowadzany na zakończenie szkoły podstawowej (VI klasa) stanowił podstawę do przybliżenia problemów edukacyjnych na wczesnym poziomie edukacji podstawowej. W latach 2013/14 - 2015/16 do tego sprawdzianu przystąpiło w Gminie Wasilków 220 uczniów zamieszkałych na terenie gminy. Przeciętny wynik egzaminu obliczono jako średnią arytmetyczną trzech części sprawdzianu tj.:

- Języka polskiego.
- Matematyki.
- Języka angielskiego.

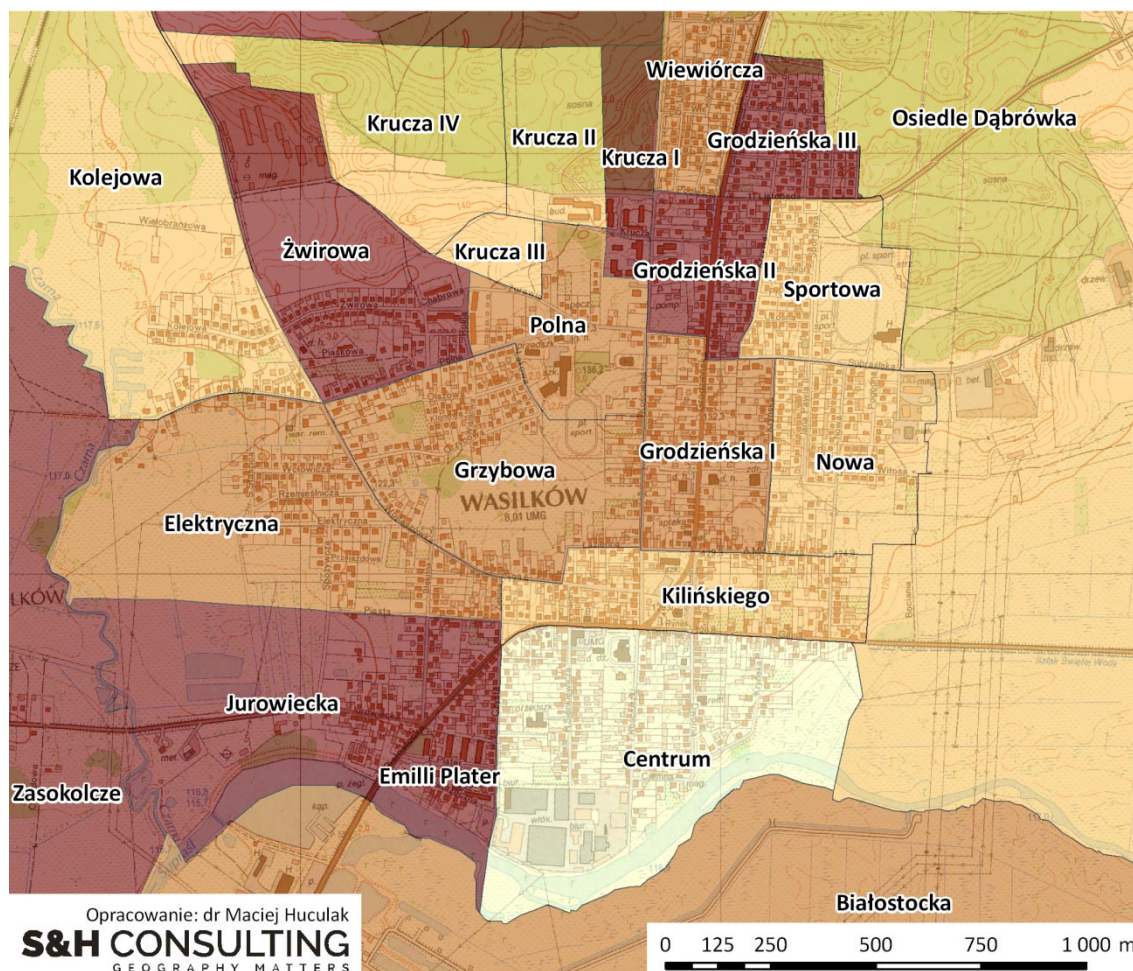
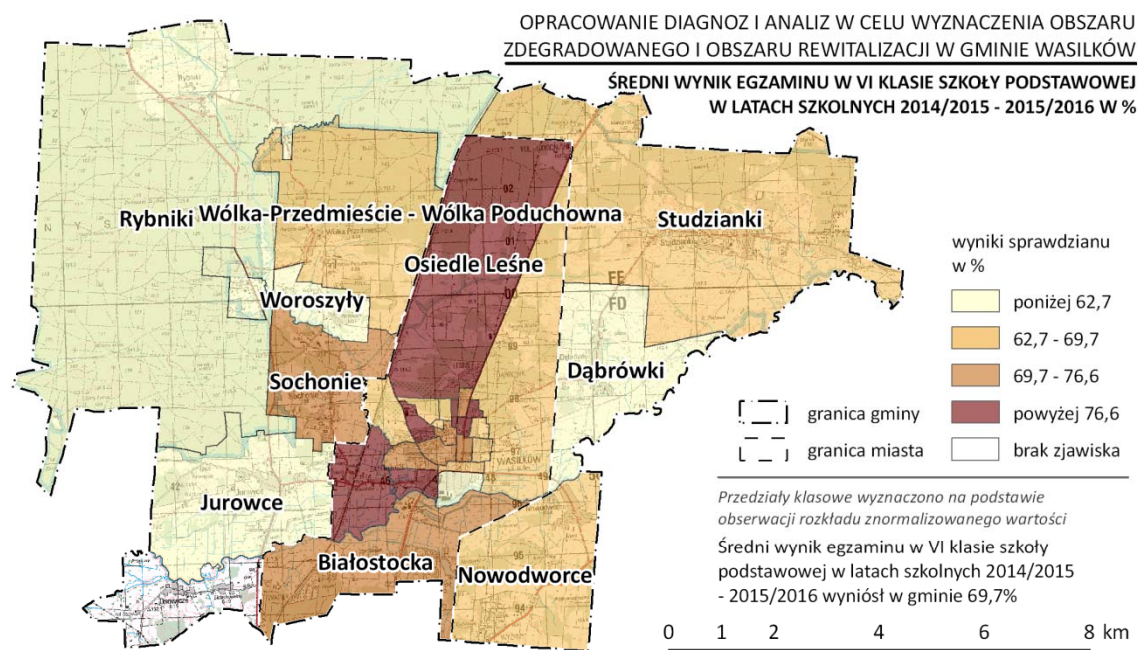
Obliczony średni wynik dla całej gminy wyniósł 69,7% i można go uznać za względnie wysoki. Najwyższy poziom wyników sprawdzianu, odpowiadający wynikom powyżej 110% poziomu dla całej gminy tj. 76,6% charakteryzował osiem spośród analizowanych jednostek. Były to: Grodzieńska II (80,1%), Jurowiecka (80,0%), Osiedle Leśne (79,7%), Krucza I (79,2%), Grodzieńska III (79,1%), Emilii Plater (78,7%), Żwirowa (77,3%), Zasokolcze (77,0%).

Powyżej wartości referencyjnej dla całej gminy uplasowały się ponadto takie obszary jak: Białostocka (75,1%), Wiewiórcza (74,1%), Elektryczna (73,6%), Polna (73,3%), Grzybowa (71,6%), Sochonie (71,2%) oraz Grodzieńska I (71,1%).

Poniżej poziomu dla całej gminy, znalazła się dokładnie druga połowa analizowanych jednostek. Najbliżej wartości średniej znajdowały się: Nowodworce (68,3%), Kolejowa (68,1%), Kilińskiego (68,1%), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (67,8%), Krucza II (67,8%), Krucza IV (67,8%), Osiedle Dąbrówka (67,5%), Sportowa (66,9%), Nowa (66,9%), Studzianki (66,9%), Krucza III (64,7%).

Najniższe średnie wyniki sprawdzianu odnotowano w grupie pięciu jednostek. Były to: Dąbrówki (61,6%), Centrum (60,9%), Jurowce (42,2%), Rybniki (36,4%) i Woroszyły (35,1%).

Na terenie sołectwa Sielachowskie-Osowicze brak było w analizowanym okresie czasu uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej na terenie Gminy Wasilków.

Rysunek 5.1.19. Średni wynik sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej w Gminie Wasilków w latach 2015-2016.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych szkół podstawowych.

Egzamin gimnazjalny

Sprawdzian przeprowadzany na zakończenie edukacji gimnazjalnej stanowił podstawę do przybliżenia problemów edukacyjnych na kolejnym poziomie edukacji. W latach 2014/15 i 2015/16 do tego sprawdzianu przystąpiło na terenie miasta 219 uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wasilków. Przeciętny wynik egzaminu obliczono jako średnią arytmetyczną pięciu części sprawdzianu tj.:

- Języka polskiego.
- Matematyki.
- Historii i wiedzy o społeczeństwie.
- Przedmiotów przyrodniczych.
- Języka obcego – części podstawowej.

Obliczony średni wynik dla całej gminy wyniósł 62,3% i można go uznać za względnie wysoki.

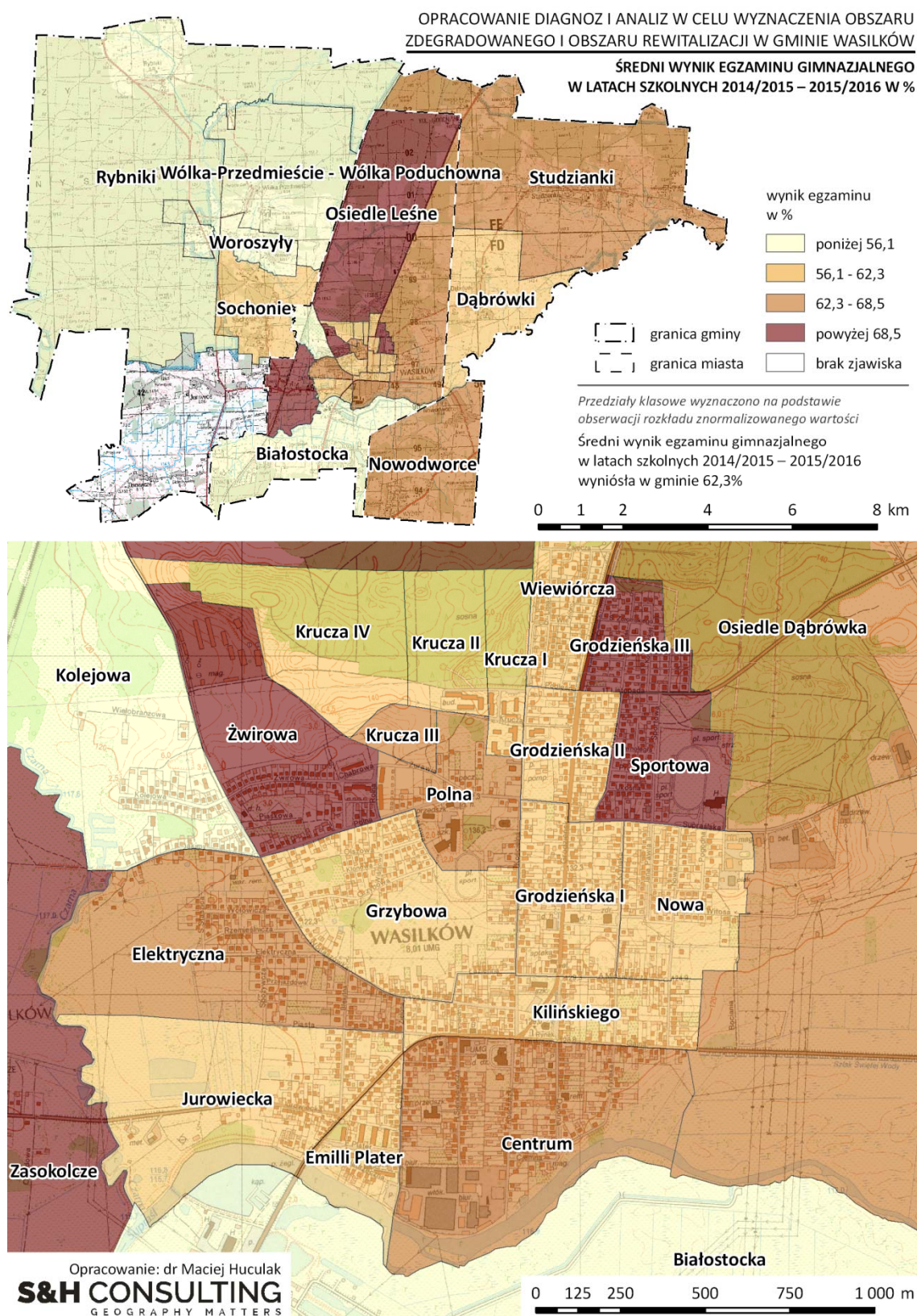
Najwyższy poziom wyników egzaminu, odpowiadający wynikom powyżej 110% poziomu dla całej gminy (68,5%) charakteryzował pięć spośród analizowanych jednostek. Były to: Zasokolcze (78%), Sportowa (74,4%), Grodzieńska III (73,2%), Osiedle Leśne (73,0%), Żwirowa (70,5%).

Powyżej wartości referencyjnej dla całej gminy uplasowały się ponadto takie obszary jak: Centrum (68,2%), Elektryczna (67,2%), Krucza III (66,5%), Nowodworce (65,6%), Studzianki (63,5%), Osiedle Dąbrówka (63,3) i Polna (62,5%).

Poniżej poziomu dla całej gminy, znalazła się ponad połowa analizowanych jednostek. Najbliżej wartości średniej znajdowały się: Jurowiecka (62,2%), Grzybowa (62,1%), Nowa (61,5%), Wiewiórcza (61,0%), Kilińskiego (58,1%), Dąbrówki (58,0%), Grodzieńska II (57,9%), Grodzieńska I (57,7%), Krucza II (57,6%), Krucza IV (57,6%), Krucza I (56,9%), Sochonie (56,4%), Emilii Plater (56,1%).

Najniższe, a zatem najgorsze, średnie wyniki egzaminu odnotowano w grupie czterech jednostek. Były to: Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (55,2%), Białostocka (54,4%), Kolejowa (49,1%), i Woroszyły (41,6%).

Na terenie sołectw: Jurowce oraz Sielachowskie-Osowicze brak było w analizowanym okresie czasu uczniów, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego na terenie Gminy Wasilków.

Rysunek 5.1.20. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w Gminie Wasilków w latach 2015-2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych szkół.

Podsumowanie

Wskaźnik syntetyczny poziomu edukacji dzieci i młodzieży miał za zadanie ująć wszystkie opisane powyżej problemy w jedną całość. Skonstruowano go w oparciu o dwa, opisane powyżej wskaźniki cząstkowe tj.:

- Wyniki sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej z lat 2014/15-2015/16.
- Wyniki egzaminu w gimnazjum z lat 2014/15-2015/16.

Wskaźniki dotyczące wyników egzaminów poddano procesowi normalizacji w oparciu o wartości średnią dla całej gminy, a następnie odwrócono je, tak, aby reprezentowały natężenie niskiego poziomu edukacji. Kolejno obliczono wskaźnik syntetyczny będący ich średnią arytmetyczną wszystkich trzech wskaźników cząstkowych. W przypadku braku uczniów drugorocznych, za wartość wskaźnika syntetycznego przyjęto średnią arytmetyczną wyników sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej oraz egzaminu gimnazjalnego po ich znormalizowaniu i odwróceniu. Sytuacja taka dotyczyła następujących jednostek: Osiedle Dąbrówka, Nowodworce, Osiedle Leśne oraz Zasokolcze.

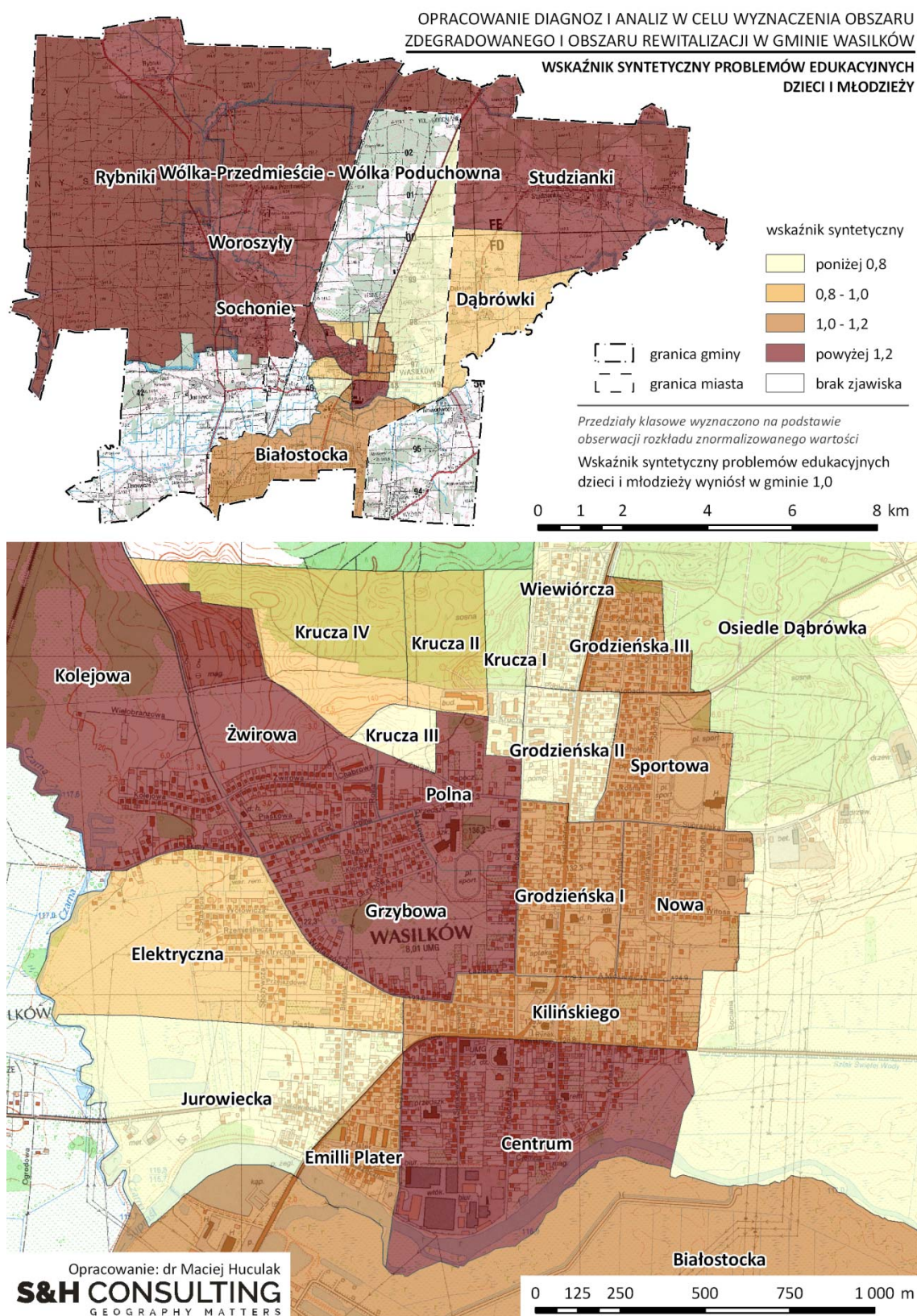
Dla jednostki Jurowce, w przypadku której zidentyfikowano jedynie uczniów, którzy przystąpili do sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej, to ich wyniki po normalizacji posłużyły jako wartość wskaźnika syntetycznego.

Najwyższy poziom problemów edukacyjnych zidentyfikowano w grupie 11 spośród analizowanych jednostek. Były to: Kolejowa (2,14), Woroszyły (2,00), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (1,72), Polna (1,68), Jurowce (1,64), Grzybowa (1,59), Rybniki (1,53), Studzianki (1,38), Centrum (1,27), Sochonie (1,25) i Żwirowa (1,21).

Powyżej wartości dla całej gminy znalazło się ponadto jeszcze osiem z analizowanych jednostek. Do grupy tej należały: Sportowa (1,15), Białostocka (1,09), Grodzieńska III (1,06), Nowa (1,02), Kilińskiego (1,02), Emilii Plater (1,02), Grodzieńska I (1,01) oraz Osiedle Dąbrówka (1,01).

Poniżej wartości referencyjnej, ale nadal względnie blisko niej, znalazło się siedem jednostek Nowodworce (0,98), Dąbrówki (0,91), Osiedle Leśne (0,86), Zasokolcze (0,85), Krucza II (0,84), Krucza IV (0,82) i Elektryczna (0,81).

Najniższe wartości wskaźnika, świadczące o braku występowania problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży charakteryzowały takie jednostki jak: Grodzieńska II (0,79), Jurowiecka (0,79), Krucza I (0,78), Wiewiórcza (0,74) oraz Krucza III (0,72).

Rysunek 5.1.21. Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży w Gminie Wasilków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych szkół.

Tabela 5.1.8. Problemy związane z edukacją dzieci i młodzieży w Gminie Wasilków.

L.p.	Nazwa jednostki	Wynik sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej		Wynik egzaminu gimnazjalnego w %		Drugoroczność			Wskaźnik syntetyczny edukacji
		Wynik w %	Wskaźnik znormalizowany	Wynik w %	Wskaźnik znormalizowany	Liczba uczniów drugorocznych	Na 1 tys. mieszk. w wieku przedprodukcyjnym	Wskaźnik znormalizowany	
1.	Kolejowa	68,1	0,98	49,1	0,79	3	58,3	4,13	2,14
2.	Woroszyły	35,1	0,50	41,6	0,67	1	35,7	2,53	2,00
3.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	67,8	0,97	55,2	0,89	2	42,6	3,02	1,72
4.	Polna	73,3	1,05	62,5	1,00	2	43,8	3,11	1,68
5.	Jurowce	42,2	0,61	0,0	0,00	0	0,0	0,00	1,64
6.	Grzybowa	71,6	1,03	62,1	1,00	4	39,4	2,79	1,59
7.	Rybniki	36,4	0,52	55,8	0,90	1	22,2	1,58	1,53
8.	Studzianki	66,9	0,96	63,5	1,02	8	30,0	2,13	1,38
9.	Centrum	60,9	0,87	68,2	1,09	5	24,9	1,76	1,27
10.	Sochonie	71,2	1,02	56,4	0,90	4	23,4	1,66	1,25
11.	Żwirowa	77,3	1,11	70,5	1,13	2	26,2	1,86	1,21
12.	Sportowa	66,9	0,96	74,4	1,19	3	22,2	1,57	1,15
13.	Białostocka	75,1	1,08	54,4	0,87	0	16,7	1,18	1,09
14.	Grodzieńska III	79,1	1,13	73,2	1,17	1	20,4	1,45	1,06
15.	Nowa	66,9	0,96	61,5	0,99	1	14,0	1,00	1,02
16.	Kilińskiego	68,1	0,98	58,1	0,93	2	13,4	0,95	1,02
17.	Emilii Plater	78,7	1,13	56,1	0,90	2	14,8	1,05	1,02
18.	Grodzieńska I	71,1	1,02	57,7	0,93	1	13,6	0,97	1,01
19.	Osiedle Dąbrówka	67,5	0,97	63,3	1,02	0	0,1	0,00	1,01
20.	Dąbrówki	61,6	0,88	58,0	0,93	1	7,5	0,53	0,91
21.	Nowodworce	68,3	0,98	65,6	1,05	0	0,0	0,00	0,89
22.	Osiedle Leśne	79,7	1,14	73,0	1,17	0	0,0	0,00	0,86
23.	Zasokolcze	77,0	1,11	78,0	1,25	0	0,0	0,00	0,85
24.	Krucza II	67,8	0,97	57,6	0,93	1	6,0	0,42	0,84
25.	Krucza IV	67,8	0,97	57,6	0,93	1	4,9	0,35	0,82
26.	Elektryczna	73,6	1,06	67,2	1,08	1	8,0	0,57	0,81

L.p.	Nazwa jednostki	Wynik sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej		Wynik egzaminu gimnazjalnego w %		Drugoroczność			Wskaźnik syntetyczny edukacji
		Wynik w %	Wskaźnik znormalizowany	Wynik w %	Wskaźnik znormalizowany	Liczba uczniów drugorocznych	Na 1 tys. mieszk. w wieku przedprodukcyjnym	Wskaźnik znormalizowany	
27.	Grodzieńska II	80,1	1,15	57,9	0,93	1	6,0	0,42	0,79
28.	Jurowiecka	80,0	1,15	62,2	1,00	0	6,9	0,49	0,79
29.	Krucza I	79,2	1,14	56,9	0,91	1	5,3	0,37	0,78
30.	Wiewiórcza	74,1	1,06	61,0	0,98	0	3,5	0,25	0,74
31.	Krucza III	64,7	0,93	66,5	1,07	0	2,0	0,14	0,72
32.	Sielachowskie-Osowicze	0,0	0,00	0,0	0,00	0	0,0	0,00	0,00
Gmina			1,00		1,00	50,0		1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych szkół podstawowych i gimnazjum.

5.1.9. Problemy alkoholowe

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu stanowią w warunkach polskich jeden z ważnych elementów sprzyjających występowaniu wielu zjawisk kryzysowym w rodzinach. Dane dotyczące tego rodzaju negatywnych zjawisk w praktyce możliwe są do przybliżenia poprzez analizę dwóch informacji. Pierwszą, są dane MOPS odnoszące się do liczby rodzin i osób w rodzinach objętych wsparciem z powodu alkoholizmu. Na ogół, i takim przypadkiem okazała się również Gmina Wasilków, stanowią one zbyt wąski zbiór, aby wykorzystać go w analizach zróżnicowania wewnątrzgminnego. Wynika to głównie z konieczności spełnienia kryterium dochodowego. Ponadto, grupa ta obejmuje wyłącznie rodziny osób skierowanych na leczenie.

Drugim, na ogół szerszym zbiorem są dane pochodzące z wniosków o leczenie skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. O zastosowaniu tych właśnie danych przesądziła możliwość łatwego pozyskania szczegółowych danych, jak również fakt, że odzwierciedlają one zagadnienie problemów związanych z alkoholem w sposób szerszy. Analizie poddano okres 2013-2015. Do GKRPA wpłynęło w nim łącznie 142 wnioski. Liczba wniosków skierowanych do GKRPA za ten okres w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dała umiarkowany wynik wynoszący 9,3.

Najwyższy poziom natężenia problemów alkoholowych dotyczył grupę dziesięciu jednostek referencyjnych. Były to: Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (29,6), Woroszyły (23,6), Studzianki (22,4), Kolejowa (22,0), Centrum (20,6), Krucza II (16,9), Grodzieńska I (11,9), Polna (12,6), Grodzieńska III (11,9) oraz Kilińskiego (11,5). Szczególnie wyraźnie widoczne było bardzo wysokie natężenie tego rodzaju zjawiska na obszarze wiejskim, w tym w szczególności w jednostce Studzianki, na którą przypadło aż 26 tego rodzaju wniosków.

Do obszarów o podwyższonej koncentracji problemów alkoholowych należały ponadto: Emilii Plater (10,4), Jurowce (10,3) i Żwirowa (10,2).

Tuż poniżej wartości obliczonej dla całej gminy znalazły się trzy jednostki tj.: Wiewiórcza (1,00), Jurowiecka (8,3) oraz Osiedle Dąbrówka (8,3).

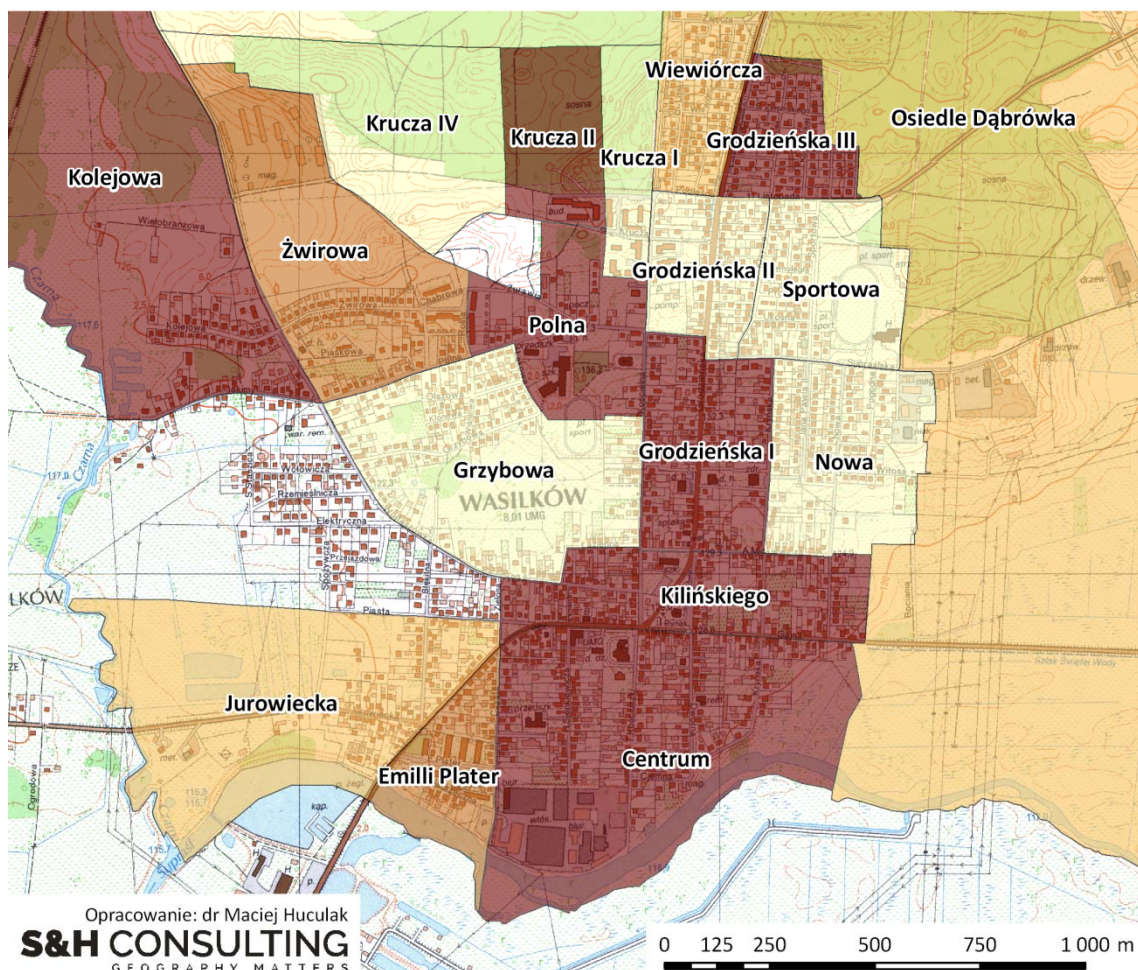
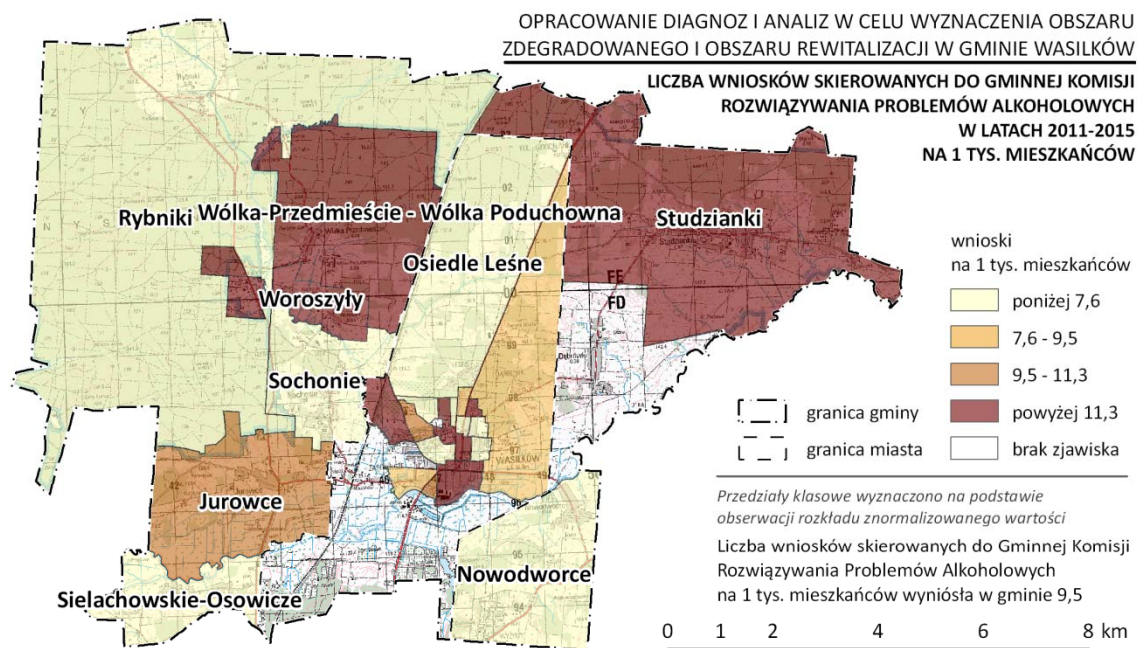
Najniższy poziom intensywności problemów alkoholowych wystąpił w takich jednostkach jak: Nowodworce (7,4), Rybniki (7,2), Grzybowa (7,2), Grodzieńska II (6,5), Krucza I (5,1), Osiedle Leśne (4,8), Sportowa (4,5), Krucza IV (2,7), Sielachowskie-Osowicze (2,2), Nowa (2,1) i Sochonie (1,4).

Problemów związanych z nadużywaniem alkoholu nie stwierdzono w analizowanym okresie czasu w żadnej z następujących pięciu jednostek: Białostocka, Zasokolcze, Elektryczna, Krucza III oraz Dąbrówki.

Tabela 5.1.9. Problemy alkoholowe w Gminie Wasilków w latach 2013-2015.

L.p.	Nazwa jednostki	Wnioski do GKRPA	Liczba wniosków do GKRPA na 1 tys. mieszk.	Wskaźnik znormalizowany
1.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	6	29,6	3,13
2.	Woroszyły	3	23,6	2,50
3.	Studzianki	26	22,4	2,37
4.	Kolejowa	6	22,0	2,33
5.	Centrum	18	20,6	2,18
6.	Krucza II	7	16,9	1,79
7.	Grodzieńska I	6	15,7	1,67
8.	Polna	3	12,8	1,35
9.	Grodzieńska III	4	11,9	1,26
10.	Kilińskiego	7	11,5	1,22
11.	Emilii Plater	10	10,4	1,10
12.	Jurowce	7	10,3	1,09
13.	Żwirowa	4	10,2	1,08
14.	Wiewiórcza	3	9,4	1,00
15.	Jurowiecka	2	8,3	0,88
16.	Osiedle Dąbrówka	2	8,3	0,87
17.	Nowodworce	6	7,4	0,78
18.	Rybniki	2	7,2	0,77
19.	Grzybowa	4	7,2	0,76
20.	Grodzieńska II	3	6,5	0,69
21.	Krucza I	3	5,1	0,54
22.	Osiedle Leśne	3	4,8	0,51
23.	Sportowa	2	4,5	0,48
24.	Krucza IV	2	2,7	0,29
25.	Sielachowskie-Osowicze	1	2,2	0,24
26.	Nowa	1	2,1	0,23
27.	Sochonie	1	1,4	0,15
28.	Białostocka	0	0,0	0,00
29.	Zasokolcze	0	0,0	0,00
30.	Elektryczna	0	0,0	0,00
31.	Krucza III	0	0,0	0,00
32.	Dąbrówki	0	0,0	0,00
Gmina		142	9,3	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA.

Opracowanie: dr Maciej Huculak
S&H CONSULTING
 GEOGRAPHY MATTERS

Rysunek 5.1.22. Liczba wniosków kierowanych do GKRPA na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w latach 2013-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GKRPA w Wasilkowie.

5.1.10. Sfera społeczna – podsumowanie

Prace analityczne dotyczące występowania i koncentracji negatywnych zjawisk społecznych zakończono identyfikacją tych z nich, które spełniają wymagania stawiane przed obszarem zdegradowanym zawarte zarówno w Ustawie o rewitalizacji jak również w *Wytycznych* Ministra Rozwoju. Zgodnie z nimi pierwszym warunkiem, który dany obszar gminy musi spełnić, aby mógł on zostać uznany za zdegradowany to obecność na jego terenie stanu kryzysowego z powodu ***koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.***

Powyższe sformułowanie niesie ze sobą konieczność określenia zjawiska koncentracji zjawisk kryzysowych. Na potrzeby niniejszego opracowania za poziom odpowiadający koncentracji danego zjawiska kryzysowego przyjęto w większości przypadków poziom przekraczający 120% wartości wskaźnika obliczonego dla całej gminy. Wyjątkowo, ze względu na specyficzny rozkład analizowanych zmiennych zastosowano inne granice przedziałów (np. frekwencja wyborcza, edukacja).

Wyróżniono dziewięć głównych grup zjawisk problemowych składających się na kryzys w sferze społecznej na terenie Gminy Wasilków. Były to następujące grupy zjawisk:

1. Bezpieczeństwo (1 wskaźnik),
2. Bezrobocie (wskaźnik syntetyczny - 7 wskaźników cząstkowych),
3. Demografia – starzenie się ludności (wskaźnik syntetyczny - 2 wskaźniki cząstkowe),
4. Edukacja (wskaźnik syntetyczny - 2 wskaźniki cząstkowe),
5. Kapitał społeczny (wskaźnik syntetyczny – 2 wskaźniki cząstkowe),
6. Problemy zdrowotne (wskaźnik syntetyczny – 2 wskaźniki cząstkowe),
7. Problemy alkoholowe (1 wskaźnik),
8. Przemoc w rodzinach (1 wskaźnik),
9. Ubóstwo (wskaźnik syntetyczny – 2 wskaźniki cząstkowe).

Przekroczenia wartości odpowiadających całej gminie tzn. występowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych zilustrowano w postaci tabeli 5.1.10., za pomocą znaku „+” komórce odpowiadającej danej grupie negatywnych zjawisk i danej jednostce referencyjnej.

W rezultacie tak przeprowadzonego postępowania otrzymano informację dotyczącą tego, które z jednostek spełniają warunek nakładania się kilku rodzajów/grup problemów (negatywnych zjawisk). Listę jednostek uszeregowano według liczby grup zjawisk, w których zidentyfikowano stan kryzysowy. Przyjęto, że za obszar kryzysowy w sferze społecznej uznaje się jednostkę referencyjną, w przypadku której stwierdzono nakładanie się na siebie przynajmniej 3 różnych problemów. Liczba ta wynikała ze specyfiki analizowanego obszaru tj. m.in.:

1. Wielkości wyznaczonych jednostek referencyjnych,
2. Przyjętego na umiarkowanym poziomie, wynoszącym w większości przypadków 120%, progu koncentracji zjawisk kryzysowych uznawanego tożsamym ze stanem kryzysowym.

Postawiony przed obszarem kryzysowym warunek nakładania się na siebie co najmniej trzech różnych rodzajów problemów w zakresie zjawisk społecznych spełniło łącznie jedenaście spośród analizowanych jednostek referencyjnych. Były to:

1. Centrum (7 wskaźników),
2. Studzianki (7 wskaźników),
3. Kilińskiego (6 wskaźników),
4. Kolejowa (6 wskaźników),
5. Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (6 wskaźników),
6. Białostocka (5 wskaźników),
7. Emilii Plater (5 wskaźników),
8. Grodzieńska I (4 wskaźniki),
9. Jurowiecka (4 wskaźniki),
10. Polna (4 wskaźniki),
11. Woroszyły (3 wskaźniki).

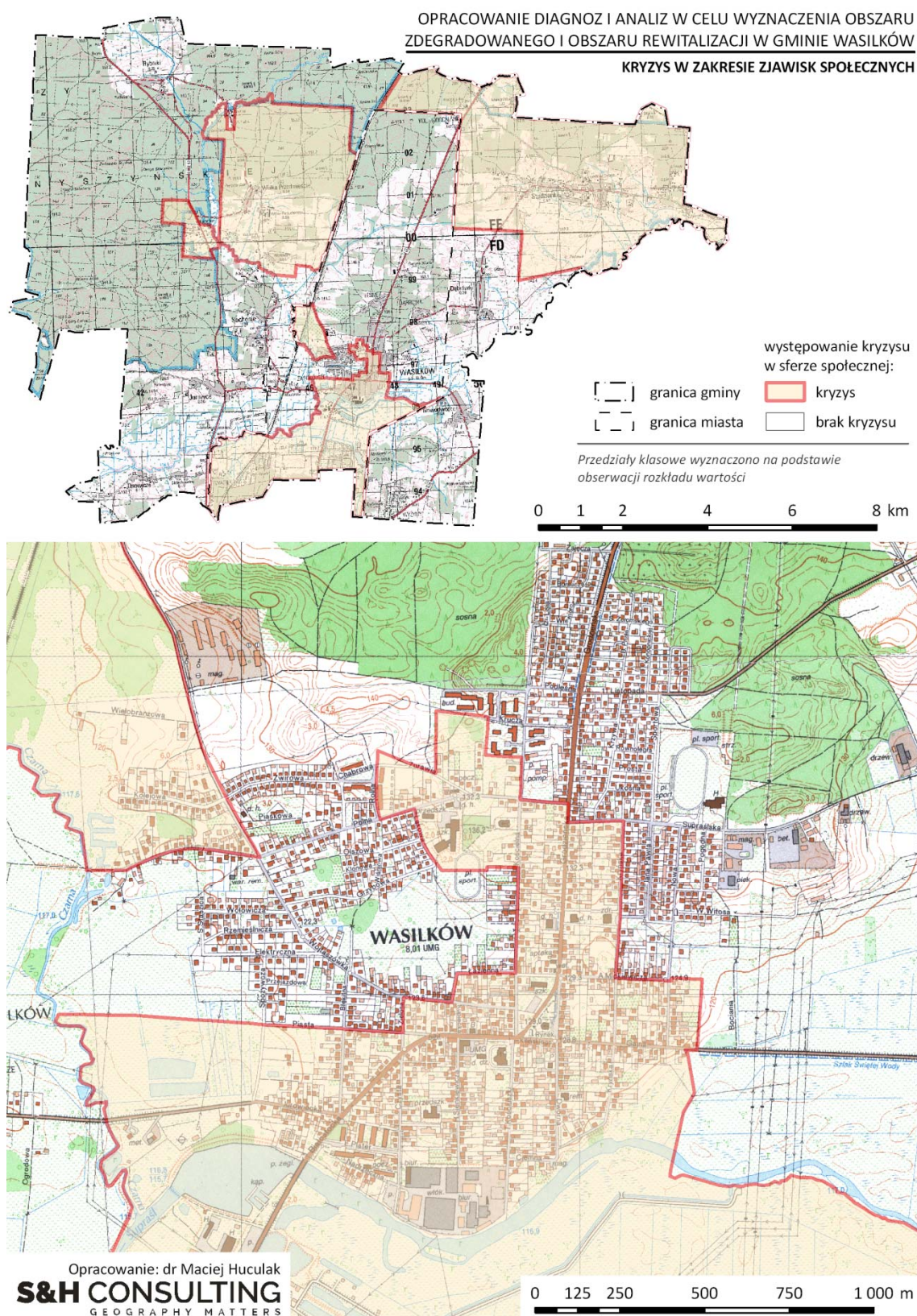
W przypadku pięciu jednostek referencyjnych nie odnotowano występowania żadnego ze zdefiniowanych w sferze społecznej zjawisk problemowych. Były to jednostki: Grodzieńska II, Nowodworce, Osiedle Leśne, Sielachowskie-Osowicze oraz Sportowa.

Tabela 5.1.10. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Gminie Wasilków – podsumowanie.

L.p.	Nazwa jednostki	Demo- grafia	Ubóstwo	Przemoc w rodzinie	Problemy zdrowotne	Bezro- bocie	Bezie- czeństwo	Kapitał społeczny	Edukacja	Problemy alkoholowe	Liczba stanów kryzysowych
1.	Centrum	-	+	+	+	+	-	+	+	+	7
2.	Studzianki	+	+	+	+	-	-	+	+	+	7
3.	Kilińskiego	+	+	+	+	-	+	-	-	+	6
4.	Kolejowa	+	+	+	-	+	-	-	+	+	6
5.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	+	+	-	+	+	-	-	+	+	6
6.	Białostocka	-	+	+	+	+	+	-	-	-	5
7.	Emilii Plater	+	+	-	+	+	-	+	-	-	5
8.	Grodzieńska I	+	-	+	-	-	+	-	-	+	4
9.	Jurowiecka	+	-	-	+	+	+	-	-	-	4
10.	Pólna	-	-	-	-	+	+	-	+	+	4
11.	Woroszyły	-	-	-	-	-	+	-	+	+	3
12.	Elektryczna	-	-	-	+	-	-	+	-	-	2
13.	Grodzieńska III	-	-	+	-	-	-	-	-	+	2
14.	Grzybowa	-	-	+	-	-	-	-	+	-	2
15.	Krucza I	-	-	+	+	-	-	-	-	-	2
16.	Krucza III	-	+	-	-	-	+	-	-	-	2
17.	Rybniki	-	-	-	-	+	-	-	+	-	2
18.	Sochonie	-	-	-	-	-	-	+	+	-	2
19.	Żwirowa	-	+	-	-	-	-	-	+	-	2
20.	Dąbrówki	-	-	-	+	-	-	-	-	-	1
21.	Jurowce	-	-	-	-	-	-	+	-	-	1
22.	Krucza II	-	-	-	-	-	-	-	-	+	1
23.	Krucza IV	-	-	+	-	-	-	-	-	-	1
24.	Nowa	-	-	-	-	-	-	+	-	-	1
25.	Osiedle Dąbrówka	-	-	-	-	-	+	-	-	-	1
26.	Wiewiórcza	-	-	-	-	-	+	-	-	-	1
27.	Zasokolcze	+	-	-	-	-	-	-	-	-	1
28.	Grodzieńska II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
29.	Nowodworce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
30.	Osiedle Leśne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
31.	Sielachowskie- Osowicze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
32.	Sportowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.

+ stan kryzysowy

Rysunek 5.1.23. Kryzys w zakresie zjawisk społecznych w Gminie Wasilków.

Źródło: opracowanie własne.

5.2. Zjawiska gospodarcze

Negatywne zjawiska dotyczące zjawisk gospodarczych zidentyfikowano na podstawie analizy dwóch głównych zbiorów danych. W przypadku przedsiębiorczości były to dane o liczbie przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON oraz wielkości podatku PIT obliczonego.

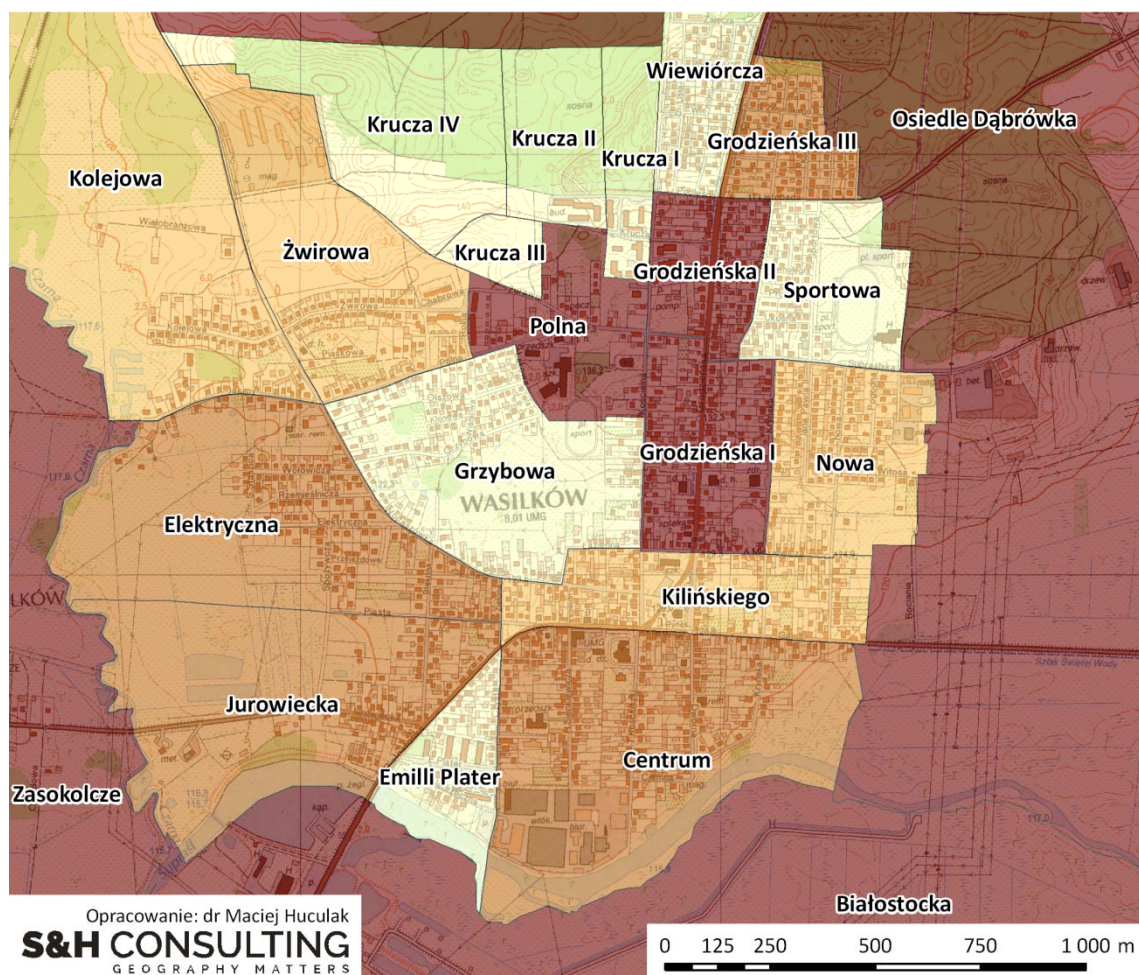
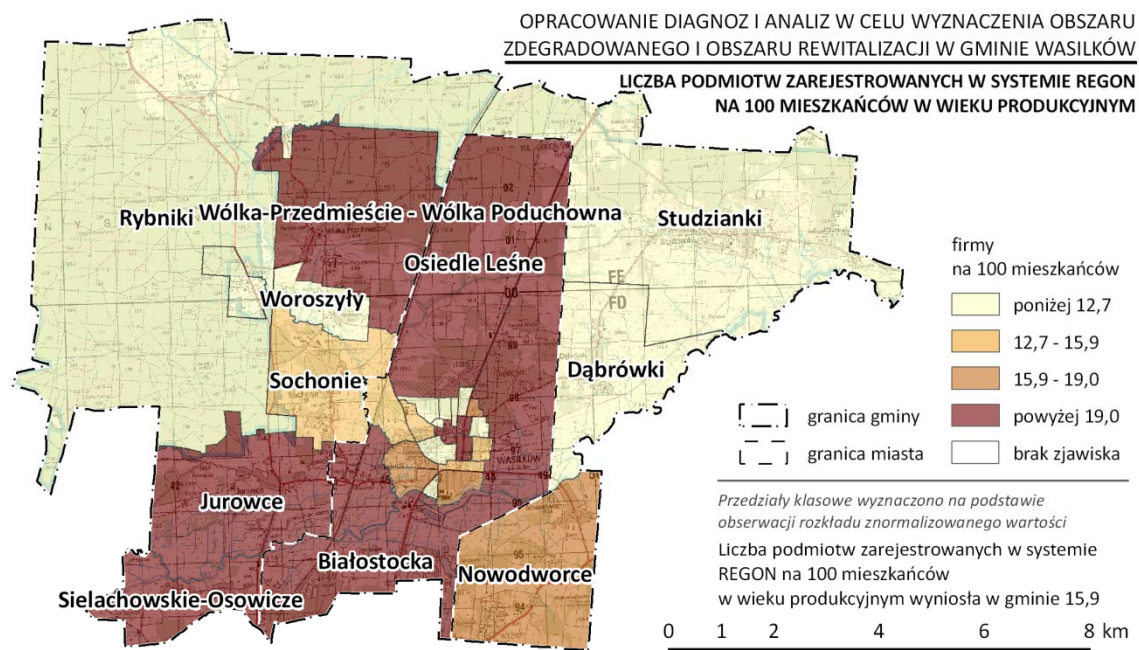
Korzystając z tych danych obliczono następujące wskaźniki oddające zróżnicowanie wewnątrzgminne zjawiska przedsiębiorczości oraz poziomu i dynamiki dochodów:

- Wskaźnik przedsiębiorczości – liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym.
- Wskaźnik poziomu dochodów – Podatek PIT w przeliczeniu na 1 podatnika w 2015 r.

Wskaźnik syntetyczny problemów gospodarczych obliczono jako średnią arytmetyczną wskaźników częściowych po poddaniu ich normalizacji w oparciu o wartość obliczoną dla całej gminy. Oba wskaźniki odwrócono ze względu na fakt, że oba wskaźniki pełniły w analizie funkcje destymulant. Próg kryzysu w sferze gospodarczej nie różnił się od progu przyjętego dla większości zjawisk społecznych i wyniósł 120% wartości dla całej gminy.

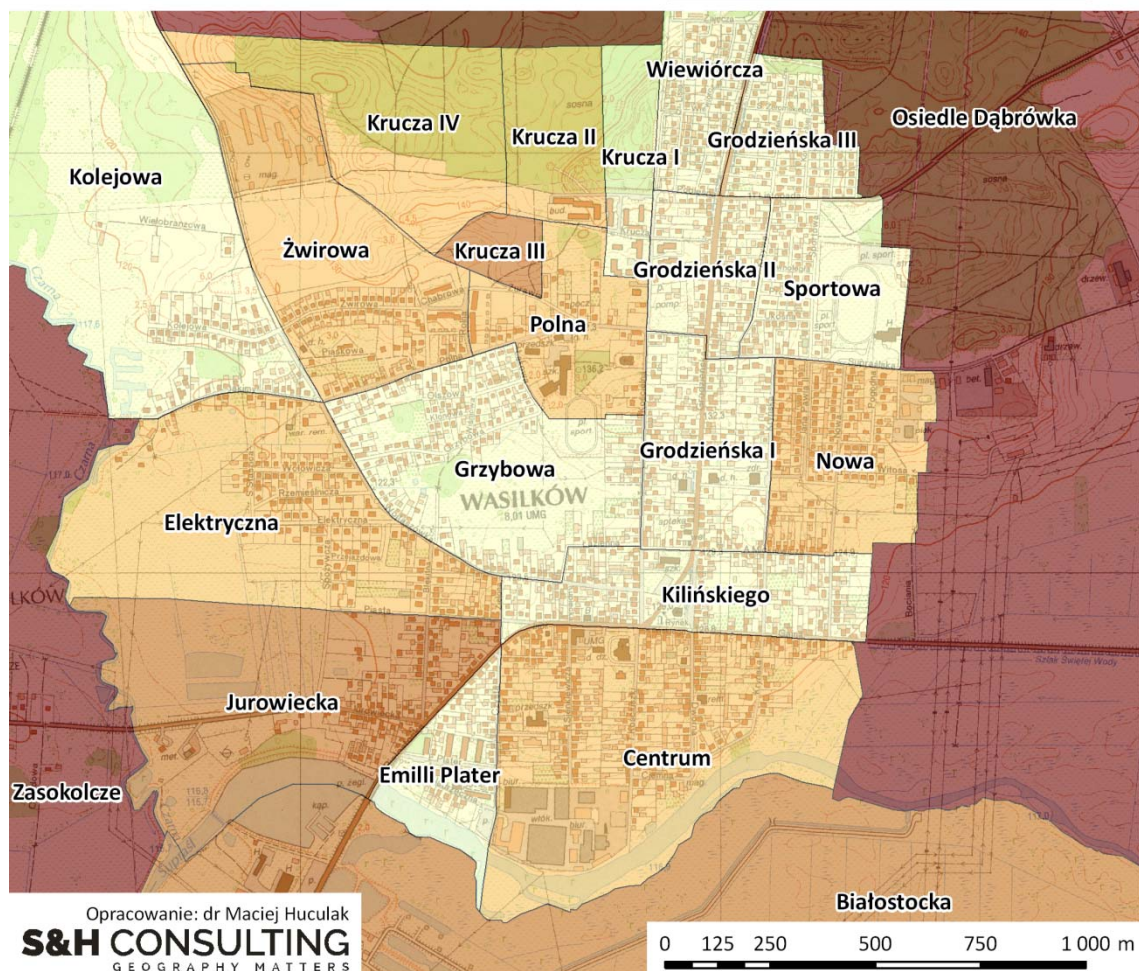
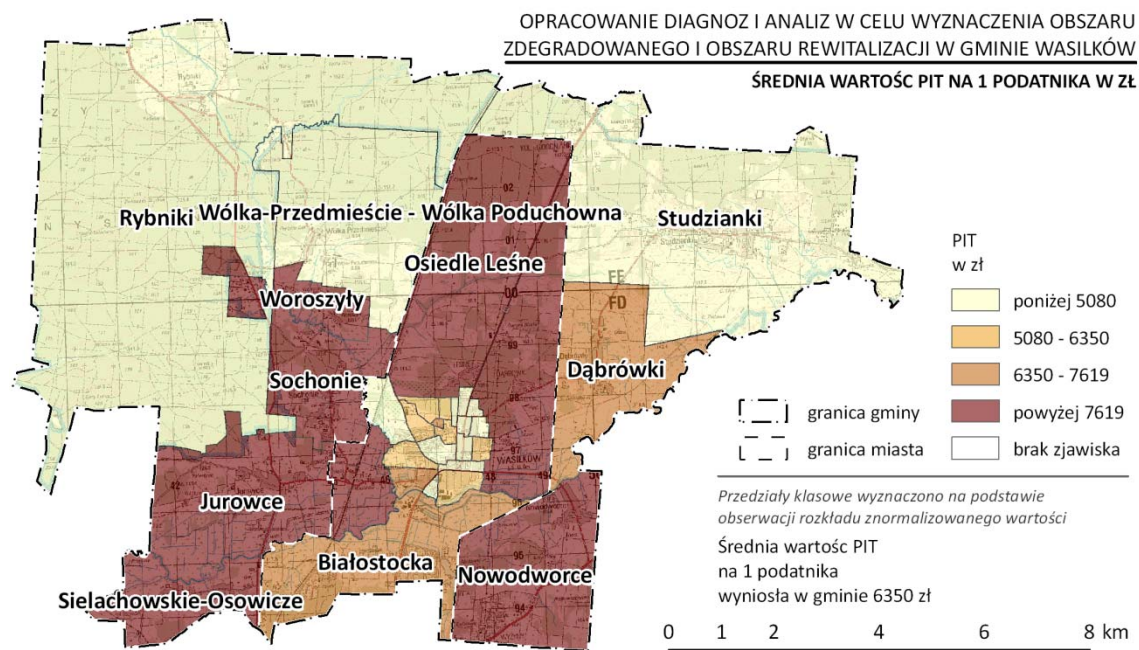
Najwyższy poziom analizowanego wskaźnika, odpowiadający stanowi kryzysowemu w sferze gospodarczej odnotowano dla grupy dwunastu jednostek. Były to: Krucza I (1,83), Emilii Plater (1,79), Grzybowa (1,52), Rybniki (1,51), Studzianki (1,44), Krucza IV (1,41), Kolejowa (1,41), Krucza II (1,34), Wiewiórcza (1,31), Krucza III (1,30), Sportowa (1,28) i Kilińskiego (1,25).

Powyżej wartości dla całej gminy znalazły się ponadto jednostki: Grodzieńska II (1,15), Grodzieńska III (1,14), Żwirowa (1,12), Nowa (1,12), Dąbrówki (1,11) oraz Centrum (1,04).

Rysunek 5.2.1. Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w REGON na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rysunek 5.2.2. PIT obliczony na 1 podatnika w Gminie Wasilków w 2015 r.

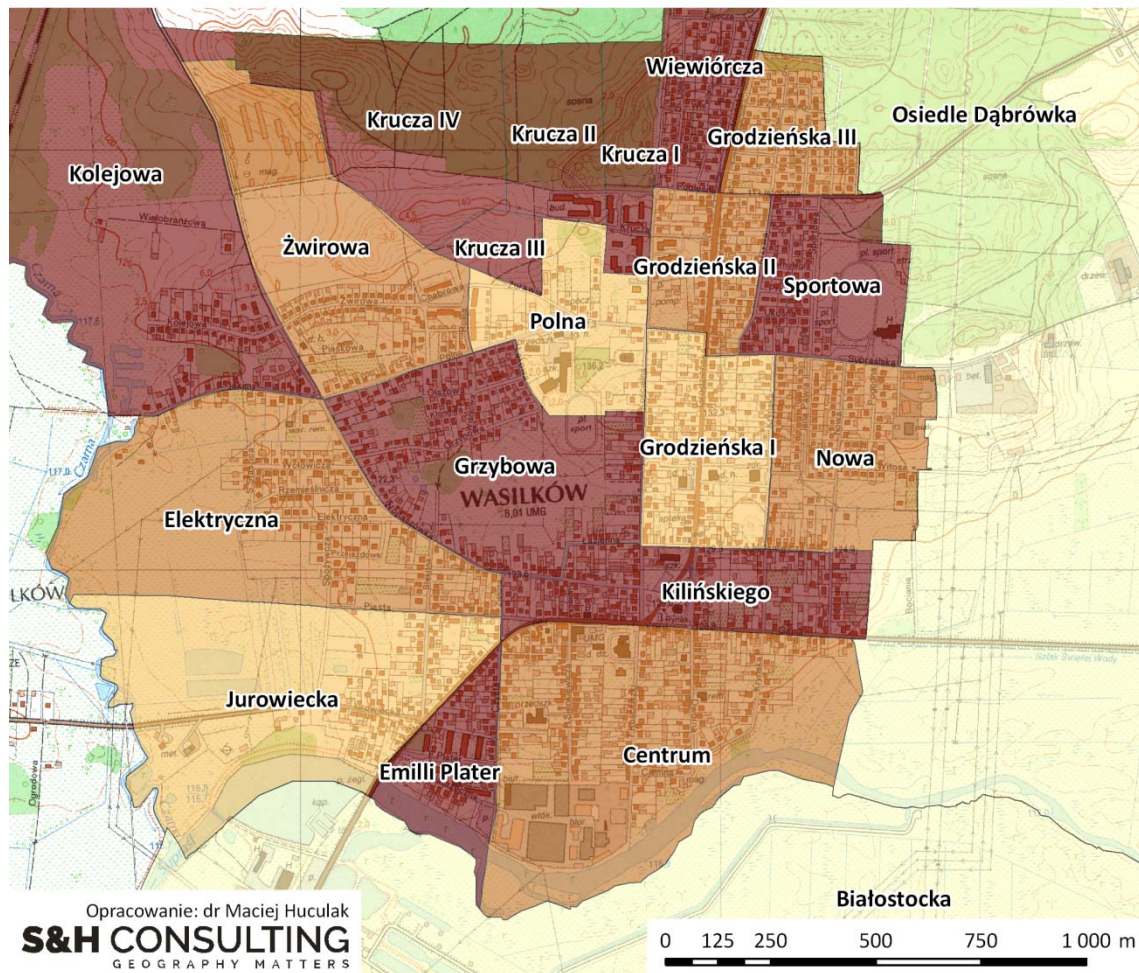
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych US w Białymstoku.

Tabela 5.2.1. Problemy w zakresie zjawisk gospodarczych w Gminie Wasilków.

L.p.	Nazwa jednostki	PIT 2015			Liczba firm zarejestrowanych w REGON			Wskaźnik syntetyczny problemów gospodarczych
		W zł na 1 podatnika	Wskaźnik znormalizowany	Wskaźnik znormalizowany odwrócony	Na 100 mieszk. w wieku produkcyjnym	Wskaźnik znormalizowany odwrócony	Wskaźnik znormalizowany odwrócony	
1.	Krucza I	4151,7	0,65	1,53	7,4	0,47	2,13	1,83
2.	Emilii Plater	3396,0	0,53	1,87	9,3	0,59	1,70	1,79
3.	Grzybowa	4738,6	0,75	1,34	9,4	0,59	1,69	1,52
4.	Rybni	3859,8	0,61	1,65	11,6	0,73	1,37	1,51
5.	Studzianki	4136,8	0,65	1,53	11,7	0,74	1,35	1,44
6.	Krucza IV	5973,5	0,94	1,06	9,0	0,57	1,76	1,41
7.	Kolejowa	3624,0	0,57	1,75	14,9	0,94	1,06	1,41
8.	Krucza II	5973,5	0,94	1,06	9,8	0,62	1,62	1,34
9.	Wiewiórcza	4831,2	0,76	1,31	12,1	0,77	1,30	1,31
10.	Krucza III	7122,4	1,12	0,89	9,3	0,59	1,70	1,30
11.	Sportowa	4969,9	0,78	1,28	12,3	0,78	1,29	1,28
12.	Kilińskiego	4457,3	0,70	1,42	14,9	0,94	1,07	1,25
13.	Grodzieńska II	4271,2	0,67	1,49	19,5	1,23	0,81	1,15
14.	Grodzieńska III	4800,8	0,76	1,32	16,4	1,04	0,96	1,14
15.	Żwirowa	5329,1	0,84	1,19	15,0	0,95	1,05	1,12
16.	Nowa	5262,9	0,83	1,21	15,4	0,97	1,03	1,12
17.	Dąbrowki	7563,8	1,19	0,84	11,5	0,72	1,38	1,11
18.	Centrum	5173,5	0,81	1,23	18,5	1,17	0,86	1,04
19.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	4821,1	0,76	1,32	22,1	1,40	0,72	1,02
20.	Elektryczna	5815,8	0,92	1,09	16,9	1,07	0,94	1,01
21.	Grodzieńska I	4648,7	0,73	1,37	29,3	1,85	0,54	0,95
22.	Sochonie	8270,4	1,30	0,77	13,9	0,88	1,14	0,95
23.	Woroszyły	14160,2	2,23	0,45	12,0	0,76	1,32	0,88
24.	Jurowiecka	7103,4	1,12	0,89	18,9	1,19	0,84	0,87
25.	Polna	6080,4	0,96	1,04	25,7	1,62	0,62	0,83
26.	Osiedle Leśne	8421,8	1,33	0,75	21,0	1,32	0,76	0,76
27.	Jurowce	8891,7	1,40	0,71	20,2	1,27	0,79	0,75

L.p.	Nazwa jednostki	PIT 2015.			Liczba firm zarejestrowanych w REGON			Wskaźnik syntetyczny problemów gospodarczych
		W zł na 1 podatnika	Wskaźnik znormalizowany	Wskaźnik znormalizowany odwrócony	Na 100 mieszk. w wieku produkcyjnym	Wskaźnik znormalizowany odwrócony	Wskaźnik znormalizowany odwrócony	
28.	Sielachowskie-Osowicze	8553,9	1,35	0,74	21,0	1,32	0,76	0,75
29.	Osiedle Dąbrówka	8491,1	1,34	0,75	22,2	1,40	0,71	0,73
30.	Białostocka	7507,2	1,18	0,85	26,6	1,68	0,60	0,72
31.	Nowodworce	14830,7	2,34	0,43	18,7	1,18	0,85	0,64
32.	Zasokolcze	12014,3	1,89	0,53	48,9	3,08	0,32	0,43
Gmina		6350	1,00	1,00	15,9	1,00	1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i US w Białymstoku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i US w Białymstoku.

5.3. Zjawiska środowiskowe

Ze względu na niską dostępność odpowiednio szczegółowych danych dotyczących zjawisk związanych ze sferą środowiskową, analizie poddano dwa wskaźniki. Pierwszym była powierzchnia wyrobów azbestowych przypadająca na 1 mieszkańca. Drugim, odsetek osób narażonych na hałas komunikacyjny tj. zamieszkałych w odległości do 200 m od dróg o wysokim natężeniu ruchu.

5.3.1. Hałas komunikacyjny

Uciążliwości związane z hałasem komunikacyjnym i zanieczyszczeniami generowanymi przez transport drogowy mogą w przypadku Gminy Wasilków dotyczyć obszaru bezpośrednio przylegającego do dróg o najwyższym natężeniu ruchu. Do takich zaliczono:

1. Wszystkie drogi krajowe na terenie gminy,
2. Drogę wojewódzką,
3. Fragment ulicy Grodzieńskiej – na podstawie wyników badań hałasu komunikacyjnego WIOŚ w Białymstoku.

W rezultacie przeprowadzonej analizy, dla każdego obszaru otrzymano odsetek osób zamieszkałych w odległości do 200 m od tego rodzaju dróg. W grupie jednostek, których mieszkańcy najbardziej narażeni są na uciążliwości związane z intensywnym ruchem samochodowym znalazły się: Grodzieńska I (100%), Wiewiórcza (100%), Grodzieńska II (100%), Grodzieńska III (77,7%), Krucza I (62,7%), Sportowa (46,2%), Jurowce (34,8%), Rybniki (34,7%), Kilińskiego (26,5%), Polna (25,1%) oraz Nowodworce (16,4%).

W przypadku piętnastu jednostek nie zidentyfikowano żadnych mieszkańców, którzy mogliby być zagrożeni tego rodzaju uciążliwościami. Do grupy tej należały: Dąbrówki, Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna, Sochonie, Jurowiecka, Elektryczna, Centrum, Żwirowa, Kolejowa, Osiedle Dąbrówka, Osiedle Leśne, Emilii Plater, Zasokolcze, Krucza IV, Krucza II, Krucza III.

5.3.2. Azbest

Drugim analizowanych zjawisk z zakresu sfery środowiskowej była powierzchnia materiałów zawierających azbest w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Dane dotyczące powierzchni wyrobów azbestowych pozyskano z dostępnych w UM w Wasilkowie wyników inwentaryzacji budynków zawierających tego rodzaju materiały.

Najwyższe wartości odpowiadające stanowi kryzysowemu odnotowano w grupie dziewięciu jednostek. Były to: Białostocka (68,9), Woroszyły (38,9), Nowodworce (16,0), Rybniki (13,7), Studzianki (12,2), Dąbrówki (10,9), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (10,7), Sochonie (8,6) oraz Jurowiecka (8,0).

Powyżej wartości przeciętnej dla całej gminy znalazły się również trzy inne jednostki tj. Grodzieńska I (7,6), Elektryczna (7,1), Sielachowskie-Osowicze (6,9).

Pozostałe obszary reprezentowały, z punktu widzenia analizowanego zjawiska względnie dobry stan tj. przyjmowały wartości poniżej wartości referencyjnej. W grupie tej można było zidentyfikować grupę obszarów o wartościach wskaźnika zbliżonych do wartości dla całej gminy. Należało do niej pięć jednostek. Były to: Centrum (6,5), Jurowce (6,5), Żwirowa (6,2), Kolejowa (6,1) i Nowa (5,8).

Najniższe w skali całej gminy wartości przyjmowała liczna, bo obejmująca aż 15 obszarów grupa. W jej skład wchodziły: Kilińskiego (5,1), Grodzieńska III (4,2), Osiedle Dąbrówka (4,1), Polna (4,1), Sportowa (4,0), Wiewiórcza (3,4), Grzybowa (3,2), Grodzieńska II (3,0), Osiedle Leśne (1,7), Emilii Plater (0,4) oraz jednostki, w przypadku których nie odnotowano występowania wyrobów zawierających azbest tj.: Zasokolcze, Krucza IV, Krucza II, Krucza I, Krucza III.

5.3.3. Podsumowanie

Na potrzeby oceny stopnia kryzysu związanego ze stanem środowiska przyjęto, że pokrywa się on z jednostkami w przypadku których jednostki referencyjne reprezentowały najwyższy, kryzysowy poziom występowania negatywnych zjawisk (azbest, hałas). Ze względu na orientacyjny charakter wskaźnika związanego z analizą kwestii związanych z hałasem komunikacyjnym, zrezygnowano z konstruowania na potrzeby oceny sfery środowiskowej wskaźnika syntetycznego. Obszary kryzysowe w sferze środowiskowej odpowiadają zatem sumie stanów kryzysowych stwierdzonych dla obu analizowanych wskaźników.

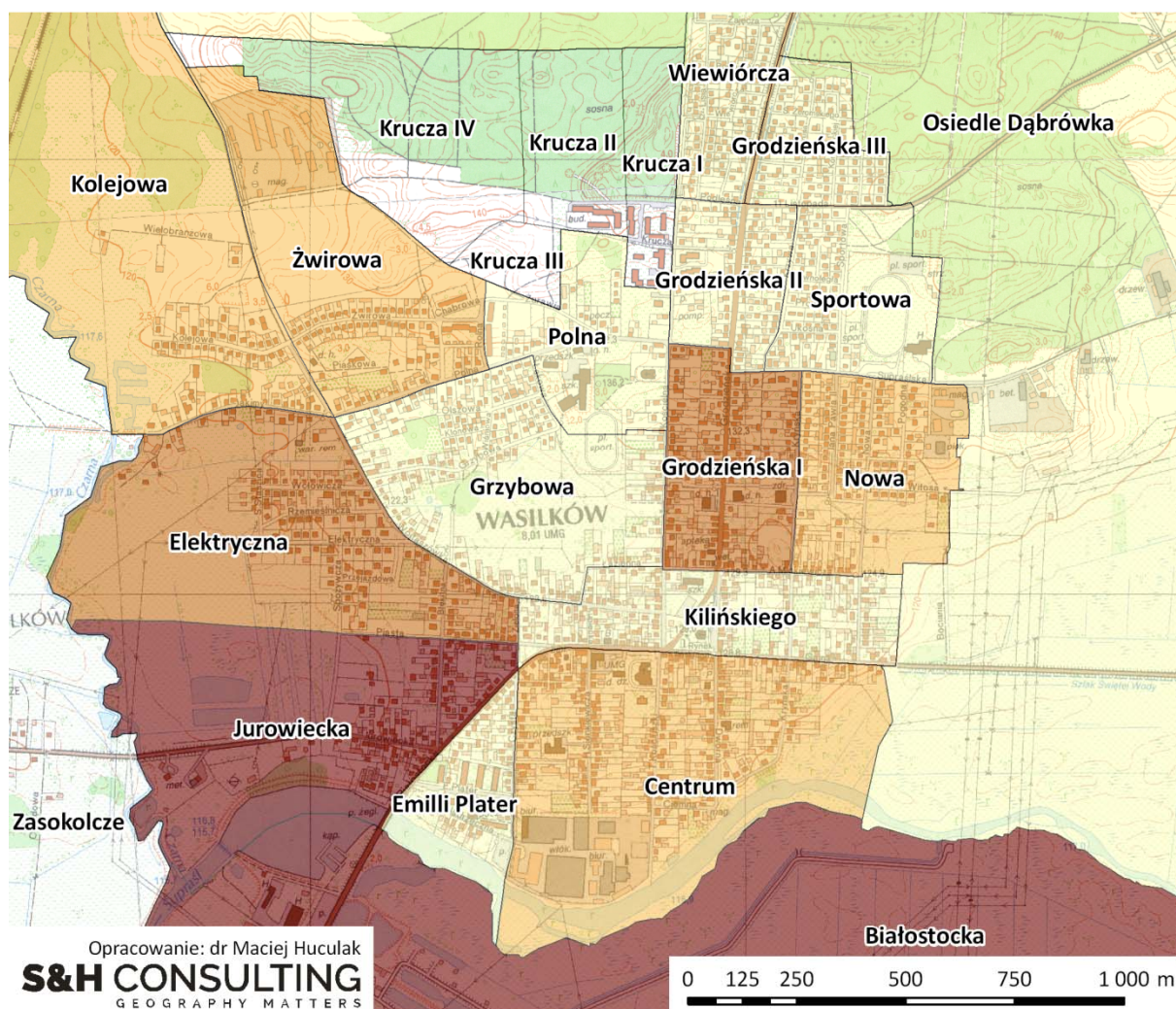
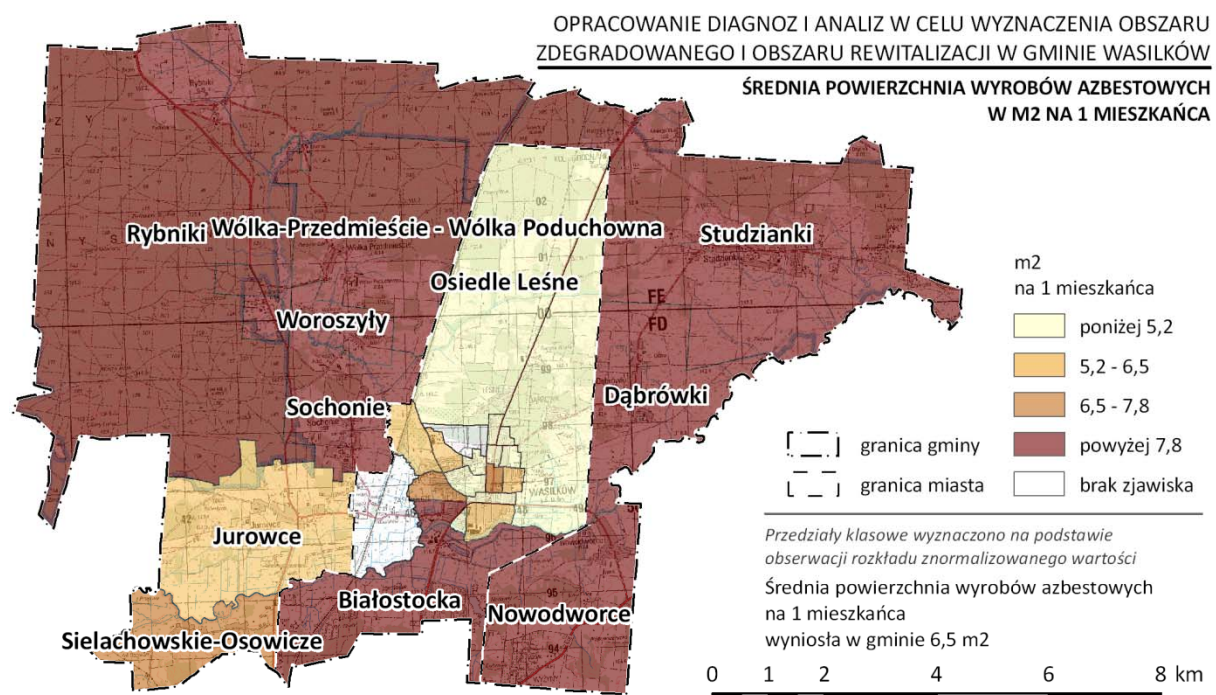
Tabela. 5.3.1. Problemy środowiskowe w Gminie Wasilków.

L.p.	Nazwa jednostki	Wyroby zawierające azbest w m2	Powierzchnia wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca	Wskaźnik znormalizowany	Ludność zamieszkała w odległości do 200 m od dróg o dużym natężeniu ruchu	Udział ludności do 200 m od dróg o dużym natężeniu ruchu w %	Wskaźnik znormalizowany
1.	Białostocka	8335	68,9	10,49	15	12,4	0,6
2.	Woroszyły	4940	38,9	5,92	22	17,6	0,9
3.	Nowodworce	12976	16,0	2,44	157	19,4	1,0
4.	Rybniki	3790	13,7	2,09	96	34,7	1,8
5.	Studzianki	14088	12,2	1,86	14	1,2	0,1
6.	Dąbrówki	5728	10,9	1,66	0	0,0	-
7.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	2180	10,7	1,64	0	0,0	-
8.	Sochonie	5970	8,6	1,31	0	0,0	-
9.	Jurowiecka	1916	8,0	1,22	0	0,0	-
10.	Grodzieńska I	2904	7,6	1,16	381	100,0	5,2
11.	Elektryczna	3573	7,1	1,08	0	0,0	-
12.	Sielachowskie-Osowicze	3102	6,9	1,05	35	7,7	0,4
13.	Centrum	5711	6,5	1,00	0	0,0	-
14.	Jurowce	4438	6,5	1,00	236	34,8	1,8
15.	Żwirowa	2428	6,2	0,95	0	0,0	-
16.	Kolejowa	1655	6,1	0,92	0	0,0	-
17.	Nowa	2710	5,8	0,89	61	13,1	0,7
18.	Kilińskiego	3109	5,1	0,78	161	26,5	1,4
19.	Grodzieńska III	1410	4,2	0,64	262	77,7	4,1
20.	Osiedle Dąbrówka	995	4,1	0,63	0	0,0	-
21.	Polna	959	4,1	0,62	59	25,1	1,3
22.	Sportowa	1789	4,0	0,61	205	46,2	2,4
23.	Wiewiórcza	1096	3,4	0,52	319	100,0	5,2
24.	Grzybowa	1794	3,2	0,49	52	9,3	0,5
25.	Grodzieńska II	1393	3,0	0,46	460	100,0	5,2
26.	Osiedle Leśne	1133	1,7	0,26	45	6,7	-

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY WASILKÓW NA LATA 2017-2023

27.	Emilii Plater	383	0,4	0,06	0	0,0	-
28.	Zasokolcze	0	0,0	0,00	0	0,0	-
29.	Krucza IV	0	0,0	0,00	0	0,0	-
30.	Krucza II	0	0,0	0,00	0	0,0	-
31.	Krucza I	0	0,0	0,00	371	62,7	3,3
32.	Krucza III	0	0,0	0,00	0	0,0	-
Gmina		100728	6,5	1,00	2951	19,1	1,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie oraz WIOŚ w Białymstoku.

Rysunek 5.3.1. Wyroby zawierające azbest w Wasilkowie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie.

5.4. Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne

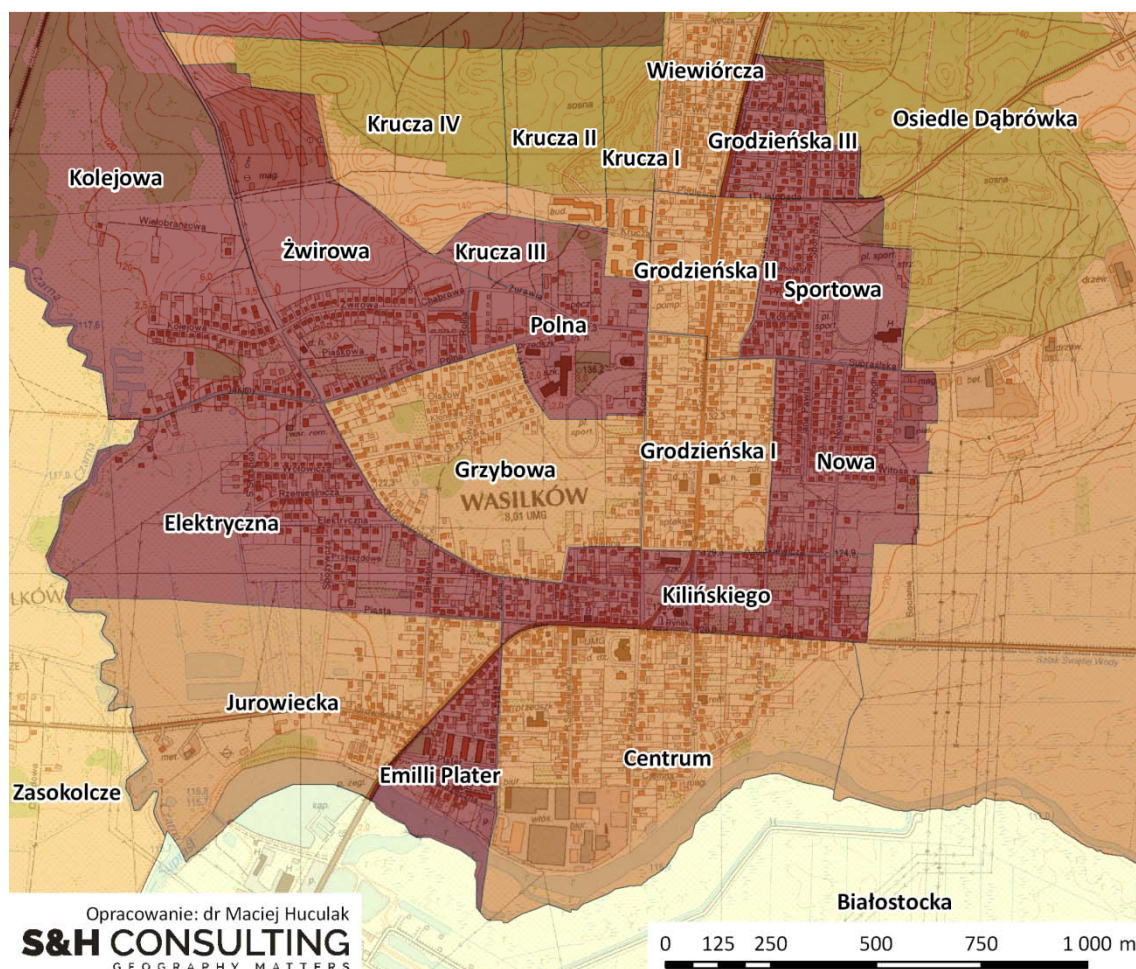
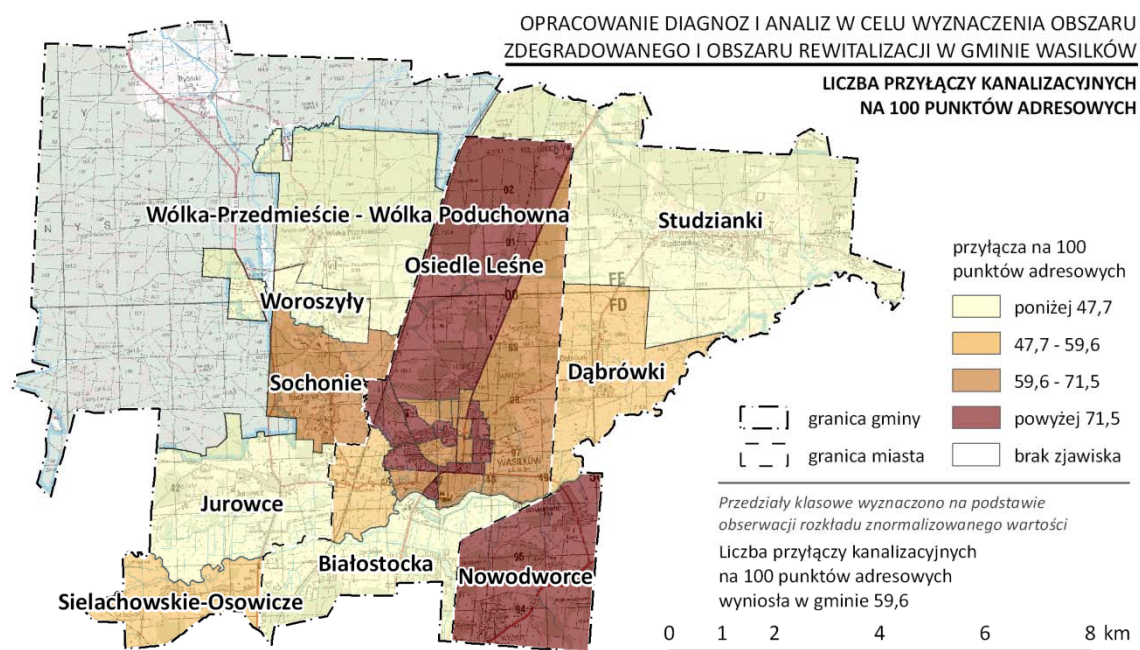
Grupę zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych opisano za pomocą wskaźnika związanego z wyposażeniem obszarów w infrastrukturę techniczną na przykładzie sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik skonstruowano w oparciu o liczbę przyłączy kanalizacyjnych przypadających na 1 punkt adresowy.

Wskaźnik obliczony dla całej gminy wyniósł 59,6. Najniższe wartości analizowanego wskaźnika, odpowiadające stanowi kryzysowemu odnotowano w przypadku ośmiu jednostek. Były to: Studzianki (18,7), Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna (20,5), Woroszyły (21,9), Białostocka (32,2), Jurowce (37,5), Zasokolcze (48,2) Sielachowskie-Osowicze (49,8) oraz nieposiadające kanalizacji sołectwo Rybniki.

Tabela.5.4.1 Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną na obszarze Gminy Wasilków w 2016 r.

L.p.	Nazwa jednostki	Liczba podłączy kanalizacyjnych na 100 punktów adresowych	Liczba podłączy kanalizacyjnych na 100 punktów adresowych znormalizowany	Liczba podłączy kanalizacyjnych na 100 punktów adresowych znormalizowany odwrócony
1.	Studzianki	18,7	0,31	3,19
2.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	20,5	0,34	2,91
3.	Woroszyły	21,9	0,37	2,72
4.	Białostocka	32,2	0,54	1,85
5.	Jurowce	37,5	0,63	1,59
6.	Zasokolcze	48,2	0,81	1,24
7.	Sielachowskie-Osowicze	49,8	0,84	1,20
8.	Dąbrówki	53,1	0,89	1,12
9.	Grodzieńska I	59,6	1,00	1,00
10.	Grodzieńska II	61,2	1,03	0,97
11.	Krucza IV	61,5	1,03	0,97
12.	Krucza II	61,5	1,03	0,97
13.	Osiedle Dąbrówka	64,8	1,09	0,92
14.	Sochonie	67,3	1,13	0,89
15.	Jurowiecka	67,3	1,13	0,89
16.	Krucza I	67,3	1,13	0,88
17.	Centrum	70,8	1,19	0,84
18.	Grzybowa	71,2	1,20	0,84
19.	Wiewiórcza	71,2	1,20	0,84
20.	Kilińskiego	73,2	1,23	0,81
21.	Grodzieńska III	73,7	1,24	0,81
22.	Nowa	75,1	1,26	0,79
23.	Polna	76,3	1,28	0,78
24.	Kolejowa	80,5	1,35	0,74
25.	Krucza III	82,7	1,39	0,72
26.	Emilii Plater	82,8	1,39	0,72
27.	Elektryczna	83,3	1,40	0,72
28.	Żwirowa	85,6	1,44	0,70
29.	Sportowa	87,2	1,46	0,68
30.	Osiedle Leśne	89,5	1,50	0,67
31.	Nowodworce	105,6	1,77	0,56
32.	Rybniki	0,0	0,00	0,00
Gmina		59,6	1,00	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie oraz firmy Wodociągi Białostockie Sp. z o.o..

Rysunek 5.4.1. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną na terenie Gminy Wasilków

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie oraz firmy Wodociągi Białostockie Sp. z o.o..

5.5. Zjawiska techniczne

5.5.1. Zasób komunalny

Komunalny zasób mieszkaniowy Gminy Wasilków obejmował łącznie 47 lokali mieszkalnych położonych na terenie miasta. Wskaźnik udziału lokali komunalnych w ogóle zasobu mieszkaniowego należącego do gminy posiada, z punktu widzenia delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, dwoisty charakter. Z jednej strony jako stymulanta, identyfikuje obszary o znaczących potrzebach remontowych. Z drugiej stanowi o znaczeniu danego obszaru z punktu widzenia gospodarowania przez gminę zasobem mieszkaniowym.

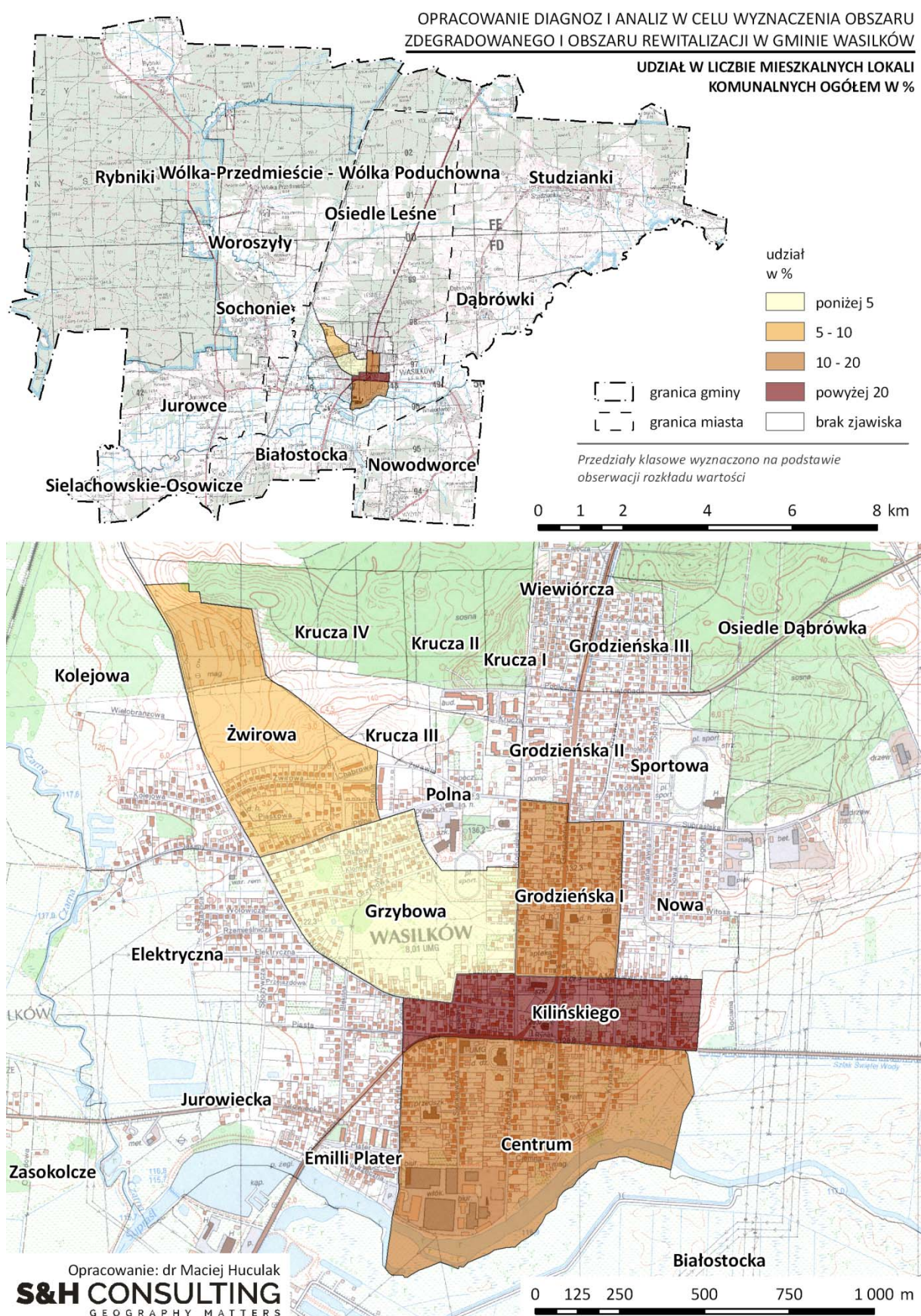
Zasób komunalny w zdecydowany sposób koncentrował się na obszarze jednostki Kilińskiego. Na ten obszar przypadało aż 61,7% z ogólnej liczby lokali komunalnych. Pozostałe dwie jednostki o wyższych wartościach analizowanego wskaźnika, to Centrum i Grodzieńska I z wynikiem 12,8% (6 lokali). Poza wymienionymi jednostkami, zasób komunalny występował również w jednostkach: Żwirowa (8,5%, 4 lokale) oraz Grzybowa (2,1%, 1 lokal).

Na podstawie rozkładu analizowanej zmiennej, przyjęto, że obszarem o podwyższonych problemach wynikających z koncentracji mieszkaniowego zasobu komunalnego są jednostki o udziale w zasobie komunalnym przekraczającym 10%.

Tabela.5.5.1 Zasób komunalny Gminy Wasilków w 2016 r.

L.p.	Nazwa	Liczba lokali komunalnych	Udział w ogóle lokali komunalnych w %
1.	Kilińskiego	29	61,7
2.	Centrum	6	12,8
3.	Grodzieńska I	6	12,8
4.	Żwirowa	4	8,5
5.	Grzybowa	1	2,1
6.	Białostocka	0	0,0
7.	Dąbrówki	0	0,0
8.	Elektryczna	0	0,0
9.	Emilii Plater	0	0,0
10.	Grodzieńska II	0	0,0
11.	Grodzieńska III	0	0,0
12.	Jurowce	0	0,0
13.	Jurowiecka	0	0,0
14.	Kolejowa	0	0,0
15.	Krucza I	0	0,0
16.	Krucza II	0	0,0
17.	Krucza III	0	0,0
18.	Krucza IV	0	0,0
19.	Nowa	0	0,0
20.	Nowodworce	0	0,0
21.	Osiedle Dąbrówka	0	0,0
22.	Osiedle Leśne	0	0,0
23.	Polna	0	0,0
24.	Rybniki	0	0,0
25.	Sielachowskie-Osowicze	0	0,0
26.	Sochonie	0	0,0
27.	Sportowa	0	0,0
28.	Studzianki	0	0,0
29.	Wiewiórcza	0	0,0
30.	Woroszyły	0	0,0
31.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	0	0,0
32.	Zasokolcze	0	0,0
	Gmina	46	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie.

Rysunek 5.5.1. Mieszkalny zasób komunalny w Gminie Wasilków w 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie i in.

5.6. Obszar zdegradowany i rewitalizacji

Kolejnym, po zidentyfikowaniu zjawisk kryzysowych w sferach: środowiskowej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, etapem analizy było nałożenie ich wszystkich na obszar kryzysu w sferze społecznej, tak aby można było zidentyfikować spełnienie ustawowego warunku pozwalającego na uznanie obszaru występowania negatywnych zjawisk społecznych, za obszar zdegradowany. Warunkiem tym jest współwystępowanie na jego obszarze przynajmniej jednego z negatywnych zjawisk w pozostałych, wymienionych sferach (grupach zjawisk).

Nałożenie na siebie negatywnych zjawisk z różnych sfer dało interesujący obraz procesów degradacji zachodzących na obszarze gminy. Najważniejszym wnioskiem jest bardzo wyraźne współwystępowanie zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych w sferze społecznej i pozostałych negatywnych zjawisk zidentyfikowanych w pozostałych sferach. W każdej z jednostek referencyjnych, w których zidentyfikowano stan kryzysowy w sferze społecznej negatywne zjawiska współwystępowały trzech innych grupach problemów, a więc wszystkich za wyjątkiem sfery gospodarczej. W związku z tym, zakwalifikowanie tych obszarów jako obszaru zdegradowanego nie powinno budzić wątpliwości.

Obszar zdegradowany w Gminie Wasilków objął całość występowania kryzysu w sferze społecznej tj. jedenaście jednostek referencyjnych. Liczba ludności zamieszkującej go wyniosła 5178 osoby, co odpowiadało **33,7% udziałowi w ogóle liczby mieszkańców** gminy. Obszar ten obejmował 4063,0 ha powierzchni, co stanowiło **31,9% ogółu powierzchni gminy**.

Znaczenie z punktu widzenia procesów rozwoju lokalnego, tak wyznaczonego obszaru było zróżnicowane. Z punktu widzenia całej gminy najważniejszym obszarem jest bez wątpienia teren samego miasta Wasilków. To on podlega intensywnym procesom rozwojowym, jak również to jego rozwój będzie decydował o przewadze konkurencyjnej całej gminy. Obszar rewitalizacji ograniczony został więc w konsekwencji do obszaru miasta, przy jednoczesnym wyłączeniu jednostek zdegradowanych położonych na obszarze miasta peryferyjnie. Ograniczenie to dotknęło jednostkę Żwirowa, oraz większą część jednostki Białostocka. W rezultacie takiego postępowania otrzymano obszar rewitalizacji obejmujący takie jednostki jak: Centrum, Polna, Grodzieńska I, Kilińskiego, Emilii Plater, Jurowiecka oraz powiązaną funkcjonalnie z obszarem centrum miasta, część obszaru jednostki Białostocka przyległą do zalewu.

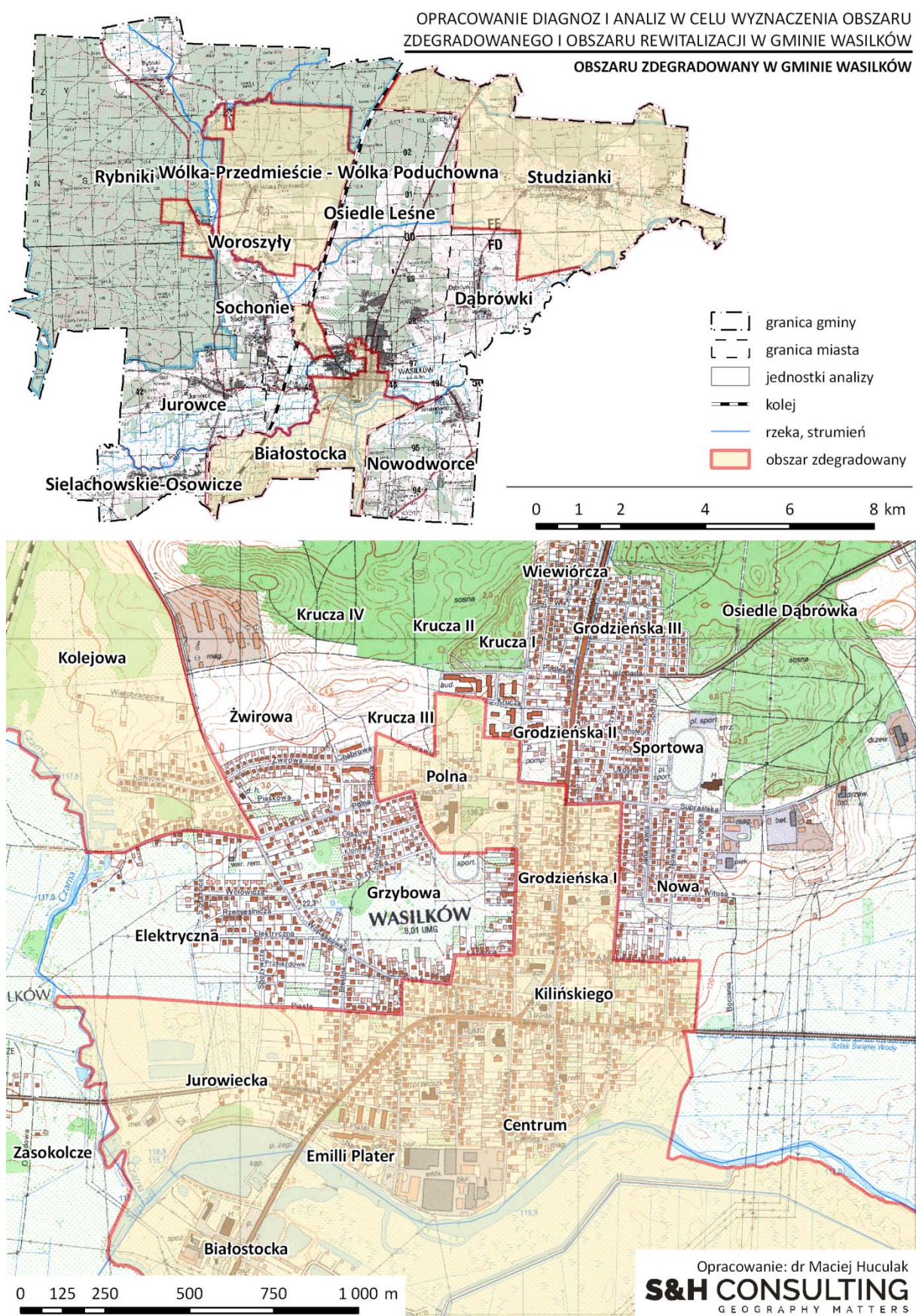
Tak wyznaczony **obszar rewitalizacji** liczył **3301 mieszkańców**, co stanowiło **21,5% ogółu ludności gminy** oraz zajmował powierzchnię **101,8 ha**, co **odpowiadało 0,8% powierzchni całej gminy**. Następnie poddano go konsultacjom społecznym przewidzianym w zapisach ustawy o rewitalizacji.

Tabela 5.6.1. Zjawiska kryzysowe w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej w Gminie Wasilków.

L.p.	Nazwa jednostki	Sfera Społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Obszar zdegradowany
1.	Centrum	+	-	-	+	-	TAK
2.	Studzianki	+	+	+	-	+	TAK
3.	Kilińskiego	+	+	+	+	-	TAK
4.	Kolejowa	+	+	-	-	-	TAK
5.	Wólka-Przedmieście - Wólka Poduchowna	+	-	+	-	+	TAK
6.	Białostocka	+	-	+	-	+	TAK
7.	Emilii Plater	+	+	-	-	-	TAK
8.	Grodzieńska I	+	-	+	+	-	TAK
9.	Jurowiecka	+	-	+	-	-	TAK
10.	Polna	+	-	+	-	-	TAK
11.	Woroszyły	+	-	+	-	+	TAK
12.	Elektryczna	-	-	-	-	-	-
13.	Grodzieńska III	-	-	+	-	-	-
14.	Grzybowa	-	+	-	-	-	-
15.	Krucza I	-	+	+	-	-	-
16.	Krucza III	-	+	-	-	-	-
17.	Rybniki	-	+	+	-	-	-
18.	Sochonie	-	-	+	-	-	-
19.	Żwirowa	-	-	-	-	-	-
20.	Dąbrówki	-	-	+	-	-	-
21.	Jurowce	-	-	+	-	+	-
22.	Krucza II	-	+	-	-	-	-
23.	Krucza IV	-	+	-	-	-	-
24.	Nowa	-	-	-	-	-	-
25.	Osiedle Dąbrówka	-	-	-	-	-	-
26.	Wiewiórcza	-	+	+	-	-	-
27.	Zasokolcze	-	-	-	-	+	-
28.	Grodzieńska II	-	-	+	-	-	-
29.	Nowodworce	-	-	+	-	-	-
30.	Osiedle Leśne	-	-	-	-	-	-
31.	Sielachowskie-Osowicze	-	-	-	-	-	-
32.	Sportowa	-	+	+	-	-	-

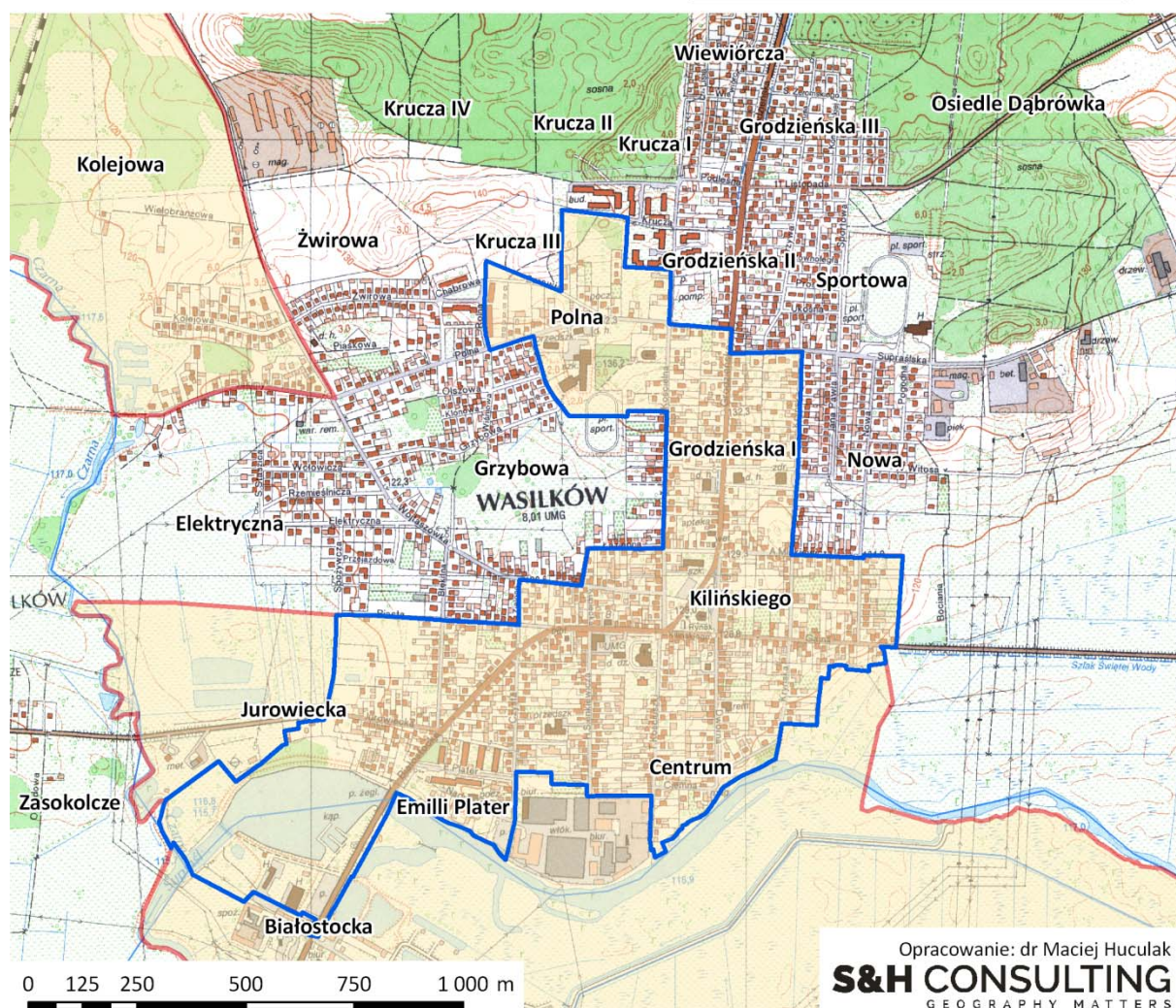
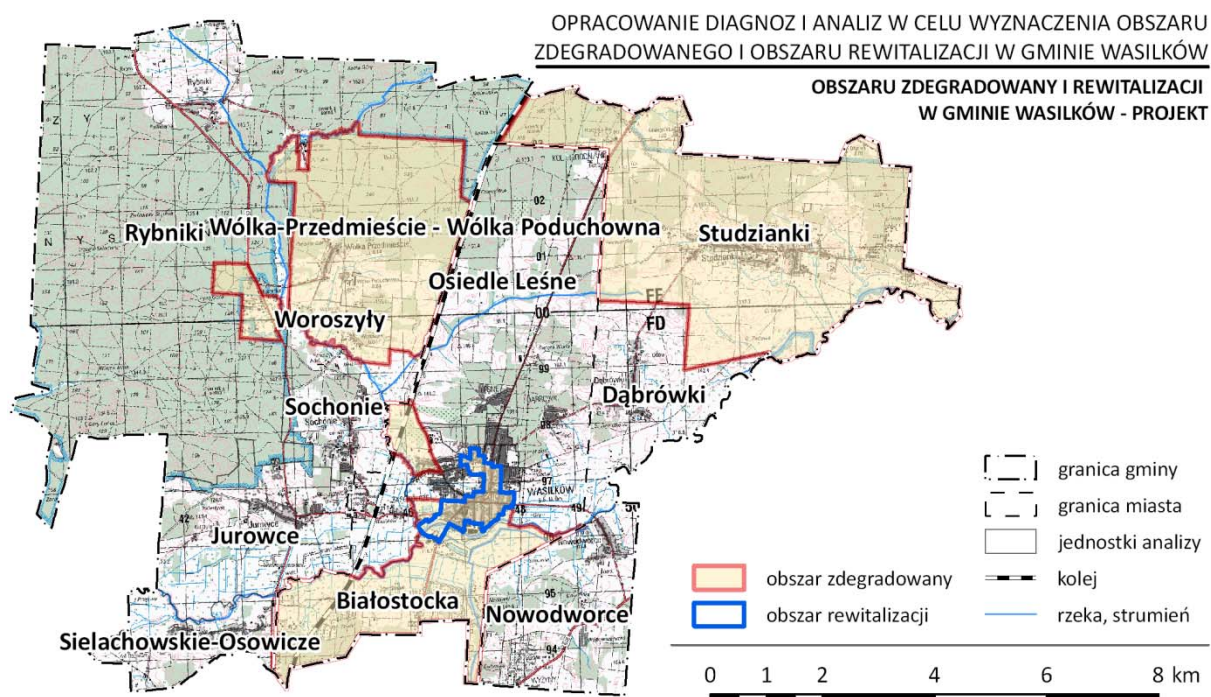
Źródło: opracowanie własne

„+” – stan kryzysowy

Rysunek 5.6.1. Obszar zdegradowany w 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie i in.

Rysunek 5.6.2. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Gminie Wasilków poddany konsultacjom społecznym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie i in.

5.6.1. Konsultacje społeczne obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Zasadniczym elementem, który zdecydował o zmianie granic obszaru rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu uchwały ws. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. W ich trakcie ujawnił się bardzo silny opór społeczny mieszkańców jednostki Emilii Plater wobec wyznaczenia na ich terenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. W konsekwencji władze Gminy podjęły decyzję o zmianie trybu procedowania programu rewitalizacji. Od czerwca 2017 r. program był opracowywany w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym i Wytyczne.

Zasięg obszaru rewitalizacji uległ zmianom zaprezentowanym na Rysunku 6.1.1. Polegały one na:

- Wyłączeniu z obszaru rewitalizacji na wniosek mieszkańców zabudowy wielorodzinnej przy ul. Emilii Plater oraz Czystej,
- Wyłączeniu z obszaru rewitalizacji na wniosek mieszkańców terenu zabudowy jednorodzinnej w rejonie ulic Sokola-Orla,
- Włączenie do obszaru rewitalizacji na wniosek grupy ds. rewitalizacji fragmentu jednostki referencyjnej Żwirowa– kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Rolną, Polną, Żwirową i Żurawią, jako obszaru występowania niektórych problemów społecznych,
- Włączenie do obszaru rewitalizacji na wniosek grupy ds. rewitalizacji obszaru pomiędzy ulicami: Kościelną, Wojtachowską, Błękitną i Grzybową, ze względu na:
 - kluczowe, z punktu widzenia rozwoju lokalnego znaczenie – obszar ten odpowiada za przestrzeń, która będzie łączyć obszary intensywnej zabudowy wielorodzinnej w północnej części miasta z historyczną zabudową jego centrum,
 - występowanie problemów natury społecznej w rejonie ulicy Kościelnej i Wojtachowskiej.
- Włączenie do obszaru rewitalizacji na wniosek grupy ds. rewitalizacji fragmentu jednostki referencyjnej Jurowiecka (obszar zdegradowany) pomiędzy zaproponowanym obszarem rewitalizacji a ulicą Jurowiecką,
- Włączenie do obszaru rewitalizacji na wniosek grupy ds. rewitalizacji terenów nad rzeką Supraśl, jako istotnych z punktu rozwoju lokalnego.

W rezultacie opisanego powyżej procesu nastąpił nieznaczny wzrost powierzchni **obszaru rewitalizacji**, z 101,7 ha do **118,8 ha (0,9% ogółu powierzchni gminy)**, przy jednoczesnym wyraźnym ograniczeniu liczby jego mieszkańców, z 3301 do **2443 osób (15,9% ogółu mieszkańców gminy)**, co było przede wszystkim wynikiem wyłączenia zabudowy wielorodzinnej przy ul. Emilii Plater oraz Czystej.

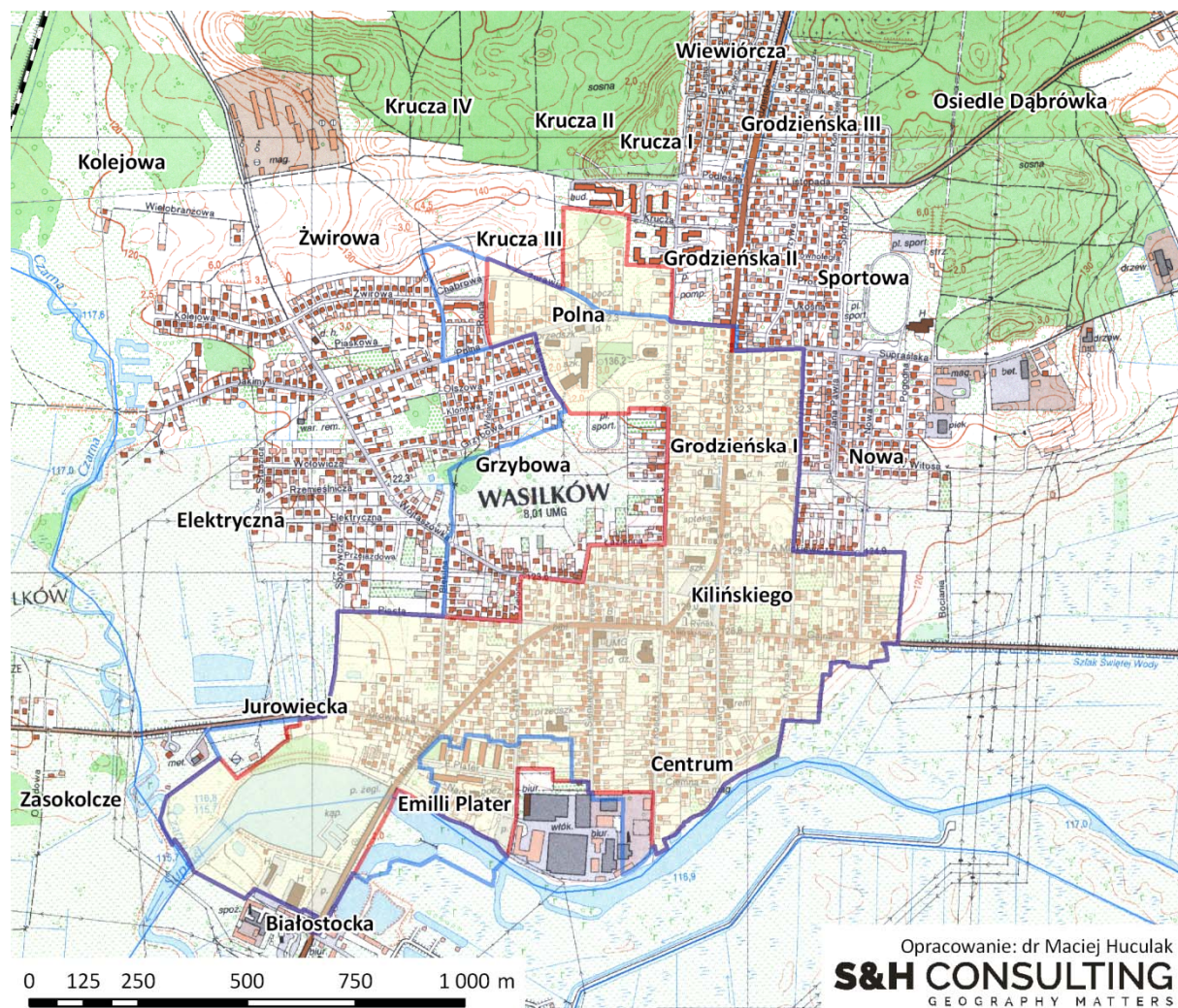
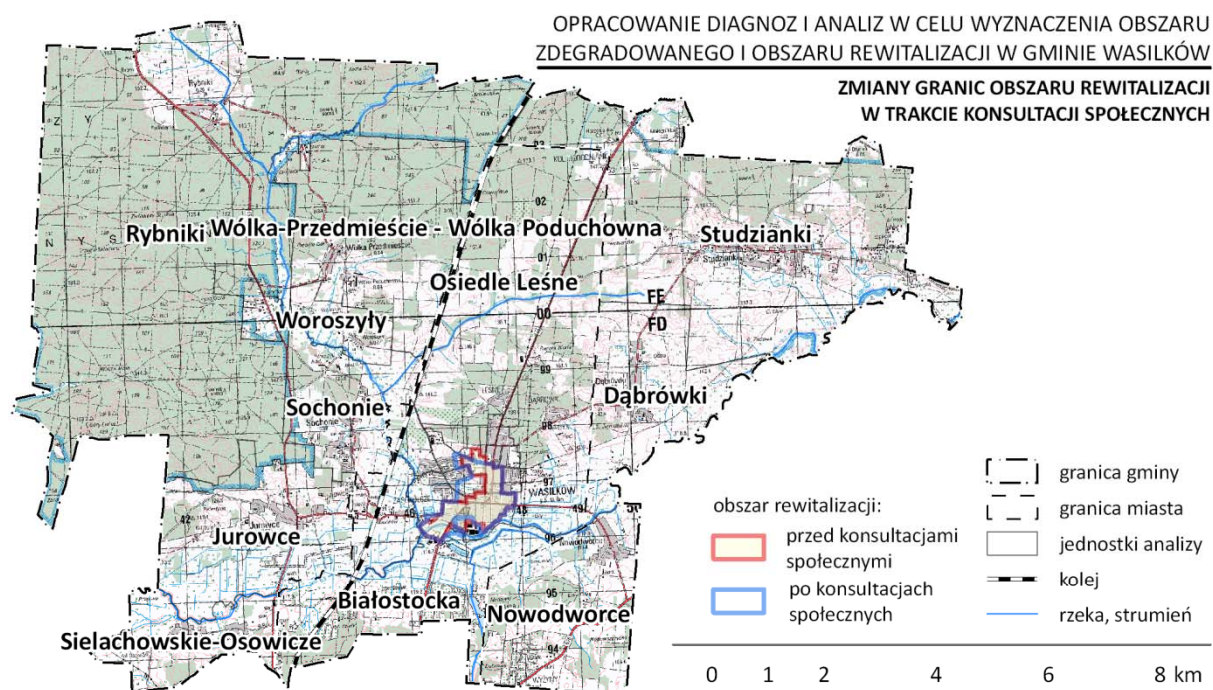
Poprawność przeprowadzonego procesu delimitacji potwierdziły wyniki szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji. Obszar rewitalizacji, który został objęty programem rewitalizacji przedstawia Rysunku 6.1.2. Podstawowe informacje o obszarze prezentuje zaś Tabela 5.6.2.

Do stwierdzenia poprawności wyznaczenia obszaru rewitalizacji przyjęto te same progi wartości kryzysowych, którymi posłużono się w analizie wskaźnikowej zastosowanej w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego.

Tabela 5.6.2 Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Gminie Wasilków.

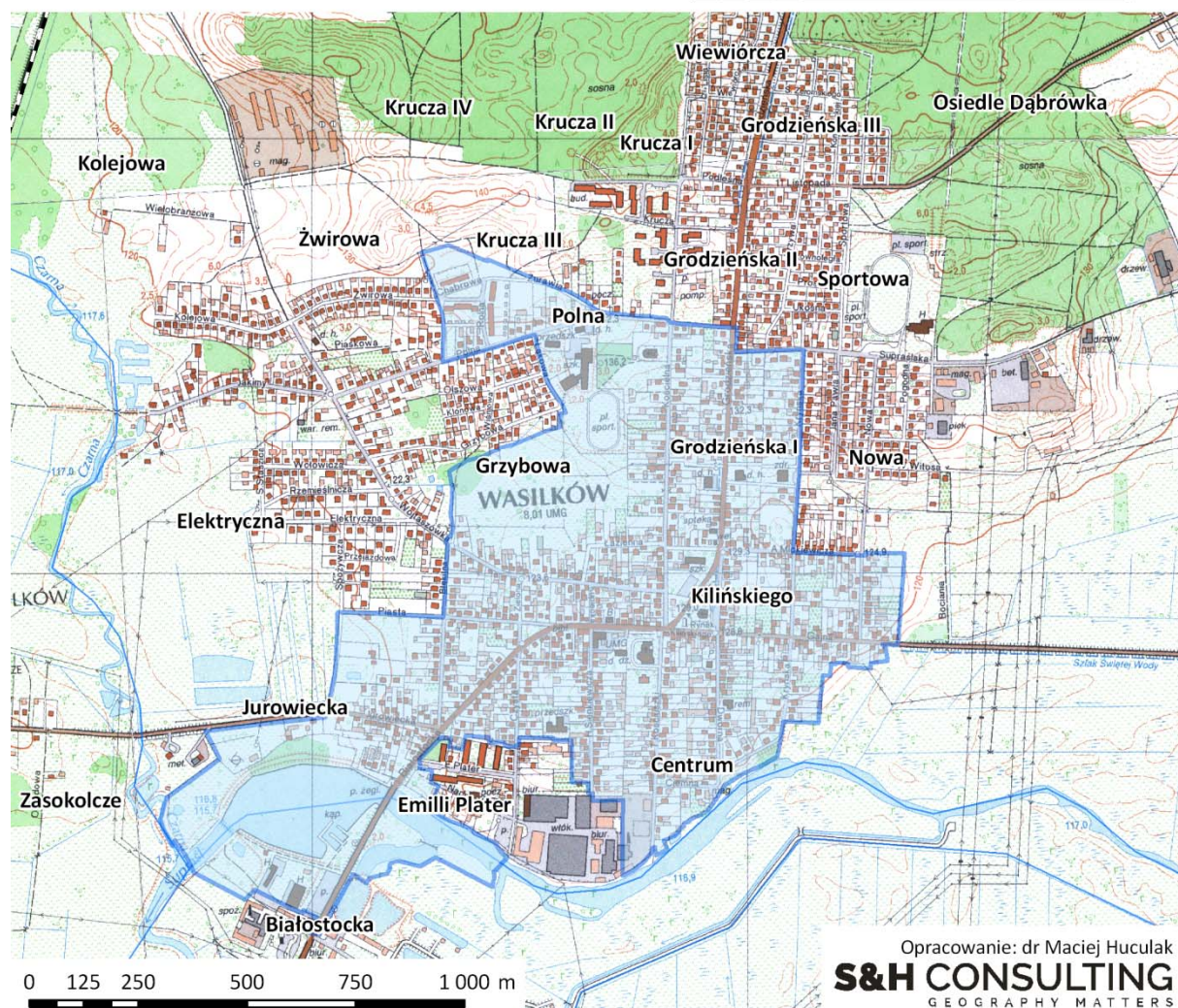
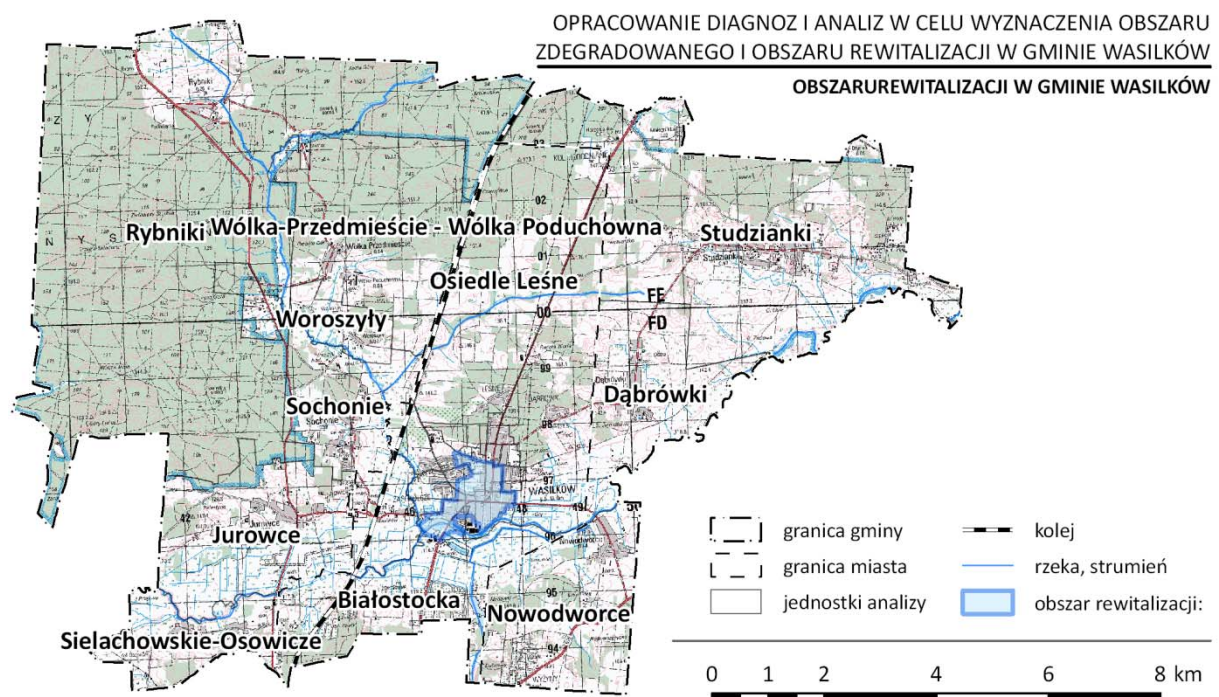
Obszar	Powierzchnia		Ludność	
	ha	%	Liczba	%
Obszar rewitalizacji – projekt uchwały	101,7	0,8	3301	21,5
Obszar rewitalizacji po konsultacjach społecznych	118,8	0,9	2443	15,9
Gmina	12718,0	100	15342	100

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 5.6.3. Zmiany granic obszaru rewitalizacji w wyniku konsultacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie i in.

Rysunek 5.6.4. Obszar rewitalizacji Gminie Wasilków w 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie i in.

6. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

6.1 Metodyka prac i struktura analiz

W myśl Wytycznych w zakresie rewitalizacji program rewitalizacji powinien zawierać szczegółową (pogłębioną) diagnozę obszaru rewitalizacji. Ten element składowy programu powinien obejmować swoim zakresem dwie główne kwestie:

1. Negatywne zjawiska zachodzące we wszystkich sferach tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.
2. Analizę lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Wasilków stanowi jeden spójny z przestrzennego punktu widzenia obszar sferze społecznej, zdecydowano się na wyróżnienie w strukturze dokumentu poszczególnych podobszarów analizy.

Szczegółowe analizy poszczególnych kwestii przeprowadzono w oparciu o dwie zasadnicze grupy metod:

1. Analizy danych zastanych.
2. Wyniki szeregu prac włączających lokalnych interesariuszy w proces diagnostyczny przy wykorzystaniu szerokiego spektrum metod badawczych (warsztaty planistyczne, spacerzy badawcze, kawiarenki obywatelskie, sonda in.).

Poza elementami pogłębiającymi przeprowadzony już proces diagnostyczny praca z mieszkańcami pozwoliła również zidentyfikować:

1. Problemy.
2. Lokalne potencjały.
3. Potrzeby.

Optymalne wykorzystanie tych ostatnich pełni w planowaniu procesów rewitalizacji szczególnie istotną rolę, będzie bowiem mogło w sposób istotny przyczynić się do skuteczności zaplanowanego wsparcia.

Dla przybliżenia skali problemów występujących na obszarze rewitalizacji przyjęto te same założenia i poziomy referencyjne jak w przypadku analizy jednostek referencyjnych służącej delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

6.2. Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Gminie Wasilków był w całości położony na terenie miasta Wasilków. Na obszarze 118,8 ha skupiał on blisko 2,4 tys. mieszkańców. Powierzchnia obszaru stanowiła zaledwie 0,9 % ogółu powierzchni gminy. Udział obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie mieszkańców gminy kształtował się na poziomie 15,9%. Intensywność użytkowania obszaru mierzona liczbą mieszkańców przypadającą na jednostkę powierzchni, która wyniosła 20,6 osoby na 1 ha należy uznać, jak na warunki miejskie, za umiarkowanie niską. Wynika ona ze specyfiki zabudowy mieszkaniowej, na którą składają się w przeważającej części tereny starej zabudowy jednorodzinnej.

Z punktu widzenia zarówno procesów rozwojowych miasta, jak również procesów rewitalizacji jest to obszar kluczowy, na którym powinna koncentrować się zdecydowana większość działań.

6.2.1. Negatywne zjawiska

Sfera społeczna

Z punktu widzenia zjawisk społecznych, analizowany obszar rewitalizacji prezentował wyjątkową skalę koncentracji szeregu problemów społecznych. Zjawiska o charakterze kryzysowym stwierdzono w aż ośmiu spośród ogólnej liczby dziewięciu wszystkich analizowanych zjawisk. Jedynym zjawiskiem, w przypadku którego poziom jego natężenia nie pozwolił na uznanie go za szczególnie intensywne był poziom kapitału społecznego mierzony frekwencją w wyborach samorządowych 2014 (I tura wyborów Burmistrza)

Na terenie tym analiza wskaźnikowa pozwoliła na wyodrębnienie grupy ośmiu negatywnych zjawisk, których natężenie przekroczyło wartość referencyjną i w konsekwencji pozwoliło na stwierdzenie sytuacji kryzysowej. Były to:

1. Demografia
2. Ubóstwo
3. Zdrowie
4. Przemoc w rodzinie
5. Bezpieczeństwo
6. Problemy Alkoholowe
7. Bezrobocie
8. Edukacja.

Tabela 6.2.1. Problemy społeczne występujące na obszarze rewitalizacji.

L.p.	Negatywne zjawiska	Kryzys
1.	Demografia	-
2.	Ubóstwo	+
3.	Zdrowie	+
4.	Przemoc w rodzinie	+
5.	Bezpieczeństwo	+
6.	Problemy alkoholowe	+
7.	Kapitał społeczny	-
8.	Bezrobocie	+
9.	Edukacja	+

Źródło: opracowanie własne.

Powyższe profile zjawisk kryzysowych uzupełniono wnioskami płynącymi z przeprowadzonych badań jakościowych, w tym prac warsztatowych oraz pogłębionych wywiadów indywidualnych (IDI). W ich trakcie zidentyfikowano takie negatywne zjawiska natury społecznej jak:

1. Niski poziom bezpieczeństwa na części obszaru.
2. Brak rozwiniętej oferty dla młodzieży.
3. Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.
4. Dewastowanie mienia publicznego, wandalizm.
5. Niewystarczający poziom edukacji.
6. Brak oferty spędzania wolnego czasu dla seniorów.

Szczegółowe informacje dotyczące analizowanych wskaźników dla sfery społecznej wraz z wartościami obliczonymi dla całego obszaru rewitalizacji prezentuje Tabela 6.2.1.

Tabela 6.2.2. Problemy społeczne na obszarze rewitalizacji w Gminie Wasilków.

Zjawisko	L.p.	Wskaźnik cząstkowy	Jednostka	Obszar Rewitalizacji	Gmina Wasilków
Demografia	1.	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	W %	18,3	15,7
			Wskaźnik znormalizowany	1,16	1,00
	2.	Udział osób w wieku sędziwym w liczbie ludności w wieku poprodukcyjnym	W %	25,7	20,2
			Wskaźnik znormalizowany	1,28	1,00
	3.	Wskaźnik syntetyczny problemów demograficznych	Wskaźnik znormalizowany	1,22	1,00
Ubóstwo	4.	Liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z MOPS	Na 1 tys. mieszkańców	69,7	54,1
			Wskaźnik znormalizowany	1,27	1,00
	5.	Liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z MOPS z powodu bezrobocia	Na 1 tys. mieszkańców	40,9	26,5
			Wskaźnik znormalizowany	1,55	1,00
	6.	Wskaźnik syntetyczny ubóstwa	Wskaźnik znormalizowany	1,42	1,00
Zdrowie	8.	Liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z MOPS z powodu niepełnosprawności	Na 1 tys. mieszkańców	11,8	7,6
			Wskaźnik znormalizowany	1,55	1,00
	9.	Liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	Na 1 tys. mieszkańców	14,2	13,2
			Wskaźnik znormalizowany	1,08	1,00
	111.	Wskaźnik syntetyczny problemów zdrowotnych	Wskaźnik znormalizowany	1,31	1,00
Przemoc w rodzinie	12.	Liczba osób w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty na 1 tys. mieszkańców	Na 1 tys. mieszkańców	10,7	8,5
			Wskaźnik znormalizowany	1,26	1,00
Problemy alkoholowe	16.	Liczba wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2012-2016	Na 1 tys. mieszkańców	15,6	9,3
			Wskaźnik znormalizowany	1,68	1,00
Bezpieczeństwo	18.	Liczba przestępstw	Na 1 tys. mieszkańców	30,0	21,3
			Wskaźnik znormalizowany	1,41	1,00
Edukacja		Liczba uczniów drugorocznych w szkołach podstawowych i gimnazjach	Na 1 tys. osób w wieku przedprodukcyjnym	2,3	1,4
			Wskaźnik znormalizowany	1,62	1,00
	21.	Średni wynik sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej w latach 2014/2015-2015-2016	W %	68,7	69,7
			Wskaźnik znormalizowany	0,99	1,00
	22.	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w latach 2013/2014, 2014/2015, 2015-2016	W %	61,6	62,3
			Wskaźnik znormalizowany	0,99	1,00
	23.	Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych	Wskaźnik znormalizowany odwrócony	1,22	1,00
Kapitał	24.	Frekwencja w Wyborach samorządowych	W %	50,4	49,8

Zjawisko	L.p.	Wskaźnik cząstkowy	Jednostka	Obszar Rewitalizacji	Gmina Wasilków
społeczny		2014	Wskaźnik znormalizowany	1,01	1,00
	26.	Frekwencja w głosowaniu na Budżet Obywatelski 2015	W %	9,8	11,1
			Wskaźnik znormalizowany	0,89	1,00
	27.	Wskaźnik syntetyczny kapitału społecznego	Wskaźnik znormalizowany	0,95	1,00
			Wskaźnik znormalizowany odwrócony	1,06	1,00
Bezrobocie	28.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Na 100 osób w wieku produkcyjnym	7,8	6,3
			Wskaźnik znormalizowany	1,23	1,00
	29.	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym	Na 100 osób bezrobotnych	28,3	25,0
			Wskaźnik znormalizowany	1,13	1,00
	30.	Liczba osób bezrobotnych długotrwale	Na 100 osób w wieku produkcyjnym	5,4	4,1
			Wskaźnik znormalizowany	1,33	1,00
	31.	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	Na 100 osób w wieku produkcyjnym	2,6	1,8
			Wskaźnik znormalizowany	1,42	1,00
	32.	Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	Na 100 osób w wieku produkcyjnym	2,0	1,4
			Wskaźnik znormalizowany	1,44	1,00
	33.	Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia	Na 100 osób w wieku produkcyjnym	2,0	1,6
			Wskaźnik znormalizowany	1,27	1,00
	34.	Liczba osób bezrobotnych wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	Na 100 osób w wieku produkcyjnym	1,5	1,0
			Wskaźnik znormalizowany	1,40	1,00
	35.	Wskaźnik syntetyczny bezrobocia	Wskaźnik znormalizowany	1,32	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie, MOPS w Wasilkowie, PUP w Białymstoku i in.

Sfera gospodarcza

Obszar rewitalizacji reprezentuje obszar centralny miasta zarówno w rozumieniu jego położenia w obrębie granic administracyjnych, jak również pełnionych przez niego ponadlokalnych funkcji. Fakt ten dobitnie potwierdza analiza zjawiska przedsiębiorczości. Pomimo intensywnej zabudowy mieszkaniowej o charakterze wielorodzinnym, teren ten osiągnął wysokie, w skali gminy, wartości wskaźnika przedsiębiorczości mierzonego liczbą firm zarejestrowanych w systemie REGON w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Rozkład przestrzenny firm na terenie obszaru uwidacznia pewne prawidłowości. Najważniejszą, jest koncentracja lokalizacji podmiotów gospodarczych w bezpośredniej bliskości Urzędu Miejskiego oraz w rejonie ul. Kryńskiej.

Względnie niewiele podmiotów gospodarczych koncentruje się w rejonie Rynku Kilińskiego, co zdaje się potwierdzać zidentyfikowany problem niskiej atrakcyjności tej, centralnie położonej przestrzeni publicznej. Fakt ten bezpośrednio wpływa na ograniczenie atrakcyjności tego obszaru z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej.

Odwrotna sytuacja, charakterystyczna dla obszarów zdegradowanych w Polsce, dotyczy poziomu dochodów ludności. Został on przybliżony za pomocą wartości PIT należnego w przeliczeniu na 1 podatnika. Obszar rewitalizacji znalazł się poniżej wyznaczonego progu kryzysu wynoszącego 120% wartości wskaźnika znormalizowanego po jego odwróceniu.

Niski poziom dochodów może bezpośrednio wpływać hamująco na możliwości realizowania części potrzeb przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, w szczególności tych, o charakterze potrzeb wyższego rzędu, takich jak np. kultura, sztuka i in.

Tabela 6.2.3. Problemy gospodarcze na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.

Zjawisko	Wskaźnik cząstkowy	Jednostka	Obszar Rewitalizacji	Gmina Wasilków
Przedsiębiorczość	Liczba firm zarejestrowanych w REGON	Na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym	178,8	158,5
		Wskaźnik znormalizowany	1,13	1,00
		Wskaźnik znormalizowany odwrócony	0,89	1,00
Poziom dochodów	Średnia wartość PIT w 2015 r. na 1 podatnika	W zł	4997	6350
		Wskaźnik znormalizowany	0,79	1,00
		Wskaźnik znormalizowany odwrócony	1,27	1,00

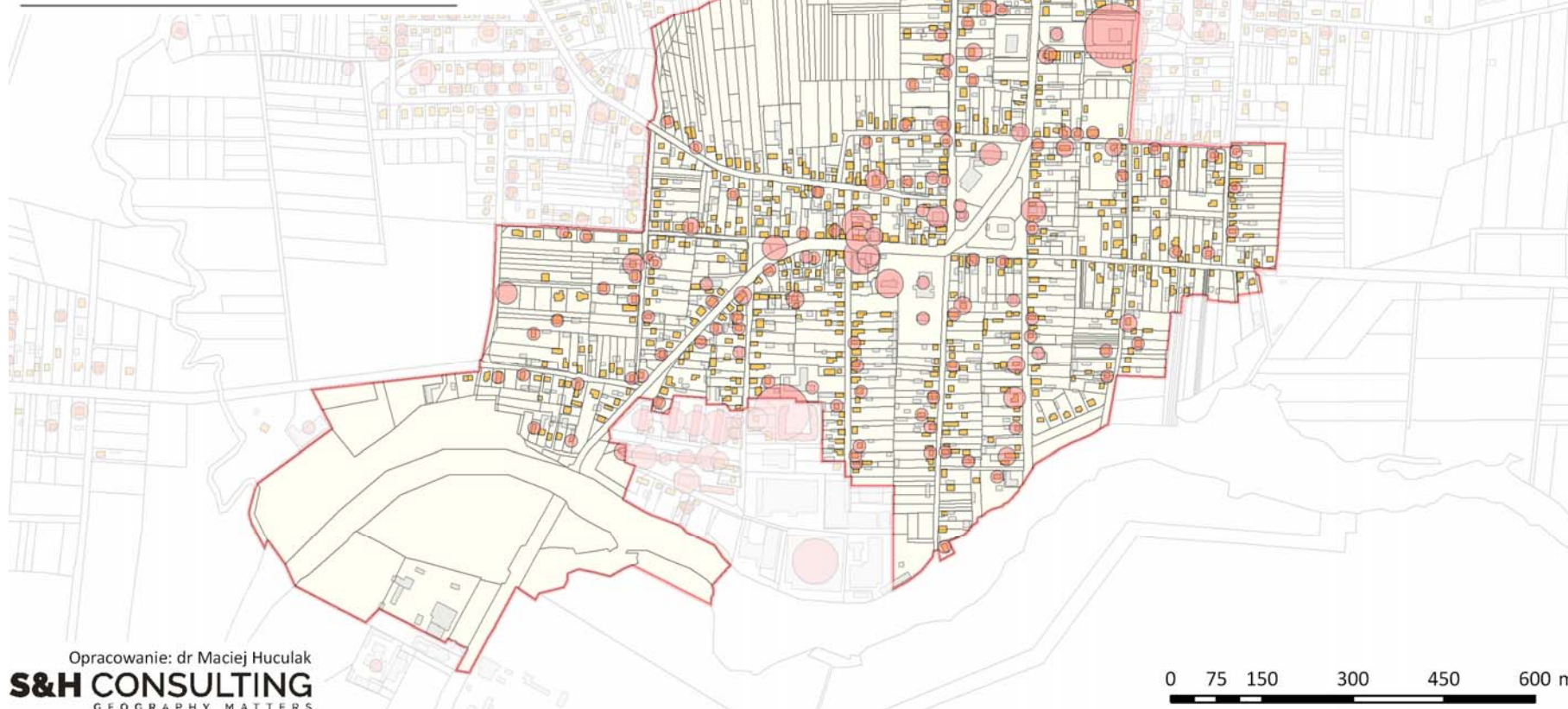
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie i in.

Badania jakościowe pozwoliły ponadto stwierdzić występowanie takich problemów jak:

1. Niski poziom przedsiębiorczości zwłaszcza wśród młodych ludzi.
2. Słabo rozwinięty sektor ekonomii społecznej.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

PODMIOTY GOSPODARCZE ZAREJESTROWANE W REGON

Rysunek 6.2.1. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS.

Sfera środowiskowa

Analiza wskaźnikowa przeprowadzona dla całego obszaru rewitalizacji nie wykazała występowania zjawisk kryzysowych. Sytuacja ta dotyczyła zarówno kwestii związanych z zagrożeniem hałasem komunikacyjnym, jak również występowaniem wyrobów zawierających azbest.

Tabela 6.2.4. Problemy środowiskowe na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.

Zjawisko	L.p.	Wskaźnik cząstkowy	Jednostka	Obszar Rewitalizacji	Gmina Wasilków
Wyroby zawierające azbest	1.	Udział budynków z wyrobami zawierającymi azbestowych	Udział w %	6,8	6,6
			Wskaźnik znormalizowany	1,04	1,00
Hałas komunikacyjny	2.	Udział osób zamieszkujących w strefie zagrożonej występowaniem hałasu komunikacyjnego	Udział w %	9,3	19,1
			Wskaźnik znormalizowany	0,49	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.

Hałas komunikacyjny

Na badanym obszarze ujmowanym jako całość nie stwierdzono zagrożenia występowaniem hałasu w skali oznaczającej występowanie kryzysu. W strefie przybliżającej zasięg występowania takiego zjawiska tj. obejmującej obszar do 200 m od dróg krajowych, wojewódzkich lub innych o dużym natężeniu ruchu zamieszkiwało 227 osób spośród ~2,4 tys. ogółem zamieszkujących obszar rewitalizacji. W rezultacie dało to udział takich osób w ogólnej liczbie ludności obszaru ponad dwukrotnie niższy od wartości referencyjnej dla miasta, wynoszącej 19,1%. Analizowany problem na obszarze rewitalizacji dotyczył jedynie w terenie sąsiadującego z ul. Grodzieńską.

Wyroby zawierające azbest

Drugim z badanych w sferze środowiskowej zagadnień było rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest. W tym przypadku analizowany wskaźnik nieznacznie przekroczył wartość referencyjną obliczoną dla całej gminy. Przekroczenie to nie wskazywało jednak na występowanie tego zjawiska w natężeniu oznaczającym kryzys.

Łączna powierzchnia wyrobów azbestowych zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji wyniosła 16,6 tys. m². Jakkolwiek, z punktu widzenia całej gminy, natężenie występowania wyrobów azbestowych nie stanowi problemu, warto zwrócić uwagę na ich obecność w bezpośrednim otoczeniu przestrzeni publicznych oraz obiektów szeroko rozumianej infrastruktury publicznej (np., Urząd Miasta, biblioteka, ośrodki kultury).

Koncentracja wyrobów zawierających azbest widoczna była w południowej i centralnej części obszaru rewitalizacji. Wyraźnie mniejsza intensywność tego zjawiska dotyczyła części obszaru rewitalizacji na północ od ul. Adama Mickiewicza.

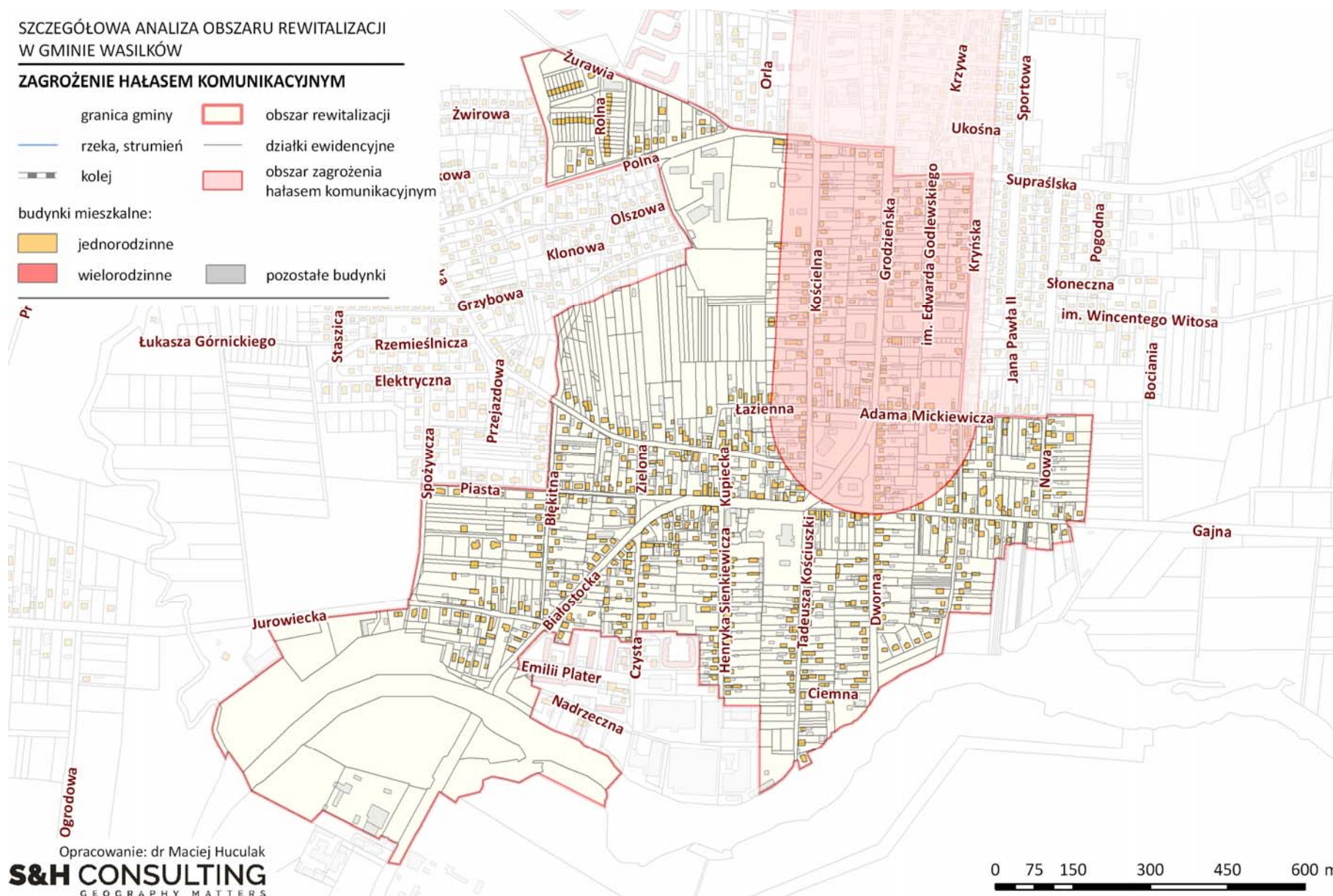
Stan powietrza

Badania jakościowe wskazały na występowanie problemu złego stanu powietrza jako wyraźnie zauważalnego przez mieszkańców i interesariuszy.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

ZAGROŻENIE HAŁASEM KOMUNIKACYJNYM

- granica gminy
- rzeka, strumień
- kolej
- budynki mieszkalne:
 - jednorodzinne
 - wielorodzinne
- obszar rewitalizacji
- działki ewidencyjne
- obszar zagrożenia hałasem komunikacyjnym
- pozostałe budynki

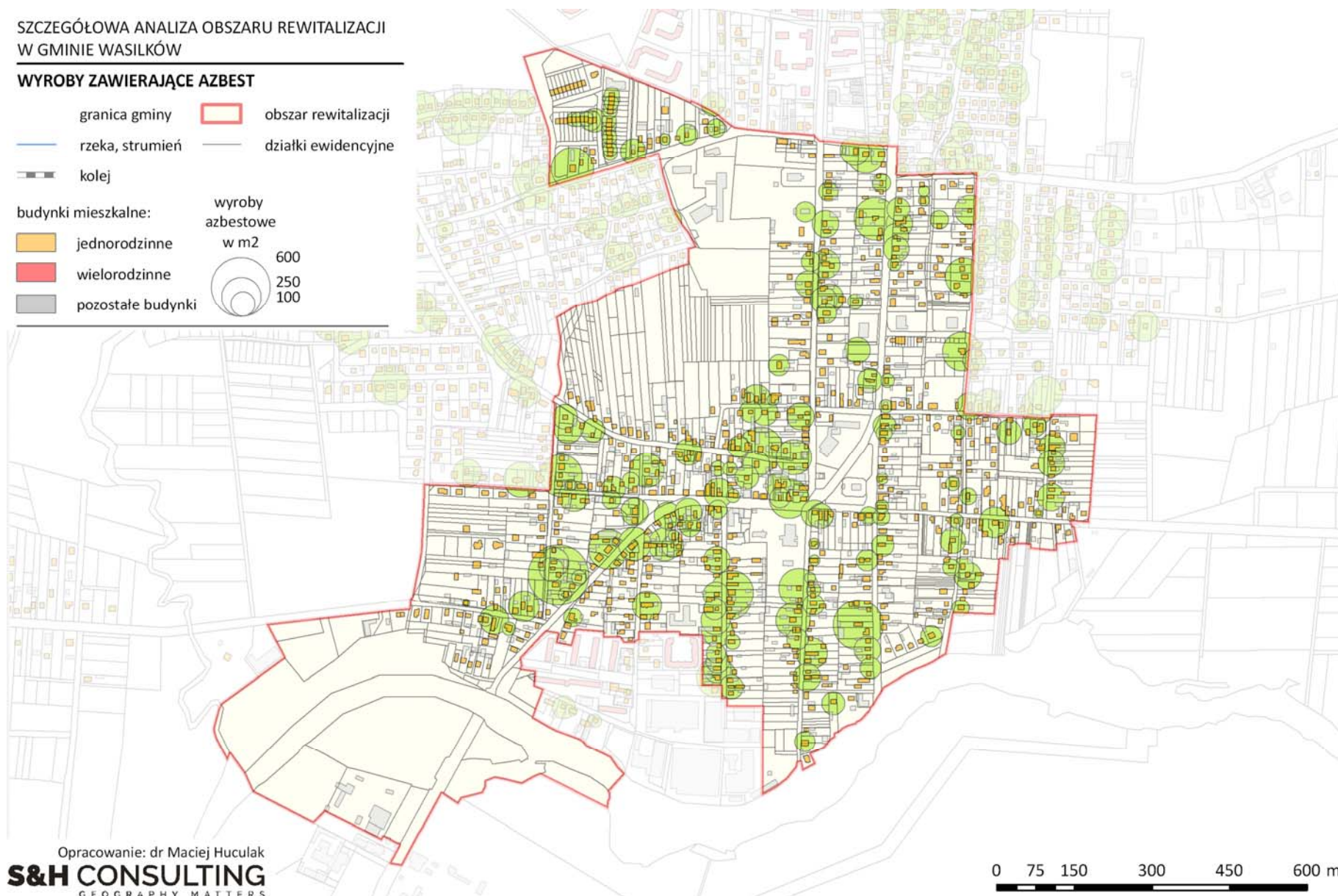
Opracowanie: dr Maciej Huculak
S&H CONSULTING
GEOGRAPHY MATTERS

Rysunek 6.2.2. Zagrożenie hałasem komunikacyjnym na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ w Białymstoku.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Opracowanie: dr Maciej Huculak
S&H CONSULTING
 GEOGRAPHY MATTERS

Rysunek 6.2.3. Wyroby zawierające azbest na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie.

Formy ochrony przyrody

Jedyną formą ochrony przyrody występującą na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków jest korytarz ekologiczny Puszcza Knyszyńska, który przebiega przez jego północną część.

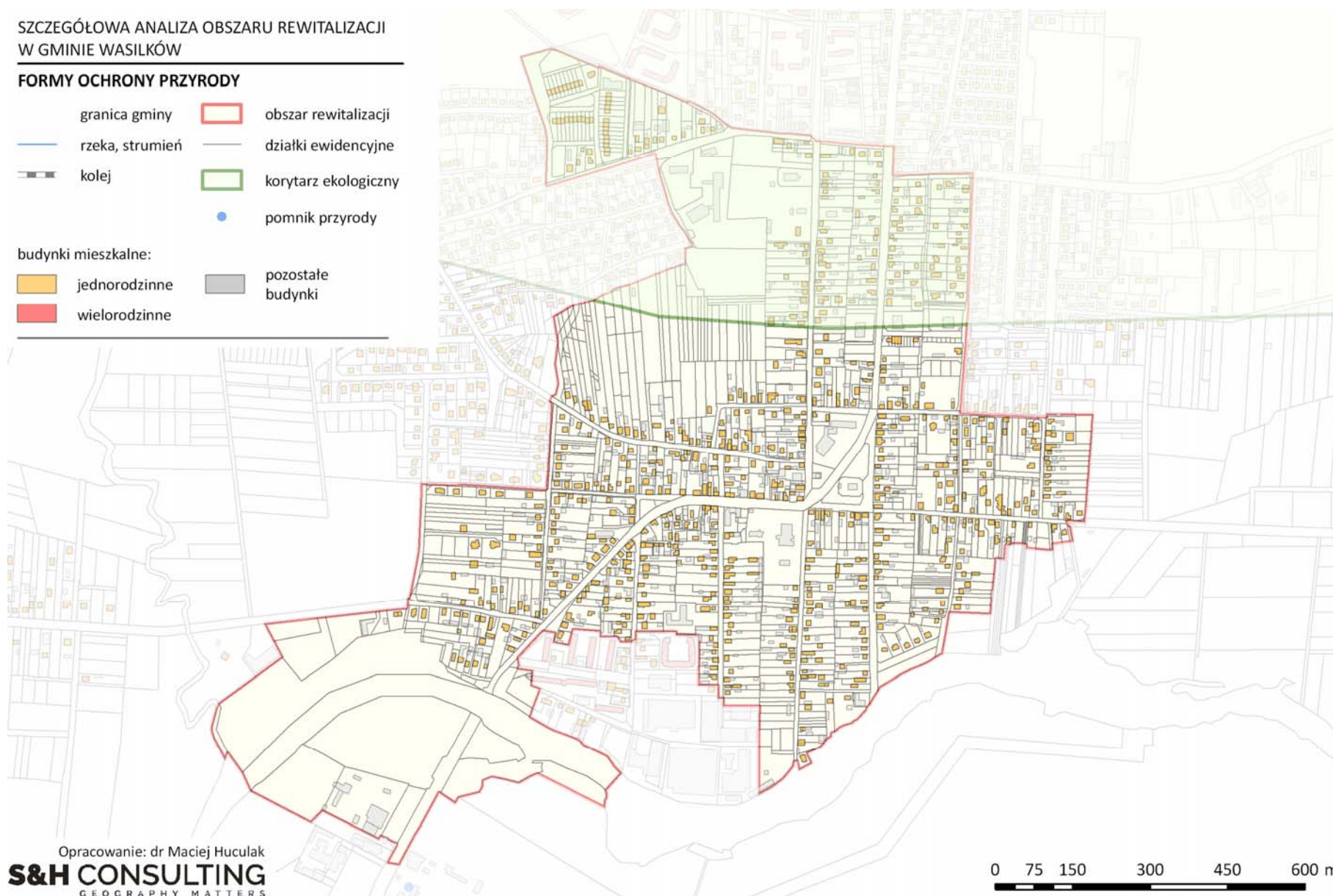
W bezpośredniej bliskości obszaru rewitalizacji znajdują się również dwa pomniki przyrody zlokalizowane na terenie Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.

Zidentyfikowane formy ochrony przyrody nie wpływają w istotny sposób na możliwość realizacji planowanych przedsięwzięć. Nie stanowią też one potencjałów, których wykorzystanie byłoby zasadne w procesie planowanej interwencji.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

FORMY OCHRONY PRZYRODY

— granica gminy	■ obszar rewitalizacji
— rzeka, strumień	— działki ewidencyjne
— kolej	■ korytarz ekologiczny
	● pomnik przyrody
budynki mieszkalne:	
■ jednorodzinne	■ pozostałe budynki
■ wielorodzinne	

Opracowanie: dr Maciej Huculak
S&H CONSULTING
GEOGRAPHY MATTERS

0 75 150 300 450 600 m

Rysunek 6.2.4. Formy ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ i in.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna**Sieć kanalizacyjna**

Jedynym zjawiskiem analizowanym w trakcie prac delimitacyjnych, odnoszącym się wprost do sfery przestrzenno-funkcjonalnej był szacunkowy udział liczby budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej. Na terenie obszaru rewitalizacji stwierdzono co prawda lokalnie występujące niedobory w tym zakresie, niemniej jednak w skali całego obszaru nie stanowiły one zauważalnego problemu. Obliczony wskaźnik był on ponad dwukrotnie niższy niż poziom referencyjny dla całego miasta. Z oczywistych względów, nie pozwoliło to na stwierdzenie obecności zjawisk kryzysowych w tym zakresie.

Braki w zakresie wyposażenia budynków w kanalizację sanitarną były podnoszone przez respondentów w trakcie badań jakościowych.

Tabela 6.2.5. Problemy przestrzenno-funkcjonalne na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.

Zjawisko	L.p.	Wskaźnik cząstkowy	Jednostka	Obszar Rewitalizacji	Gmina Wasilków
Infrastruktura kanalizacyjna	1.	Udział budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	Udział w %	70,0	59,6
	2.		Wskaźnik znormalizowany	1,17	1,00
	3.		Wskaźnik znormalizowany odwrócony	0,49	1,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wodociągów Białostockich Sp. z o.o.

Układ komunikacyjny

Na układ drogowy obszaru rewitalizacji składają się przede wszystkim drogi w zasobie gminnym. Poza nimi trzy drogi znajdowały się w zarządzie Starostwa Powiatowego w Białymstoku. Były to drogi obsługujące ruch lokalny o nr:

- 1393B droga 65 - Dobrzyniewo Kościelne - Nowe Aleksandrowo - Leńce - Jurowce - Wasilków(ul. Jurowiecka),
- 1418B Wasilków (ul. Wojtachowska) - Wólka Poduchowna - Mostek – Rybniki,
- 1427B Wasilków (ul. Gajna) - Nowodworce – Ogrodniczeki.

Układ komunikacyjny na obszarze rewitalizacji, z punktu widzenia procesów rewitalizacji należy uznać za nieoptymalny. Największy problem stanowi tranzytowy charakter głównych dróg przebiegających przez niego. Ruch o charakterze tranzytowym związany jest przede wszystkim z ciągiem dróg Białostocka-Grodzieńska i wiąże się procesami suburbanizacji, które intensywnie zachodzą na terenie większości obszaru Gminy Wasilków.

Wysokie natężenie ruchu samochodowego było zauważalne również przez mieszkańców w trakcie przeprowadzonych badań jakościowych. Utrudnia ono zarówno korzystanie z kluczowych przestrzeni publicznych, jak również części infrastruktury społecznej. W szczególności problem ten dotyczył ośrodka kultury.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

granica gminy	obszar rewitalizacji
rzeka, strumień	działki ewidencyjne
kolej	drogi wg kategorii zarządzania:
budynki mieszkalne:	powiatowe
jednorodzinne	gminne
wielorodzinne	zakładowe
pozostałe budynki	inne

Rysunek 6.2.5. Układ komunikacyjny na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10K i in.

Użytkowanie terenu

Do niewątpliwych atutów obszaru rewitalizacji Gminy Wasilków należą czytelne założenia układu miejskiego. Był on związany z obszarem rozpiętym pomiędzy kościołem i cmentarzem parafialnym (ul. Kościelna) a nieistniejącym już zespołem dworskim zlokalizowanym przy ulicy Dwornej. Czytelne pozostały założenia rynku miejskiego oraz odchodzących od niego pod kątem prostym głównych ulic.

Głównym kierunkiem użytkowania obszaru rewitalizacji jest zabudowa jednorodzinna. Z punktu widzenia struktury pokrycia terenu zauważalne są ponadto takie rodzaje użytkowania jak:

- Obszary trawiaste położone:
 - Nad rzeką Supraśl,
 - W bezpośrednim otoczeniu zalewu,
 - Wewnątrz kwartałów zabudowy jednorodzinnej,
 - Pomiedzy ulicami: Wojtachowską a Polną.
- Obszary leśne i zadrzewione położone :
 - Na północnym brzegu zalewu,
 - Pomiedzy ulicami: Wojtachowską a Polną.
 - Nad rzeką Supraśl w rejonie ul. Dwornej.
- Wody stojące i płynące związane z rzeką Supraśl oraz zalewem na tej rzece

Obszar rewitalizacji koncentruje też cały szereg ponadlokalnych funkcji związanych z funkcjonowaniem infrastruktury społecznej oraz podmiotów administracji publicznej. Do takich zaliczały się:

- Urząd Miejski,
- Komisariat Policji w Wasilkowie,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Gimnazjum im. ks. Wacawa Rabczyńskiego,
- Szkoła Podstawowa im. Króla Zygmunta Augusta w Wasilkowie,
- Przedszkole przy ul. Sienkiewicza oraz jego filia przy ul. Polnej,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Niepubliczny Lekarski Zakład Opieki Zdrowotnej „Wa-Med.”
- Parafia rzymskokatolicka,
- Parafia prawosławna p.w. św. app. Piotra i Pawła,
- Miejski Ośrodek Animacji Kultury.

Obszar rewitalizacji obejmuje ponadto swoim zasięgiem niezagospodarowany teren pomiędzy ulicami: Wojtachowską oraz Polną, który stanowi kluczowy obszar, którego właściwe zagospodarowanie będzie mogło przyczynić się do zwiększenia spójności przestrzennej miasta. Jej osłabienie wynika z intensywnego rozwoju wielorodzinnej zabudowy na północ od obszaru rewitalizacji przy jednoczesnej intensyfikacji negatywnych procesów zachodzących na obszarze rewitalizacji, w tym w szczególności historycznego centrum miasta. Proces rewitalizacji będzie, dzięki zaplanowanej interwencji i będącego jej wynikiem wzrostu atrakcyjności osiedleńczej oraz gospodarczej centrum miasta, przywracał więc zrównoważony rozwój miasta w wymiarze przestrzenno-funkcyjnym.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

UŻYTKOWANIE TERENU

- granica gminy obszar rewitalizacji
rzeka, strumień działki ewidencyjne
kolej

zabudowa:

mieszkaniowa wielorodzinna	uprawy trwałe
mieszkaniowa jednorodzinna	krzewy
przemysłowa	grunty orne
handlowo-usługowa	roślinność trawiasta
pozostałe tereny zabudowane	las
plac	wody
składowiska odpadów	drogi
pozostały teren niezabudowany	kolej

budynki:

mieszkalne jednorodzinne
wielorodzinne
zbiorowego zamieszkania
hoteli
biurowe
handlowo-usługowe
łączności, dworców i terminali
garaże
przemysłowe
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe

muzeów i bibliotek, ogólnodostępne obiekty kulturalne
szkół i instytucji badawczych
szpitali i zakładów opieki medycznej
kultury fizycznej
gospodarstw rolnych przeznaczonych do sprawowania kultury religijnej i czynności religijnych
pozostałe niemieszkalne

Rysunek 6.2.6. Użytkowanie terenu na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10K i EGIB.

Sfera techniczna

Wskaźniki analizowane dla sfery technicznej w pogłębionej diagnozie odnosiły się do dwóch zasadniczych grup zagadnień. Były to:

1. Dziedzictwo kulturowo-materialne.
2. Mieszkaniowy zasób komunalny.

W obu przypadkach, jak już w niniejszym opracowaniu wspomniano, zastosowane wskaźniki pełniły ambiwalentną rolę oddając jednocześnie skalę wyzwań i problemów związanych z wymienionymi kwestiami, jak również stanowiąc o potencjale do prowadzenia działań z zakresu rewitalizacji.

Dziedzictwo materialno- kulturowe

Na obszar rewitalizacji przypadała bezwzględna większość, spośród nieruchomych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie gminy. Spośród 6 obiektów znajdujących się w wojewódzkim rejestrze 4 zlokalizowane były na obszarze rewitalizacji. Do grupy tej zaliczały się:

- Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego,
- Cerkiew p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła,
- Dzwonnica-brama przy cerkwi p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła,
- Kościół p.w. NMP Matki Miłosierdzia.

Na 19 obiektów zabytkowych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie Gminy Wasilków, na obszar rewitalizacji przypadało ponad 5, a więc ponad 20% ogółu. Były to:

- Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego,
- Cmentarz przykościelny,
- Cerkiew parafialna p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła,
- Dzwonnica - brama przy cerkwi p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła,
- Budynek mieszkalny nr 11 przy ul. Mickiewicza.

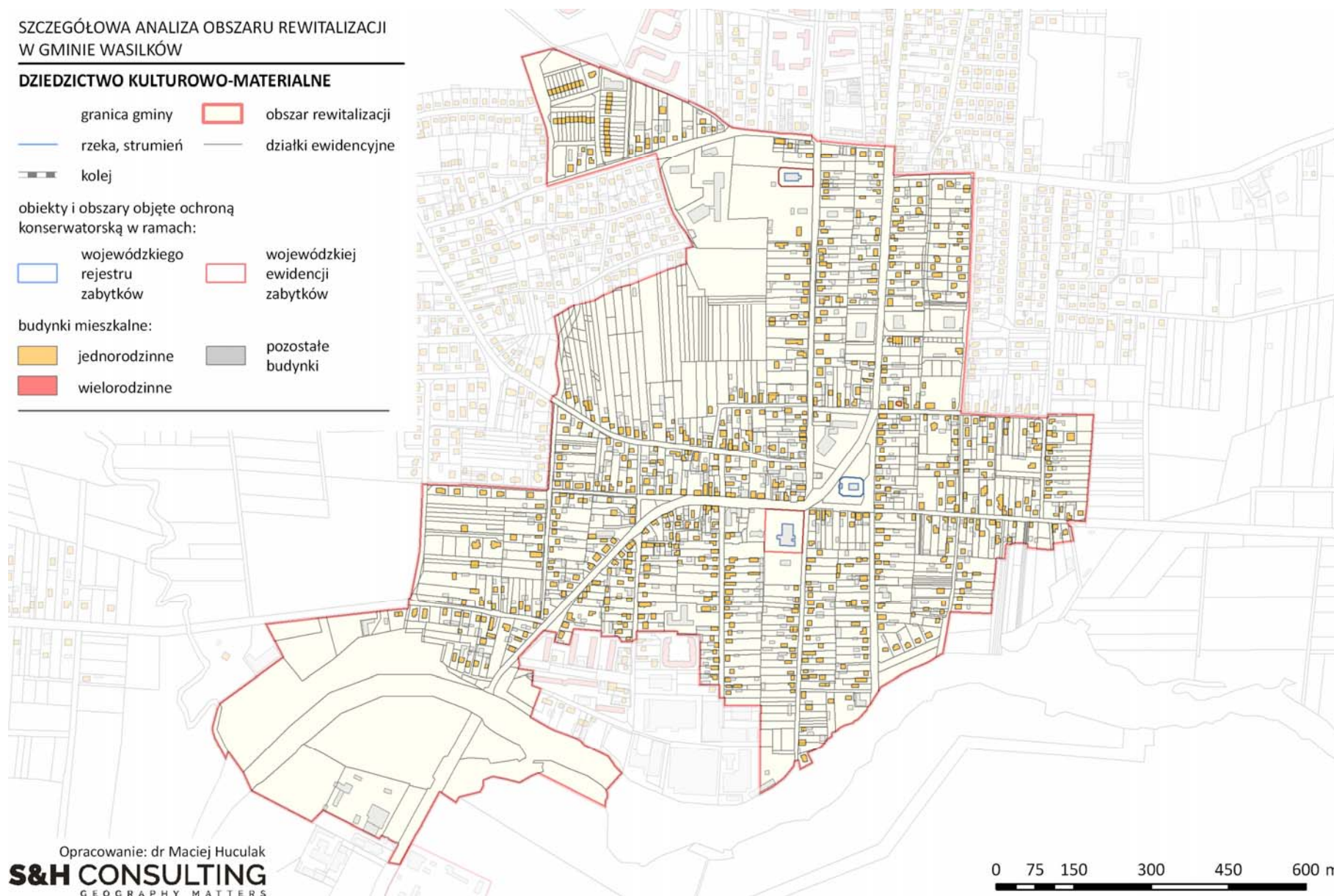
Jednocześnie kolejnych 5 znajdowało się w niewielkiej odległości od granic obszaru. W tej grupie znalazły się:

- Zespół obiektów wodociągów białostockich, w tym: budynek mieszkalno-biurowy, filtrownia i przepompownia,
- Dom mieszkalny nr 68 przy ulicy Polnej,
- Nieistniejący cmentarz żydowski przy ul. Suprańskiej.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

DZIEDZICTWO KULTUROWO-MATERIALNE

— granica gminy	— obszar rewitalizacji
— rzeka, strumień	— działki ewidencyjne
— kolej	
- obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską w ramach:
— wojewódzkiego rejestru zabytków	— wojewódzkiej ewidencji zabytków
- budynki mieszkalne:
— jednorodzinne	— pozostałe budynki
— wielorodzinne	

Opracowanie: dr Maciej Huculak
S&H CONSULTING
GEOGRAPHY MATTERS

Rysunek 6.2.7. Dziedzictwo kulturowo-materialne na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie i in.

Mieszkaniowy zasób komunalny

Zasób mieszkaniowy pozostający w gestii miasta, to drugi ważny element ze sfery technicznej. Obszar rewitalizacji koncentrował gros, bo aż blisko 90% całego mieszkaniowego zasobu komunalnego w Gminie Wasilków, rozumianego jako sumę lokali komunalnych i socjalnych.

Mieszkania komunalne koncentrują się na obszarze ścisłego, historycznego centrum miasta tj. w rejonie ulic: Białostocka i Wojtachowska. Pojedyncze budynki komunalne znajdują się również przy ulicach: Dworna, Grodzieńska, Kościelna i Rynek Kilińskiego.

Badania jakościowe wskazały na zły stan części zasobu komunalnego, w tym w szczególności budynków drewnianych.

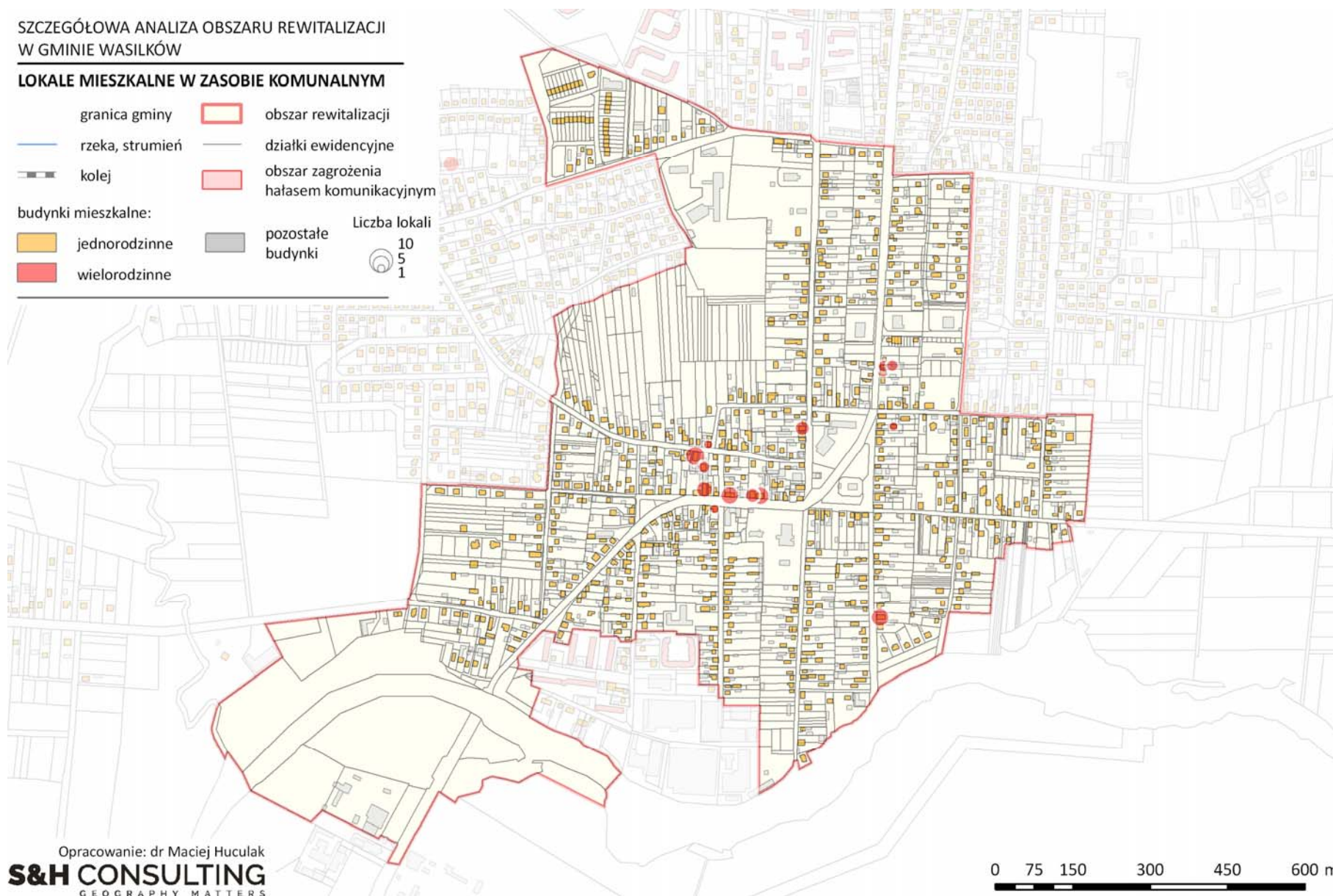
Tabela 6.2.6. Problemy przestrzenno-funkcjonalne na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.

Zjawisko	L.p.	Wskaźnik/miernik	Jednostka	Obszar Rewitalizacji	Gmina Wasilków
Mieszkaniowy zasób komunalny	1.	Lokale komunalne	Liczba	42	47
	2.	Udział w mieszkaniowym zasobie miasta ogółem	Udział w %	89,4	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE WASILKÓW

LOKALE MIESZKALNE W ZASOBIE KOMUNALNYM

Opracowanie: dr Maciej Huculak
S&H CONSULTING
GEOGRAPHY MATTERS

0 75 150 300 450 600 m

Rysunek 6.2.8. Lokale mieszkalne w zasobie gminnym na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Wasilkowie.

6.2.2. Potrzeby

Przeprowadzone badania i analizy pozwoliły na zidentyfikowanie na obszarze rewitalizacji następujących potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych:

1. Wsparcie rodzin wieloproblemowych.
2. Wsparcie procesów wychodzenia z bezrobocia.
3. Wsparcie edukacji z zakresu przedsiębiorczości i szkolnictwa zawodowego.
4. Prowadzenie kompleksowej, aktywnej polityki senioralnej.
5. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym.
6. Ograniczenie ubóstwa i uzależnienia od pomocy społecznej.
7. Poprawa oferty usług skierowanej do osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych.
8. Kompleksowe działania w zakresie modernizacji kluczowych przestrzeni publicznych (parki, place i in.) obejmujące działania rekompozycyjne, poprawę stanu istniejącej infrastruktury technicznej (ciągi piesze, oświetlenie i in.), wprowadzenie nowej infrastruktury, przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych i in.
9. Uzupełnienie braków w infrastrukturze społecznej, modernizacja istniejącej oraz poszerzenie zakresu dostępnych usług wraz z poprawą ich jakości.
10. Odnowa przestrzeni półpublicznych (podwórka, przestrzenie międzyblokowe).
11. Likwidacja barier architektonicznych.
12. Uzupełnienie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
13. Modernizacja, poszerzenie zakresu usług kulturalnych.
14. Aktywna polityka mieszkaniowa w zasobie komunalnym, w tym remonty, wyposażenie w sieć ciepłowniczą i in.
15. Poprawa stanu powietrza wraz z rozwojem sieci infrastruktury ciepłowniczej oraz sieci monitoringu stanu powietrza.
16. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z bezpośredniego otoczenia kluczowych przestrzeni publicznych oraz infrastruktury społecznej.
17. Poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa w zakresie układu komunikacyjnego.

6.2.3. Potencjały

Do głównych potencjałów zidentyfikowanych w trakcie szczegółowej analizy obszaru rewitalizacji należały:

1. Czytelny i korzystny układ przestrzenny obszaru.
2. Obecność kluczowych przestrzeni publicznych.
3. Koncentracja, w skali miasta funkcji ponadlokalnych (administracyjnych, kulturalnych, oświatowych, handlowych i in.)
4. Obecność szeregu obiektów infrastruktury społecznej.
5. Zasób obiektów dziedzictwa materialno-kulturowego.
6. Koncentracja komunalnego zasobu mieszkaniowego.
7. Obecność sieci ciepłowniczej.
8. Względnie dobra sytuacja w zakresie hałasu komunikacyjnego.
9. Względnie korzystna struktura dróg wg kategorii ich zarządzania (przeważająca liczba dróg w zarządzie miasta).

7. POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY

Głównymi dokumentami strategicznymi miasta, których zgodność zapisów z programem rewitalizacji zbadano były:

1. Strategia Rozwoju Gminy Wasilków

Strategia rozwoju miasta jako dokument strategiczny wskazuje ogólne, pożądane dla rozwoju miasta cele. Choć rewitalizacja nie pojawia się wprost w zapisanych celach/kierunkach działań to planowana rewitalizacja wpisuje się w nie w 100 %. Cele działań rewitalizacyjnych zapisanych w LPR w dużym stopniu wpisują się zatem w cele działań zarysowanych w strategii rozwoju miasta. Działania rewitalizacyjne obejmują wyznaczone cele strategiczne, jak również wpisują się w zdefiniowane kierunki działań (16 z 29).

2. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wasilków

Charakter procesów rewitalizacyjnych sprawia, że Program Rewitalizacji zazwyczaj najwyższy stopień powiązań wykazuje ze strategią rozwiązywania problemów społecznych. Nie inaczej jest w przypadku Gminy Wasilków. Cele programu rewitalizacji w całości pokrywają się z obszarami wyznaczonymi w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych. Również na niższym poziomie kierunków działań stopień ten należy uznać za wysoki.

3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wasilków

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego jest dokumentem wyraźnie nawiązującym do zaplanowanych działań rewitalizacyjnych. Cele i działania rewitalizacyjne znajdujące się w niniejszym programie nawiązują zatem celów SUIKZP.

Kierunki działań zaplanowane w LPR znajdują swoje odzwierciedlenie w również w kierunkach SUIKZP.

8. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

Wizja obszaru rewitalizacji ma odzwierciedlać stan docelowy, do którego przeprowadzony proces rewitalizacji powinien doprowadzić. W przypadku Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków wizja została opracowana w modelu partycypacyjnym, w trakcie spotkań grupy roboczej ds. rewitalizacji oraz warsztatów planistycznych.

Ostatecznie wypracowana wizja obszaru rewitalizacji przedstawia się następująco:

Wasilków miasto z duszą.

Przyjazne dla mieszkańców i turystów.

Tu spotyka się historia z teraźniejszością, religia z kulturą.

Miasto posiada Park jako miejsce spotkań starszych i młodszych, jako miejsce gdzie można przyjemnie spędzić czas.

Dom Kultury, w którym odbywają się wydarzenia artystyczne i kulturalne. Powietrze jest świeże i czyste, plaże atrakcyjne, a w mieście chce się żyć, pracować, rozwijać się.

9. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele i kierunki działań powstały również z wykorzystaniem modelu partycypacyjnego. W ramach prac nad programem w dniu 29 czerwca odbyło się spotkanie grupy roboczej, na którym uczestnicy pracowali nad celami i kierunkami działań. Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków zostały wypracowane przy współudziale grupy ds. rewitalizacji w formule mieszanej. Prace grupy odbywały się bowiem nad zaproponowaną przez Wykonawcę programu listą celów, która następnie w toku prac grupy została zmodyfikowana.

Wypracowane cele wpisują się w logikę tworzenia programu rewitalizacji w kontekście związku między diagnozą, wizją, celami i kierunkami działań.

Dla zapewnienia należytej klarowności przekazu cele programu przedstawiono w podziale na trzy podstawowe rodzaje odpowiadające poszczególnym poziomom szczegółowości. Składają się na nie:

1. Cel główny programu.
2. Cele strategiczne.
3. Kierunki działań.

Cel główny:

Poprawa funkcjonalności przestrzeni miejskiej i aktywizacja mieszkańców.

Cele strategiczne i kierunki działań:

1. Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
 - 1.1. Wsparcie osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych
 - 1.2. Aktywizacja przez sport i rekreację
 - 1.3. Wsparcie rodzin wieloproblemowych
 - 1.4. Poprawa stanu bezpieczeństwa
 - 1.5. Wychodzenie z ubóstwa poprzez aktywizację zawodową
 - 1.6. Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży poprzez podnoszenie kompetencji
2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i rozwój infrastruktury.
 - 2.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury sieciowej.
 - 2.2. Modernizacja istniejących oraz utworzenie nowych przestrzeni publicznych i półpublicznych.
 - 2.3. Modernizacja zasobu mieszkaniowego.
 - 2.4. Poprawa jakości powietrza
3. Poprawa warunków dla powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych.
 - 3.1. Budowa i rozwój postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców.
 - 3.2. Rozwój ekonomii społecznej.

10. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Opis przedsięwzięć w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków składa się z dwóch zasadniczych części:

1. Pierwszą stanowi *lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.*
2. Drugą, *charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań*, opisane w części programu dotyczącej celów i kierunków działań.

10.1. Przedsięwzięcia podstawowe

Lista przedsięwzięć podstawowych, a więc takich, bez realizacji których osiągnięcie wyznaczonych celów nie będzie możliwe, obejmuje łącznie **34 projekty**. Składają się na nią:

Przedsięwzięcia podstawowe:

1. Centrum promocji kompetencji seniorów Wasilkowa
2. Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości
3. Akademia Małego Geniusza
4. Kampania informacyjna dotycząca przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
5. Podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych
6. Wzmocnienie integracji społecznej mieszkańców budynków komunalnych
7. Termomodernizacja wielorodzinnych budynków komunalnych w Wasilkowie
8. Przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Wasilkowie
9. Budowa przystani kajakowej na rzece Supraśl w Wasilkowie
10. Usprawnienie komunikacji w Wasilkowie: przebudowa skrzyżowań, realizacja budowy ulic, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
11. Wzrost kompetencji przedsiębiorców - negocjacje, komunikacja interpersonalna
12. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz pieszego przy Szkole Podstawowej na ul. Polnej.
13. Ścieżka ekologiczna dla pieszych i rowerzystów
14. Gra planszowa „Mój Wasilków”
15. Historyczno-patriotyczne centrum Wasilkowa „Moja mała Ojczyzna”
16. Oznakowanie informacyjne miasta
17. Przewodnik turystyczny po Wasilkowie
18. Plaża miejska
19. Park ul. Dworna
20. Park Miejski za szkołą podstawową Króla Zygmunta Augusta
21. Stary-Nowy Rynek w Wasilkowie
22. Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych (Gimnazjum, Urząd Miejski, MOPS)
23. Rzeką w mieście - Przestrzeń dla rodziny
24. Modernizacja Stadionu Miejskiego w Wasilkowie – nadanie dla obiektu sportowego nowych funkcji zabezpieczających potrzeby społeczne osób zamieszkałych na terenie Gminy Wasilków, szczególnie na obszarze zdegradowanym

25. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez instalację miejskiego systemu monitoringu wizyjnego w Wasilkowie
26. Centrum Wsparcia Społecznego
27. Strefa rekreacji nad zalewem
28. Odnawialne źródła energii przy zastosowaniu paneli fotowoltaicznych
29. Ograniczenie emisji spalin z domków jedno/wielorodzinnych
30. Oczyszczenie i odmulenie? Kąpieliska strzeżonego w zalewie Wasilkowskim
31. Przebudowa Urzędu Miejskiego w Wasilkowie
32. Dom kultury w Wasilkowie- przebudowa i rozbudowa
33. Przebudowa kompleksu kortów tenisowych na stadionie miejskim w Wasilkowie
34. Przebudowa skrzyżowania ul. Kościelnej i ul. Polnej w Wasilkowie wraz z utworzeniem miejsc parkingowych

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 1	
Nazwa / tytuł projektu	Centrum promocji kompetencji seniorów Wasilkowa
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Organizacje pozarządowe
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	ul. Białostocka 7
Przewidywany okres realizacji projektu	Od stycznia 2019 do grudnia 2021
Strefa projektu	Społeczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Problem społeczny: nadreprezentacja osób w wieku poprodukcyjnym w centrum Wasilkowa przy jednoczesnym niskim poziomie aktywności społecznej mieszkańców centrum Wasilkowa.</p> <p>Cel projektu: zwiększenie aktywności osób w wieku emerytalnym, budowanie kapitału społecznego wasilkowskich seniorów, promowanie instytucji „bank czasu” wśród osób w wieku emerytalnym.</p>
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upowszechnienie idei nieformalnej instytucji samopomocowej (tzw. bank czasu) wśród seniorów Wasilkowa • dostarczenie narzędzi do uruchomienia funkcjonowania Banku Czasu Seniora w Wasilkowie • organizacja warsztatów tematycznych (kulinarnych, ogrodniczych etc.) prowadzonych przez Wasilkowian w wieku emerytalnym skierowanych do młodzieży • organizacja akcji promujących wolontariat osób w wieku emerytalnym <p>Projekt skierowany do mieszkańców centrum Wasilkowa w wieku emerytalnym</p>
Szacunkowy koszt projektu	<p>Razem: 110 000 zł</p> <p>90% fundusze europejskie</p> <p>10% budżet Miasta</p> <p>Koszty szczegółowe: promocja „banku czasu”: 12 000 zł</p> <p>opracowanie narzędzi do uruchomienia banku czasu: 26 000 zł</p> <p>promocja wolontariatu: 12 000 zł warsztaty tematyczne: 60 000 zł</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 2	
Nazwa / tytuł projektu	Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot zgłaszający projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 2	
	Podmiot realizujący projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Obszar objęty rewitalizacją
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2023
Strefa projektu	Społeczna Gospodarcza Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Aktualnie w gminie nie funkcjonuje miejsce, w którym mieszkańcy otrzymują fachowe porady dotyczące założenia i powadzenia własnej firmy, a ponadto wskaźnik przedsiębiorczości na obszarze objętym rewitalizacją nie jest zadowalający. Inkubator będzie służyć mieszkańcom gminy Wasilków, którzy chcą rozwijać się w zakresie własnej działalności. W ramach projektu, pomoc otrzymają także osoby, które chcą całkowicie zmienić swoje kwalifikacje zawodowe.</p> <p>Główne cele inkubatora przedsiębiorczości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla początkujących przedsiębiorców, • rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców, • nowe miejsca pracy, • organizacja kursów w zakresie zakładania własnych firm, • szkolenia i doradztwo prowadzące do podniesienia/ uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, • działania związane z poradnictwem zawodowym • możliwość korzystania z usług księgowych i wsparcia wykwalifikowanych trenerów rozwoju osobistego, • zapewnienie własnego lokalu, • zapewnienie reklamy, • możliwość pozyskania dotacji na rozwój własnej firmy.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Zakres działań obejmuje przede wszystkim techniczne przystosowanie budynku wielofunkcyjnego wyznaczonego w obszarze rewitalizacji, gdzie zostanie utworzony inkubator przedsiębiorczości.</p> <p>Projekt skierowany jest do mieszkańców, którzy chcą założyć własną firmę oraz mają ciekawy pomysł na biznes. Osoby te będą mieć możliwość zasięgnięcia fachowej porady zawodowej i opinii prawnych.</p> <p>Zrealizowana koncepcja inkubatora przedsiębiorczości przyczyni się do rozwoju gospodarczego gminy.</p>
Szacunkowy koszt projektu	2 000 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wzrost postaw przedsiębiorczych mieszkańców obszaru</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 3	
Nazwa / tytuł projektu	Akademia Małego Geniusza
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot zgłaszający projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie Podmiot realizujący projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Projekt będzie realizowany przy współpracy z następującymi szkołami: <ul style="list-style-type: none"> Szkoła Podstawowa im. Króla Zygmunta Augusta, ul. Polna ¼, 16 - 010 Wasilków Szkoła Podstawowa im. ks. Rabczyńskiego, ul. Mickiewicza 2, 16 - 010 Wasilków Szkoła Podstawowa w Studziankach, ul. Suprańska 2. 16 - 010 Wasilków
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Obszar objęty rewitalizacją
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2023
Strefa projektu	Społeczna Gospodarcza Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Cykle bezpłatnych zajęć pozaszkolnych umożliwiające dodatkowy rozwój i pogłębianie wiedzy. Realizacja przedsięwzięcia doprowadzi do wyrównania szans dzieci, w szczególności pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, a ponadto zwiększy ich aktywność i zaangażowanie w życie społeczne. Projekt Akademii Małego Geniusza stanowi poszerzenie oferty edukacyjno - kulturalnej w gminie.</p> <p>Główne cele przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postaw sprzyjających kreatywności, prowadzenie zajęć aktywizujących oraz zajęć wyrównawczych z szerokiego zakresu nauki, utworzenie tematycznych kół zainteresowań, zapobieganie dysfunkcjom wśród dzieci, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, podnoszenie wiedzy i umiejętności w zakresie różnych obszarów edukacji, wyrównanie szans w dostępie do edukacji, zapewnienie dzieciom pomocy w nauce, integracja dzieci z rówieśnikami, rozwój zainteresowań, zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Projekt skierowany jest do szerokiej grupy dzieci i ich rodziców. Akademia Małego Geniusza stanowi wsparcie dla rodziców w wychowaniu dziecka i kształtowaniu jego prawidłowych postaw i umiejętności.</p> <p>Zrealizowana koncepcja projektowa przyczyni się do rozwoju edukacyjnego w gminie</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 3	
Szacunkowy koszt projektu	500 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost poziomu kompetencji Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 4	
Nazwa / tytuł projektu	Kampania informacyjna dotycząca przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Projekt będzie realizowany w partnerstwie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Obszar całego miasta ze szczególnym naciskiem na obszary zdegradowane
Przewidywany okres realizacji projektu	2018 – 2023
Strefa projektu	Społeczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Przemoc w rodzinie
Koncepcja projektu, zakres działań	Celem projektu jest uświadomienie osobom narażonym na przemoc w rodzinie iż nie muszą się jej poddawać, poprzez kampanię informacyjną dotyczącą głównie przemocy psychicznej. Stworzenie grup wsparcia jak również wsparcie indywidualne. Warsztaty psychologiczne dla osób zainteresowanych. Mieszkańcy Wasilkowa. Z preferencyjnymi warunkami dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
Szacunkowy koszt projektu	200 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Spadek liczby osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej Karty” Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 5	
Nazwa / tytuł projektu	Podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Projekt będzie realizowany w partnerstwie OHP
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Budynki OHP
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 r.
Strefa projektu	Społeczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby	Bezrobocie

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 5	
realizacji projektu	
Koncepcja projektu, zakres działań	Podnoszenie kwalifikacji w oparciu o bazę jaką stanowi Ochotniczy Hufiec Pracy mieszczący się w Wasilkowie. Działania motywujące do pracy. Spotkania z pracodawcami. Lokalne pośrednictwo pracy. Mieszkańcy miasta Wasilkowa. Z preferencyjnymi warunkami dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Szacunkowy koszt projektu	300 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost poziomu dochodów Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 6	
Nazwa / tytuł projektu	Wzmocnienie integracji społecznej mieszkańców budynków komunalnych
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Urząd Miejski w Wasilkowie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	ul. Białostocka nr-y: 16, 18, 22/24, 30 ul. Wojtachowska nr-y: 5, 7 ul. Grodzieńska nr-y: 6, 8, 8A ul. Dworna 23
Przewidywany okres realizacji projektu	Od kwietnia 2018 do czerwca 2018
Strefa projektu	Społeczna Przestrzenno-funkcjonalna Techniczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Niska aktywność społeczna występująca na obszarze realizacji projektu wynika z szeregu przyczyn, m.in. niskiego poziomu integracji społecznej mieszkańców, w tym niskiego poziomu integracji społecznej mieszkańców kilkunastu budynków komunalnych.
Koncepcja projektu, zakres działań	W celu zwiększenia poziomu integracji społecznej mieszkańców budynków komunalnych zostanie wykonana mała infrastruktura ogrodowa (utwardzone ciągi piesze, donice na zieleń, place zabaw dla dzieci, drewniane domki ogrodowe na narzędzia i materiały). Każdy z budynków komunalnych objętych projektem dysponuje własnymi, ogrodzonymi, ale zaniedbanymi terenami do zagospodarowania. W 10 budynkach komunalnych zlokalizowanych w obszarze projektu zamieszkuje 36 rodzin (łącznie 95 osób). Założenie projektu: stworzenie na wspólnej przestrzeni podwórzy wielorodzinnych budynków komunalnych małej infrastruktury ogrodowej umożliwi zwiększenie interakcji międzyludzkich, podejmowanie wspólnych inicjatyw związanych z dbaniem o wspólnie użytkowany teren, zagwarantuje warunki do kształtowania wzajemnego zaufania, a docelowo przyczyni się do aktywizacji społecznej i obywatelskiej. 36 rodzin (95 osób) mieszkańców budynków komunalnych.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 6	
	Wpływ na otoczenie: pozytywne oddziaływanie na mieszkańców-sąsiadów budynków komunalnych dzięki uporządkowanemu zagospodarowaniu podwórzy wielorodzinnych budynków komunalnych.
Szacunkowy koszt projektu	Razem: 113 400 zł 90% fundusze europejskie 5% dotacja z budżetu Miasta 5% środki własne ZGK w Wasilkowie Koszty szczegółowe (wyłącznie koszty materiałowe): 74 000 drewniane domki ogrodowe; 13 400 mini place zabaw; 7 200 donice ogrodowe; 18 800 płyty chodnikowe.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszaru rewitalizacji Integracja międzypokoleniowa Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 7	
Nazwa / tytuł projektu	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków komunalnych w Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Urząd Miejski w Wasilkowie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	ul. Białostocka nr-y: 9, 16, 18, 22/24, 30 ul. Wojtachowska nr-y: 5, 7, 14 ul. Grodzieńska nr-y: 6, 8, 8A ul. Dworna 23 ul. Rynek Kilińskiego 22 ul. Kościelna 15
Przewidywany okres realizacji projektu	Od lipca 2018 do listopada 2019
Strefa projektu	Środowiskowa Społeczna Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Cel projektu: zwiększenie energooszczędności 14 budynków komunalnych poprzez realizację działań termomodernizacyjnych (wymiana stolarki otworowej, docieplenie ścian). Uzasadnienie: budynki komunalne zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym to budynki sprzed II wojny światowej, charakteryzujące się wysokimi stratami ciepła (wysokimi parametrami przenikania ciepła)
Koncepcja projektu, zakres działań	Działania: docieplenie ścian 14 budynków komunalnych oraz wymiana stolarki otworowej. 42 rodziny (107 osób) mieszkańców budynków komunalnych. Wpływ na otoczenie: pozytywne oddziaływanie na mieszkańców centrum Wasilkowa (sąsiadów budynków komunalnych) dzięki

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 7	
	zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń powstających w wyniku spalania paliw w okresie grzewczym w budynkach komunalnych.
Szacunkowy koszt projektu	<p>Razem: 630 400 zł</p> <p>90% fundusze europejskie</p> <p>10% dotacja z budżetu Miasta</p> <p>Koszty szczegółowe:</p> <p>416 000 koszt materiałów docieplenia budynków (powierzchnia docieplana: 5200 m²)</p> <p>191 000 koszt robocizny</p> <p>23 400 koszt okien z montażem</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Pogrupa jakości powietrza</p> <p>Wzrost efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych</p> <p>Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw stałych</p> <p>Wzrost dochodów</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 8	
Nazwa / tytuł projektu	Przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	<p>Podmiot zgłaszający projekt:</p> <p>Urząd Miejski w Wasilkowie</p> <p>Podmiot realizujący projekt:</p> <p>Urząd Miejski w Wasilkowie</p>
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	<p>Gimnazjum im. ks. Wacława Rabczyńskiego</p> <p>Mickiewicza 2</p> <p>16-010 Wasilków</p>
Przewidywany okres realizacji projektu	Od kwietnia 2018 do września 2018
Strefa projektu	<p>Społeczna</p> <p>Przestrzenno-funkcjonalna</p>
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Nadrzędnym celem projektu jest utworzenie atrakcyjnego i ogólnodostępnego miejsca rekreacji dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, co jednocześnie przyczyni się do ograniczenia ryzyka występowania zjawisk patologicznych, szczególnie w młodszym pokoleniu.</p> <p>Pozostałe cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie rozwoju sportowego, • adaptacja terenu szkolnego, • stworzenie atrakcyjnego miejsca spotkań i integracji mieszkańców, • możliwość organizacji zawodów, rozgrywek, turniejów i innych pozaszkolnych zajęć sportowych, • rozwój usług sportowych,

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 8	
	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie aktywności społeczności lokalnej.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>W ramach projektu przewiduje się wykonanie boiska wielofunkcyjnego przeznaczonego głównie do gry w siatkówkę, piłkę ręczną oraz koszykówkę, a także bieżni i zeskoczn do skoku w dal.</p> <p>Zakres prac obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie nawierzchni i bieżni o nawierzchni syntetycznej wraz z podbudową oraz zeskoczn do skoku w dal, • zakup i montaż wyposażenia boisk, • montaż elementów małej architektury (kosze, ławki), • wykonanie oświetlenia całego kompleksu sportowego, • wykonanie ogrodzenia wokół boiska, • montaż piłkochwytów, • budowa niezbędnej infrastruktury technicznej (kanalizacja deszczowa, odwodnienie liniowe). <p>Utworzone boisko jest ogólnodostępne, a więc będzie posiadać szeroka grupę odbiorców, głównie dzieci i młodzież oraz pozostałe osoby lubiące aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu.</p>
Szacunkowy koszt projektu	1 207 843,37
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa stanu zdrowia mieszkańców</p> <p>Wzrost aktywności społecznej osób defaworyzowanych</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 9	
Nazwa / tytuł projektu	Budowa przystani kajakowej na rzece Supraśl w Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	<p>Podmiot zgłaszający projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie</p> <p>Podmiot realizujący projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie</p>
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	ul. Białostocka, Wasilków. Teren tak zwanego "Cypla". Działki Nr: 3688, 3689
Przewidywany okres realizacji projektu	Od kwietnia 2018 do września 2018
Strefa projektu	<p>Społeczna</p> <p>Przestrzenno-funkcjonalna</p>
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Głównym celem będzie poprawa oferty turystycznej gminy. Inwestycja będzie służyć nie tylko mieszkańcom Wasilkowa, ale także całej społeczności gminnej oraz turystom.</p> <p>Główne cele projektu:</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 9	
	<ul style="list-style-type: none"> wzrost atrakcyjności turystycznej terenu, zwiększenie liczby osób odwiedzających, zagospodarowanie terenu w pobliżu rzeki Supraśl, podniesienie funkcjonalności obszaru rewitalizacji, integracja mieszkańców poprzez aktywny wypoczynek, poprawa oferty spędzania wolnego czasu, skierowana do młodzieży, dorosłych oraz seniorów.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Adaptacja nabrzeża rzeki Supraśl obejmuje następujące czynności:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznaczenie odpowiedniego miejsca, w którym powstanie przystań kajakowa (wizja lokalna), prace projektowe, dostawa i montaż niezbędnego wyposażenia które umożliwi wodowanie kajaków oraz dostęp do MOK (miejsca odpoczynku kajakarzy) zlokalizowanego na „Cyplu” w Wasilkowie. <p>Projekt jest adresowany do wszystkich grup społecznych. Utworzenie przystani kajakowej podniesie poziom atrakcyjności terenu pod względem turystycznym, co przełoży się na efektywniejszą formę spędzania czasu wśród społeczności lokalnej.</p>
Szacunkowy koszt projektu	300 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa stanu zdrowia mieszkańców</p> <p>Wzrost aktywności dzieci i młodzieży</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 10	
Nazwa / tytuł projektu	Usprawnienie komunikacji w Wasilkowie: przebudowa skrzyżowań, realizacja budowy ulic, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot realizujący: Gmina Wasilków
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Centrum, ul. Białostocka, ul. Grodzieńska
Przewidywany okres realizacji projektu	2018/2019
Strefa projektu	<p>Społeczna</p> <p>Przestrzenno-funkcjonalna</p> <p>Gospodarcza</p> <p>Techniczna</p>
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Jednym z głównych celów rewitalizacji jest stworzenie takiej przestrzeni, która będzie przyjazna mieszkańcom, przestrzeni, z której będą w sposób ciągły korzystać, która usprawni komunikację pieszą, samochodową i rowerową.

	<p>Centrum miasta jest trudna do zidentyfikowania, nie tworzy spójnej i atrakcyjnej całości przestrzenno-funkcjonalnej ze względu na niską jakość przestrzeni publicznej i nieefektywne wykorzystanie lokalnych zasobów.</p> <p>Brak miejsc i placzków skupiających różne formy aktywności ludzkiej, ściągających zainteresowanie obserwatorów. Występuje zanieczyszczenie powietrza z uwagi na niejednorodny system ogrzewania, w tym węglem oraz duży ruch komunikacyjny.</p>
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>W projekcie główny nacisk położony jest na wyjątkową wartość przestrzeni w Centrum i jego najbliższym otoczeniu. Zostaną stworzone ścieżki rowerowe, oraz miejsca odpoczynku sprzyjająca mieszkańcom. Zaplanowano miejsce zieleni, z ławkami i fontanną, urozmaicone dużą ilością zieleni. Zmiana nastąpi też w sposobie oświetlenia ulic, z możliwością większego uwidocznienia zakątków miasta. W ramach projektu planuje się uatrakcyjnić podwórka i przestrzeni międzyblokowych poprzez przebudowę nawierzchni, oświetlenie, monitoring wizyjny, wykonanie kompozycji zieleni, tworzenie placów zabaw i miejsc rekreacji dla dzieci i dorosłych, wzbogacenie przestrzeni w elementy małej architektury oraz systemy informacji wizualnej.</p> <p>Główne kierunki działań skupiać się będą wokół: poprawy infrastruktury drogowej, co podniesie jakość życia mieszkańców, wzmocni działania na rzecz aktywizacji i spójności społecznej, a także poprawi wizerunek i sposób postrzegania obszaru objętego rewitalizacją.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na podniesienie jakości życia mieszkańców. Dzięki atrakcyjnie zagospodarowanej przestrzeni miejskiej powstanie możliwość spędzania wolnego czasu w przestrzeni śródmiejskiej, co pozytywnie wpłynie na integrację mieszkańców i wzmocni ich poczucie tożsamości z miejscem, które zamieszkują.</p> <p>Najmłodszym mieszkańcom obszaru udostępnienie atrakcyjnych placów zabaw da możliwość do kreatywnego i wszechstronnego rozwoju.</p>
Szacunkowy koszt projektu	4 000 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wzrost poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Wzrost funkcjonalności układu komunikacyjnego</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 11	
Nazwa / tytuł projektu	Wzrost kompetencji przedsiębiorców - negocjacje, komunikacja interpersonalna
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot realizujący: Gmina Wasilków
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Miasto Wasilków
Przewidywany okres realizacji projektu	2018-2020
Strefa projektu	Gospodarcza

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 11	
	Społeczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Nie
Koncepcja projektu, zakres działań	Organizacja targów, spotkań biznesowych oraz warsztatów zwiększy zainteresowanie potencjałem lokalnym obecnych i przyszłych przedsiębiorców. Odbiorcami efektów realizacji projektu będą głównie mieszkańcy - przedsiębiorcy miasta Wasilków, którzy czerpać będą bezpośrednio korzyści z rozwoju oferty biznesowej w mieście. Ponadto projekt skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Wasilków, którzy zamierzają rozwijać się pod kątem własnych działalności gospodarczych.
Szacunkowy koszt projektu	50 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost poziomu dochodów Wzrost postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 12	
Nazwa / tytuł projektu	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz pieszego przy Szkole Podstawowej na ul. Polnej.
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	ul. Polna w Wasilkowie
Przewidywany okres realizacji projektu	2018-2019
Strefa projektu	Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Rodzice przywożący i odbierający dzieci ze szkoły i przedszkola nie mają możliwości zatrzymania się/zaparkowania auta. Stwarza to zagrożenie kolizjami. W godzinach szczytu komunikacyjnego jest duży ruch drogowy, co powoduje ryzyko potrąceń pieszych na przejściach z uwagi na brak sygnalizacji świetlnej.
Koncepcja projektu, zakres działań	Utwardzenie nawierzchni, barierki z łańcuchami, sygnalizacja świetlna na przejściu dla pieszych lub osoba do przeprowadzania dzieci. Dzieci, młodzież, rodzice, osoby korzystające z okolicznych sklepów/ryneczku.
Szacunkowy koszt projektu	500 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego. Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 13	
Nazwa / tytuł projektu	Ścieżka ekologiczna dla pieszych i rowerzystów
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba fizyczna
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	MOAK Biblioteka Miejska
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	ul. Dworna, wydma za Wodociągami w kierunku Jaroszkówka
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Edukacyjny Turystyczny Rekreacyjny - aktywność ruchowa
Koncepcja projektu, zakres działań	Od ul. Dwornej most, kładka w kierunku wydmy, wydma oznakowana, aby jej nie niszczono. Ścieżka rowerowa do wydmy i do np. Nowodworc (brzegiem rzeki?). Ścieżka rowerowa do cypla i zalewu. Jazda w kółku jest popularna. Można organizować podchody historyczne przez MOAK. Mieszkańcy, turyści, uczniowie – ochrona wydmy, ciekawostka ekologiczno-przyrodnicza.
Szacunkowy koszt projektu	150 000
Prognostowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Popraw stanu zdrowia Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 14	
Nazwa / tytuł projektu	Gra planszowa "Mój Wasilków"
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba fizyczna
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	MOAK Biblioteka Miejska
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Biblioteka, szkoły
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Edukacyjny – poznanie małej ojczyzny, nauka przez ciekawe i aktywne metody edukacyjne Budowanie tożsamości mieszkańców miasta.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 14	
Koncepcja projektu, zakres działań	Opis najważniejszych miejsc Wasilkowa, plansza – mapa Wasilkowa, na mapę nakładamy obiekty i miejsca historyczne jako obrazki. Gra miejska cyklicznie przeprowadzana przez MOAK. Spotkania historyczne. Turnieje, gry w Bibliotece Miejskiej. Mieszkańcy, uczniowie szkół i przedszkoli, goście
Szacunkowy koszt projektu	30 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzmacnianie tożsamości lokalnej Wzrost kompetencji dzieci i młodzieży Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 15	
Nazwa / tytuł projektu	Historyczno-patriotyczne centrum Wasilkowa „Moja mała Ojczyzna”
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	MOAK
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Centrum Wasilkowa - rynek
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna Środowiskowa
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Edukacyjny Wypoczynkowy Rekreacyjny Patriotyczny – 3 V, 11 XI Aktywne zwiedzanie miasta
Koncepcja projektu, zakres działań	Skwer – park, nowe nasadzenia, zieleń dopilnowana przez ogrodnika, oświetlenie, ławeczki, alejki, monitoring, scena na uroczystości 3 V, 11 Xi, opisane miejsca historyczne, plac zabaw, fontanna, parkingi otaczające cały rynek, obniżone tylko o 3 cm, aby na uroczystości był cały plac do dyspozycji zgromadzonych. Ścieżka rowerowa historyczna, wypożyczalnia rowerów, może stacja BIKER.
Szacunkowy koszt projektu	3 000 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzmacnianie tożsamości lokalnej Wzrost poziomu integracji międzypokoleniowej Wzrost aktywności społecznej Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 16	
Nazwa / tytuł projektu	Oznakowanie informacyjne miasta
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba fizyczna
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	NIE
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Osoba fizyczna
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna Techniczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Promocja Wasilkowa, lepsza orientacja w obiektach i kierunkach. Informacja dla mieszkańców. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.
Koncepcja projektu, zakres działań	Oznakowanie: kierunków jazdy na rynku Kilińskiego – Centrum, Kuźnica, Nowodworce, Białystok w stronę zabytków – cmentarz, Święta Woda w stronę budynków - hotel, restauracja itp. Znaki estetyczne, czytelne, w miejscu widocznym: kierunek biblioteka, osiedle, szkoła... Znak informujący, że: na końcu ulicy jest rzeka – ul. Kościuszki skarpa i ostry zakręt nad rzeką - ul. Dworna, ul. Ciemna na wjeździe na most w Nowodworcach - ostry zakręt.
Szacunkowy koszt projektu	30 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego Wzrost osób korzystających z obiektów turystycznych i gastronomicznych Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 17	
Nazwa / tytuł projektu	Przewodnik turystyczny po Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba fizyczna
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Biblioteka MOAK
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Miasto Wasilków
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 17	
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Promocja historyczna i turystyczna Wasilkowa Edukacyjny
Koncepcja projektu, zakres działań	Przewodnik turystyczny po Wasilkowie wydany w dwóch językach - polskim i angielskim. Opisane ważne obiekty, także historycznie. Większe promowanie, propagowanie Muzeum Wsi Jurowce, Święta Woda, Izba Pamięci ks. Rabczyńskiego: stworzenie Izby Pamięci Wasilkowa nowe pocztówki z Wasilkowa (konkurs fotograficzny wśród mieszkańców na projekt pocztówki) biuletyny, broszury, ulotki z mapą i ważnymi obiektami, imprezami Mieszkańcy, turyści, uczniowie szkół – jako podstawowa książka z wiadomościami o Wasilkowie. Przystępna dla dzieci do nauki na temat: Wasilków moje miasto, moja mała ojczyzna.
Szacunkowy koszt projektu	50 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 18	
Nazwa / tytuł projektu	Plaża Miejska
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	MOAK
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Zalew rzeki Supraśl
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna Gospodarcza Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna Środowiskowa
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Wypoczynkowy Rekreacyjny Edukacyjny
Koncepcja projektu, zakres działań	Plaża piaskowa, boisko do siatkówki plażowej, plac zabaw, wieża widokowa, zjazd dla niepełnosprawnych do deptaku, deptak i ścieżka rowerowa wokół zalewu. Mostek-kładka przed tamą, mostek podwieszony pod mostem, aby zamknąć koło deptaku. Kładka pod mostem ze strony miasta, aby połączyć plażę przed blokami E. Plater. Wyjazd i zjazd z tej kładki dla niepełnosprawnych i wyjazd do ścieżki rowerowej miejskiej.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 18	
	Siłownia, pub-restauracja dla młodzieży. Parking płatny od ul. Jurowieckiej, aby były pieniądze na remonty plaży. Miejsce dla małej gastronomii. Brodzik lub boje dla dzieci niepełnowzrastających. Przystań kajakowa – spływ do Jurowiec.
Szacunkowy koszt projektu	3 000 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Poprawa dostępności dla osób niepełnosprawnych Wzrost przedsiębiorczości Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 19	
Nazwa / tytuł projektu	Park ul. Dworna
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba fizyczna / Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	MOAK Biblioteka Miejska
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Teren nad rzeką Supraśl od ul. Dwornej, dzika plaża
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna Gospodarcza Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna Środowiskowa
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Wypoczynkowy Rekreacyjny Edukacyjny
Koncepcja projektu, zakres działań	Aleжки, ławki, oświetlenie, monitoring. Górka do zjazdów na sankach, rolkach. Rośliny zadbane i dobrane do tej małej przestrzeni. Projekt adresowany do : mieszkańców, dzieci, które przychodzą na zajęcia przy ul. Dwornej 19, uczniowie SP, którzy przychodzą na lekcje do Straży Pożarnej. Wypoczynek po ciekawej lekcji lub część lekcji na terenie parku z ławeczkami.
Szacunkowy koszt projekt	200 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców. Poprawa jakości życia mieszkańców Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 20	
Nazwa / tytuł projektu	Park Miejski za szkołą podstawową Króla Zygmunta Augusta
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	MOAK Biblioteka Miejska
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Teren za SP, wyjazd za krzyżem przy ul. Kościelnej
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	Społeczna Gospodarcza Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna Środowiskowa
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Wypoczynkowy Rekreacyjny Edukacyjny
Koncepcja projektu, zakres działań	Oświetlenie, monitoring, siłownia, park duży z alejkami, ławkami, asfaltem dla rolkarzy, z budynkiem MOAK przy nim scena, fontanna, plac zabaw z górką do zjazdów na sankach, ścieżka ekologiczna, ciekawe rośliny, wjazd od ul. Kościelnej. Bardzo duży parking nie tylko kilka stanowisk, jak to teraz bywa. Przejście do ul. Łąkowej. O rośliny powinien dbać ogrodnik, a nie przypadek.
Szacunkowy koszt projektu	500 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców. Poprawa dostępności do urządzonych przestrzeni publicznych Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 21	
Nazwa / tytuł projektu	Stary-Nowy Rynek w Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot realizujący: Gmina Wasilków
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	NIE
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Centrum, obszar pomiędzy ulicami: Kościelną, Mickiewicza, Rynek Kilińskiego, z przecinającą go ul. Grodzieńską, Wasilków
Przewidywany okres realizacji projektu	2019-2021
Strefa projektu	Społeczna Gospodarcza Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna Środowiskowa Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na obszarze rewitalizacji. Wyznaczony w ramach projektu cel jest spójny z celami

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 21	
	<p>określonymi w ramach LPR, które zmierzają do wyeliminowania negatywnych zjawisk społecznych oraz przestrzenno – funkcjonalnych, w tym związanych ze złym stanem technicznym infrastruktury.</p> <p>Projekt jest spójny z określonymi w programie kierunkami działań, w tym z działaniem związanym z poprawą jakości i estetyki przestrzeni publicznej poprzez poprawę stanu technicznego obiektów mieszkaniowych, zabytkowych, zdegradowanych.</p>
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Obecny wygląd i zagospodarowanie Rynku w Wasilkowie nie stanowi atrakcyjnego miejsca zarówno z punktu widzenia mieszkańców, jak i turystów. Przestrzeń Rynku podzielona jest na teren wokół Gimnazjum i boiska przyszkolnego, wygrodzonego wysoką siatką, teren wokół cerkwi, wydzieloną wysokim ogrodzeniem, ulicę Białostocką, przecinającą ukośnie Rynek oraz 2 zadrzewione skwery. Nie sprzyja to ani odpoczynkowi mieszkańców, ani nie podkreśla atrakcyjności tego miejsca w centrum Wasilkowa.</p> <p>Głównym celem projektu jest aspekt:</p> <p>społeczny – zagospodarowanie obszaru Rynku w sposób sprzyjający rekreacji, organizacji imprez kulturalnych, gastronomicznych, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez wprowadzenie nowej infrastruktury oświetleniowej, nowej organizacji ruchu kołowego i pieszego; a także ożywienie opustoszałego śródmieścia, które utraciło swoją rolę jako centrum miasta; odnowa, ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego i naturalnego;</p> <p>gospodarczy - poprawy jakości i atrakcyjności życia społeczności lokalnej oraz przyciągnięcie turystów; pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców; rozszerzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej ,</p> <p>techniczny –wprowadzenie nowej infrastruktury;</p> <p>przestrzenno – funkcjonalny – stworzenie przyjaznej przestrzeni wokół zabytków położonych na i przy Rynku (cerkiew i kościół), poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych;</p> <p>środowiskowy - poprawa jakości życia mieszkańców i odtworzenie więzi społecznych.</p> <p>Realizacja projektu Stary-Nowy Rynek w Wasilkowie przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego, ponieważ:</p> <p>przyciągnie turystów, którym zaoferuje możliwość zapoznania się z historią miasta,</p> <p>zwiększy atrakcyjność inwestycyjną poprzez rozwój bazy do obsługi wydarzeń kulturalnych oraz rosnącej liczby turystów,</p> <p>zwiększy atrakcyjność Wasilkowa, jako miejsca do życia i osiedlania się, jednocześnie ograniczając migrację do Białegostoku,</p> <p>poprawi jakość i zwiększy dostępności do usług publicznych</p> <p>zwiększy integrację mieszkańców i pobudzi ich aktywność lokalną co przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa publicznego</p> <p>przyczyni się do włączenia społecznego osób wykluczonych, starszych i zagrożonych marginalizacją.</p> <p>Rozwój regionu i mieszkańców przyczyni się do zwiększenia</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 21	
	jakości życia. Wysoka jakość życia w ocenie mieszkańców ma ogromny wpływ na dalszy rozwój społeczny i gospodarczy. Duma i zadowolenie z miejsca zamieszkania są jednymi z czynników wpływających na poczucie tożsamości lokalnej, które to z kolei przekładają się na wysoką aktywność społeczną i zaangażowanie.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>W ramach projektu planowana jest taka organizacja przestrzeni, by podkreślić walory, znajdujących się przy Rynku zabytków, ale także odtworzyć jednorodność Rynku poprzez wykonanie nowej, jednolitej nawierzchni (posadzki), wprowadzenie nowych nasadzeń zieleni, montaż elementów małej architektury (ławki, oświetlenie, fontanna itp.), wyposażenie przestrzeni w przyłącza infrastrukturalne, umożliwiające organizację imprez kulturalnych, jarmarków regionalnych itp.</p> <p>Działania zaplanowane w ramach projektu przyczynią się do lepszej ochrony istniejącej tkanki miejskiej w sąsiedztwie Rynku i podniesienia jej wartości.</p> <p>Projekt przyczyni się również do poprawy dostępu do oferty kulturalnej osobom niepełnosprawnym. Chodzi tu głównie o osoby niepełnosprawne ruchowo, gdyż nowe rozwiązania komunikacyjne zostaną wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dostosowującymi np. przejścia dla pieszych do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, a poprzez usytuowane na Rynku instalacje, osoby te będą mogły aktywnie uczestniczyć w życiu kulturalnym miasta.</p> <p>Przyczyni się to do poprawy jakości i atrakcyjności życia społeczności lokalnej oraz turystów, uatrakcyjni formy spędzania wolnego czasu. Planowana inicjatywa wzmocni poczucie więzi i integracji z miejscem zamieszkania, a także przyczyni się do poczucia dumy i przynależności terytorialnej mieszkańców regionu.</p> <p>Przełoży się to na promocję walorów regionu, co z kolei przyczyni się do napływu turystów. Projekt pomimo swojego przeważającego infrastrukturalnego charakteru ma olbrzymie przełożenie na podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat kultury, historii i tradycji miejskiej w Wasilkowie.</p>
Szacunkowy koszt projektu	<p>6 000 000 zł</p> <p>Potencjalne źródła dofinansowania:</p> <p>Kredyty i pożyczki komercyjne</p> <p>Dofinansowanie inwestycji ze źródeł zewnętrznych, w tym środków UE: EFRR, Programy Współpracy Transgranicznej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa jakości życia</p> <p>Wzrost aktywności mieszkańców</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 22	
Nazwa / tytuł projektu	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych (Gimnazjum, Urząd Miejski, MOPS)

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 22	
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot realizujący Miasto Wasilków
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Budynek obecnego Gimnazjum – ul. Mickiewicza 2, 16-010 Wasilków Budynek Urzędu Miejskiego w Wasilkowie, ul. Białostocka 7, 16-010 Wasilków Siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Suprańska 2, 16-010 Wasilków
Przewidywany okres realizacji projektu	2018 - 2023
Strefa projektu	Społeczna Techniczna Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Istniejące obiekty użyteczności publicznej – obecne Gimnazjum, Urząd Miejski w Wasilkowie, budynek w którym mieści się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wybudowane zostały w latach 70-tych i 80-tych XX w. Ówczesne przepisy nie wymagały dostępności tych obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Poziom parteru ww. budynków znajduje się na znacznej wysokości w odniesieniu do poziomu terenu przy budynku, co stanowi barierę w dostępie dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Podobnie rozwiązania funkcjonalne ww. obiektów (rozmieszczenie pomieszczeń na różnych poziomach, bez zastosowania wind i pochylni), uniemożliwiają pełne korzystanie z nich przez osoby niepełnosprawne ruchowo oraz zatrudnienie w ww. instytucjach osób niepełnosprawnych.
Koncepcja projektu, zakres działań	Projekt zakłada dostosowanie obiektów do obowiązujących wymagań dostępności dla osób niepełnosprawnych poprzez: budowę pochylni, dźwigów zewnętrznych i wewnętrznych, przebudowę budynków w celu dostosowania wejść, szerokości korytarzy, przestrzeni manewrowych, węzłów sanitarnych, wyposażenie budynków w urządzenia umożliwiające korzystanie z nich przez osoby niepełnosprawne (wyposażenie np. pracowni w sprzęt dostosowany dla osób niepełnosprawnych, sprzęt elektroniczny np. komputery z dużą klawiaturą lub specjalistycznym oprogramowaniem itp.) Beneficjentami projektu będą wszyscy mieszkańcy Wasilkowa, w tym mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Projekt jest spójny z określonymi w programie kierunkami działań, w tym z działaniem związanym z poprawą jakości życia osób niepełnosprawnych oraz ich dostępem do życia społecznego poprzez dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do ich potrzeb. Zwiększy również szanse osób niepełnosprawnych na podjęcie pracy w instytucjach, mających siedziby w przebudowywanych obiektach.
Szacunkowy koszt projektu	3 000 000 zł Potencjalne źródła dofinansowania: Kredyty i pożyczki komercyjne Dofinansowanie inwestycji ze źródeł zewnętrznych, w tym środków UE: EFRR, Programy Współpracy Transgranicznej,

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 22	
	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa dostępności do obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Poprawa jakości życia</p> <p>Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 23	
Nazwa / tytuł projektu	Rzeka w mieście - Przestrzeń dla rodziny
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot realizujący: Miasto Wasilków
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Tereny położone na południowym i północnym brzegu rzeki Supraśl.
Przewidywany okres realizacji projektu	2019
Strefa projektu	Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Zagospodarowanie części terenów przy rzece Supraśl, przepływającej przez Wasilków zostało wykonane na przełomie lat 60-tych i 70-tych XX w. Od tamtego czasu nie przeprowadzono kompleksowego remontu ani przebudowy tych obiektów. W dużej części tereny nadrzeczne są niedostępne dla mieszkańców, zarośnięte przypadkowymi roślinami, samosiejkami. Taki stan rzeczy przyczynia się do tego, że rzeka tylko na niewielkim odcinku dostępna jest dla mieszkańców oraz turystów.</p> <p>Głównym celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości życia mieszkańców Wasilkowa poprzez zagospodarowanie terenów nadrzecznych, pełniących funkcje rekreacyjne, zdrowotne, ochronne i biologiczne.</p> <p>Przyczyny interwencji:</p> <p>niedostateczna dostępność rzeki i terenów nadrzecznych dla potrzeb mieszkańców miasta,</p> <p>brak odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego do organizowania spotkań rodzinnych i imprez plenerowych,</p> <p>niewielka ilość ogólnodostępnych miejsc rekreacji i wypoczynku,</p> <p>zdegradowana i nieatrakcyjna zieleń nadrzeczna,</p> <p>brak wystarczającego wyposażenia terenów nadrzecznych w ciągi komunikacyjne,</p> <p>nieprzystosowanie terenów do potrzeb mieszkańców, co wiąże się z ich ograniczonym użytkowaniem,</p> <p>uzależnienia, problemy społeczne, bezrobocie – „dzikie” tereny wykorzystywane są głównie przez osoby z problemami alkoholowymi,</p> <p>zły stan techniczny istniejących obiektów rekreacyjnych na terenach nadrzecznych,</p> <p>brak dostępności terenów na południowym brzegu rzeki Supraśl</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 23	
	<p>od strony centrum Wasilkowa – brak przejścia pieszego przez rzekę,</p> <p>brak ścieżek tematycznych podkreślających walory przyrodnicze terenów nadrzecznych w mieście,</p> <p>niedostateczne działania zmierzające do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców miasta.</p> <p>Realizacja zadania stanowi odpowiedź na wyżej wymienione problemy.</p>
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Projekt przyczyni się do wprowadzenia dla mieszkańców miasta dodatkowych funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych. Tereny nadrzeczne zostaną zagospodarowane. Planowana jest budowa ciągu pieszego i ścieżki rowerowej wzdłuż południowego brzegu rzeki Supraśl oraz kładki nad rzeką Supraśl w ciągu ulicy Dwornej, łączącej centrum miasta z terenami nadrzecznymi. Zostaną przebudowane istniejące obiekty rekreacyjne, a dostęp do rzeki Supraśl zostanie zwiększony poprzez budowę plaży z bezpośrednim dostępem do rzeki w kilku miejscach. Zostanie wybudowana przystań kajakowa. Wprowadzone zostaną rozwiązania korzystne dla ochrony przyrody w tym min. nasadzenia rodzimych traw i bylin, zamontowane zostaną budki lęgowe dla ptaków, karmniki. Zaplanowano również wkomponowanie miejsc przeznaczonych do spotkań rodzinnych: ławek, stolików, zewnętrznych grilli do wykorzystywania przez mieszkańców. Przewidziane jest również utworzenie ścieżki edukacyjnej, wykorzystującej występującą oraz nowo nasadzoną roślinność. W ramach projektu planowany jest montaż urządzeń siłowni zewnętrznej oraz placu zabaw dla dzieci. W ramach projektu zrealizowane zostaną przyłącza infrastrukturalne, umożliwiające lokalizację obiektów małej gastronomii np. foodtrucków. Planowany jest także montaż oświetlenia parkowego wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz uwypuklających walory towarzyszącej im zieleni, które zwiększy poziom bezpieczeństwa mieszkańców i turystów, korzystających z obiektów.</p> <p>Beneficjentami projektu będą wszyscy mieszkańcy Wasilkowa, w tym mieszkańcy obszaru rewitalizacji.</p> <p>Projekt jest spójny z określonymi w programie kierunkami działań, w tym z działaniem związanym z poprawą jakości życia osób zamieszkujących obszar objęty rewitalizacją. Realizacja projektu zwiększy turystyczną atrakcyjność miasta oraz zwiększy jego potencjał społeczny</p>
Szacunkowy koszt projektu	<p>6 000 000 zł</p> <p>Potencjalne źródła dofinansowania:</p> <p>Kredyty i pożyczki komercyjne</p> <p>Dofinansowanie inwestycji ze źródeł zewnętrznych, w tym środków UE: EFRR, Programy Współpracy Transgranicznej</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa jakości życia</p> <p>Wzrost aktywności społecznej mieszkańców</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 24	
Nazwa / tytuł projektu	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Wasilkowie – nadanie dla obiektu sportowego nowych funkcji zabezpieczających potrzeby społeczne osób zamieszkałych na terenie Gminy Wasilków, szczególnie na obszarze zdegradowanym
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Gmina Wasilków
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Projekt będzie realizowany we współpracy z komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi.
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Projekt będzie realizowany na terenie Stadionu Miejskiego w Wasilkowie położonego przy ul. Suprańskiej 21 (poza obszarem rewitalizacji).
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2017 r. do 2023 r.
Strefa projektu	Społeczna Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczności objętej terenem zdegradowanym pod kątem sprawności fizycznej. Stadion Miejski w Wasilkowie znajduje się poza obszarem rewitalizacji, ale bardzo mocno oddziałuje na jego obszar. Projekt ma na celu kreowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywność ruchową oraz edukacją, kształtowanie zdrowych nawyków, propagowanie życia bez uzależnień od alkoholu, narkotyków, gier komputerowych.</p> <p>Dorastająca młodzież narażona jest na wiele niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami. Nie wystarczająca infrastruktura sportowa dostępna nieodpłatnie dla młodzieży powoduje, że młodzi ludzie nie mają jak zagospodarować czasu wolnego. Stwarza to zagrożenie spędzania czasu w domu przed telewizorem lub komputerem albo z rówieśnikami „zabijając czas pod blokiem”. Osoby niepełnosprawne potrzebują zajęć sportowych do pełnej integracji ze społeczeństwem. Sport uczy samodyscypliny, kształtuje charakter, wpływa pozytywnie na rozwój fizyczny człowieka</p>
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Projekt polega na przebudowie obiektów sportowych znajdujących się na terenie Stadionu Miejskiego w Wasilkowie. Przebudowane zostaną korty tenisowe, boisko wielofunkcyjne, boiska piłkarskie oraz mała infrastruktura. Obiekty będą udostępnione również osobom niepełnosprawnym.</p> <p>Na zrewitalizowanym obiekcie prowadzone będą działania profilaktyczno-środowiskowe. W okresie letnim w ramach akcji „Lato w mieście” realizowane będą zajęcia i turnieje sportowe (zawody piłki nożnej, tenisa, koszykówki, siatkówki i inne) połączone z realizacją programu profilaktyki uzależnień. Ze względu na sąsiedztwo Ośrodka Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Wasilkowie (realizujący zadania OHP w zakresie wychowania, opieki, resocjalizacji, kształcenia i rynku pracy) zajęcia skierowane będą również do młodzieży z tego ośrodka.</p> <p>Uczestnicy tej akcji oraz rodzice wezmą udział w warsztatach profilaktyki uzależnień prowadzonych przez zatrudnionego pedagoga - profilaktyka. Dzieci i młodzież z terenu zdegradowanego korzystać będą ze znajdującej się na terenie</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 24	
	obiektu infrastruktury sportowej.
Szacunkowy koszt projektu	5 000 000 zł Planuje się pozyskanie dofinansowania z: EFRR, EFS, krajowych środków publicznych, środków prywatnych, środków z innych źródeł.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost aktywności dzieci i młodzieży Poprawa stanu zdrowia Integracja międzypokoleniowa Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 25	
Nazwa / tytuł projektu	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez instalację miejskiego systemu monitoringu wizyjnego w Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot zgłaszający projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie Podmiot realizujący projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Komisariat Policji w Wasilkowie ul. Dworna 4 16-010 Wasilków
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Projekt będzie realizowany na obszarze objętym programem rewitalizacji miasta Wasilków oraz na terenach sąsiadujących.
Przewidywany okres realizacji projektu	Od kwietnia 2018 do września 2018
Strefa projektu	Społeczna Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Monitoring wizyjny jest narzędziem prewencyjnym, które zwiększa szansę na wykrycie przestępstw i wykroczeń już w momencie ich popełniania. Główne cele monitoringu przestrzeni publicznej to: podniesienie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, obniżenie liczby aktów wandalizmu w rejonie objętym monitoringiem, działania prewencyjne, kontrola ruchu ulicznego, zmniejszenie przestępczości, możliwość gromadzenia materiałów dowodowych przeciwko osobom popełniającym wykroczenia i przestępstwa, zapobieganie próbom wyłudzenia odszkodowań komunikacyjnych.
Koncepcja projektu, zakres działań	Koncepcja projektu obejmuje założenie monitoringu wizyjnego na obszarze rewitalizacji, w którym występują: rejon o największym natężeniu ruchu drogowego, najczęściej uczęszczane ciągi komunikacji pieszej, skrzyżowania uliczne,

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 25	
	<p>przystanki komunikacji miejskiej</p> <p>instytucje publiczne,</p> <p>skwery, parki, place zabaw, miejsca rekreacyjne.</p> <p>Etap I – Burmistrz Wasilkowa wraz z przedstawicielami służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny w drodze wspólnych uzgodnień ustalają miejsca, które muszą być objęte monitoringiem wizyjnym (wizja lokalna) oraz wymaganą liczbę urządzeń monitorujących.</p> <p>Etap II - Dostawa, instalacja i uruchomienie systemu monitoringu wizyjnego:</p> <p>w wyznaczonych miejscach (etap I),</p> <p>w centrum pogładowym znajdującym się w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie,</p> <p>w centrum pogładowym znajdującym się na komisariacie policji w Wasilkowie.</p>
Szacunkowy koszt projektu	1 000 00
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wzrost poziomu bezpieczeństwa</p> <p>Poprawa jakości życia</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 26	
Nazwa / tytuł projektu	Centrum Wsparcia Społecznego
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Tak, z Miejskim Ośrodkiem Animacji Kultury w Wasilkowie, szkołami
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Budynek przy ulicy Dwornej 19 po rozbudowie i modernizacji
Przewidywany okres realizacji projektu	Od grudnia 2017 roku do listopada 2018 roku
Strefa projektu	społeczna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Celem projektu jest wsparcie rodzin, osób niepełnosprawnych, poprawa jakości życia, informacja o uprawnieniach, działania na rzecz wspierania osób i rodzin z problemem przemocy, wzmocnienie rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych.</p>
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Utworzenie Centrum Wsparcia Społecznego (zasoby lokalowe), zapewnienie środków na porady prawne, psychologiczne, na organizację warsztatów z zakresu problemów o największym nasileniu, na kampanie promujące integrację rodzin i wzorców spędzania wolnego czasu.</p> <p>Mieszkańcy Gminy, osoby objęte świadczeniami pomocy społecznej, osoby doświadczające problemów rodzinnych, osoby samotnie wychowujące dzieci.</p> <p>Odbiorcy będą miały wsparcie w radzeniu sobie z problemami, poznają swoje uprawnienia i ofertę instytucji powołanych do pomocy.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 26	
Szacunkowy koszt projektu	500 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost poziomu kompetencji w rodzinach wieloproblemowych Wzrost aktywności społecznej Poprawa jakości życia Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 27	
Nazwa / tytuł projektu	Stworzenie miejsca rekreacji nad zalewem
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Bulwary zalewu od ul. Jurowieckiej (pas zieleni)
Przewidywany okres realizacji projektu	Do 2018 roku
Strefa projektu	Społeczna Przestrzenno-funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	W związku z niską aktywnością społeczną, brakiem miejsc do siedzenia i integracji potrzeba utworzenia miejsca gdzie można by usiąść, swobodnie porozmawiać, poćwiczyć, zrelaksować się.
Koncepcja projektu, zakres działań	Stworzenie wiat do siedzenia zadaszonych, budowa siłowni na świeżym powietrzu, oświetlenia w tym miejscu.
Szacunkowy koszt projektu	150 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost aktywności społecznej Poprawa stanu zdrowia Poprawa jakości życia Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 28	
Nazwa / tytuł projektu	Odnawialne źródła energii przy zastosowaniu paneli fotowoltaicznych
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba prywatna
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	PGE i inni dostawcy energii w gminie Wasilków
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Obszar rewitalizacji <- 50% inwestycji Budynek Urzędu Miejskiego <- koniecznie Gmina Wasilków <- 50% inwestycji
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2021
Strefa projektu	Społeczna Techniczna

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 28	
	Środowiskowa
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Postrzeganie Gminy jako nowoczesnej. Zmniejszenie pośrednio zanieczyszczenia środowiska poprzez wykorzystanie źródeł odnawialnych.
Koncepcja projektu, zakres działań	Zebranie listy zainteresowanych. Kalkulacja/ wstępna wycena poprzez badanie rynku. Potrzebne wsparcie dla osób prywatnych i firm jak podpisywać umowy dot. odsprzedaży nadwyżki wytworzonej energii elektrycznej. Instalacja solarów, infrastruktury elektrycznej do punktu z licznikiem prądu, wymiana licznika zwykłego na dwustronnego (nie znam dokładnych pojęć, chyba chodzi o falownik)
Szacunkowy koszt projektu	2 000 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wzrost dochodów Poprawa efektywności energetycznej budynków Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 29	
Nazwa / tytuł projektu	Ograniczenie emisji spalin z domków jedno/wielorodzinnych
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba prywatna
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	PGNiG ew. inni dostawcy gazu ziemnego, jeśli tacy funkcjonują na terenie Gminy
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Gmina Wasilków ze szczególnym uwzględnieniem obszaru rewitalizowanego.
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2022
Strefa projektu	Środowiskowa Przestrzenno-funkcjnalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Zmniejszenie emisji spalin z kotłów i pieców starego typu (nieekologicznego). Gmina Wasilków składa się głównie z domków jedno i wielorodzinnych a szczególnie w obszarze rewitalizacyjnym. Do części budynków jest doprowadzony gaz ziemny, do innych można go doprowadzić. Przyłącza gazu należy uwzględnić w projekcie inwestycji, jak również wymianę kotłów. Przy braku możliwości doprowadzenia gazu ziemnego wymiana tradycyjnych kotłów CO na kotły ekologiczne.
Koncepcja projektu, zakres działań	Stworzenie listy zainteresowanych. Określić jaka część jest w obszarze rewitalizacyjnym a jaka w całości gminy. Przeprowadzenie badań rynku odnośnie potrzeb/prac jakie należy wykonać i na tej podstawie uzyskać wstępną wycenę za całą wartość/ ilość chętnych = wycena (szacunkowa) jednostki. Złożyć wnioski o dofinansowanie. Po uzyskaniu funduszy rozpiścić przetarg na wykonanie prac/

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 29	
	<p>inwestycji.</p> <p>Realizacja.</p> <p>Przeprowadzić rozmowy z dostawcą gazu lub inaczej: -> dostawca musi brać czynny udział w projekcie.</p> <p>Projekt bezpośrednio dotyczy właścicieli domków (w moim odczuciu ok. 80% mieszkańców Wasilkowa) i tam będzie jego realizacja.</p> <p>Pośrednio dotknie mieszkańców bloków, którzy często skarżą się na wydzielany dym czy też spaliny z domków.</p>
Szacunkowy koszt projektu	3 000 000
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Ograniczenie niskiej emisji</p> <p>Poprawa stanu powietrza</p> <p>Poprawa jakości życia</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 30	
Nazwa / tytuł projektu	Oczyszczenie i odmulenie kąpieliska strzeżonego w zalewie Wasilkowskim
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Osoba prywatna
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Zalew Wasilkowski, część kąpieliskowa.
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2019
Strefa projektu	<p>Społeczna</p> <p>Przestrzenno-funkcjonalna</p>
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Wasilków posiada strzeżone kąpielisko, które wymaga cyklicznego oczyszczania, odmulania i odnawiania. Aktualny stan jest b. słaby. Wchodząc do wody stąpa się po mule, który jest bardzo śliski, co jest bardzo niebezpieczne przy korzystaniu w zalewie przez dzieci i młodzież.</p> <p>Aktualnie osoby korzystające z wody wolą przenieść się na teren rzeki Supraśl, który jest niestrzeżony!!!</p>
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Badanie rynku.</p> <p>Wyłonienie firmy, która najpierw odmuli następnie oczyści kąpielisko w wodzie i na łądzie oraz je odnowi np. wymieni zapleśniałe drzewo, pomaluje, etc.</p>
Szacunkowy koszt projektu	500 000 zł
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa stanu zdrowia</p> <p>Poprawa jakości życia</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 31	
Nazwa / tytuł projektu	Przebudowa Urzędu Miejskiego w Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Podmiot zgłaszający projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie Podmiot realizujący projekt: Urząd Miejski w Wasilkowie
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Urząd Miejski Ul. Białostocka 7 16-010 Wasilków (nr działki ewidencyjnej: 3009/5, 3009/6, 2543, 3039/2)
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018r. do 2020 r.
Strefa projektu	Społeczna Techniczna Przestrzenno - funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Głównym celem projektu jest dostosowanie pomieszczeń Urzędu Miejskiego w Wasilkowie do współczesnych standardów oraz wprowadzenie nowych rozwiązań estetycznych. Realizacja przedsięwzięcia będzie przede wszystkim służyć wszystkim mieszkańcom, którzy odwiedzają Urząd w celu załatwienia spraw prywatnych. Ponadto realizacja przebudowy i rozbudowy wpłynie korzystnie na wizerunek Urzędu, jako jednego z najbardziej reprezentatywnych miejsc publicznych w Wasilkowie.</p> <p>Pozostałe cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie infrastruktury Urzędu Miejskiego do potrzeb osób niepełnosprawnych (windy, pochylnie, toalety, brak barier architektonicznych), - poprawa estetyki otoczenia, - wzrost atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni publicznej, - poprawa stanu technicznego budynku, - wzrost bezpieczeństwa interesantów i pracowników, - zwiększenie powierzchni użytkowej w Urzędzie, - wzrost komfortu interesantów podczas załatwiania spraw urzędowych, - poprawa warunków pracy urzędników.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Przedsięwzięcie polega na kompleksowej przebudowie Urzędu Gminy Wasilków. Zakres działań obejmuje przede wszystkim nadbudowę, rozbudowę, termomodernizację, renowację elewacji, remont wewnętrzny oraz adaptację nieużytkowej części poddasza w celu stworzenia dodatkowej powierzchni funkcjonalnej.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmuje kilka etapów, m.in. zagospodarowanie terenu oraz rozwiązania budowlane – wykonawcze wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbiórka i demontaż elementów kolidujących, - roboty budowlane (zmiana układu funkcjonalnego, rozbudowa,

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 31	
	nadbudowa, remont, wykończenie), - wymiana pokrycia dachowego, - instalacja kanalizacji sanitarnej, - instalacja kanalizacji deszczowej, - doziemna instalacja gazowa, - montaż instalacji elektrycznej i oświetlenia, - termomodernizacja i odnowa elewacji budynku, - zabezpieczenie obsługi osób niepełnosprawnych (windy, pochylnie, dostosowanie toalet), - montaż elementów małej architektury.
Szacunkowy koszt projektu	Szacunkowy koszt wynosi 5 782 353,2 zł.
Rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Poprawa dostępności dla osób niepełnosprawnych Poprawa jakości usług publicznych Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 32	
Nazwa / tytuł projektu	Dom kultury w Wasilkowie- przebudowa i rozbudowa
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Animacji Kultury, mieszkańcy, stowarzyszenia
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	W zakresie inwestycyjnym- nie; W zakresie kulturalno- edukacyjno- społecznym współpraca z: Wojewódzkim Ośrodkiem Animacji Kultury, Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Wasilkowskiej, Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Budynek po dawnym pawilonie GS, ul. Grodzieńska
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 2018 do 2023
Strefa projektu	Społeczna, przestrzenno- funkcjonalna
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	Potrzeba utworzenia domu kultury wynika z wyraźnie artykułowanego braku w zakresie infrastruktury kultury w Wasilkowie. Dom kultury będzie centrum życia kulturalnego i społecznego Wasilkowa, miejscem często odwiedzanym i wybieranym jako przestrzeń do spędzania wolnego czasu, otwartą dla mieszkańców miasta. Oferta domu kultury uwzględni potrzeby i oczekiwania mieszkańców miasta, zwłaszcza obszaru przeznaczonego do rewitalizacji, ponieważ znajduje się w tym obszarze. Placówka będzie nowoczesna, co w sposób

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 32	
	<p>zdecydowany wpłynie na poprawę estetyki przestrzennej centrum Wasilkowa.</p> <p>Potrzeba realizacji projektu- uzasadnienie.</p> <p>Miejski Ośrodek Animacji Kultury jest obok biblioteki publicznej jedną z dwóch instytucji kultury w gminie Wasilków. MOAK prowadzi działalność kulturalną w zakresie organizacji zajęć pozalekcyjnych o różnym charakterze- plastyczne, muzyczne, teatralne. Przy osrodku kultury działają zespoły folklorystyczne i koła zainteresowań.</p> <p>Obecnie MOAK dysponuje bardzo ograniczoną bazą lokalową- biuro znajduje się w pomieszczeniach wynajmowanych od Spółdzielni Mieszkaniowej; sala, w której odbywają się zajęcia i inne wydarzenia to zaadoptowana remiza strażacka. Pomieszczenia są niefunkcjonalne, nieatrakcyjne dla odbiorców.</p> <p>Budynek remizy strażackiej pełniący funkcję sali widowiskowej nie wygląda zachęcająco z zewnątrz. W środku również dawno nie było remontu.</p> <p>W związku ze zmieniającą się rzeczywistością i oczekiwaniami społecznymi oraz potrzebą upowszechniania kultury wśród osób z terenu objętego rewitalizacją, tj. odnowy w warstwie społecznej, konieczności budowania lokalnej tożsamości przewidziane są nowe funkcje ośrodka kultury, które będą zmierzały do rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>Istotną korzyścią dla mieszkańców będzie szerszy dostęp do kultury, budowa więzi społecznych i tożsamości kulturowej oraz poczucia własnej wartości.</p>
Koncepcja projektu, zakres działań	
Szacunkowy koszt projektu	2 500 000 zł
Prognostowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa dostępności do kultury</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 33	
Nazwa / tytuł projektu	Przebudowa kompleksu kortów tenisowych na stadionie miejskim w Wasilkowie
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	<p>Podmiot zgłaszający projekt:</p> <p>Urząd Miejski w Wasilkowie</p> <p>Podmiot realizujący projekt:</p> <p>Urząd Miejski w Wasilkowie</p>
Czy projekt będzie realizowany w	Nie

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 33	
partnerstwie	
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	<p>Stadion Miejski w Wasilkowie ul. Suprańska 21 16-010 Wasilków</p> <p>Teren stadionu miejskiego nie jest objęty programem rewitalizacji (działki o numerze ewidencyjnym: 3700, 3995 i częściowo działki nr 3996, 1071/28, 1066).</p>
Przewidywany okres realizacji projektu	Od 04.2018 – X.2018
Strefa projektu	<p>Społeczna</p> <p>Przestrzenno - funkcjonalna</p>
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Nadrzędnym celem projektu jest utworzenie atrakcyjnego i ogólnodostępnego miejsca rekreacji dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, co jednocześnie przyczyni się do ograniczenia ryzyka występowania zjawisk patologicznych, szczególnie w młodszym pokoleniu.</p> <p>Pozostałe cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie rozwoju sportowego, - możliwość organizacji turniejów tenisowych, - rozwój usług sportowych, - zwiększenie aktywności społeczności lokalnej, - kształtowanie nawyków prozdrowotnych, - stworzenie atrakcyjnego miejsca spotkań i integracji mieszkańców.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Zakres działań przebudowy kortów tenisowych obejmuje następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa trzech kortów tenisowych o nawierzchni z trawy syntetycznej wraz z drenażem i przyłączem do kanalizacji deszczowej, - wykonanie niezbędnej nawierzchni wraz z krawędziami oraz podbudowy, - wykonanie ogrodzenia wokół kortów, - montaż piłkochwyty i innych niezbędnych elementów technicznych, - zakup i montaż wyposażenia kortów, - zakup i montaż elementów małej infrastruktury (kosze, ławki), - rozbiórka zbędnych i kolidujących elementów uzbrojenia terenu, - budowa niezbędnej infrastruktury technicznej, - budowa drenażu i kanalizacji deszczowej - montaż oświetlenia wokół całego kompleksu kortów. <p>Ogólnodostępność utworzonych kortów tenisowych dotyczy szerokiej grupy odbiorców lokalnych, głównie dzieci i młodzieży oraz pozostałych osób lubiących aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu.</p>
Szacunkowy koszt projektu	Szacunkowe koszty realizacji wynoszą 1 166 432,38 zł

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 33	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa stanu zdrowia</p> <p>Aktywizacja dzieci i młodzieży</p> <p>Integracja międzypokoleniowa</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 34	
Nazwa / tytuł projektu	Przebudowa skrzyżowania ul. Kościelnej i ul. Polnej w Wasilkowie wraz z utworzeniem miejsc parkingowych
Podmiot zgłaszający i realizujący projekt	<p>Podmiot zgłaszający projekt:</p> <p>Urząd Miejski w Wasilkowie</p> <p>Podmiot realizujący projekt:</p> <p>Urząd Miejski w Wasilkowie</p>
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie	Nie
Lokalizacja projektu na terenie wyznaczonego obszaru do rewitalizacji	Skrzyżowanie ul. Kościelnej z ul. Polną oraz częściowo odcinki ww. dróg lokalnych w Wasilkowie
Przewidywany okres realizacji projektu	Od kwietnia 2018 r. do listopada 2018
Sfera projektu	<p>Społeczna</p> <p>Techniczna</p>
Cele projektu i uzasadnienie potrzeby realizacji projektu	<p>Głównym celem projektu jest przebudowa i modernizacja nawierzchni drogi wraz z wykonaniem dodatkowych miejsc parkingowych i niezbędnej infrastruktury technicznej na wyznaczonych drogach lokalnych, co znacznie poprawi bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców Wasilkowa oraz osób podróżujących.</p> <p>Pozostałe cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie bezpieczeństwa publicznego, - poprawa jakości infrastruktury drogowej, - podniesienie jakości życia mieszkańców korzystających z komunikacji drogowej, - likwidacja deficytu miejsc parkingowych, - podniesienie estetyki obszaru, - obniżenie ilości incydentów i wypadków drogowych, - wzrost mobilności mieszkańców, - poprawa dostępności do istniejących zabudowań położonych przy drodze.
Koncepcja projektu, zakres działań	<p>Zakres działań obejmuje przede wszystkim zadania budowlano - techniczne, które będą wykonane w wyznaczonych terminach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie koncepcji technicznej wraz ze sporządzeniem dokumentacji projektowej oraz uzyskanie niezbędnych pozwoleń,

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 34	
	<ul style="list-style-type: none"> - eliminacja zbędnych i kolidujących elementów uzbrojenia terenu, - wykonanie nawierzchni bitumicznej wraz z krawężnikami i kanalizacją deszczową, - utworzenie chodników, - budowa miejsc parkingowych, w tym miejsc dla niepełnosprawnych, - przebudowa przystanku autobusowego (zatoka postojowa, wiata), - montaż oświetlenia ulicznego oraz oznakowania drogowego, - montaż elementów małej architektury (kosze), - zagospodarowanie pobliskich terenów zieleni.
Szacunkowy koszt projektu	Szacunkowe koszty realizacji wynoszą 2 000 000 zł.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa bezpieczeństwa</p> <p>Sposób oceny: Ewaluacja programu w tym badania jakościowe i ilościowe.</p>

10.2. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z zapisami Wytycznych „charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową” jest elementem podstawowym programu rewitalizacji. Przedsięwzięcia uzupełniające to zgodnie z wytycznymi takie, „które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.” Jest to więc opis takich działań, które są niezbędne aby rewitalizacja w gminie się zadziała choć na etapie tworzenia programu nie zostały do końca doprecyzowane.

Poprawa bezpieczeństwa i ładu komunikacyjnego

Szeroko rozumiane kwestie bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji mogą wymagać, poza przedsięwzięciami znajdującymi się na liście podstawowej, również podjęcia działań zmierzających do poprawy funkcjonalności istniejących nieoptymalnych rozwiązań komunikacyjnych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji. Obecność szeregu obiektów infrastruktury społecznej i publicznej, silnie rozwinięta funkcja handlowa oraz kulturalna obszaru, przy jednoczesnej bardzo dużej intensywności zabudowy mieszkaniowej, w której dominują budynki wielorodzinne, sprawia, że kwestie uporządkowania polityki parkingowej, wprowadzenia bezpiecznych dla użytkowników rozwiązań komunikacyjnych, uspokojenia ruchu i jego reorganizacji będą stanowić niezwykle cenne uzupełnienie przedsięwzięć z listy podstawowej. W rezultacie, poza poprawą bezpieczeństwa wszystkich użytkowników dróg nastąpi również wzrost funkcjonalności przestrzeni miejskiej oraz ograniczenie negatywnych efektów wzmożonego ruchu samochodowego na obszarze rewitalizacji.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest

W ramach prac nad pogłębioną diagnozą stwierdzono występowanie na obszarze rewitalizacji znacznych ilości wyrobów azbestowych. Taka sytuacja stwarza potencjalne zagrożenie dla stanu zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz jego użytkowników. W ramach planowanej interwencji podstawowym działaniem, które powinno nastąpić jest zmiana priorytetyzacji przy usuwaniu azbestu oraz podjęciu działań zmierzających do ich usunięcia.

Kultura dla rewitalizacji

Działania z zakresu szeroko pojętej kultury stanowią jeden z podstawowych elementów pracy z mieszkańcami rewitalizowanych obszarów. Różnego rodzaju animacje kulturalne, happeningi, eventy itp. stanowią często jeden z pierwszych kroków na drodze do włączania mieszkańców w procesy rewitalizacji. Działania kulturalne powinny zatem stanowić elementarny składnik dużej części działań rewitalizacyjnych.

Poprawa jakości usług publicznych

Duże natężenie zjawiska niepełnosprawności oraz starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji wymaga podjęcia działań, które trudno było w pełni rozpoznać na etapie sporządzania programu. Jednym z podstawowych działań z zakresu poprawy świadczonych dla mieszkańców usług publicznych powinny być kwestie związane z likwidacją barier

architektonicznych oraz udogodnieniami w obsłudze osób niepełnosprawnych np. niedowidzących, niedosłyszących i in.

Ze względu na obecność budynków, w których zlokalizowane są instytucje publiczne również poza obszarem rewitalizacji w ramach działania tego dopuszcza się również możliwość przeprowadzenia działań poza obszarem rewitalizacji.

11. STRUKTURA ZARZĄDZANIA

Za wdrażanie i monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków odpowiedzialny jest Burmistrz Gminy Wasilków we współpracy z:

1. Radą Miasta.
2. Urzędem Miejskim.
3. Grupą ds. Rewitalizacji – powołaną Zarządzeniem Burmistrza Wasilkowa.
4. Miejskimi jednostkami organizacyjnymi (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, oraz instytucje edukacyjne, które podlegają Burmistrzowi Wasilkowa),
5. Radą Działalności Pożytku Publicznego,
6. Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zaprezentowany poniżej system zarządzania zapewni sprawne wykorzystanie LPR jako programu pozwalającego na koordynację procesu rewitalizacji, jednocześnie zapewniając wysoki poziom partycypacji społecznej w procesie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji.

Na system wdrażania i monitorowania składają się:

1. Opis struktury zarządzania LPR.
2. System oceny i ewaluacji LPR.
3. System upowszechniania LPR.

11.1. Opis struktury zarządzania i wdrażania LPR

Realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków powierza się Burmistrzowi Miasta.

Operatorem rewitalizacji będzie wskazany pracownik Urzędu Miejskiego w Wasilkowie.

Ze względu na realizację przedsięwzięć o charakterze majątkowym (w tym inwestycyjnym) Operator rewitalizacji będzie współpracował z Wydziałem Finansowym. W zależności od rodzaju spraw w proces zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wasilków zostaną włączone inne Wydziały Urzędu Miejskiego. W tym celu zarządzanie programem realizowane będzie w ramach zadań poszczególnych pracowników.

Z punktu widzenia wdrażania niektórych projektów zawartych w LPR Gminy Wasilków bardzo ważną rolę odgrywać będą jednostki organizacyjne miasta, takie jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz instytucje edukacyjne.

W przypadku większych zadań inwestycyjnych Burmistrz Miasta może powoływać zespoły zadaniowe, w skład których będą wchodzić przedstawiciele poszczególnych komórek odpowiedzialnych za cząstkowe funkcje zarządzania projektem.

Realizacja zaplanowanych w LPR działań jest wielowątkowa. Dotyczy ona nie tylko przedsięwzięć bieżących, ale również przedsięwzięć o charakterze majątkowym. W przypadku

ostatnio wymienionych przedsięwzięć, których całkowita wartość jest bardzo duża, jednym z elementów procesu ich realizacji jest przygotowanie dokumentacji technicznej, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, przeprowadzenie postępowania przetargowego, wykonanie, kontrola i nadzór nad robotami, zarządzanie przepływem dofinansowania, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy. Jest to proces na tyle złożony, że efektywniejsze może okazać się powołanie ww. zespołów.

Realizacja przedsięwzięć zgłoszonych do LPR przez jednostki zewnętrzne tj. przedsiębiorców lub organizacje pozarządowe w całości należy do wnioskodawców projektów.

Podobnie jak w całym procesie tworzenia LPR również podczas wdrażania istotnym elementem jest zastosowanie mechanizmów uspołecznienia procesu rewitalizacji. Mając na uwadze szeroki i międzysektorowy charakter planowanych działań, niezbędne jest nawiązanie współpracy ze społecznością lokalną aby skutecznie zmieniać obszar rewitalizacji. W związku z aktywnym uczestnictwem organizacji pozarządowych oraz mieszkańców zakłada się wykorzystanie mechanizmów związanych z kontrolą obywatelską i współdecydowaniem.

Aktywności te obejmują:

- Akcje informacyjno-promocyjne z wykorzystaniem strony internetowej,
- Przygotowanie publikacji w prasie lokalnej i współpracę z mediami,
- Współudział i uczestnictwo w organizowanych przez mieszkańców, NGO, i inne podmioty wydarzeniach,
- Prowadzenie ankiet internetowych, poprzez stronę internetową, oceniających podejmowane działania i umożliwiające zgłoszenie nowych propozycji działań rewitalizacyjnych.

Tak prowadzone działania zapewnią przejrzystość procesu odnowy, rzeczywistą kontrolę obywatelską oraz umożliwią wpływ na kształt zaplanowanych procesów rewitalizacyjnych w mieście.

11.2. Koszty zarządzania

Szacunkowe koszty zarządzania w perspektywie 6 lat funkcjonowania Programu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11.2.1. Koszty zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wasilków w latach 2017-2023.

Działania	Ilość	Jednostka	Cena jednostkowa		Razem brutto
			Netto	Brutto	zł
Ocena stopnia wykonania LPR	1	szt.	15000	18450	18450
Spotkania Grupy ds. Rewitalizacji	24	szt.	100	100	2400
Wyjazdy studialne/edukacyjne członków Grupy	2	szt.	2000	2000	4000
Działania marketingowo-edukacyjne w tym:					0
Ulotki / broszury edukacyjno-informacyjne, infografiki itp.	3	3000 szt.	1000	1230	3690
Wynagrodzenie Operatora Rewitalizacji	72	miesiące		3000	216000
Inne (rezerwa)	b.d.	b.d.	10000	12300	12300
Suma					256840

Źródło: opracowanie własne.

12. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

12.1. Procedura prowadzenia monitoringu i ewaluacji oraz weryfikacji i oceny postępów realizacji Programu

Podstawą dobrze prowadzonego zarządzania projektem jest właściwie zaplanowany i sprawnie funkcjonujący monitoring. Głównym celem monitoringu jest weryfikacja skuteczności działań ujętych w dokumencie. Monitoring w miarę możliwości powinien być prowadzony w sposób ciągły. Takie działanie zapewni możliwie szybką reakcję na zmiany w otoczeniu programu oraz dodatkowo zwiększy efektywność polityk publicznych.

System monitoringu będzie obejmował nadzór nad poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz kontrolę realizacji całego Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków.

Operator rewitalizacji zbiera informacje o zrealizowanych w danym roku kalendarzowym projektach. Sporządza raport zawierający opis realizowanych zadań wynikających z zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków, w szczególności: okres realizacji przedsięwzięcia, opis przedsięwzięcia, cele, podjęte działania, wartość przedsięwzięcia oraz źródła finansowania a także wskaźniki wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków jakie zostały osiągnięte zgodnie z celami przedsięwzięcia. Następnie raport przekazywany jest Burmistrzowi do zatwierdzenia. Zatwierdzony raport Burmistrz przekazuje Radzie Miejskiej. Szczegółowe regulacje dotyczące terminów i cezur czasowych realizacji powyższej procedury określa Burmistrz na podstawie zarządzenia.

12.2. Wskaźniki monitorowania

W tabeli 14.1. zaprezentowano wskaźniki monitorowania postępu realizacji LPR. Ich wartości powinny być badane raz w roku. Są to bowiem informacje odniesione do wskaźników rezultatu, a więc efektów realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w dokumencie. Wskaźniki zostały tak wybrane aby jak najpełniej oddawały ocenę osiągnięcia celów programu, a nie produktów poszczególnych projektów. Podejście takie narzucone jest przez charakter rewitalizacji. Ten zaś nakazuje osiągnięcie zmiany we wszystkich kryzysowych sferach na obszarze rewitalizacji.

Wybór wskaźników skupił się przede wszystkim na zapewnieniu adekwatnych mierników poszczególnych celów strategicznych. Zaproponowana poniżej lista nie stanowi katalogu zamkniętego i może być modyfikowana w reakcji na zmiany zachodzące w otoczeniu np. dostosowywana do wymogów monitorowania wskaźników dla RPOWP wymaganych przez IZ czy też sprawozdawczości GUS dotyczącej rewitalizacji w gminach.

Tabela 12.2.1. Wskaźniki monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków.

L.p.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość początkowa wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika
1.	Wzrost poziomu i jakości życia poprzez wzmocnienie kapitału społecznego	Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie MOPS na 1 TYS. mieszkańców	85,9	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-5%
2.	Poprawa warunków dla powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	142,0	Główny Urząd Statystyczny	+5%
3.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu	Liczba osób bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	7,1	Powiatowy Urząd Pracy	-5%
4.	Modernizacja i rozbudowa istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej	Liczba obiektów infrastruktury, w których poprawiono funkcjonalność	-	Urząd Miejski	5

Źródło: opracowanie własne.

12.3. Ocena stopnia realizacji i aktualności Programu

Ewaluacja winna odbyć się dwukrotnie: w trakcie realizacji programu oraz na zakończenie. Jej celem jest rozliczenie wyników prac związanych z Programem. Zasadnicza ocena efektów prowadzonych działań rewitalizacyjnych powinna odbywać się w cyklu 3 letnim. Ze względu na charakter procesów rewitalizacji, trudno bowiem oczekiwać, że jej efekty w którejkolwiek ze sfer, będą zauważalne w krótszym okresie czasu. Należy przy tym pamiętać, że część efektów, w szczególności dotyczących realizacji programu w sferze społecznej może być zauważalna w jeszcze dłuższej perspektywie, a więc nawet kilkunastoletniej.

Przeprowadzenie oceny stopnia realizacji programu (ewaluacja) będzie zadaniem operatora rewitalizacji. Ewaluacja obejmie ocenę prowadzonych na obszarze rewitalizacji działań wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji. W ramach ewaluacji przeprowadzane będą następujące czynności:

1. Kierownik referatu merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej, odpowiedzialny za realizację danego zadania zapisanego w LPR, sporządza sprawozdanie z realizacji w formie karty zadań i ankiety ewaluacyjnej tego zadania, uwzględniające w szczególności poziom osiągnięcia zakładanych wskaźników realizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływanie na mieszkańców obszaru rewitalizacji.
2. Wypełnioną kartę zadania i ankietę ewaluacyjną za ubiegły rok kierownik referatu merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej przekazuje do operatora w cyklu trzyletnim.
3. Operator w ramach uspołeczniania procesu rewitalizacji przeprowadza badanie przy pomocy ankiety ewaluacyjnej wśród podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki miejskie).
4. Operator sprawdza wypełnione karty zadań i ankiety ewaluacyjne pod względem kompletności informacji i w przypadku stwierdzenia uchybień, odsyła ją do właściwego kierownika referatu lub kierownika jednostki organizacyjnej w celu naniesienia poprawek. Poprawnie wypełnione ankiety ewaluacyjne zostają skompletowane i poddane analizie.

5. Operator na podstawie informacji zawartych w kartach zadań i ankietach ewaluacyjnych przygotowuje zbiorczy raport, który w cyklu trzyletnim przekazuje do Burmistrza.
6. Burmistrz zatwierdza raport i przekazuje do zaopiniowania Grupie ds. Rewitalizacji. Raport będzie stanowił podstawę sformułowania zaleceń na kolejne lata wdrażania LPR.
7. Wraz z opinią Grupy ds. Rewitalizacji Burmistrz przekazuje raport Radzie Miejskiej.

12.4. Uspołecznienie monitoringu, ewaluacji oraz wdrażania aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Elementem systemu wdrażania jest także całość działań związanych z tematyką działań komunikacji społecznej w zakresie zarówno zamierzeń programu, procesu jego wdrażania oraz podsumowania jego efektów. Cele takich działań są różne na różnych etapach wdrażania programu.

Podjęmowane działania promocyjne i informacyjne obejmą wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji w szczególności: mieszkańców miasta, mieszkańców obszaru rewitalizacji (ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, seniorów, osób bezrobotnych itp.), lokalnych przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe.

Podjęte działania dotyczące promocji i upowszechniania wiedzy o LPR polegać będą m.in. na:

1. Umieszczeniu na stronie internetowej Urzędu Miejskiego – Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków;
2. Publikacji informacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego o realizowanych zadaniach w ramach LPR;
3. Publikacji informacji o przebiegu realizacji oraz wnioskach z monitorowania LPR w prasie lokalnej;
4. Przeprowadzeniu badań, w tym badania przy pomocy ankiety ewaluacyjnej wśród podmiotów prywatnych i publicznych;
5. Stworzeniu i rozpowszechnieniu wśród interesariuszy ulotek, broszur i innych materiałów promujących i podsumowujących działania w ramach programu.

13. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Integracja działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapewniona zostanie poprzez wykorzystanie następujących mechanizmów w obrębie LPR. Są to:

1. Kompleksowość programu.
2. Koncentracja programu rewitalizacji.
3. Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

13.1. Kompleksowość programu

Proces rewitalizacji jest niezwykle złożony dlatego wielowymiarowy charakter planowanego wsparcia jest jego immanentną cechą. Rewitalizacja w swej idei zakłada bowiem interwencję w różnych sferach (wymiarach) miasta. Koniecznym jest zatem, aby była realizowana poprzez szeroki wachlarz powiązanych ze sobą w logiczną całość działań. Dlatego też Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wasilków obejmuje swoim zakresem interwencję we wszystkich podstawowych aspektach tj. zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej jak również środowiskowej uwzględniając szereg różnych źródeł finansowania. To (kompleksowość planowanego wsparcia) zapewni pojawienie się efektu synergii, co w konsekwencji doprowadzi do osiągnięcia jak najwyższej efektywności przeprowadzonego wsparcia.

13.2. Koncentracja programu rewitalizacji

Rewitalizacja ze swej natury zakłada ograniczenie się do obszarów szczególnie wymagających wsparcia, które jednocześnie pełnią istotną rolę z punktu widzenia procesów rozwojowych miasta. W przypadku LPR Gminy Wasilków mechanizm koncentracji zapewniono:

1. Na poziomie części diagnostycznej tj. analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego – poprzez rygorystyczne przyjęcie progu natężenia zdecydowanej większości spośród analizowanych wskaźników na poziomie wyraźnie przekraczającym wartość dla całego miasta. Obszar zdegradowany i rewitalizacji obejmuje obszar o szczególnie wysokiej koncentracji zjawisk kryzysowych.
2. Ograniczenie wielkości obszaru rewitalizacji poniżej określonych w Wytycznych progów dotyczących maksymalnego udziału w:
 - a. Powierzchni gminy (20%). Obszar rewitalizacji objął 0,9% powierzchni Gminy Wasilków.
 - b. Liczbie ludności (30%). Obszar rewitalizacji zamieszkiwany był przez 15,9% ogółu liczby mieszkańców Gminy Wasilków.
3. W części dotyczącej planowanych działań poprzez skupienie ich na obszarze rewitalizacji. Zaplanowano wsparcie z zakresu rewitalizacji w ramach LPR projektów zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji, służących jednak realizacji celów wynikających z programu.

13.3. Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wymogiem koniecznym jest zapewnienie komplementarności projektów (a także szerzej: przedsięwzięć) w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to następujących typów komplementarności:

1. Problemowej.
2. Proceduralno-instytucjonalnej.
3. Międzyokresowej.
4. Źródeł finansowania.
5. Przestrzennej.

13.3.1. Komplementarność problemowa

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w ramach LPR swym zasięgiem tematycznym obejmują wszystkie sfery, w wyniku czego oddziaływać będą na wszystkie aspekty rozwoju obszaru rewitalizacji. Zaplanowana paleta działań będzie się uzupełniała, z punktu widzenia poszczególnych wymiarów obszaru, co pozwoli uniknąć fragmentacji działań zawartych w programie.

Zapewnieniu odpowiedniego poziomu powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach a w konsekwencji lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań będą służyły również:

1. Działalność Grupy ds. Rewitalizacji.
2. Koordynacja całości zaplanowanej interwencji na poziomie Urzędu Miejskiego przez wyznaczoną osobę.

Tabela 13.3.1. Macierz logiczna interwencji rewitalizacyjnej w Gminie Wasilków.

L.p.	Negatywne zjawisko (problem)	Cel operacyjny	Kierunek działania	Przedsięwzięcie
1.	Demografia	Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Aktywizacja przez sport i rekreację	Centrum promocji kompetencji seniorów Wasilkowa; Przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Wasilkowie; Ścieżka ekologiczna dla pieszych i rowerzystów; Modernizacja Stadionu Miejskiego w Wasilkowie – nadanie dla obiektu sportowego nowych funkcji zabezpieczających potrzeby społeczne osób zamieszkających na terenie Gminy Wasilków, szczególnie na obszarze zdegradowanym; Centrum Wsparcia Społecznego; Budowa przystani kajakowej na rzece Supraśl w Wasilkowie
2.	Ubóstwo	Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wychodzenie z ubóstwa poprzez aktywizację zawodową; Rozwój ekonomii społecznej	Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości; Podnoszenie kwalifikacji
3.	Zdrowie	Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wsparcie osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych; Aktywizacja przez sport i rekreację	Przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Wasilkowie; Budowa przystani kajakowej na rzece Supraśl w Wasilkowie; Ścieżka ekologiczna dla pieszych i rowerzystów; Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych (Gimnazjum, Urząd Miejski, MOPS); Modernizacja Stadionu Miejskiego w Wasilkowie – nadanie dla obiektu sportowego nowych funkcji zabezpieczających potrzeby społeczne osób zamieszkających na terenie Gminy Wasilków, szczególnie na obszarze zdegradowanym; Centrum Wsparcia Społecznego; Budowa przystani kajakowej na rzece Supraśl w Wasilkowie
4.	Przemoc w rodzinie	Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wsparcie rodzin wieloprogowych; Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży poprzez podnoszenie kompetencji	Kampania informacyjna dotycząca przemocy w rodzinie
5.	Bezpieczeństwo	Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Poprawa stanu bezpieczeństwa	Usprawnienie komunikacji w Wasilkowie: przebudowa skrzyżowań, realizacja budowy ulic, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców; Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz pieszego przy Szkole Podstawowej na ul. Polnej.; Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez instalację miejskiego systemu monitoringu wizyjnego w Wasilkowie
6.	Problemy alkoholowe	Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wsparcie rodzin wieloprogowych; Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży poprzez podnoszenie kompetencji	Akademia Małego Geniusza; Podnoszenie kwalifikacji; Dom kultury w Wasilkowie- przebudowa i rozbudowa
7.	Bezrobocie	Poprawa warunków dla powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych	Wychodzenie z ubóstwa poprzez aktywizację zawodową; Rozwój ekonomii społecznej	Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości; Czym zająć zwiększających przedsiębiorczość (negocjacje, komunikacja interpersonalna);
8.	Edukacja	Zwiększenie spójności społecznej poprzez wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży poprzez podnoszenie kompetencji	Akademia Małego Geniusza; Przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Wasilkowie; Ścieżka ekologiczna dla pieszych i rowerzystów; Gra planszowa "Mój Wasilków"; Modernizacja Stadionu Miejskiego w Wasilkowie – nadanie dla obiektu sportowego nowych funkcji zabezpieczających potrzeby społeczne osób zamieszkających na terenie Gminy Wasilków, szczególnie na obszarze zdegradowanym; Dom kultury w Wasilkowie- przebudowa i rozbudowa; Budowa przystani kajakowej na rzece Supraśl w Wasilkowie
9.	Niskie dochody	Poprawa warunków dla powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych	Budowa i rozwój postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców; Rozwój ekonomii społecznej	Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości
10.	Lokale komunalne	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i rozwój	Modernizacja zasobu mieszkaniowego; Modernizacja i rozwój infrastruktury sieciowej	Wzmocnienie integracji społecznej mieszkańców budynków komunalnych; Termomodernizacja wielorodzinnych budynków komunalnych w Wasilkowie;

		infrastruktury		
11.	Niska jakość lub brak urządzonych przestrzeni publicznych	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i rozwój infrastruktury	Modernizacja istniejących oraz utworzenie nowych przestrzeni publicznych i półpublicznych.	Oczyszczenie i odmulenie kąpieliska strzeżonego w zalewie Wasilkowskim; Stworzenie miejsca rekreacji nad zalewem; Rzeka w mieście - Przestrzeń dla rodziny; Stary-Nowy Rynek w Wasilkowie; Park Miejski za szkołą podstawową Króla Zygmunta Augusta; Park ul. Dworna; Plaża Miejska; Historyczno-patriotyczne centrum Wasilkowa „Moja mała Ojczyzna”;
12.	Zły stan powietrza	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez modernizację i rozwój infrastruktury	Poprawa jakości powietrza	Odnawialne źródła energii przy zastosowaniu paneli fotowoltaicznych; Ograniczenie emisji spalin z domków jedno/wielorodzinnych

Źródło: opracowanie własne.

13.3.2. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Ten wymiar komplementarności zostanie zapewniony poprzez 2 podstawowe typy działań:

1. Zaplanowaną strukturę zarządzania LPR Gminy Wasilków.

Opis struktury zarządzania programem wraz z określeniem szacunkowych jego kosztów został przedstawiony w Rozdziale 14. Wyznaczenie w UM jednostki (stanowiska), która będzie koordynować i monitorować procesy rewitalizacji przy bezpośrednim powiązaniu z najwyższym szczeblem decyzyjności tj. władz miasta, pozwoli na efektywne i skuteczne wdrażanie programu.

2. Zgodność z dokumentami strategicznymi i operacyjnymi miasta.

LPR, co przedstawiono w Rozdziale 8 w bardzo wyraźny sposób wpisuje się w dokumenty strategiczne miasta takie jak:

- Strategia rozwoju miasta.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych.

Ponadto, działania w nim zaplanowane współgrają z celami działań zapisanymi również w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej.

Dodatkowym elementem, wzmacniającym tego rodzaju komplementarność jest także postulowane wykorzystanie części diagnostycznej służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w trakcie prac nad aktualizacją dokumentów strategicznych i operacyjnych miasta.

13.3.3. Komplementarność międzyokresowa

Sytuacja miast województwa podlaskiego, jest w skali kraju o tyle specyficzna, że w poprzedniej perspektywie finansowej, w RPOWP 2007-2013 brak było działań skierowanych bezpośrednio na działania rewitalizacyjne. Pojedyncze miasta województwa podjęły co prawda trud opracowania i realizacji własnych programów rewitalizacji. Na terenie Gminy Wasilków były co prawda realizowane przedsięwzięcia, które mogłyby składać się na proces rewitalizacji, niemniej jednak brak ich koordynacji oraz kompleksowości nie pozwala zakwalifikować ich jako takich.

13.3.4. Komplementarność źródeł finansowania

Ten element programu rewitalizacji zostanie zapewniony poprzez łączenie finansowania pochodzącego z różnych źródeł w tym m.in.:

1. EFRR, EFS i FS.
2. Prywatnych, w tym m.in.:
 - a. Wspólnot mieszkaniowych.
3. Środków własnych miasta w postaci:
 - a. Budżetu Obywatelskiego,
 - b. Program Współpracy Gminy Wasilków z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Działającymi w Sferze Pożytku Publicznego,

c. Środków na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

4. Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
5. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
6. Ministerstwa Sportu i Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej.
7. NFOŚiGW.
8. Banku Gospodarstwa Krajowego.

13.3.5. Komplementarność przestrzenna

Działania rewitalizacyjne zaplanowane w LPR koncentrują się w kluczowym dla rozwoju gminy częściach obszaru rewitalizacji. Poszczególne projekty rewitalizacyjne będą się wzajemnie dopełniały przestrzennie. Zwiększy to prawdopodobieństwo wystąpienia efektów synergii. Jednocześnie poprzez wysoki stopień powiązania z dokumentami strategicznymi miasta zapewnione zostają powiązania z innymi przedsięwzięciami, których realizacja odbywa się w różnych wymiarach miasta.

14. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Szacunkowe ramy finansowe planowanej w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji interwencji przedstawia poniższa tabela. Łącznie na 34 projekty podstawowe przypadło ok. 55,5 mln zł.

Tabela 14.1.1. Szacunkowe ramy finansowe Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków.

L.p.	Nazwa	Szacunkowa wartość projektu	Dofinansowanie UE		Krajowe środki publiczne		Środki prywatne	
		zł	%	zł	%	zł	%	zł
1.	Centrum promocji kompetencji seniorów Wasilkowa	110 000	90%	99000	10%	11 000	0%	0
2.	Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości	2 000 000	80%	1600000	20%	400 000	0%	0
3.	Akademia Małego Geniusza	500 000	80%	400000	20%	100 000	0%	0
4.	Kampania informacyjna dotycząca przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	200000	80%	160000	20%	40 000	0%	0
5.	Podnoszenie kwalifikacji	300000	80%	240000	20%	60 000	0%	0
6.	Wzmocnienie integracji społecznej mieszkańców budynków komunalnych	113 400	90%	102060	10%	11 340	0%	0
7.	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków komunalnych w Wasilkowie	630 400	90%	567360	10%	63 040	0%	0
8.	Przebudowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Wasilkowie	1 207 843	80%	966275	20%	241 569	0%	0
9.	Budowa przystani kajakowej na rzece Supraśl w Wasilkowie	300 000	80%	240000	20%	60 000	0%	0
10.	Usprawnienie komunikacji w Wasilkowie: przebudowa skrzyżowań, realizacja budowy ulic, poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	4 000 000	80%	3200000	20%	800 000	0%	0
11.	Wzrost kompetencji przedsiębiorców - negocjacje, komunikacja interpersonalna	50000	80%	40000	20%	10 000	0%	0
12.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz pieszego przy Szkole Podstawowej na ul. Polnej.	500 000	80%	400000	20%	100 000	0%	0
13.	Ścieżka ekologiczna dla pieszych i rowerzystów	150 000	80%	120000	20%	30 000	0%	0
14.	Gra planszowa „Mój Wasilków”	30 000	80%	24000	20%	6 000	0%	0
15.	Historyczno-patriotyczne centrum Wasilkowa „Moja mała Ojczyzna”	3 000 000	80%	2400000	20%	600 000	0%	0
16.	Oznakowanie informacyjne miasta	30 000	80%	24000	20%	6 000	0%	0
17.	Przewodnik turystyczny po Wasilkowie	50 000	80%	40000	20%	10 000	0%	0
18.	Plaża miejska	3 000 000	80%	2400000	20%	600 000	0%	0
19.	Park ul. Dworna	200 000	80%	160000	20%	40 000	0%	0
20.	Park Miejski za szkołą podstawową Króla Zygmunta Augusta	500 000	80%	400000	20%	100 000	0%	0
21.	Stary-Nowy Rynek w Wasilkowie	6 000 000	80%	4800000	20%	1 200 000	0%	0
22.	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych (Gimnazjum, Urząd Miejski, MOPS)	3 000 000	80%	2400000	20%	600 000	0%	0
23.	Rzeka w mieście - Przestrzeń dla rodziny	6 000 000	80%	4800000	20%	1 200 000	0%	0
24.	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Wasilkowie – nadanie dla obiektu sportowego nowych funkcji zabezpieczających potrzeby społeczne osób zamieszkujących na terenie Gminy Wasilków, szczególnie na obszarze zdegradowanym	5 000 000	80%	4000000	20%	1 000 000	0%	0
25.	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez instalację miejskiego systemu monitoringu wizyjnego w Wasilkowie	1 000 000	80%	800000	20%	200 000	0%	0
26.	Centrum Wsparcia Społecznego	500 000	80%	400000	20%	100 000	0%	0
27.	Strefa rekreacji nad zalewem	150 000	80%	120000	20%	30 000	0%	0
28.	Odnawialne źródła energii przy	2 000 000	80%	1600000	20%	400 000	0%	0

L.p.	Nazwa	Szacunkowa wartość projektu	Dofinansowanie UE		Krajowe środki publiczne		Środki prywatne	
		Zł	%	Zł	%	Zł	%	Zł
	zastosowaniu paneli fotowoltaicznych							
29.	Ograniczenie emisji spalin z domków jedno/wielorodzinnych	3 000 000	80%	2400000	20%	600 000	0%	0
30.	Oczyszczenie i odmulenie? Kąpieliska strzeżonego w zalewie Wasilkowskim	500 000	80%	400000	20%	100 000	0%	0
31.	Przebudowa Urzędu Miejskiego w Wasilkowie	5 782 353	80%	4625882,56	20%	1 156 471	0%	0
32.	Dom kultury w Wasilkowie- przebudowa i rozbudowa	2500000	80%	2000000	20%	500 000	0%	0
33.	Przebudowa kompleksu kortów tenisowych na stadionie miejskim w Wasilkowie	1 166 432	80%	933146	20%	233 286	0%	0
34.	Przebudowa skrzyżowania ul. Kościelnej i ul. Polnej w Wasilkowie wraz z utworzeniem miejsc parkingowych	2 000 000	80%	1600000	20%	400 000	0%	0
Suma		55 470 429	80%	44 461 723	20%	11 008 706	0%	0

Źródło: opracowanie własne.

15. USPOŁECZNIE NIE DOKUMENTU I PROCES PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wasilków został przygotowany przy bardzo dużym zaangażowaniu mieszkańców.

Prace nad tworzeniem Lokalnego Programu Rewitalizacji prowadzone były etapowo. Na każdym etapie prac nad programem prowadzone były działania włączające mieszkańców oraz działania informacyjne.

Działania partycypacyjne stosowane w pracach nad programem miały na celu:

- ciągłe i bieżące informowanie mieszkańców o tworzonym Programie
- wyjaśnianie wątpliwości i odpowiadanie na pytania mieszkańców
- zbieranie potrzeb dotyczących obszaru
- zbieranie pomysłów na inicjatywy, które mogą być uwzględnione w tworzonym programie.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wasilków to szereg działań na rzecz społeczności lokalnej prowadzonych przez samorząd wspólnie z mieszkańcami. Ich celem jest podwyższenie jakości życia w mieście. Mogą to być działania związane z poprawą infrastruktury, warunków życia mieszkańców, pobudzaniem aktywności społecznej czy zagospodarowaniem wspólnej przestrzeni.

Tworzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków składało się z trzech etapów związanych także z działaniami partycypacyjnymi kierowanymi do mieszkańców:

1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Wasilkowie w sprawie wyznaczenia na terenie Gminy Wasilków obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
2. Tworzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz działania partycypacyjne związane z pracami nad Programem.
3. Konsultacje Programu Rewitalizacji.

Informacja o tworzeniu Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków oraz konsultacjach społecznych została rozpowszechniona poprzez:

- Publikację ogłoszenia o konsultacjach społecznych w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Wasilkowie <http://www.wasilkow.pl/> w zakładce „Informator” - „Rewitalizacja”.
- Publikację na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Zarządzenia Nr 300/2017 Burmistrza Miasta Wasilkowa z dnia 14 kwietnia 2017 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych mających na celu zebranie od mieszkańców Gminy Wasilków wniosków, uwagi i opinii w sprawie wyznaczenia obszaru

zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej - http://bip.wasilkow.pl/gmina_wasilkow/zarzadzania-burmistrza.html.

- Publikację na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Komunikatu nt. Konsultacji do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - <http://bip.wasilkow.pl/komunikaty/konsultacje-do-projektu-uchwaly-w-sprawie-wyznaczenia-obszaru-zdegradowanego-i-obszaru-rewitalizacji.html>
- Na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wasilkowie.
- Akcję plakatową przeprowadzoną na terenie Gminy – plakaty dotyczące konsultacji zostały powieszone w: budynku Urzędu Miejskiego, w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy, na słupach ogłoszeniowych w mieście, w Ośrodku Kultury, w Bibliotece, w budynkach komunalnych, w sklepach, w blokach mieszkalnych na obszarze zdegradowanym.
- Przekazanie informacji drogą elektroniczną Radnym Gminy Wasilków.
- Przesłanie informacji drogą elektroniczną organizacjom pozarządowym w Wasilkowie.
- Przesłanie informacji do mediów lokalnych i regionalnych
- Publikację informacji na stronie internetowej www.wasilkow.pl

15.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Wasilkowie w sprawie wyznaczenia na terenie Gminy Wasilków obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji przeprowadzono badania i analizy, których celem było wskazanie obszarów, charakteryzujących się koncentracją problemów społecznych oraz gospodarczych i/lub przestrzenno-funkcjonalnych i/lub środowiskowych i/lub technicznych. Diagnoza została sporządzona zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. poz. 1777). Na jej podstawie diagnozy został wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Następnie Burmistrz Miasta Wasilków przeprowadził konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Przedmiotem niniejszego rozdziału jest dostarczenie kompleksowej informacji z przebiegu konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Wasilków oraz zaprezentowanie uwag i opinii, które wpłynęły od mieszkańców.

Działania przeprowadzone na etapie konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji są jednym z podstawowych etapów tworzenia gminnego programu rewitalizacji, ponieważ realizują kluczową zasadę tworzenia

programu, tj. zasadę partycypacji społecznej w trakcie procesu przygotowania, realizacji i oceny rewitalizacji na terenie miasta. Celem partycypacji społecznej określonym wprost w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777) jest przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych.

PRZEDMIOT I CEL KONSULTACJI

Przedmiotem konsultacji był projekt uchwały Rady Miejskiej w Wasilkowie w sprawie wyznaczenia na terenie Gminy Wasilków obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje miały na celu przedstawienie interesariuszom rewitalizacji (w szczególności mieszkańcom, przedsiębiorcom, i innym zainteresowanym) ww. projektu uchwały oraz pozyskanie wniosków, uwag i opinii odnośnie wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz wprowadzenia do uchwały prawa pierwokupu dla wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji.

Ponadto konsultacje były również okazją do podjęcia działań informacyjnych i edukacyjnych, podczas których mieszkańcy mogli zapoznać się z:

- Istotą rewitalizacji, celem rewitalizacji oraz możliwościami jakie daje rewitalizacja,
- Zagadnieniami prawnymi dotyczącymi rewitalizacji, wynikającymi z ustawy,
- Planowanym, dalszym przebiegiem procesu tworzenia Programu Rewitalizacji w Wasilkowie.

Aspekt informacyjny ma duże znaczenie ze względu na to, że działania rewitalizacyjne w województwie podlaskim nie były dotychczas podejmowane w szerszym zakresie z wykorzystaniem środków europejskich. Ponadto skuteczne dotarcie z informacją do mieszkańców Gminy Wasilków jest warunkiem powodzenia we włączaniu mieszkańców w proces przygotowywania programu.

PRZEBIEG I FORMY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Zbieranie uwag dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji odbywało się od 22 kwietnia 2017 r. do 22 maja 2017 r. Konsultacje zostały przeprowadzone w trzech formach. Konsultacje poprzedzone były akcją informacyjną trwającą od dnia 14 maja do 22 maja.

I Składanie wniosków, uwag i opinii w formie pisemnej

Pierwszą, było zbieranie wniosków, uwag i opinii w formie pisemnej na „Formularzu konsultacyjnym”. Formularze można było składać:

- Bezpośrednio w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Miejskiego w Wasilkowie,
- Za pośrednictwem poczty tradycyjnej na adres pocztowy: Urząd Miejski w Wasilkowie, ul. Białostocka 7, 16-010 Wasilków,
- Przesyłać drogą elektroniczną na adres: rewitalizacja@wasilkow.pl

II Protokołowane bezpośrednie spotkanie z mieszkańcami

Drugą formą konsultacji było zorganizowanie protokołowanego, bezpośredniego spotkania z mieszkańcami Gminy Wasilków w dniu 9 maja 2017 r. o godz. 16.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ulicy Białostockiej 19 w Wasilkowie.

Podczas spotkania konsultacyjnego nastąpiła prezentacja projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, miała miejsce dyskusja, a uczestnicy mieli możliwość składania wniosków, uwag i opinii.

Zdjęcie 1. Spotkanie konsultacyjne w dniu 9 maja 2017 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

III Spacer badawczy z mieszkańcami Wasilkowa w granicach obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Trzecią formą konsultacji był spacer badawczy z mieszkańcami Wasilkowa w granicach obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, który miał miejsce 16 maja 2017 r. o godzinie 16.00. Uczestnicy przeszli trasę wyznaczoną na obszarze rewitalizacji z początkiem przy Cerkwi, ulica Białostocka, Emilii Plater, Zalew, ul. Czysta a zakończywszy przy skwer przy Cerkwi. Podczas

spaceru nastąpiła prezentacja projektu uchwały oraz możliwe było składanie wniosków, uwag i opinii dotyczących obszaru.

Zdjęcie 2. Spacer badawczy z mieszkańcami Wasilkowa w dniu 16 maja 2017 r.

Zdjęcie 3. Spacer badawczy z mieszkańcami Wasilkowa w dniu 16 maja 2017 r.

Zebrane podczas wszystkich form konsultacyjnych uwagi w przeważającej mierze dotyczyły granic obszaru rewitalizacji, w szczególności włączenia terenów sportowych i rekreacyjnych do obszaru rewitalizacji. Zostały one skierowane do grupy roboczej ds. rewitalizacji do dalszych prac w ramach tworzenia programu rewitalizacji.

Spotkanie spotkaniu Zespołu roboczego ds. przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków w dniu 23 maja 2017 roku w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie.

Wszystkie uwagi i wnioski, które spłynęły w trakcie konsultacji społecznych, zostały rozpatrzone oraz przedyskutowane na spotkaniu Zespołu roboczego ds. przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków powołanego Zarządzeniem nr 294/2017 Burmistrza Wasilkowa z dnia 23 marca 2017 r. Spotkanie odbyło się w dniu 23 maja br. w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie o godz. 14.00. W trakcie spotkania obecni byli – oprócz członków Zespołu – także przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej w Wasilkowie, przedstawiciele Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. Czystej 23, przedstawiciele mieszkańców (ul. Krucza i Orla) oraz inni zainteresowani mieszkańcy Wasilkowa – łącznie ok. 25 osób.

W trakcie spotkania – w związku z uwagami dotyczącymi zasad wyznaczania obszaru zdegradowanego – wyjaśniono jakimi czynnikami kierowano się przy określaniu obszaru, omówiono mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz zasady dalszej pracy nad Gminnym Programem Rewitalizacji. Przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Wspólnoty przy ul. Czystej 23 raz jeszcze zawnioskowali o wyłączenie ich zarówno z obszaru rewitalizacji jak też z obszaru zdegradowanego (pomimo istniejących przesłanek wskazujących na występowanie problemów społecznych na wskazanym obszarze). Prowadzący spotkanie przedstawiciele gminy w tym Burmistrz Miasta Wasilków oraz p. Agnieszka Olender z Ośrodka Wspierania Organizacji Pozarządowych odpowiedzieli na pytania mieszkańców oraz członków zespołu. Obecni na spotkaniu przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej, Wspólnoty Mieszkaniowej oraz mieszkańcy raz jeszcze podtrzymali swoje wnioski dotyczące wyłączenia ich obszaru z obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Decyzję dotyczącą uwzględnienia uwag dotyczących granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji postanowiono skonsultować z członkami Komisji Ładu Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej, której posiedzenie zostało zaplanowane w tym samym dniu 23.05.2017 na godz. 15.30.

Spotkanie Komisji Ładu Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej w dniu 23.05.2017 w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie.

Spotkanie Komisji Ładu Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej, które odbyło się w dniu 23.05.2017 w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie zostało zdominowane przez temat konsultacji projektu uchwały Rady Miejskiej w Wasilkowie w sprawie wyznaczenia na terenie Gminy Wasilków obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Temat ten zaczął budzić wśród mieszkańców Wasilkowa bardzo duże emocje, po spotkaniu zorganizowanym przez Spółdzielnię Mieszkaniową w dniu 19 maja 2017 roku. Na spotkanie komisji Ładu Przestrzennego i Infrastruktury przybyło ponad 150 mieszkańców głównie osiedla należącego do Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Wspólnoty przy ul. Czystej 23. Mieszkańcy stanowczo domagali się wyłączenia ich osiedla i bloku należącego do wspólnoty z obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Spotkanie przebiegało w bardzo burzliwej atmosferze. Pomimo, iż przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Wasilkowie, jak też przedstawiciela Konsorcjum – wykonawcy Programu starali się wyjaśnić obawy mieszkańców oraz odpowiedzieć na wszystkie pojawiające się ze strony radnych oraz mieszkańców pytania, spotkanie przebiegało bardzo burzliwie i merytoryczna dyskusja nad poszczególnymi uwagami nie była możliwa.

Do głównych obaw mieszkańców należy zaliczyć:

- Obawa związana z postrzeganiem obszaru zdegradowanego jako gorszego, patologicznego

- Obawa związana z „gettoizacją” obszaru zdegradowanego
- Niezrozumienie problematyki rewitalizacji i stosowanej w tym procesie terminologii np. „obszar zdegradowany”, „koncentracja problemów”, „kompleksowość wsparcia”
- Obawa związana z tym iż ich nieruchomości znajdujące się w obszarze zdegradowanym stracą na wartości
- Obawa związana z tym iż ich nieruchomości znajdujące się w obszarze zdegradowanym stracą na prestiżu (trudniej będzie je sprzedać).
- Obawa związana z wpisaniem w projekcie uchwały „prawa pierwokupu” przez gminę.
- Obawa związana z koniecznością zgłaszania do gminy chęci zbycia nieruchomości oraz obawa związana z wydłużeniem procesu sprzedaży nieruchomości
- Obawa związana z wpisywaniem w akty notarialne informacji o znajdowaniu się nieruchomości w obszarze zdegradowanym i rewitalizacji

W trakcie spotkania po wysłuchaniu licznych uwag, głosów i postulatów mieszkańców oraz niemożnością przeprowadzenia w ograniczonym czasie (do 25 maja b.r.) racjonalnych decyzji związanych z dyskusją nad zgłoszonymi uwagami została zgłoszona propozycja zdjęcia z programu posiedzenia Rady Miejskiej w Wasilkowie (planowanego na dzień 25 maja 2017 roku) punktu dotyczącego przyjęcia Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W głosowaniu w którym uczestniczyli przedstawiciele Komisji Ładu Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej podjęto decyzję o zdjęciu z programu Rady Miejskiej w dniu 25 maja 2017 roku punktu dotyczącego przyjęcia Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (9 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się).

Zdjęcie 4. Spotkanie Komisji Ładu Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej w dniu 23.05.2017 w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie.

W wyniku sprzeciwu mieszkańców wyrażonego w konsultacjach społecznych odnośnie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, a także wobec prawa pierwokupu gruntów i nieruchomości na obszarze rewitalizacji Miasto Wasilków podjęło decyzję o odstąpieniu od

opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji, jednocześnie przystępując do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków. W dniu 1 czerwca 2017 odbyło się w Urzędzie Miejskim w Wasilkowie spotkanie przedstawicieli Miasta oraz Wykonawców Programu Rewitalizacji. Ustalono, iż w związku z tym, że w Lokalnym Programie Rewitalizacji nie ma obowiązku przyjęcia uchwałą Rady Miejskiej granic obszaru zdegradowanego oraz rewitalizacji, a granice obszaru określa diagnoza, która jest elementem składowym programu, a nie odrębnym dokumentem, sprzeciw społeczny będzie mniejszy. Zmieniono także granice obszaru rewitalizacji wyłączając obszar osiedla E. Plater. Aby uspokoić nastroje społeczne postanowiono wspólnie przeprowadzić akcję edukacyjno-informacyjną dotyczącą procesu rewitalizacji.

15.2. Tworzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz działania partycypacyjne związane z pracami nad Programem

W trakcie prac nad programem stosowano następujące działania partycypacyjne:

- Sonda uliczna,
- Warsztaty planistyczne z mieszkańcami,
- Badania jakościowe,
- Prace międzysektorowej Grupy Roboczej ds. rewitalizacji.

Sonda uliczna

W dniu 22 lipca 2017r., została przeprowadzona sonda uliczna wśród mieszkańców Wasilkowa, dotycząca Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wasilków. Mieszkańcy byli proszeni o wyrażenie swojej opinii na temat przydatności Programu Rewitalizacji. Z grupy ok. 70 osób zdecydowana większość stwierdziła, że taki program jest bardzo potrzebny. Wiele osób wypowiadało się przy okazji o najbardziej istotnych problemach jakie na co dzień napotykają w Wasilkowie min. związane z potrzebą nowych rozwiązań komunikacyjnych, potrzebą miejsc do odpoczynku i rekreacji.

Sonda Uliczna była połączona z akcją informacyjną zachęcającą do wzięcia udziału w wydarzeniach dotyczących tworzenia LPR takich jak warsztaty diagnostyczno-planistyczne, spacerzy badawcze czy spotkania konsultacyjne.

Zdjęcie 5 i 6 – Sonda uliczna w Wasilkowie w dniu 22.07.2017

Warsztaty planistyczne z mieszkańcami

Warsztaty planistyczne z mieszkańcami odbywały się w następujących terminach:

27 lipca, w godz. 17.00 - 19.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Wasilkowie

3 sierpnia, w godz. 17.00 - 19.00 w Szkole Podstawowej im. Króla Zygmunta Augusta w Wasilkowie

5 sierpnia, w godz. 17.00 - 19.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Wasilkowie

Celem warsztatów było przede wszystkim określenie pomysłów jakie powinny mieć odzwierciedlenie w Lokalnym Programie Rewitalizacji oraz opracowanie fiszek projektowych, które będą określały konkretne przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wasilków.

Badania jakościowe

Przeprowadzone badania jakościowe służyły pogłębieniu diagnozy ilościowej, wykonanej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wywiady indywidualne oraz zogniskowane wywiady grupowe zostały przeprowadzone w dniach 24-31.07.2017 r. Wszystkie wywiady zostały nagrane. Wywiady zostały oparte o dyspozycje i scenariusze do wywiadu, uzupełniane w razie potrzeby dodatkowymi pytaniami.

Zrealizowano siedem wywiadów indywidualnych z następującymi rozmówcami:

- 1) Przedstawiciel grupy nieformalnej (WI 1)
- 2) przedstawiciel parafii katolickiej (WI 2)

- 3) przedstawiciel instytucji kultury (WI 3)
- 4) przedstawiciel NGO (WI 4)
- 5) przedstawiciel NGO (WI 5)
- 6) przedsiębiorca (WI 6)
- 7) przedstawicielka instytucji oświatowej (WI 7)

Zogniskowane wywiady grupowe przeprowadzono z następującymi grupami:

- 1) Seniorzy (WG 1)
- 2) Młodzież (WG2)
- 3) Organizacje i instytucje z obszaru pomocy społecznej (WG 3)

Treści wywiadów zostały przeanalizowane pod kątem problemów i potrzeb oraz potencjałów występujących na proponowanym obszarze rewitalizacji. Zwrócono uwagę również na propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W trakcie wywiadów wskazywano kilkakrotnie na wybrane zagadnienia, które zostały wyróżnione w raporcie. Respondenci dużą uwagę przywiązywali do przedstawienia problemów z perspektywy własnej działalności i zainteresowań. Dzięki temu uzyskano pogłębioną diagnozę wybranych zagadnień społecznych na terenie Wasilkowa.

Prace międzysektorowej Grupy Roboczej ds. rewitalizacji

W skład Grupy ds. rewitalizacji weszli przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Wasilkowie, innych instytucji samorządowych np. ośrodka pomocy społecznej, Zakładu komunalnego, instytucji edukacyjnych, organizacji pozarządowych, radnych, przedstawiciele sektora biznesu.

Grupa ds. rewitalizacja spotkała się kilkukrotnie, w trakcie prac z grupą ds. rewitalizacji :

- Analizowano obszar rewitalizacji w zakresie granic obszaru.
- Opracowano listę interesariuszy, do których można dotrzeć z informacjami o zbieraniu fiszek na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.
- Pracowano nad wizją obszaru zdegradowanego po rewitalizacji oraz nad celami i kierunkami działań.
- Planowano przedsięwzięcia rewitalizacyjne
- Konsultowano zapisy Programu na temat zarządzania, monitoringu i ewaluacji.

Zdjęcie 7 – Prace grupy roboczej ds. rewitalizacji

Podsumowanie

II Etap tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji zakończył się opracowaniem Programu, który następnie zostanie poddany konsultacjom społecznym.

Zaangażowanie mieszkańców i lokalnych interesariuszy wyrażone w licznych uczestnictwie w działaniach partycypacyjnych oraz konsultacyjnych spowodował z jednej strony zmianę formy Programu z Gminnego Programu Rewitalizacji na Lokalny Program Rewitalizacji, z drugiej strony pozwolił na wypracowanie kompromisu możliwego do zaakceptowania zarówno przez władze lokalnej jak i mieszkańców. Głosy mieszkańców pozwoliły na określenie i opis głównych problemów na obszarze rewitalizacji oraz wskazanie przedsięwzięć do realizacji.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 3.2.1. Procedura wyznaczania obszaru zdegradowanego dla poszczególnych jednostek referencyjnych.	13
Rysunek 3.2.2. Jednostki referencyjne analiz różnicowania wewnątrzgminnego dla Gminy Wasilków.	17
Rysunek 4.1.1. Układ komunikacyjny w Gminie Wasilków.	20
Rysunek 4.2.1. Formy ochrony przyrody w Gminie Wasilków.	22
Rysunek 5.1.1. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.	26
Rysunek 5.1.2. Udział osób sędziwych w ogóle osób w wieku poprodukcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.	28
Rysunek 5.1.3. Wskaźnik syntetyczny starzenia się ludności w Gminie Wasilków w 2016 r.	30
Rysunek 5.1.4. Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS w Wasilkowie w 2016 r.	33
Rysunek 5.1.5. Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS z powodu bezrobocia w Wasilkowie w 2016 r.	35
Rysunek 5.1.6. Wskaźnik syntetyczny ubóstwa w Wasilkowie w 2016 r.	38
Rysunek 5.1.7. Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS z powodu niepełnosprawności na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.	40
Rysunek 5.1.8. Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.	42
Rysunek 5.1.9. Wskaźnik syntetyczny problemów zdrowotnych w Gminie Wasilków w 2016 r.	45
Rysunek 5.1.10. Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Wasilków w 2015 r.	48
Rysunek 5.1.11. Liczba osób bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.	50
Rysunek 5.1.12. Liczba osób bezrobotnych długotrwale na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.	51
Rysunek 5.1.13. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.	52
Rysunek 5.1.14. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym na 100 bezrobotnych w Gminie Wasilków w 2016 r.	53
Rysunek 5.1.15. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków w 2016 r.	54
Rysunek 5.1.16. Wskaźnik syntetyczny problemów bezrobocia w Wasilkowie w 2016 r.	56
Rysunek 5.1.17. Liczba przestępstw ogółem na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.	61
Rysunek 5.1.18. Frekwencja wyborcza w Gminie Wasilków w Wyborach samorządowych w 2014 r.	64
Rysunek 5.1.19. Średni wynik sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej w Gminie Wasilków w latach 2015-2016.	68
Rysunek 5.1.20. Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w Gminie Wasilków w latach 2015-2016 r.	70
Rysunek 5.1.21. Wskaźnik syntetyczny problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży w Gminie Wasilków.	72
Rysunek 5.1.22. Liczba wniosków kierowanych do GKRPA na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w latach 2013-2015.	77
Rysunek 5.1.23. Kryzys w zakresie zjawisk społecznych w Gminie Wasilków.	81
Rysunek 5.2.1. Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w REGON na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym w Gminie Wasilków.	83
Rysunek 5.2.2. PIT obliczony na 1 podatnika w Gminie Wasilków w 2015 r.	84
Rysunek 5.2.3. Wskaźnik syntetyczny problemów w sferze gospodarczej w Gminie Wasilków.	87
Rysunek 5.3.1. Wyroby zawierające azbest w Wasilkowie.	92
Rysunek 5.4.1. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną na terenie Gminy Wasilków	95
Rysunek 5.5.1. Mieszkalny zasób komunalny w Gminie Wasilków w 2017 r.	98
Rysunek 5.6.1. Obszar zdegradowany w 2017 r.	101
Rysunek 5.6.2. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Gminie Wasilków poddany konsultacjom społecznym.	102

Rysunek 5.6.3. Zmiany granic obszaru rewitalizacji w wyniku konsultacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w 2017 r.....	105
Rysunek 5.6.4. Obszar rewitalizacji Gminie Wasilków w 2017 r.	106
Rysunek 6.2.1. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.	113
Rysunek 6.2.2. Zagrożenie hałasem komunikacyjnym na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.	115
Rysunek 6.2.3. Wyroby zawierające azbest na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.	116
Rysunek 6.2.4. Formy ochrony przyrody na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.	118
Rysunek 6.2.5. Układ komunikacyjny na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.	120
Rysunek 6.2.6. Użytkowanie terenu na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r.....	123
Rysunek 6.2.7. Dziedzictwo kulturowo-materialne na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2017 r.....	125
Rysunek 6.2.8. Lokale mieszkalne w zasobie gminnym na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków w 2016 r....	127

SPIS TABEL

Tabela 3.2.1. Jednostki analizy dla Gminy Wasilków.	18
Tabela 5.1.1. Problemy związane z ubóstwem w Gminie Wasilków w 2016 r.	31
Tabela 5.1.2. Problemy związane z ubóstwem w Gminie Wasilków w 2016 r.	37
Tabela 5.1.3. Problemy związane ze stanem zdrowia mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.	44
Tabela 5.1.4. Procedura Niebieskiej Karty w Gminie Wasilków w 2015 r.	47
Tabela 5.1.5. Problemy bezrobocia w Gminie Wasilków w 2016 r.	57
Tabela 5.1.6. Liczba przestępstw ogółem na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wasilków w 2016 r.	60
Tabela 5.1.7. Kapitał społeczny i aktywność obywatelska w Gminie Wasilków w latach 2014.	65
Tabela 5.1.8. Problemy związane z edukacją dzieci i młodzieży w Gminie Wasilków.	73
Tabela 5.1.9. Problemy alkoholowe w Gminie Wasilków w latach 2013-2015.	76
Tabela 5.1.10. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Gminie Wasilków – podsumowanie.	80
Tabela 5.2.1. Problemy w zakresie zjawisk gospodarczych w Gminie Wasilków.	85
Tabela 5.3.1. Problemy środowiskowe w Gminie Wasilków.	90
Tabela 5.4.1. Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjną na obszarze Gminy Wasilków w 2016 r.	94
Tabela 5.5.1. Zasób komunalny Gminy Wasilków w 2016 r.	97
Tabela 5.6.1. Zjawiska kryzysowe w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej w Gminie Wasilków.	100
Tabela 5.6.2. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Gminie Wasilków.	104
Tabela 6.2.1. Problemy społeczne występujące na obszarze rewitalizacji.	109
Tabela 6.2.2. Problemy społeczne na obszarze rewitalizacji w Gminie Wasilków.	110
Tabela 6.2.3. Problemy gospodarcze na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.	112
Tabela 6.2.4. Problemy środowiskowe na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.	114
Tabela 6.2.5. Problemy przestrzenno-funkcjonalne na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.	119
Tabela 6.2.6. Problemy przestrzenno-funkcjonalne na obszarze rewitalizacji Gminy Wasilków.	126
Tabela 11.2.1. Koszty zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wasilków w latach 2017-2023.	173
Tabela 12.2.1. Wskaźniki monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków.	175
Tabela 13.3.1. Macierz logiczna interwencji rewitalizacyjnej w Gminie Wasilków.	179
Tabela 14.1.1. Szacunkowe ramy finansowe Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wasilków.	184